

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 34 / Hejmar 398 / Sibit 2015

Apocu çizgide netleşmiş, bütünleşmiş parti öncülüğü zaferin yaratıcısıdır

Hareket olarak 15 Şubat komplosuna karşı 17. mücadele yılına ideolojik ve örgütsel olarak kendimizi yenilemiş ve netleşmiş olarak giriyoruz. Şimdi daha çok hazırlıklı, örgütlüyüz.

Ulaşılan bu düzeyi bütün partiye yansıtarak her zamankinden daha hazırlıklı bir şekilde Önderlik çizgisinde daha çok bütünleşmiş olarak girdiğimizi, dolayısıyla 17. mücadele yılını

daha büyük bir zafer yılı haline getireceğimizi söyleyebiliriz.

Gerçekleştirdiğimiz eleştiri-özeleştiri platformlarında ortaya çıkan sonuçlar temelinde parti öncülüğünün ve KCK

sisteminin örgütlendirilerek demokratik ulus inşasının her alanda geliştirilmesi ve faşist saldırılara karşı direnilmesi, bizi 2015 yılında daha büyük zaferlere taşıyacaktır. >7-11

Rojava Devrimi çözüm zeminidir

→ Kürt Özgürlük Hareketi'nin İran'dan Antep sınırına kadar uzanan bin kilometrelik alandaki direnişi karşısında IŞİD kırılmış, halklara ışık olan Önder Apo'nun paradigması karşısında yenilgi yaşayan bir duruma düşürülmüştür. Bu, Ortadoğu'daki halklara yeni bir umut olmuştur.

→ Suriye'de Rojava Devrimine dayalı bir demokratik Suriye'nin oluşturulması tarihsel bir gelişme ortaya çıkardığı gibi, Rojava Devrimi çözüm zeminini oluşturmaktadır.

→ KDP'nin Şengal'de izlediği politika çok dar parti çıkarları dışında başka bir yaklaşımı içermemektedir. Hatta Ezdileri tümünden gözden çıkaran bir politika KDP tarafından yürütülmektedir.

→ Eğer seçimler kazanılırsa yüz yıldır kurulmuş anti demokratik sistem çözülecek ve Türkiye'nin demokratikleşmesinin yolu açılacaktır. Bu yönüyle yapılacak güçlü ittifaklarla, seçim çalışmalarını bir devrim çalışması gibi görmek gerekir. >2-6

Yeniden yapılanma ve Kürtlerin rolü

Kürtlerin Ortadoğu siyaset ve diplomasi sahnesine aktif olarak girmeleri 1970'lere tekabül etmektedir. Giriş, iki ayrı güç tarafından ve iki ayrı çizgi biçiminde olmuştur. >12-13

17. mücadele yılını özgürlük yılı yapalım!

15 Şubat komplosu önlenilebilirdi. 15 Şubat bir kader değildi, bir zorunluluk değildi. Derinlikli kavrayış ve doğru mücadele kesinlikle bunu boşa çıkarılabildi. >18-19

Komplodan hareket ve halkımız güçlenerek çıkmıştır

Önder Abdullah Öcalan >14-17

Duran Kalkan yoldaş değerlendiriyor

Demokratik Ulus Kahramanlığı

Kürt demokratik ulus kahramanlığının bütün ilke, ölçü ve özellikleri; ruhu ve bilinci Mazlum ve Mahsum kişiliğinde dile gelmiş, temsil bulmuştur. Kürdün büyük cesareti, fedakarlığı, gözü pekliği Mazlum ve Mahsum direnişçiliğiyle ortaya çıkmıştır.

Mazlum parti olarak, PKK'ileşerek nasıl ki Kürt halkına, demokratik uluslaşmasına öncülük etmişse, Mahsum kişiliği de gerillalaşarak ulusal diriliş devriminin gerçekleşmesine yol açarak demokratik uluslaşmaya öncülük etmiştir. >20-22

Şehit Sara Varto (Hülya Hantekin) arkadaşın anısına

Sara, Servin, Besê... Üç yiğit militan

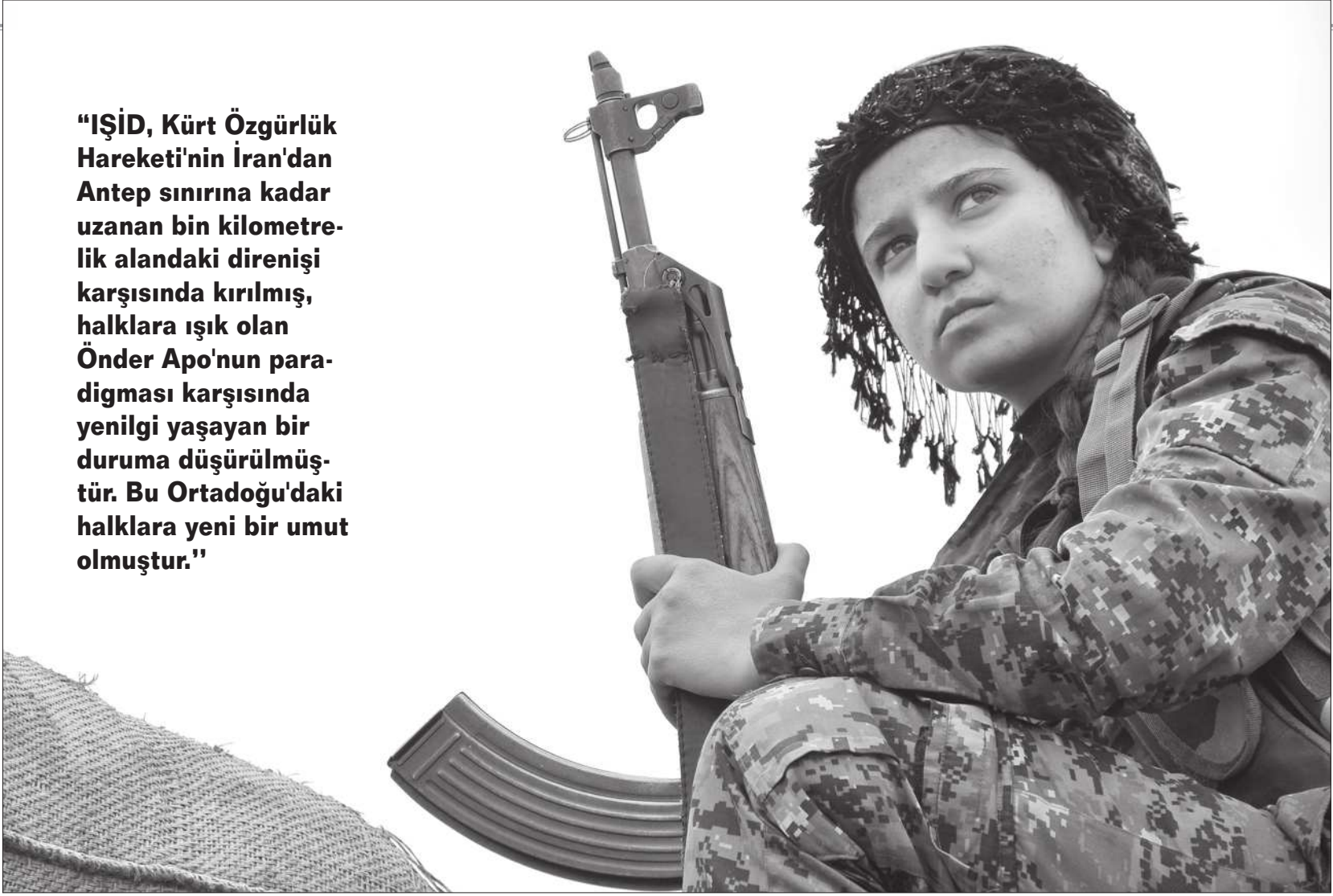
Apê Musa alanı '93 kışında Sara ve Besê için Anka hikayesinin gerçekleştiği Kaf dağıydı. O zamanlar Servin yoktu. Sessiz ve huzurlu geçen gecede Dorşin'den Apê Musa'ya ulaştıklarında şafak çoktan sökmüştü. Apê Musa'da geçirdikleri o muh-

teşem kışı Servin'e anlatırken kendileri de yeniden yaşıyor gibi mutlu ve heyecanlıydılar. Orduda kalmak için mücadele ettikleri bir zamandan kısa bir süre sonra kadın ordulaşmasına geçiş hayal bile edemedikleri bir şeydi. >24-27

Halkımız ve gerillanın mücadelesi sadece Kürdistan'ın değil Ortadoğu'nun da özgür ve demokratik yaşamını sağlayacaktır

Mustafa Karasu

"İŞİD, Kürt Özgürlük Hareketi'nin İran'dan Antep sınırına kadar uzanan bin kilometrelik alandaki direnişi karşısında kırılmış, halklara ışık olan Önder Apo'nun paradigması karşısında yenilgi yaşayan bir duruma düşürülmüştür. Bu Ortadoğu'daki halklara yeni bir umut olmuştur."

Ortadoğu'daki son yıllar, tarih içinde ortaya çıkmış ve yaşanmış bütün olumlulukların yeniden canlandığı, bütün insani değerlerin yeniden bir dinamizm kazandığı, insanlık değerlerinin kendini yeniden toplum yaşamında etkili kılmak istediği bir süreç olarak yaşandığı gibi, tarihin bütün birikmiş insani toplumsal değerlerin, kötülükler karşısında yeniden canlandığı ve direndiği yıllar olmuştur.

Kuşkusuz 21. yüzyılın Ortadoğusu son iki-üç yüzyıl gibi sadece Ortadoğu ve çevresini değil, dünyadaki tüm siyasal gelişmeleri belirleyen bir coğrafya haline gelmiştir. Özellikle de Batı Avrupa'da gelişen maddi uygarlığın manevi uygarlık karşısında kendisini hakim kılmak için Ortadoğu'yu fethederek kendi maddi kültür dünyasını hakim kılmak istemesi, son iki-üç yüzyılı bu maddi uygarlığın kendini yerleşmesiyle manevi uygarlık coğrafyası olan Ortadoğu'nun buna karşı direnişi arasında geçmiştir. Maddi uygarlığın somut ifadesi olan kapitalist modernite, son iki yüzyılda Ortadoğu'nun siyasal, sosyal, kültürel yaşamına müdahale eden bir güç olmuştur. Kuşkusuz Ortadoğu'da tarihsel toplumsal değerlere dayalı kültürel ve sosyal yaşam büyük bir direniş içinde olmuştur. Ama maddi uygarlık askeri ve siyasi gücüne, elinde var olan ekonomik kaynaklara dayanarak Ortadoğu'da etkili olmaya çalışmıştır. Bu konuda belli bir başarı da kazanmıştır. Özellikle I. Dünya Savaşı'ndan sonra Ortadoğu'nun askeri ve siyasi kontrolü kapitalist modernist güçlerin eline geçmiştir.

Kapitalist modernist güçler I. Dünya Savaşı'nda böl-parçala-yönet politikasının tipik örneği olan bir Ortadoğu düzeni kurmuşlar ve buna dayanarak 20. yüzyılda önemli oranda hakimiyetlerini sürdürmüşlerdir. Bu yüzyılda ha-

kimiyetlerini sürdürmek için de Ortadoğu'daki devlet-iktidar geleneğini kendilerine işbirlikçi kılmışlardır. Bu açıdan da 20. yüzyıl Ortadoğu despotlarının, dış güçlerin desteğini de alarak halkların üzerinde büyük bir baskı ve zulüm kurdukları bir yüzyıl olmuştur.

Öte yandan 20. yüzyıl insanlığın en eski halklarından olan, insanlığın kök hücreleri olan Mezopotamya toplumlarının temsilcisi ve devamı niteliğindeki Kürtlerin vatanlarının dört parçaya bölünerek soykırıma uğratılmak istendiği bir yüzyıl olmuştur. Ortadoğu'da Araplar kırk parçaya bölünerek etkisiz hale getirilirlerken, Kürdistan da dört parçaya bölünerek her parçadaki ulus-devlet sistemleri tarafından yok edilmeye çalışılmışlardır. Ulus-devlet sistemi esas olarak kapitalist modernite imalatıdır. Dolayısıyla da ulus-devletler kapitalist modernitenin ajanları olarak toplum üzerinde hakimiyet, baskı kurmuşlar ve sömürü düzenlerini engelsiz, pervasız gerçekleştirmişlerdir.

20. yüzyıldaki kapitalist modernitenin etkinliği, yine beş bin yıllık despotik devletçi sistemin halklar üzerinde büyük bir zulüm düzeni kurma gerçeği reel sosyalizmin dağılması sonrası ortaya çıkan boşluk ortamında Ortadoğu'da bir kriz durumunun ortaya çıkmasını beraberinde getirmiştir. Reel sosyalizmin varlığı ortamında kapitalist modernist güçlerin temel işbirlikçileri olma gerçeği ve bir kısım ulus-devletin reel sosyalizmden destek alması ulus-devletleri 20. yüzyılda halklar için bir kabus haline getirmişti. Ancak reel sosyalizmin dağılması sonrası kapitalist modernist sistemin yeni ihtiyaçlarını karşılamadığından 20. yüzyılın sonunda boşluğa düşmüşlerdir. Hem halkların, despotik ve zulüm düzenini artık reddederek daha özgür ve demokratik yaşam istemleriyle kapitalist modernitenin ser-

best ve güvenli dolaşımı temelinde Ortadoğu'da ekonomik, sosyal ve kültürel olarak toplumun hücrelerine kadar kendini hakim kılma çabaları, 20. yüzyıldaki işbirlikçi statükocu güçlerin iktidarlarını sarsmıştır. Artık onların varlıklarını sürdürmeyeceği bir siyasal durum ve toplumsal bilinç ortaya çıkmıştır.

Böyle bir ortamda ABD müdahale ederek Ortadoğu'da yeni bir düzen kurmak istemiştir. Bunun için I. Körfez Savaşı denilen savaşla Irak'a ve bölgeye müdahale etmiştir. Daha sonra İkiz Kulelere saldırı sonrası Afganistan'a ve Irak'a ikinci müdahaleyle bölgedeki siyasi gücünü daha da etkin kılmak istemiştir. Ancak ABD'nin bu müdahaleleri istenilen sonucu vermemiştir. Çünkü ABD'nin kapitalist modernite zihniyeti Ortadoğu toplumları ve halklar tarafından kabul görmemiştir. Öte yandan statükocu güçler de halklar tarafından kabul görmediğinden halkların direnişi kapitalist modernist güçlerin ve işbirlikçi güçlerin istedikleri düzeni kurmalarına müsaade etmemiştir. Böyle bir ortamda halklar için seçenek olacak siyasi, toplumsal, ekonomik ve kültürel bir seçenek de ortaya çıkmayınca, Ortadoğu'daki yaşanan siyasal kriz giderek bir kaosa dönüşmüştür.

Özellikle Arap Baharı olarak tanımlanan 2011 isyanlarında halkın ayağa kalkışı ve bu ayağa kalkışın bütün otoriter rejimleri sarsması, ancak bu halkın ayağa kalkışı sonrası ne kapitalist modernist güçlerin ne de özgürlük ve demokrasi güçlerinin Ortadoğu'da istikrar sağlayacak bir siyasal düzen yaratma projelerinin olmayışı bu kaosu daha da derinleşmesine yol açmıştır. Bu ortamda Ortadoğu'nun tarihsel toplumsal kültürüne dayanmak isteyen ve kendine İslam maskesi takan bazı güçler siyasal mücadele sahnesine çıkmışlardır. İslam'ı kullanarak, toplumdaki İslami kül-

türel değerlere seslenerek kapitalist modernitenin çözümsüzlüğü ve despotik iktidarların halklarda yarattığı tepki ortamını değerlendirerek güç olmaya çalışmışlardır. Bu tür akımlar 2011 öncesinde de güç olmaya başlamışlardı. Özellikle El Kaide'nin toplumdaki İslami değerleri kullanarak kendini belirli alanlarda güç yapmak istediği bilinmektedir. Ancak bunlar da kapitalist modernitenin iktidarcı devletçi zihniyetinden beslenen, kapitalist modernitenin işbirlikçileri yerine kendini hakim kılmak isteyen baskıcı, sömürücü bir güç olduklarından, bırakalım bir alternatif olmayı, politika ve uygulamalarıyla daha da baskıcı, otoriter, topluma nefes aldırmayan karakterlerinden dolayı krizi ancak köklü devrimlerin ve değişikliklerin olabileceği bir karaktere büründürmüşlerdir. Bu açıdan Ortadoğu'daki mevcut durum sadece dönemsel bir siyasal kriz değil, beş bin yıllık devletçi sistemin krizidir. Bunun yanında kapitalist modernitenin de derinleştiği kriz ve bu kriz ortamında çözüm seçeneğinin etkin biçimde ortaya çıkmaması Ortadoğu'da kelinin gerçek anlamıyla bir kaos durumunun yaşanmasını açığa çıkarmıştır.

Rojava Ortadoğu'nun kaderini belirliyor

Ortadoğu'da böyle bir derinleşmiş siyasal kriz yaşanırken, Önder Apo'nun paradigması, demokratik ulus projesinin Rojava Devrimiyle somutlaşmasıyla birlikte alternatif bir seçenek haline gelmiştir. Bu yönüyle kaos Önder Apo'nun paradigmasında somutlaşan Rojava Devrimiyle bir çıkış bulma şansını elde etmiştir. Beş bin yıllık iktidarcı devletçi sistem, onun son temsilcisi olan ulus-devlet ve onun arkasındaki kapitalist modernitenin yarattığı Orta-

doğu krizi ve karanlığı ortamında Önder Apo'nun demokratik modernite çözümlemeleri aydınlatıcı ve yol gösterici bir ışık haline gelmiştir. Öyle ki, Ortadoğu'da beş bin yıllık devletçi sistemin ve kapitalist modernitenin yarattığı kaos ortamında halklar büyük bir umutsuzluk ve çaresizlik yaşarken, Önder Apo'nun paradigması temelinde demokratik modernite yaşam projesinin ortaya çıkması sadece Ortadoğu açısından değil, dünya açısından da heyecan verici bir gelişme olmuştur.

Sadece demokratik modernite çizgisiyle alternatif olma özelliğini ortaya koymamış, aynı zamanda despotizmin her türlü canavarlığın yaşandığı ortamda bu alternatif çizgiyi meşru savunma gücüyle de koruyabileceğini, yaşatabileceğini, alternatif bir sistem haline gelmesini sağlayabileceğini de göstermiştir. Bu gerçeklik, Önder Apo çizgisindeki Kürt Özgürlük Hareketi'ni Ortadoğu'nun geleceğini belirleyen siyasi gücü haline getirmiştir. Kürtler tarihlerinde neolitik dönem dışında belirleyen değil, hep belirlenen durumda olmuşken, günümüzde Önder Apo'nun demokratik modernite paradigması çerçevesinde belirleyen bir konuma gelmiştir.

İŞİD'in Şengal ve Kobanê'ye saldırması, Rojava Devrimine saldırarak yok etmesi karşısında Kürt Özgürlük Hareketi'nin ve Rojava devrimci güçlerinin İŞİD'e ve arkasındaki güçlere karşı büyük bir direniş göstermesi Ortadoğu'daki siyasal durumun değişmesinde önemli rol oynamıştır. Çaresizliğin kol gezdiği ve İŞİD'e teslim olmanın bir doğal durum haline geldiği bir ortamda Kürt Özgürlük Hareketi'nin Şengal ve Kobanê'deki büyük direnişi, İŞİD'e ağır darbeler vurması, yine İŞİD'in Başurê Kurdistan'ın diğer alanlardaki saldırısına karşı gerillanın peshmergeyle birlikte direnişi Ortadoğu'daki

dengelede yeni bir durum ortaya çıkarmıştır. Uluslararası güçler IŞİD'in önünü açarak böl-parçala-zayıflat ve yönet politikası çerçevesinde yeni bir Ortadoğu düzeni kurmak istemişlerdir. Statükocu güçler ve kapitalist modernitenin halkların üzerinde hegemonya kurmak için başvurduğu bu yönlü kirli yöntemler karşısında Rojava devrimci güçlerinin alternatif bir proje sunması, statükocu güçlerin iradesini kırdığı gibi, kapitalist modernist güçlerin projelerini de boşa çıkarmıştır.

Kapitalizmin gübreliliğinde yetişen ve halkların dini inancını kullanan kesimler kapitalist modernitenin kirli planları doğrultusunda halkların başına bela haline gelmişken, Kürt özgürlük güçlerinin direnişi karşısında gerilemişlerdir. Bir anda Ortadoğu'ya hakim olma hevesine kapılan IŞİD, Kürt Özgürlük Hareketi'nin İran'dan Antep sınırına kadar uzanan bin kilometrelik alandaki direnişi karşısında kırılmış, halklara umut veren Önder Apo'nun paradigması karşısında yenilgi yaşayan, çaresizliğe düşen bir duruma düşürülmüştür. Bu durum Ortadoğu'daki halklara yeni bir ışık, yeni bir umut olmuştur. Çaresizlikten çare bulmaya yönelen bir siyasal durum ve toplumsal psikoloji ortaya çıkarmıştır. Bunun küçümsenemeyecek bir başarı olduğu açıktır.

Kaosun derinleştiği bir ortamda sorunların palyatif ve reformist yöntemlerle çözülemeyeceği bu durumda böyle bir seçeneğin ortaya çıkması, bu seçeneği pratikleştirmek isteyen Özgürlük Hareketi'nin başarısının önünü sonuna kadar açmıştır. Kürt Özgürlük Hareketi'nin mücadele ettiği takdirde sadece Bakurê Kurdistan'da değil, Rojava, Başûr ve Rohilat'ta ve bütün Ortadoğu'da da sürekli başarılar elde edeceği ve Ortadoğu halklarının 21. yüzyıldaki öncüsü haline geleceği görülmektedir. Bu açıdan Kobanê ve Şengal direnişini, Rojava Devrimini sadece lokal etkisi olan bir siyasal gelişme olarak görmek gerekiyor. Ortadoğu'nun kaderini, geleceğini belirleyen bir gelişme olarak ele almak, dolayısıyla da bu devrimin karakterini Önder Apo'nun demokratik modernite, demokratik ulus ve demokratik konfederalizm çizgisinde şekillendirmeyi gerektirmektedir. Eskiye tekrarlama, eskiye cılalama, kapitalist modernitenin bir versiyonu olmakla seçeneğin olma mümkün değildir. Bunların hepsi çürümüş, iflas etmiş, halklar tarafından benimsenmeyen seçeneklerdir. Bu açıdan Rojava devrimci güçleri ve Kürt Özgürlük Hareketi Önder Apo'nun ideolojik ve politik çizgisine bağlı kalarak, bu çizginin halkların özgür ve demokratik yaşamı için tek seçenek olduğunu görerek sadece kısa vadeli değil, orta ve uzun vadeli bir çalışmayı hedeflemiştir. Bu açıdan da verili ekonomik, sosyal ve kültürel yapıları aşarak Önder Apo'nun paradigmasına uygun bir siyasal, sosyal ve ekonomik yapılanma ve kültürel yaklaşımın hakim kılınması gerekmektedir.

Bu açıdan Rojava Devriminin, Şengal ve Kobanê direnişinin yarattığı sonuçları doğru değerlendirmek, bunu hem demokratik özerkliğin inşası, hem de Suriye genelinde demokratik Suriye'nin gerçekleştirilmesi açısından çok önemli görmek gerekmektedir. Kürt Özgürlük Hareketi'nin çizgisinin Suriye'de seçenek olmasının önü sonuna kadar açılmıştır. Burada önemli olan, bu seçenekte ısrarlı olmak, kapitalist modernitenin ve statükocu güçlerin baskısı karşısında Önder Apo'nun paradigma seçeneğinden taviz vermemek; ancak bu seçeneğin alternatif olabileceğini ve kazanacağını görmek ve bu temelde her alandaki inşayı geliştirmek çok çok önemlidir. Rojava Devrimi ve

Kürt Özgürlük Hareketi'nin kendini etkin kıldığı alanlarda tutumlarının böyle olması, böyle gelişmesi ve pratikleşmesi gerekirken, Suriye geneli açısından da demokratik Suriye ufkunu, çalışmasını geliştirmek ve pratikleştirmek çok çok önemlidir. Çünkü demokratik bir Suriye Ortadoğu'nun yeniden şekillenmesinde merkezi rol oynayacaktır.

Rojava çözüm zeminidir

Zaten tarih de Suriye'nin siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel şekillenmesinin giderek tüm Ortadoğu'nun şekillenmesi haline geldiğini göstermektedir. Emeviler döneminde de böyledir, Osmanlı döneminde de böyledir. 20. yüzyılda Suriye'nin oynadığı rol de büyük oranda bu çerçevededir. Suriye'nin tutumu, duruşu Ortadoğu'daki dengelerin oluşmasında önemli rol oynamıştır. Suriye güçlü olduğu müddetçe Ortadoğu dengelerinde etkin yer almıştır. Ekonomik, sosyal, kültürel dengelerin şekillenmesinde büyük etkisi olmuştur. Bu açıdan Rojava devrimci güçleri Suriye'nin demokratikleşmesini hem Rojava Devriminin güvencesi olarak görmeli hem de Önder Apo'nun çizgisinin Ortadoğu'da yaygınlaşması ve pratikleştirilmesi açısından önemli görmelidir. Suriye'de Rojava Devrimine dayalı bir demokratik Suriye'nin oluşturulması tarihsel bir gelişme ortaya çıkaracaktır.

Rojava Devrimi bugün bunu yaratmaya daha fazla yaklaşmıştır. Yeni Suriye'nin çekirdeği olma imkanları artmıştır. Özellikle Kobanê'deki başarı bunun böyle olduğunu ortaya koymaktadır. Suriye'deki muhalif güçler yeni Ortadoğu'yu şekillendirecek karakterde değildir. Bunu ne Suriye toplumu ne bölge halkları ne de dünya siyasal gerçekliği kabul etmektedir. Bu açıdan Rojava Devrimi merkezli bir demokratik Suriye dışında mevcut kaos durumunu aşmak ve yeni bir Suriye yaratmak mümkün değildir. IŞİD zaten Suriye'de gerilemeye başlamıştır. Suriye'nin diğer muhaliflerinin öyle tek başlarına rejimi yenilgiye uğrattığı kendi istedikleri düzeni kurmaları da mümkün değildir. Çünkü mevcut savaş içinde Suriye rejimi de belli dengelere oturmuştur; savaşma kapasitesi göstermiştir. Bunun örgütlenmesi ve politikasını yürütecek duruma gelmiştir. Ama Suriye rejiminin de tek başına Suriye'de hakim olması mümkün değildir. Bu açıdan Suriye'deki en etkili ve güçlü dinamik Rojava Devrimidir. Rojava Devrimi çözümsüzlüğü değil çözüm zeminini oluşturmaktadır. Bu açıdan uluslararası güçler de Rojava devrimci güçleri etrafında Suriye rejimiyle muhalifleri uzlaştırarak yeni bir Suriye'nin yaratılmasının hesabı içindedir. Nitekim mevcut durumda ABD Esad rejiminin, Baas rejiminin varlığını kabul etmezken, diğer taraftan yıkılmasını da kendi çıkarına uygun görmemektedir. Zaten Suriye rejimi de bu çelişkiyi görerek kendisini yaşatmıştır. Bu durum, Rojava Devriminin Suriye'de etkin olma imkanlarını artırmıştır. Öte yandan Rojava Devriminin siyasal, sosyal ve kültürel anlayışı demokratik bir Suriye uzlaşmasını yaratacak karaktere sahiptir. Gerçeklik buysa, Rojava devrimci güçlerinin bu durumu çok iyi görüp değerlendirmeleri gerekir. Bundan daha büyük altın fırsat olabilir mi? Bundan daha büyük tarihi bir fırsat olabilir mi?

Kuşkusuz Rojava'da ENKS ve diğer Kürt örgütlerini bir araya getirmek Rojava Devrim sistemi içine entegre etmek önemlidir. Ancak bunu sadece Rojava Devrimiyse, Rojava ile sınırlı bir politika haline getirmek yanlıştır. Sadece Rojava ile sınırlı politikalar üretmek, sadece Kürtler arası ilişkilere dayalı politika üzerinde yoğunlaşmak Rojava Devri-

minin kazanmasını değil, kaybetmesini getirecek bir durumdur. Diğer Kürt örgütlerini Rojava Devrimine entegre etme yanında Suriye'nin demokratikleşmesi ve demokratik Suriye çalışması olursa o zaman Rojava devrimci güçleri kazanabilir. Yoksa sadece Rojava devrimci güçleriyle diğer Kürt örgütleri arasında yapılacak bir ittifak Rojava devrimci güçlerine kazandırmaz, aksine Rojava devrimci güçlerinin sistem, kapitalist modernite ya da işbirlikçi milliyetçi siyaset içinde erimesini beraberinde

“Kobanê ve Şengal direnişini, Rojava Devrimini sadece lokal etkisi olan bir siyasal gelişme olarak görmek gerekiyor. Ortadoğu'nun kaderini, geleceğini belirleyen bir gelişme olarak ele almak, dolayısıyla da bu devrimin karakterini Önder Apo'nun demokratik modernite, demokratik ulus ve demokratik konfederalizm çizgisinde şekillendirmeyi gerektirmektedir.”

getirir. Bu açıdan Rojava'daki diğer Kürt örgütleriyle yürütülen siyasal gelişmeyi demokratik Suriye eksenine oturtmamak büyük yanlışlık olur. Kürtler kendi aralarındaki ilişkileri demokratik Suriye yaratma çerçevesinde ele alırsa bir anlam bulur.

Yine tabii ki Kürt örgütlerini sistem içine alma, entegre etme çalışmaları Arapları, Süryanileri, diğer güçleri dışlayan bir yaklaşımla yürütülemez, yürütülmemelidir. Ancak Araplar, Süryaniler, yani demokratik ulusun bileşenleri ve demokratik ulus yapılanması içinde yer alacak güçlerin etkili olduğu bir ortamda Kürtler arası birlik, Rojava Devrimi açısından önemli olup Suriye'nin demokratikleşmesine de güçlü bir zemin sunabilir. Araplar ve Süryaniler bugün Rojava Devrim sistemi içinde önemli bir etkiye sahiptirler. Kürtler arası ilişki, bunların etkisini zayıflatan bir durum ortaya çıkarmamalıdır. Bu temelde de Suriye'yi demokratikleştirme politikalarıyla Kürt güçlerini bir araya getirme politikaları birbirini dışlayan değil birbirini tamamlayan çerçevede ele alınmak durumundadır.

IŞİD hedefine ulaşmadı

Öte yandan Rojava Devrimi büyük bir güç ve etki kazanmıştır. Bu etki KDP'yi rahatsız etmiştir. Yine KDP'yi on yıllardır hazırlayan uluslararası güçleri rahatsız etmiştir. Bu açıdan Rojava devrimci güçlerini KDP'nin kuyruğuna takmak ya da Rojava devrimci güçlerini ideolojik ve politik olarak, paradigmasal olarak, sistem anlayışı olarak geriletmeye çabaları görülmektedir. Eğer bu çabalar görülmez, ideolojik ve politik olarak sağlam durulmazsa demokratik modernitenin hakim olduğu bir Rojava ve Suriye değil de kapitalist modernitenin hakim olduğu, Rojava devrimci güçlerinin de kapitalist modernitenin içinde entegre edilmek istendiği bir sistemin ortaya çıkmasına yol açılır. Bu açıdan Rojava devrimci güçleri şu anda güçlü

konumlarını, ideolojik ve politik olarak etkilerini kesinlikle doğru değerlendirmeli ve Önder Apo'nun paradigması temelde Rojava demokratik sistemini ortaya çıkarabilmelidirler. Hem Rojava'da hem Suriye ve Ortadoğu'daki etkilerini değerlendirmeli hem de dünya halklarının desteğini alarak kendi demokratik modernite sistemlerini Rojava'da kurmalıdırlar. Bu perspektif doğru perspektiftir. Bu perspektif dışındaki her yaklaşım yanlıştır. Demokratik moderniteden uzak ve demokratik konfederal sistem yaratmayan her siyasal yaklaşım yenilgiye mahkumdur. Zaten Ortadoğu'da kapitalist modernite yenilgiye uğramıştır, klasik iktidarcı güçler yenilgiye uğramıştır. Klasik iktidarcı devletçi anlayışın artık Ortadoğu halkları tarafından kabul edilmesi mümkün değildir, iflas etmiştir. Onun yeni bir versiyonunu Rojava'da ya da Suriye'de yaratmak kesinlikle kaybetmeyi peşinen kabul etmek anlamına gelir. Bu açıdan kapitalist modernist güçlerin, onun etkisindeki çeşitli çevrelerin etkisini kırarak onların etkili olmasını engelleyen bir politik yaklaşım göstererek kendi demokratik modernite, demokratik ulus, demokratik özerklik, demokratik konfederalizm çizgisinde politika üretmek, inşayı böyle gerçekleştirmek, diplomasiyi bu ekseninde gerçekleştirmek kesinlikle kazandıracaktır. Şu anda çeşitli güçler Kürt Özgürlük Hareketi'ni KDP'ye yedeklemek isteseler de Kürt Özgürlük Hareketi'nin Rojava Devriminde gücü bunu engelleyecek düzeydedir.

Uluslararası güçler yakın zamanda AKP'yi de çok önemli görüyor ve destekliyorlardı, hatta AKP ile bir çözüm aramaya çalışıyorlardı. Şimdi bunlar AKP düşmanı olmuş, AKP'nin Türkiye siyasetinde etkisizleştirilmesini önerine koymuşlardır. Özellikle Erdoğan'ın tasfiyesini hedeflemektedirler. Demek ki uluslararası güçlerin çeşitli güçleri desteklemeleri taktikseldir, çıkarsaldır. Eğer Kürt Özgürlük Hareketi güçlü olursa, doğru politika izlerse, dün AKP ile Kürt Özgürlük Hareketi'ni uzlaştırmak, Kürt Özgürlük Hareketi'ni AKP'nin yedeğine çekmek isteyenler bugün nasıl bundan vazgeçmişse, Kürt Özgürlük Hareketi'ni KDP'nin yedeğine geçirmek isteyenler de bu politikadan vazgeçerek Rojava Devriminin, Kürt Özgürlük Hareketi'nin politikalarıyla yan yana yaşamak, uzlaşmak durumunda kalacaklardır. Çünkü demokratik modernite güçleriyle uzlaşmak da onlar açısından bir çözüm seçeneğidir. Özellikle kaos ortamında ve başka alternatifin bulunmadığı ortamda uluslararası güçler de, bölgedeki kimi güçler de Kürt Özgürlük Hareketi'yle uzlaşma içinde varlıklarını ve kendi siyasi çıkarlarını belli düzeyde sürdürme imkanı bulabilirler.

Rojava'da, Kobanê'de IŞİD püskürtülmüştür. Hemen hemen Kobanê kantonu birkaç köy dışında eski sınırına dayanmıştır. Kobanê'de yenilen IŞİD, Cezîre kantonunda belirli yerlerde saldırılar yapmaktadır. Ancak şimdiye kadar ki saldırıları püskürtülmüş, Til Hemîs başta olmak üzere birçok yerde Rojava devrimci güçleri ilerlemeye sağlamışlardır. Ancak IŞİD'in Rojava kantonlarına yönelik saldırılarının devam edeceği anlaşılmaktadır. IŞİD sadece Suriye ve Irak'ta değil, tüm Ortadoğu'da iddialı bir güç konumundadır. Zaten son zamanlarda sadece Irak ve Suriye'de değil, Libya'da da hamle yapmıştır. Yine Afrika'nın bazı yerlerinde IŞİD ve El Kaide'ye bağlı güçlerin savaşı tırmadığı görülmektedir. Suriye ve Irak'ta gerilese de başka alanlarda IŞİD ve El Kaide güçlerinin hamle yapmak istedikleri anlaşıyor. Suriye ve Irak'taki gerilemelerini başka yerlerdeki hamlelerle gidermeye çalışıyorlar. Bu ger-

çeklik, devrimci güçlerle IŞİD faşist çeteleri arasındaki savaşın uzun süre devam edeceğini göstermektedir. Zaten artık IŞİD ve benzeri çeteler temizlenmeden Ortadoğu'da halkların özgür ve demokratik sistemini kurmak mümkün değildir. Bu yönüyle Rojava devrimci güçleri de, Kürt Özgürlük Hareketi de IŞİD'e karşı tedbirlerini alacak, mücadelesini sonuna kadar sürdürecektir.

IŞİD Rojava Devrimi karşısında gerileyip Kobanê'de de yenilgiye uğrayınca saldırılarını Irak'a ve Güney Kürdistan'a yöneltmiştir. Özellikle Kerkük'te ve çevresinde saldırılarını arttırmaları bununla ilgilidir. Rojava'da, Kobanê'de kaybettikleri mevzileri, Şengal'de kaybettikleri mevzileri Irak'ta gidermeye çalışmaktadırlar. Güney Kürdistan'a, özellikle de Kerkük'e yönelik saldırılarda birçok pêşmerge kaybı vardır. Ama sonunda gerilla güçleriyle pêşmergelerin ortak direnişi onların hedeflerine ulaşmasını engellemiştir. En önemli hedefleri Kerkük'ü ele geçirmekti. Bu açıdan Kerkük'e kapsamlı saldırılar yapmışlardır. Bu saldırılarda yüzlerce pêşmerge şehit düşse de elde etmek istedikleri yerler gerilla ve pêşmergenin direnişi sonucu geri alınmıştır. IŞİD hedeflerine ulaşmamıştır.

KDP Êzdileri gözden çıkaran bir politika izliyor

IŞİD'in Şengal'de belirli yerlerde püskürtülmesi, Rojava ile Şengal arasında koridorun açılması da Kürt Özgürlük Hareketi açısından önemli gelişmelerdi. Ancak KDP'nin Şengal'de izlediği politikalar çok dar parti çıkarları dışında başka bir yaklaşımı içermemektedir. Hatta Êzdileri tümünden gözden çıkaran bir politika KDP tarafından yürütülmektedir. Şengal'de Êzdilerin öz yönetimini ve öz savunmalarını reddetmesi, KDP'nin zihniyet olarak tamamen ulus-devletçi, otoriter, despotik karakterde olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur. Yerellerin otoritesini, özgürlüğünü kabul etmemek günümüzde anti-demokratik bir zihniyettir. Demokrasi, ancak yerellerin kendi kendilerini yönetmesiyle gelişmektedir. Bu açıdan KDP tamamen despotik bir karakterdedir. Şengal halkının özerkliğini, özyönetimini ve öz savunmasını kabul etmiyor. Kabul ederse otoritesinin sarılabacağını düşünüyor. Yine bütün Başûrê Kurdistan'da tek hakim güç olmak istiyor. Toplumun tabandan örgütlenerek güç olmasını, yerellerin özyönetimlerinin olmasını ulus-devletçi, despotik zihniyetine ters görüyor. Bu açıdan da ne toplumun güç olmasını kabul ediyor ne de yerellerin güç olmasını. Bu yönüyle KDP tamamen demokrasi ve özgürlük karşıtı bir güç konumundadır.

KDP öyle ki, Şengal'de gerillanın çıkmasını istemektedir. Daha doğrusu Kürt Özgürlük Hareketi'nin Şengal'de, Kerkük'te ve Başûrê Kurdistan'da etkili olmasını kendisi için tehlikeli görmektedir. Demokratik karakteri olmadığı için farklı ideolojik ve siyasi düşüncelerle yan yana yaşamada zihniyeti ve eğilimi yoktur. Başûre Kurdistan'da YNK, Goran ve diğer örgütler olsa da KDP yine elindeki güçle, para ve örgüt gücüyle bunları tamamen kendi yedeğinde kullanmaya çalışmaktadır. Farklı siyasi partilerin olduğu bir tek parti yönetimi yaratmayı hedeflemektedir. Bu da tabii Başûrê Kurdistan'da KDP'ye yönelik büyük tepkiler ortaya çıkarmıştır. Aslında bugün KDP Başûrê Kurdistan'daki toplum tarafından önemli oranda kabul görmüyor; otoriter ve despotik bir güç olarak görülüyor. Zaten birçok yerde de varlığını, gücünü askeri ve para gücüyle yürütüyor. Eğer askeri baskısı, gücü olmasa, para gücü olmasa Hew-

lêr'de de, Duhok'ta da başka birçok yerde de KDP'nin politikalarına karşı tutum gelecektir. Ancak KDP'nin despotik ve zalim karakteri toplumun KDP'ye karşı tepkilerinin çok açık hale gelmesinin önüne geçmektedir.

KDP'nin bu tutumu aslında Irak'ı da olumsuz etkilemektedir. Irak'ta da demokratik karakter zayıftır. Aslında Irak'ın en demokratik gücünün Kürtler olması gerekirken, Kürtler kendi demokrasi-leriyle Irak'ı da demokratikleşmeye zorlamaları gerekirken, KDP nedeniyle Irak'ta Kürtler demokrasinin gelişmesinde rollerini oynayamıyorlar. Aslında Başûrê Kurdistan'da böyle bir potansiyel vardır. Özellikle Özgürlük Hareketi'nin onlarca yıldır yarattığı etki önemli bir demokrasi zihniyeti, birikimi ve özlemi ortaya çıkarmıştır. Eğer bu doğru örgütlenilirse, Başûrê Kurdistan kendisini demokratik karakterde yeniden yapılandırırsa bu bütün Irak'ı etkileyecektir. Böyle olunca sadece Irak'taki Kürtler değil, Türkmenler ve farklı diğer etnik ve dinsel topluluklar da demokrasi içinde özgürce yaşayacaklardır. Ama KDP'nin demokratik olmayan karakteri ve bunun Başûrê Kurdistan'da demokratik karakterini zayıf kılması Irak'taki despotik, baskıcı sistemi çözmüyor; hatta onların daha da katı hale gelmesine neden oluyor.

Bu açıdan KDP ve Başûrê Kurdistan'ın Irak'ın demokratikleşmesindeki rolü olumlu olmuyor. Halbuki kendisini demokratikleştirirse sadece Irak'ta değil, bütün Ortadoğu'nun demokratikleşmesinde rol oynayacaktır. Aslında Kürt toplumu, Kürt insanı buna hazırdır. Başûrê Kurdistan bu rolü oynayabilir. Başûrê Kurdistan da en az Bakurê Kurdistan'daki Kürt halkının Türkiye'yi demokratikleştirmede gösterdiği etki kadar bir etkiyi Irak'ta gösterebilir. Ancak KDP'nin ve KDP'nin kurduğu hükümetin politikalarının ne Başûrê Kurdistan'ın ne Irak'ın ne de Ortadoğu'nun demokratikleşmesine hizmet etmediği açıktır. Hatta Türkiye ile ilişkileri demokratikleşmeyi değil, demokratikleşmeyi engelleyen konumdadır. Bugün AKP Hükümeti demokratikleşmiyorsa, Başûrê Kurdistan'dan elde ettiği ekonomik imkanlar ve KDP'nin Türkiye ile siyasi ilişkileri sonucudur. KDP'nin Türkiye ile yanlış politikaları AKP'nin hem Kürt sorununun çözümü konusunda hem de Türkiye'yi demokratikleştirme konusunda bir direnç göstermesini beraberinde getiriyor. Bugün AKP eğer bu despotik, baskıcı, Kürt sorununu çözmeyen, Türkiye'yi demokratikleştirmeyen karakteriyle 13 yıldır ayaktaysa, bunu yaratan en önemli etkenlerden biri KDP'nin AKP hükümeti ile ilkesiz ilişkileridir. KDP'nin AKP hükümetinin despotik, baskıcı politikalarına verdiği ekonomik ve siyasi destekten dolayıdır.

KDP'nin bütün engellemelerine rağmen Şengal'de gerillalar direnmektedir. Hala Şengal'in önemli stratejik noktaları gerillanın elindedir. Bu açıdan sürekli IŞİD'e darbe vurma imkanları vardır. Şengal IŞİD çetelerinden kurtarılabilir. Eğer KDP elindeki imkanları doğru kullanırsa, gerillalarla koordineli bir biçimde ortak operasyon yapmayı kabul ederse IŞİD Şengal'den kısa sürede sökülüp atılabilir. Ancak KDP, IŞİD'in Şengal'den sökülüp atılmasının Kürt Özgürlük Hareketi'ni güçlendireceğini, Êzîdîlerin kendi özerkliğini daha fazla savunacaklarını düşünerek böyle bir ortak harekate katılmamaktadır. KDP Kürtlerle birlik çerçevesinde hareket etmek yerine, kurnazca siyasi konjonktürü gözlüyor, ABD ve Türkiye ilişkileri çerçevesinde fırsatını bulunduğu zaman Şengal'e tüm den hakim olmayı hesaplıyor. Yine ABD desteğiyle Musul ve çevresinde etkili olursa bu çerçevede yeniden Şengal'i kontrol

edebileceğini düşünüyor. Bu açıdan Şengal'den IŞİD'in atılmasına yönelik operasyonda yer almıyor.

KDP basit çıkar ve hesaplar peşinde

KDP'nin düşündüğü Kürtler, Êzîdîler, insanlık, Êzîdîlerin çektiği acılar değildir, tamamen siyasi çıkarlarıdır. Bu da Kürt halkının çıkarıyla ilgili değildir. Ne Şengal Kürtlerinin ne de Başûrê Kurdistan'ın çıkarlarıyla ilgilidir. Tamamen parti çıkarlarıyla ilgili bir durumdur ve bütün insani değerleri parti çıkarlarına değiştirmiştir. İnsani değerleri bir tarafa atmış, parti çıkarlarını öne almıştır. Sürekli parti çıkarlarını gözetken politika üretmesi, Kürtlerin özgürleşmesi, demokratikleşmesi ve Ortadoğu'da güç olması önünde bir engel konumundadır.

Kürt Özgürlük Hareketi, KDP'nin politikaları karşısında gerekirse Başûrê Kurdistan'dan çekilebileceğini bile ortaya koydu. Ancak Güney halkı kesinlikle gerillanın çekilmesinden yana değildir. Gerillanın varlığının özgür yaşamlarının güvencesi olduğunu çok iyi

gürlük Hareketi'nin uluslararası alanda çeşitli güçlerle ilişkilenmesini engelleyerek dış güçlerin desteğini alıp Kürt Özgürlük Hareketi'ni sınırlama politikası, 2014 yılında ve 2015'te büyük darbe yemiştir. Bu önemli bir gelişmedir. Ancak uluslararası çeşitli güçler Kürt Özgürlük Hareketi'nin gücünü, politik etkinliğini kabul etmekte, ama şimdi de KDP'yi etkili kılıp Kürt Özgürlük Hareketi'ni KDP'nin yedeğine sokmaya çalışmaktadırlar. Öyle ki, Rojava'da bile hala KDP'yi etkin duruma getirme çabaları vardır. Bu yönlü Rojava devrimci güçleri üzerinde baskı yürütmektedirler. KDP ve yandaşı örgütler şimdiye kadar Rojava Devrimi konusunda tamamen olumsuz tutumda oldukları, hatta IŞİD'in saldırılarını cesaretlendirdikleri halde, şimdi kendisine bağlı güçleri Rojava Devriminin ucuz ortağı yapmaya çalışmaktadırlar. Hatta Rojava Devriminin devrimci karakterini, özgürlükçü karakterini ortadan kaldıran, klasik iktidarcı devletçi bir yapılanma ortaya çıkarma dayatması içindedirler. Rojava Devriminin demokratik siyasi karakterini törpüleyerek toplumsal demokrasiye, toplumun gücüne dayanmayan bir siyasi anlayışla

kullanmaya çalışmaktadırlar. Bu gerçeklik bölgede ideolojik ve siyasi mücadelenin daha da keskinleştiğini, ideolojik duruşun daha da önemli hale geldiğini ortaya koymaktadır.

Kürtlerle demokratik uzlaşa yaratmadan İran'ın istikrara kavuşması mümkün değildir

Kobanê Direnişi, Rojava Devriminin kendi pozisyonunu, konumunu Suriye'de güçlendirmesi İran'ı da rahatsız etmiştir. İran ve Suriye, Suriye'de muhalif güçler zayıflarken, IŞİD gerilerken Kürt Özgürlük Hareketi'nin güçlenmesini kendileri için tehlikeli görmektedirler. Özellikle Rojava Devriminin güçlenmesinin ve dört parçadaki Kürt halkını etkilemesinin Rojhilat Kurdistan'da da gelişmeler yaratacağı kaygısıyla Rojava Devrimine karşı düşmanca tutumlar içine girmektedir. İran'ın Lübnan Hizbullahı eliyle Hasekê'de YPG-YPJ güçlerine saldırması bunun en somut ifadesidir. Açıkça Suriye'de etkili olan Ro-

Devriminin ve bütün Ortadoğu'da gelişen Kürt Özgürlük Hareketi etkisinin İran'a yayılmasını engellemeye dönüktür. Baskı politikalarıyla kendi iktidarını sürdürmeye çalışmaktadır. Ancak İran rejimi zamanın ruhunu okumaktan acizdir. Artık geçen yüzyıllar gibi savaşı ya da sorunları İran sınırlarından uzak tutup İran içinde kendi iktidarını güçlendirme stratejisi, politikası günümüzde geçerli değildir. Günümüzde topluluklarla, halklarla demokratik bir uzlaşma içinde olma temelinde yeni ve güçlü bir İran yaratılmazsa, sadece savaşı dışta tutarak, dış alanlarda bazı yerlerde kendini güçlendirerek ayakta durması mümkün değildir. Yemen'de bir hamle yaptı, İran'a bağlı güçler belirli bir mevzi de kazandılar. Yine bazı Körfez ülkelerinde İran'ın etkisi giderek artmaktadır. Irak'taki ve Suriye'deki etkisini de sürdürüyor. Buna dayanarak, 'Ben içeride her türlü muhalefeti bastırıyorum, kendi sistemimi yaşatırım' diye düşünüyor. Bu tabii büyük bir yanılgıdır. Yüzyıllar öncesinden geçerli olan ya da sonuç almış olan bu politikanın günümüzde sonuç alması mümkün değildir. Bu açı-

"Rojava Devriminin kazandığı güç ve etki KDP'yi ve onu hazırlayan uluslararası güçleri rahatsız etmiştir. Bu açıdan Rojava devrimci güçlerini KDP'nin kuyruğuna takmak ya da Rojava devrimci güçlerini ideolojik ve politik olarak, paradigmasal olarak geriletme çabaları görülmektedir."

anlamışlardır. Gerillanın sadece Bakurê Kurdistan'ın değil, Rojava'nın değil, bütün Kürdistan'ın fedai gücü olduğunu iyi anlamışlardır. Gerillanın varlığı Kürdistan halkı için en büyük güç kaynağıdır, özgür ve demokratik yaşamının güvencesidir. Bunu Başûrê Kurdistan halkı da, aydınları da çok iyi bilmektedir. KDP dışında herkesin yaklaşımı budur. Aslında KDP'nin tabanının da gerillayı özgürlüğün güvencesi olarak gördüğünü, onuru olarak gördüğünü, Kürt halkının onur sembolü olarak gördüğünü söyleyebiliriz. Ancak KDP basit çıkarları gereği ve PKK yararlarını gibi basit kaygılardan dolayı ulusal birlik, ortak politika gibi yaklaşımları reddetmekte, sadece kendi çıkarının olacağı kararlara, adımlara, projelere evet demekte, bunun dışındaki Kürt halkının çıkarını ilgilendiren her türlü konuya da olumsuz tutum göstermektedir.

KDP'nin Kürt Özgürlük Hareketi'yle yıllardır bir mücadele içinde olduğu açıktır. Uluslararası güçler ve KDP birlikte PKK'nin Kürtler içinde etkili olmasını engellemeye çalışmışlardır. Uluslararası kompo bir yönüyle de bunun için gelişmiştir. Ancak son bir yıldaki gelişmeler, Kürt Özgürlük Hareketi'nin uluslararası alanda tecrit edilmesine büyük bir darbe vurmuştur. KDP'nin Kürt Öz-

kapalist modernitenin farklı bir versiyonunu Rojava'da yerleştirmek istemektedirler. Şimdi Rojava üzerinde böyle bir mücadele vardır.

Rojava devrimci güçlerinin devrimci karakterini törpüleyerek Önder Apo'nun çizgisinden uzaklaştırma, Kürt Özgürlük Hareketi'nden koparma gibi politikalar hem Rojava devrimci güçleri üzerinde hem de Kürt Özgürlük Hareketi üzerinde uygulanmaya çalışılmaktadır. KDP'nin bir yönüyle Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı Şengal ve Güney'de olumsuz tutum takınması, uluslararası güçlerden aldığı desteklerdir. Uluslararası güçler mevcut durumda Kürt Özgürlük Hareketi'ni eskisi gibi tamamen dışlayan, dikkate almayan bir yaklaşım içinde değildirler, ama hala da KDP'yi Kürdistan'da etkili kılma çabalarını sürdürmektedirler. Bu gerçeklik, Kürdistan'da ideolojik ve siyasi mücadelenin daha da süreceğini, hatta ideolojik ve siyasal mücadelenin daha da kritik hale geldiğini ortaya koymaktadır. Eskiden doğrudan düşmanlık besleyen ve saldırganlık içinde olan KDP ve uluslararası güçler, şimdi ideolojik ve siyasal saldırıyla, etkilemeyle Kürt Özgürlük Hareketi'nin gücünü, toplumsal desteğini, birikimini kendi yedeklerine almaya, kendi bölgesel çıkarları için

java Devrimi sınırlandırılmak istenmektedir. Ya da Rojava Devrimi kendi yedeğine alınmaya çalışılmaktadır. Bu yönüyle bir taraftan uluslararası güçler Rojava Devrimi üzerinde hesaplar yaparken, diğer taraftan da baskıyla, saldırılarla Rojava Devrimini sınırlandırma ya da kendi istediği çizgiye çekme çabası içindedir. Hasekê'deki saldırı tamamen İran'ın emirleri ve planlarıyla olmuştur. Ancak sonuçta YPG ve YPJ bu saldırıları püskürtmüş, hatta Hasekê'de Suriye rejiminin elinde olan bazı mahalleler de Kürtlerin eline geçmiştir. İran bölgede Türkiye ile birlikte Kürt inkarını, Kürtler üzerinde egemenlik kurma politikasını yürüten iki güçten biridir. Aynı zamanda bölgenin statü-kosunun da değişmesini istememektedir. Demokratikleşme çerçevesinde yeni bir Ortadoğu'yu kendi çıkarlarına uygun görmüyorlar. Bu açıdan Ortadoğu'da yine iktidarcı devletçi sistemlerin var olduğu ve Kürtleri egemenlik altında tutacak, soykırıma uğratacak bir Ortadoğu düzeninin olmasını Türkiye ve kendi çıkarlarına görmektedirler. İran da Türkiye kadar Kürt düşmanlığı, Rojava Devrimi düşmanlığı yapmaktadır.

Son zamanlarda İran'da idam politikasının gündeme getirilmesi, Rojava

dan İran içeride, başta da Kürtler olmak üzere halklarla bir uzlaşa içine girmediği müddetçe gelecekte büyük altüst oluşları yaşayacak bir karaktere sahiptir.

İran'ın Kürt tutsakları idam etmesi, yine Kürdistan'da askeri gücünü arttırması, baskıları tırmandırması, tamamen baskıyla, zorla halkın mücadelesinin önünü alma, Kürt halkının uyanışının önüne geçme çabasıdır. Ancak korkunun ecele faydası yoktur. Bütün parçalarda büyük bir uyanış, büyük bir mücadele varken Rojhilat halkının bu siyasi gelişmelerden etkilenmemesi düşünülemez. Rojhilat Kurdistan Kürtlerinin bu gelişmelere kulak tıkaması ya da uzak durması düşünülemez. Bu dinamizm mutlaka Rojhilat Kurdistan'ı da etkileyecektir. İran'ın bu gerçeği görmesi lazım. Bu gerçeği görüyor ama bu gerçeğe karşı zor ve bastırma politikaları uyguluyor. Bununla, bu işten kurtulacağını düşünüyor. Ancak yanılıyor. Gelişen aşamada kesinlikle Kürtlerle demokratik bir uzlaşa yaratmadan İran'ın istikrara kavuşması mümkün değildir. Halbuki İran'ın tarihsel olarak farklı halklarla ve kültürlerle yaşama kültürü vardır. Bunu güncelleyebilirse, halkların demokratik ve özgür yaşamını kabul etse, demokratik özerk yönetimlerini kabul etse, yine İran tarihine da-

yanarak birliğini koruyabilir, bölgenin en etkili güçlerinden biri olarak varlığını sürdürebilir. Sadece İran'da değil, demokratikleşirse bütün Ortadoğu'da İran'ın etkisi gelişebilir. En azından İran, içindeki sorunları çözerek tarihine, imkanlarına dayanarak güçlü, ekonomik ve siyasi istikrara kavuşmuş bir devlet olarak varlığını sürdürür.

İran'ın potansiyeli vardır ama bugünkü idam politikalarında, baskıyla sonuç alma politikalarında ısrar ederse bu kesin uzak olmayan bir zamanda ters tepecektir. İç ve dış koşullar birleştiğinde İran'daki rejimin baş aşağı gitmesi kaçınılmaz olacaktır. İran rejimi bundan kurtulmak istiyorsa bunun tek yolu, başta Kürtlerle olmak üzere toplumun tümüyle bir uzlaşma içine girerek İran İslam Cumhuriyeti'nin demokratikleşmesi ve bu temelde de varlığını sürdürmesidir. Bunun dışındaki politikaların uzun vadeli olması mümkün değildir.

AKP Kürt sorununu çözecek zihniyete sahip değil

Türkiye ise hem Ortadoğu'daki siyasal gelişmelerden yakından etkilenmektedir hem de Türkiye'nin iç siyasal durumu bir kriz durumunu ifade etmektedir. AKP hükümetinin yakın zamanda izlediği Ortadoğu politikası çökmüştür. En başta da Suriye ve Rojava politikası çöküntüye uğramıştır. Türkiye Suriye'de belli İslamcı kesimle birlikte Suriye'nin siyasal ortamına hakim olma ve ortaya çıkacak yeni Suriye'nin Türkiye etkisinde bir Suriye olmasını hedefliyordu. Böylece hem Suriye üzerinden Ortadoğu'da etkisini arttıracaktı hem de Suriye'deki kendisine bağlı muhalefet üzerinden Kürt halkının Suriye'de özgür ve demokratik yaşamını engelleyecekti. Ancak AKP bu iki amacına da ulaşamamıştır. Yine IŞİD üzerinden Ortadoğu'daki siyasal dengelerde etkili olmayı hedefliyordu. IŞİD'e karşı kurulan koalisyon ve Rojava Devriminin IŞİD'i geriletmesi Türkiye'nin bu siyasal argümanını da etkisiz hale getirmiştir. Bu durum, Türkiye'yi uluslararası alanda ve bölgede yalnız kıldığı gibi, içeride de siyasal kriz yaşanmasını beraberinde getirmiştir.

AKP hükümeti 13 yıllık iktidarı döneminde ekonomik alanda rahatlatma imkanı bulmuştu. Zaten Özgürlük Hareketi'nin ateşkes konumunda olduğu bir dönemde iktidara gelmiştir. Özellikle Suriye, İran, Irak, Güney Kürdistan ve diğer Ortadoğu ülkelerine mal ihracı yaparak ekonomisinin büyümesini sağlamıştır. Ancak geline noktada Ortadoğu politikasının çökmesi, bütün bölge ülkeleri, Mısır ve Libya gibi alanlarda da tümenden dışlanması Türkiye'yi ekonomik durgunluğa itmiştir. Öte yandan dış politikadaki bu başarısızlığı, bu etkisizliği iç politikada da yansıtlamasını beraberinde getirmiştir. Her ne kadar hala Güney Kürdistan'daki ekonomik gelirler ve KDP'nin Kürt politikasında AKP'yi desteklemesi AKP'nin hala ayakta durmasını sağlasa da, eğer Kürt sorununda bir çözüm geliştiremediği ve bu temelde demokratikleşmediği takdirde AKP hükümetinin 13 yıllık iktidarı ve rahat hükümet olma durumu bir kriz yaşayacak ve sonunda da çöküşünü beraberinde getirecektir. Bu açıdan AKP hükümeti çok sıkışık durumdadır. Dış politikada yalnızlaştığı gibi içeride de bütün toplumsal kesimleri karşısına alması, siyasal olarak bir iç savaş durumunu yaşaması, AKP hükümetinin zayıfladığı takdirde yıkılması ve bunun sonucunda eline geçirdiği bütün imkanları kaybetmesini berabe-

rinde getirecektir. Bu durum hem içte hem de dışta kendisinden hesap sorulması durumunu ortaya çıkaracaktır.

Bu durum, AKP hükümetinin içerideki hegemonya mücadelesini keskin hale getirmiştir. AKP hükümeti şu anda Türkiye'de bir demokratikleşme ve bu temelde kendi iktidarını sürdürme ve güçlendirme yerine hegemonyasını pekiştirerek Türkiye'nin yeni siyasi gücünün belirleyici aktörü olma çabasını ortaya çıkarmıştır. Bu nedenle de gözükara bir siyaset izlemektedirler. Öyle ki bu gözükara siyaseti şimdiye kadarki ittifaklarını da bir bir yitirmesini ve giderek yalnızlaşmasını beraberinde getirmiştir.

Bu çerçevede AKP hükümeti önümüzdeki seçimleri çok önemli görmektedir. Cumhurbaşkanlığı seçimiyle Erdoğan, başkanlık sistemi için bir adım atmıştır. Seçimde de 400 milletvekili kazanıp anayasayı değiştirerek hegemonyasını tümünden kurmayı hedeflemektedir. Bu nedenle 2015 genel seçimleri AKP hükümeti için çok önemli hale gelmiştir. Ancak Kürt sorununu çözüp de demokratikleşme yaratmadığı takdirde bu hedeflere ulaşması da zordur. Eğer Kürt sorununu çözseydi belki bu hedeflerine ulaşabilirdi. Ama bu konuda Kürt Özgürlük Hareketi'nin iki yıldır kendisine tanıdığı fırsatı değerlendiremediğinden bunu da sağlaması zor görünmektedir. Kuşkusuz Önder Apo ve Özgürlük Hareketi demokratik siyasal yollardan Kürt sorununu çözmeye ve Türkiye'yi demokratikleştirmeye hedeflemiştir. Bu yönüyle AKP'ye birçok şans tanımış, ancak AKP bu şansları doğru kullanmamıştır. Bu şansı doğru kullanmak bir yana, Kürt sorununda çözümsüzlük anlamına gelen anti-demokratik politikalara yönelmiştir. Kürt sorunu ancak demokratikleşme temeline çözülebilecekken, demokratikleşme yerine anti-demokratik bir yönelime girmesi, aslında Kürt sorunu konusunda da bir politikası olmadığını, Kürt sorununu çözecek bir zihniyete sahip olmadığını ortaya koymuştur. Çünkü Kürt sorunu ancak demokrasi içinde, demokratikleşmeyle çözülebilir. Eğer bir parti, bir hükümet demokratikleşme zihniyetinde değilse, bu onun Kürt sorununda bir çözüm politikası olmadığını da ortaya koyar.

HDP etrafında kurulacak demokrasi ittifakı tarihsel önemdedir

Bu açıdan önümüzdeki seçimlerde AKP'nin bu anti-demokratik karakterinin durdurulması ve seçimlerde demokratik bir gelişmenin ortaya çıkması açısından demokrasi güçlerinin seçimlere HDP çatısı altında ittifak halinde girmesi ve kazanması tarihsel önemdedir. Önümüzdeki seçimler, Türkiye tarihindeki diğer tüm seçimlerden farklı bir karaktere bürünmüştür. Türkiye'deki demokrasi güçlerinin ve Kürt Özgürlük Hareketi'nin on yıllardır yürüttüğü mücadele, yine Önder Apo ve Kürt Özgürlük Hareketi'nin Kürt sorununun demokratik siyasal yollardan çözülmesi ve Türkiye'nin demokratikleşmesi için yürüttüğü siyasal mücadele, bu konuda yaptığı ateşkesler bir arada düşünüldüğünde, Türkiye'de geline aşamada önemli bir demokratikleşme birikimi ortaya çıkmıştır. Eğer bu demokratikleşme birikimi HDP'nin barajı aşip bir demokratik hamle yapmasıyla birleşirse, bu birikim yeni bir aşamaya gelecektir. Seçimde demokrasi güçlerinin güçlü çıkmasıyla on yıllardır mücadelelerle ortaya çıkmış demokrasi birikimi birleşerek bir demokratikleşme hamlesini geliştirecektir. Eğer seçimler kazanılırsa, kesinlikle Türk devleti ne Kürt sorununda, ne Alevi sorununda ne de başka konularda çözümsüzlüğün

üzerine kurulu politikalarını sürdürülecektir. Yüz yıldır kurulmuş anti-demokratik sistem çözülecek ve Türkiye'nin demokratikleşmesinin yolu açılacaktır.

Bu açıdan HDP etrafında kurulacak demokrasi ittifakı tarihsel önemdedir. Bütün demokrasi güçlerinin, sol güçlerin, sosyalist güçlerin böyle bir dönemde bu tarihsel sorumlulukla hareket etmesi gerekmektedir. Daha doğrusu on yıllardır yürütülen mücadele temelinde ortaya çıkan demokrasi ve sosyalizm birikimi bu seçimlerde somut bir güce, somut bir yapılanmaya kavuşacaktır. Birikim olmaktan çıkıp Türkiye'nin demokratikleşmesini sağlayacak çok etkili bir siyasi güç haline gelecektir. Türkiye'nin demokrasi ve sosyalist güçleri açısından da bu seçim tarihi fırsat değerindedir. Eğer bu tarihi fırsat doğru bir yaklaşımla ele alınırsa kesinlikle sadece Kürt sorununun çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesi gerçekleşmeyecek, Bakurê Kurdistan ve Türkiye, Ortadoğu demokrasisinin öncüsü haline gelecektir; Türkiye'nin demokratikleşmesi ekseninde yeni bir Orta-

“Êzdîleri tümünden gözden çıkaran bir politika KDP tarafından yürütülmektedir. Şengal'de Êzdîlerin özyönetimini ve öz savunmalarını reddetmesi, KDP'nin zihniyet olarak tamamen ulus-devletçi, otoriter, despotik karakterde olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur.”

doğu'nun şekillenmesi gerçekleşecektir. Bu temelde hem dört parçada Kürt halkının özgürlüğü sağlanacak, hem de Kürt halkının ve demokrasi güçlerinin köklü birikimleri ve toplumsal temeli nedeniyle Suriye de, İran da, Irak da demokratikleşecektir. Bu demokratikleşme tüm Ortadoğu'nun demokratikleşmesinin önünü açacaktır. Bu yönüyle Ortadoğu binlerce yıllık tarihindeki en önemli süreci yaşayacaktır.

Ortadoğu'daki toplumsallık birikimi, insanlık birikimi ve her türlü değeri ve son yüzyılda da verilen demokrasi mücadelesi Ortadoğu'nun yeniden ayağa kalkışını getirecektir. Bu, aynı zamanda son dört yüzyılda Avrupa ve ABD'de yerleşen maddi uygarlık karşısında manevi uygarlığa dayalı demokrasi ve özgürlüğün bir hamle yapması ve uygarlık merkezinin yeniden Ortadoğu'ya kayması anlamına gelecektir. Bu açıdan önümüzdeki aylar, yıllar sadece Ortadoğu halkları açısından değil, tüm insanlık açısından, tüm dünya açısından önemli gelişmeler yaratacaktır. Sadece Ortadoğu değil, tüm insanlığın özgür ve demokratik yaşamının gerçekleşmesi açısından bu aylar önemli hale gelmiştir.

Kapitalist modernist sistem bugün dünyada halkların, ulusların, toplumların, kadının, tüm etnik ve dinsel toplulukların özgürlük ve demokrasi öğlemlerini karşılamak bir yana, toplumsal çürümenin derinleştiği, halkların sorunlarının çözümsüz kaldığı bir gerçeklik ortaya çıkarmıştır. Bugün Güney Amerika'da, Yunanistan'da ve dünyanın birçok yerinde kapitalist modernist sisteme karşı halkların gelişen tepkisi kapitalist modernist sistemin iflasıyla ilgilidir. Ka-

pitalist modernite, ulus-devlet anlayışı, tüketim toplumu ve bunun yarattığı kültürle insanlık açısından bırakalım bir çözüm alternatifi olmasını, aksine insanlığı bitiren, toplumu bitiren bir karakter kazanmıştır. Kapitalist modernitenin bu noktaya gelmesi yeni bir insanlık çıkışını gerektirmektedir. Nasıl ki tarihte toplumsal çürümenin derinleştiği, kapsamlılaştığı dönemde dinlerin, ideolojilerin ortaya çıkarak toplumsal sorunlara çözüm bulması gibi bir durum şimdi de bulunmaktadır. İnsanlık şimdi de bir çözüm seçeneği aramaktadır. Yeni peygamberlerini, yeni ideolojilerini aramaktadır.

Önder Apo'nun demokratik modernite temelinde ortaya koyduğu özgür ve demokratik yaşam seçeneği tarihte dinlerin ve insanlığın yaşamına yön veren ideolojilerin yeni bir versiyonu olmaktadır. Kürt Halk Önderi'nin paradigması ve demokratik modernitesi böyle bir tarihsel rol oynayacak derinlikte ve kapsamdadır. Zaten Önder Apo'nun, *“Beş bin yıllık insanlık tarihindeki bütün değerleri, toplumsal ve özgürlük değerlerini, bütün kültürel değerleri süzümüş bal kıvamında sizlere sunuyorum”* demesi bu gerçekliği ifade etmektedir. Önder Apo'nun paradigması bütün dinlerin, bütün felsefelerin, bütün ideolojilerin yaşayan özgür, hak, adalet, eşitlik, özgürlük, demokrasi ve sosyalizm değerlerini bugün güncelleştirerek insanlığın önüne koymuştur. Bu açıdan kapitalist modernitenin ve Ortadoğu'da devletçi sistemin çözümlüşünün yarattığı karanlık ortamında, karanlığın en koyu olduğu anda şafağın atması gibi Önder Apo'nun paradigması da tüm dünyada ve Ortadoğu'da insanlık şafağının atması karakterinde bir role sahiptir. Bu açıdan Önder Apo'nun paradigmasının pratikleşmesi önemlidir. Bugün Bakurê Kurdistan'da demokratik toplum gerçeğinin ortaya çıkması, demokratik modernite paradigması temelinde demokratik özerkliğin ve demokratik konfederalizmin gerçekleşme imkanlarının artması, Kürt halkının böyle bir örgütlülüğe ve iradeye sahip olması bütün Kürdistan parçalarını etkilediği gibi, özellikle Türkiye'yi derinden etkilemektedir.

Seçim çalışmasını devrim çalışması gibi görmek gerekir

İşte bu etki, Haziran'da yapılacak seçimlerle birlikte Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümünün kapısını açacak bir gelişme yaratacaktır. Bu açıdan da Haziran seçimleri çok çok önemlidir. Tüm demokrasi güçlerinin, özgürlük güçlerinin, sosyalist güçlerin büyük bir örgütlülükle, büyük bir emek ve çabayla Türkiye'deki tüm toplumsal kesimlere ulaşarak, tüm etnik ve dinsel topluluklara ulaşarak bu seçimleri devrimci hamleye dönüştürmesi çok önemli sonuçlar doğuracaktır. Zaten Rojava Devrimiyle bütün dünya kadınlarının etkilenmesi gerçeği ortaya çıkmıştır. Bu açıdan Türkiye kadınlarına ulaşılması seçim başarısıyla birlikte yeni bir dönem başlatacaktır. Hatta bu yeni dönem, Güney Amerika'daki sol iktidarların, yine Yunanistan'daki sol iktidarların yarattığı sonuçtan çok çok fazlasını sadece Türkiye ve Kürdistan'da yaratmayacak, tüm Ortadoğu'yu sarsacak bir etki ortaya çıkaracaktır. Belki Güney Amerika'daki ve Yunanistan'daki sol iktidarlar bir domino etkisi yaratmamıştır ama Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü tüm Ortadoğu'da bir domino etkisi yaratacaktır. Türkiyeli sosyalistlerin, demokratların, aydınların, kadınların, gençlerin, insan hakları kuruluşlarının, eko-

lojistlerin, sivil toplum örgütlerinin, kuşkusuz başta Aleviler olmak üzere tüm etnik ve dinsel toplulukların bu gerçeği bilerek bu seçimde olağanüstü düzeyde çalışmaları çok çok önemlidir.

Bu yönüyle bu seçim çalışmasını bir devrim çalışması gibi görmek gerekir. Gerçekten de bir devrim çalışması karakterindedir. Çünkü on yıllardır yürütülen devrimci mücadelenin somut sonuçlara ulaşmasını sağlayacaktır. Bu açıdan sadece bir seçim çalışması olarak değil, bir devrim çalışması olarak ele almak daha doğrudur. Bu seçimleri başka seçimlere benzetmemek ya da 'Seçimle devrimci mücadelenin ne ilgisi var' dememek gerekiyor. Evet, başlı başına seçimler, ister dünyada, ister Türkiye'de olsun bir devrimci hamle, bir devrimci dönüşüm anlamına gelmemektedir. Ancak Türkiye ve Kürdistan gibi yüz yıl içinde yürütülen mücadeleler ve özellikle de son on yıllarda büyük bedeller ödenerek yaratılan birikim bu seçimi gerçekten de devrimci sonuçlar yaratacak bir niteliğe, karaktere getirmiştir. Dolayısıyla bu gerçekliğin çok iyi biçimde anlaşılması ve herkes tarafından buna uygun davranılması gerekmektedir. Kim Türkiye'de demokrasi, özgürlük ve sosyalizm istiyorsa bu seçime böyle bir demokrasi ittifakı temelinde, demokrasi güçlerine tarihsel hamle yaptırarak biçimde yaklaşmalıdır.

Bu seçimleri önemsemeyen, bu seçimleri başka seçimler gibi gören ya da sadece bir AKP karşıtlığı üzerinden seçimleri ele alan, bu temelde CHP'nin kuyruğuna takılan yaklaşımlar kesinlikle Türkiye tarihini anlamayan, Türkiye'de yüz yıldır sosyalizm mücadelesinin yarattığı sonuçları bilmeyen, yine 1968'lerden başlayarak Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin ve buna dayanarak geliştirilen tüm devrimci mücadelenin yarattığı sonuçları anlamayan ve bunlara uygun davranmayan bir durum olarak görülmelidir. Bu açıdan da sol ve sosyalist güçlerin bu seçime farklı bir anlam yüklemesi gerekmektedir.

Kobanê direnişi etrafında Türkiye'deki demokrasi ve özgürlük güçleri önemli bir birlik yaratmışlardır. Aleviler Kobanê mücadelesine gerçekten çok büyük destek vermişlerdir. Sadece Türkiye demokrasi güçleri değil, dünya halkları da Kobanê direnişi etrafında birleşmişlerdir. İşte bu gerçeklik Türkiye'deki demokrasi güçlerinin nasıl hareket etmesi gerektiğini de netleştirmiştir. Belki düne kadar çeşitli sol güçler, demokratik güçler şu ya da bu kaygılarla demokrasi ittifakında yer almayabilirlerdi ama şimdi her şey netleşmiştir. Gerçekler tüm çıplaklığıyla açığa çıkmıştır. Kürt Özgürlük Hareketi'nin sadece Kürdistan açısından değil, Türkiye ve Ortadoğu açısından da nasıl bir devrimci karaktere ve öne sahip olduğu görülmüştür. Bu gerçekler karşısında hala muğlak, belirsiz, yüzeysel yaklaşımlar gerçekten ne devrimcilere ne sosyalistlere ne demokratlara ne aydınlaraya yaraşır ne de Türkiye'nin demokratikleşmesini isteyen tüm etnik ve dinsel topluluklara yaraşır. Daha doğrusu doğru yaklaşamamak aslında demokrasi isteyen güçlerin kendi gerçeğiyle ters düşmesi anlamına gelir. Bu açıdan bu süreçte demokrasi güçlerinin birliğini, bir araya gelmesini gerçekten de önemli görmek gerekiyor. Tüm demokrasi güçleri bu demokrasi ittifakına uzak duran sol güçleri, sosyalist güçleri, demokratik güçleri, aydınları mutlaka etkilemelidirler. Onların böyle bir ittifakta yer almasını sağlamaya çalışmalıdırlar. Böyle bir sorumlulukla yaklaşılsa biz inanıyoruz ki Türkiye'nin tüm demokrasi güçleri bir araya gelecek ve 1980'de bir karşı devrim saldırısıyla demokrasi güçlerini,

“Ancak sistem dışı güçlerle AKP aşılabılır, sistem dışı güçlerin, demokrasi güçlerinin yarattığı ittifakla Ortadoğu’da İslam renkli işbirlikçi ajan güçlerine dayalı yeni sistem kurmanın önüne geçilebilir. Bu açıdan da bu seçimlerin yaratacağı sonuçlar sadece Türkiye açısından değil, Ortadoğu açısından da tarihsel önemdedir.”

solu, sosyalistleri, bütün demokrasiye inanan güçleri dağıtan, onlar üzerinde baskı kuran, demokrasi güçlerini etkisizleştirip Türkiye’de yeni bir despotik rejim kurmak isteyen güçlerin hesabı da böylece tersine çevrilmiş olacaktır.

AKP iktidarı 12 Eylül’le birlikte kurulmak istenen yeni despotik Türkiye’nin geldiği aşamadaki yüzdür. 12 Eylül zaten İslam’ı sistem içileştirerek, sistem içi siyasal İslam’ı Türkiye siyasetinin en temel parçalarından biri haline getirerek hem Kürtler hem demokratlar hem de sosyalistler üzerinde yeni bir hegemonya kurmayı hedefliyordu. Devletçi iktidarcı siyasal İslam’ın sistem içine alınması Türk egemen sınıflarının bu amacı sonuca ortaya çıkmıştır. Yine NATO, kapitalist modernist güçler siyasal İslam’la hem Türkiye’yi kontrol etmek hem de Ortadoğu’da böyle bir ajan siyasal hareketle Ortadoğu halklarını kontrol etmeyi hedefliyordu. Bu hedeflerden ne Türkiye’nin egemen güçleri ne de uluslararası güçler vazgeçmiştir. Belki şu anda mevcut AKP iktidarından rahatsızlıklar vardır, mevcut AKP iktidarı Türkiye’deki güç odaklarının ve uluslararası güçlerin istediği biçimde rol oynayamamıştır ama hala Türkiye’de işbirlikçi siyasal İslam’a dayanan bir Türkiye düzeni ve buna dayalı Ortadoğu düzeni hedeflemektedirler. Aslında bu hedefler, Türkiye ve Ortadoğu’da gelişen demokrasi ve özgürlüğün, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin önüne geçilmek için ortaya konulmuştur. Gerçekten de bu planın bozulması, Türkiye’nin ve Ortadoğu’nun demokratikleşmesinin önünü açacaktır. Türkiye ve Ortadoğu’da demokrasi ve özgürlüğün, sosyalizm mücadelesinin önüne çıkarılan engellerin aşılmasını sağlayacaktır. Bu da CHP ile, sistem içi güçlerle olacak bir durum değildir. Ancak sistem dışı güçlerle AKP aşılabılır, sistem dışı güçlerin, demokrasi güçlerinin yarattığı ittifakla Ortadoğu’da İslam renkli işbirlikçi ajan güçlerine dayalı yeni sistem kurmanın önüne geçilebilir. Bu açıdan da bu seçimi ve seçimin yaratacağı sonuçları sadece Türkiye açısından değil, Ortadoğu açısından da tarihsel önemde görmek gerekmektedir.

Önder Apo her zaman demokratik çözüm yolunu açık tutmaktadır

Önder Apo demokratik siyasal mücadeleyle Kürt sorununun çözümünü sağlayarak Türkiye’yi de Ortadoğu’yu da demokratik temelde dönüştürmek istemiştir. AKP’nin hegemonik yaklaşımını demokratik siyasal hamleyle aşı-

rak AKP’nin istediğinin tersine bir Türkiye yaratmayı hedeflemiştir. Önder Apo’nun 2013 Newroz’unda başlattığı siyasal hamleyi bu çerçevede görmek gerekiyor. AKP’yi güçlendirme ya da AKP’nin istediği siyasetin bir parçası olma değil, aksine AKP eliyle yaratılmak istenen Türkiye ve Ortadoğu’nun önünü almak için Önder Apo 2013 Newroz’unda demokratik siyasal hamle yapmıştır. Geline aşamada Türkiye’nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü açısından önemli bir siyasal zemin yaratılsa da AKP’ye Kürt sorununun çözümünü sağlatan ve bu temelde Türkiye’yi demokratikleştiren bir düzey ortaya çıkarılamamıştır.

Tüm bu gerçekler şunu ortaya çıkarmaktadır; Türkiye’de Kürt sorununun çözümünü ve demokratikleşmeyi devlet ve hükümetle yapılan uzlaşmalardan çok, demokratik güçlerin otak mücadelesinde aramak gerekmektedir. Demokratik siyasal mücadele, ateşkesler ve bu yönlü çabalar Türkiye’nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümünü açısından önemli bir zemin yaratmıştır. Bu açıdan tüm bu çabalar belli bir sonuç vermiştir. Hiçbir çaba boşa gitmemiştir. Ancak artık gelinen aşamada on yıllarca yürütülen gerilla mücadelesinin, serhildanların ve 1993’ten beri yürütülen demokratik siyasal mücadelenin yarattığı Türkiye’nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununu çözme zeminini devrimci demokratik güçlerle sonuca götürmenin zamanı gelmiştir. Seçim bu açıdan fırsatır. AKP hükümeti bunun önüne geçmek istemektedir. Kürt sorununu çözüp Türkiye’yi demokratikleştirme doğrultusunda adım atmadığı gibi, Türkiye’yi demokratikleştirecek güçlerin yapacağı hamlenin de önüne geçmek istemektedir. Bu açıdan da yine Kürt sorununu çözüyor ve Türkiye’de kırk yıldır süren gerilla direnişini ortadan kaldırmış gibi bir hava yaratarak seçim kazanmayı hedeflemektedir. Nitekim, “*Evlere cenaze gelmiyor, Kürt sorununu çözme süreci başlatmışız, bunu yaratan, bu ölümleri engelleyen AKP hükümetidir; Türkiye’nin en temel sorunu olan Kürt sorununu çözecek olan AKP hükümetidir; PKK’yi etkisizleştirecek olan AKP hükümetidir*” gibi bir algı yaratarak bu seçimi kazanıp kendi hegemonyasını pekiştirmek istemektedir. Bu açıdan AKP hükümetinin son zamanlarda yaptığı algı operasyonunu bu çerçevede ele almak gerekmektedir.

Zaten AKP hükümetinin Kürt sorununu çözme ve Türkiye’yi demokratikleştirmeyi hedeflemediği meclise getirdiği İç Güvenlik Yasasıyla netleşmiştir. Kürt sorunu bir demokratikleşme sorunudur, demokratikleşme temeline çözülebilir. Eğer bir hükümet, bir siyasi iktidar demokratikleşme yerine daha anti-demokratik bir yola girmişse, hegemonya peşinde koşuyorsa onun zaten Kürt sorununun çözümü ve demokratikleşme diye bir sorunu olduğu söylenemez. Nitekim AKP’nin bu yüzü netleşmiştir. AKP’nin tüm imkanlarını kullanarak yarattığı bu algının hiçbir anlamı olmadığının, öyle Kürt sorununu çözecek bir zihniyeti ve politikası olmadığını görmüş olması gerekmektedir. Bu açıdan Önder Apo’nun İmralı’da yaptığı görüşmelerle, gösterdiği çabaları doğru anlamak, demokrasi güçlerinin mücadelesini ve bir seçim ittifakı temeline Türkiye’nin demokratikleşme çabalarını birbirinin karşısına koymak gerekiyor.

Önder Apo her zaman demokratik siyasal çözüm yolunu açık tutmaktadır. Böyle bir tarihsel rolü vardır, pozisyonu o durumdadır. Bunu dün de yapmıştı, bugün de yapıyor, yarın da yapacaktır. Ama bu çabaları Türkiye’nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununu çözme çabalarının bir parçası olarak görmek

lazım. Birbirinin karşısına koyan, birbirine engel konumda görmek yanlıştır. Bu açıdan Önder Apo’nun İmralı’da yürüttüğü çabaları doğru anlamak gerekiyor. Bunu Kürt sorununun çözümü ve Türkiye’nin demokratikleşmesi için zemin yaratma olarak anlamak gerekiyor. Nitekim bu zemin de önemli oranda yaratılmıştır. Bu açıdan demokrasi güçlerine düşen görev, AKP’nin yarattığı bu algı operasyonlarına bakmadan Önderliğin çabalarını doğru anlamak ve Önder Apo’nun HDP etrafında bir demokrasi hareketi yaratılarak bu seçimde demokrasi güçlerinin hamle yapması yönündeki çağrılarına, bu yönlü projesine, çabalarına destek vermek gerekmektedir. Ancak böylelikle Önder Apo’nun ve hareketimizin AKP ve devletle yürüttüğü görüşmelerin AKP tarafından toplumda beklenti yaratarak seçim kazanmasının önüne geçilebilir. Bunun için de demokrasi güçlerinin ittifakı temeline demokrasi güçlerinin seçimi kazanarak şimdiye kadar yürütülen gerilla mücadelesini de, serhildanları da, Türkiye sol ve sosyalist güçlerin demokrasi mücadelesini de, Kürt Özgürlük Hareketi’nin siyasal mücadelesini de gerçek anlamda sonuca götürecek bir yaklaşımı ve tutumu esas almak gerekmektedir.

Bu yılki 8 Mart ve Newroz tarihsel önemde

Önümüzde 8 Mart bulunmaktadır. 8 Mart çok çok önemlidir. Bu 8 Mart diğer 8 Martlardan farklıdır. Bu 8 Mart, Rojava Devrimi ve Kobanê direnişinin dünyada kadınlar üzerinde yarattığı devrimci demokratik etkinin sonuçları temeline gerçekleşecektir. Son yıllardaki mücadeleyle Kürt kadınları dünya kadınlarının özgürlük ve demokrasi mücadelesinin öncüsü haline gelmiştir. Tabii ki dünyayı etkileyen Kürt kadınları, Kadın Özgürlük Mücadelesi, Türkiye kadınlarını da büyük oranda etkilemiştir. Özgecan Aslan’ın hunharca katledilmesi sonrası tüm Türkiye’de kadınların ayağa kalkması da bu gerçekliğin sonucudur. Artık Kadın Özgürlük Hareketi sadece Kürdistan’ı değil, Türkiye’yi de etkilemektedir. Bu etkileme sadece kadına şiddete yönelik bir etkileme değildir, sadece kadının özgürlük ve demokrasi mücadelesi değildir; kadın özgürlüğünün demokratik ve özgürlükçü karakteri temeline tüm Türkiye’yi demokratikleştirme mücadelesidir; tüm Türkiye’yi demokratikleştirecek bir etkidir. Bu yönüyle bu 8 Mart’ta sadece Kürdistan’da değil, tüm Türkiye’de Kadın Özgürlük Mücadelesi’ni geliştirerek, yükselterek Türkiye’nin demokratikleşmesine ve Kürt sorununun çözümüne hem güçlü bir zemin sunmak hem de hamle yaptırmak gerekmektedir. Türkiye’nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü 8 Mart’ta daha büyük bir ivme kazanmalıdır. 8 Mart’ta Kadın Özgürlük Mücadelesi’nin yükselmesi, gelişmesi, güçlü biçimde ortaya konması sadece Kadın Özgürlük Hareketi’nin, kadınların özgür yaşam mücadelesini ve örgütlenmesini geliştirmeyecek, Türkiye’nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü açısından da bir dönüm noktası olacaktır, tarihsel rol oynayacaktır.

Bu yönüyle bu yılki 8 Mart’ı da tarihsel önemde görmek, iyi örgütlemek, tüm kadınları bu demokrasi ve özgürlük mücadelesinin içine çekmek gerekmektedir. Rojava Devriminde kadın özgürlük çizgisinin yarattığı etkinin, yine bu mücadelede şehit düşen kadınların özlemini gerçekleştirmenin gereği olarak da bu yılki 8 Mart’ı daha görkemli kutlamak, kutlama yanında kadın özgürlük çizgisinin demokrasi, özgürlük ve sosyalizm açısından ne anlama geldiğini kadınlara, topluma ve tüm dünyaya daha iyi aktar-

mak, kadın özgürlük mücadelesinin esasında bir özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelesi olduğunu ortaya koymak çok çok önemlidir. Geline aşamada Kadın Özgürlük Mücadelesi sadece kadınların özgürlük mücadelesi olmaktan çıkmış, bu çeperi kırmış, tüm insanlığın özgürlük, demokrasi ve sosyalizm özlemini gerçekleştirecek, sonuca götürecek bir düzeye, etkiye ulaşmıştır, ideolojik ve politik kapsama ulaşmıştır. Bu açıdan da 8 Mart’ta kadınların ayağa kalkışını sadece kadınların ayağa kalkışı olarak görmemek, en başta da kadının özgürlüğünü ve demokratik yaşamını sağlama temeline tüm Ortadoğu halklarının ve insanlığın özgür ve demokratik yaşamını sağlama mücadelesi olarak geliştirmek ve taçlandırmak, sadece Kürdistan’ın ve Türkiye’nin değil, sadece Ortadoğu’nun değil, tüm dünyanın kaderini değiştirecektir. Beş bin yıllık devletçi ve iktidarcı sistem kendisini ilk var ettiği kadın üzerinde kırılacak, yıkılacak ve dağıtılacaktır.

Bu yılki Newroz da tarihsel önemde bir Newroz olacaktır. Newroz’un tarihsel anlamına denk gelişmeler ortaya çıkacaktır. Son bir yıllık mücadele, Newroz’un büyük bir devrim hamlesi biçiminde gerçekleşmesini sağlayacaktır. Geçen yıl hiçbir zaman olmadığı kadar özgürlük ve demokrasi mücadelesinin tüm bölgeyi ve dünyayı etkilediği bir yıl olmuştur. Kürt halkının birliğini geliştirmede de geçen yılki mücadele çok büyük rol oynamıştır. Tüm bu gerçekler Önder Apo’nun 2013 yılında gerçekleştirdiği demokratik siyasal hamle temeline yaşanmıştır. Bu geçen iki yıl, bir yönüyle de daha devrimci hamlelerin hazırlığını yapma yılı olarak yaşanmıştır. Bu gelişmelere dayanarak 2015 yılı Newroz’uyla birlikte sadece Rojava ve Bakurê Kurdistan’ı değil, Rojhilat Kurdistan’ı da özgürleştirmek, Başûrê Kurdistan’ı da özgür ve demokratik hale getirerek tüm Ortadoğu’nun demokratikleşmesini sağlamak mümkündür. Kürt Özgürlük Hareketi’nin Ortadoğu’da böyle bir rol oynama imkanları fazlasıyla artmıştır. Önder Apo’nun paradigması Özgürlük Hareketi’ne bu gücü vermektedir. Bu açıdan bu Newroz’da her Newroz’dan daha büyük düşünmek, Kürt halkının Newrozlarda ayağa kalkışını ve Kürt halkının birliğini tüm Ortadoğu’yu özgürlüştirecek bir güç olarak görmek ve önümüzdeki yılı bu çerçevede bir mücadele yılı haline getirmek gerekmektedir. Önder Apo’nun, “*Gücünüzün yüzde birini kullanamıyorsunuz*” değerlendirme ve eleştirisini bu Newroz’la birlikte gücümüzün tümünü harekete geçirerek bir devrim çağrısı haline getirebilmeliyiz. 2015 Newroz yılı, Kürt halkına ve devrimci güçlerine böyle bir tarihi sorumluluk yüklemektedir. Bu açıdan bu Newroz’u her Newroz’dan farklı örgütlemek ve bir devrimi gerçekleştirme coşkusuyla kutlamak görevi bulunmaktadır. 2015 Newroz’u bu temelde ele alırsa Önder Apo’nun özgürlüğüyle birlikte Kürt halkının özgürlüğü ve Ortadoğu halklarının özgürlüğünü gerçekleştirmek zor olmayacaktır.

Bugün kadınlar şahsında sadece Kürdistan’da değil, Türkiye’de ve Ortadoğu’da demokrasi ve Özgürlük Mücadelesi’nin paradigmasını, ideolojik, felsefik, teorik çerçevesini, yapılanma gerçeğini ortaya koyan Önder Apo’dur. Önder Apo’nun özgürlüğü için 11 milyon imzanın toplanması büyük bir anlam taşınmaktadır. Bu gerçeklik Önder Apo’nun önderliğinin, Önderlik gerçeğinin Kürtler açısından, Ortadoğu halkları açısından, kadınlar açısından, insanlık açısından ne anlama geldiğinin anlaşılmasını ve sahiplenilmesini ifade etmektedir. Bu temelde bu çalışmaya katılanları da kutluyoruz. Önümüzdeki dönem bu çalışmalar Önder Apo’nun özgürlüğünü daha da yakınlaştıracaktır.

Zaten gelinen aşamada Kürt halkının özgürlüğü Önder Apo’nun özgürlüğüyle, Önder Apo’nun özgürlüğü Kürt halkının özgürlüğüyle iç içe geçmiştir. Bundan da öte, Önder Apo ile Kürt halkının özgürlüğü Türkiye halkının özgürlüğüyle iç içe geçmiştir. Bu temelde de Önder Apo’nun özgürlüğüyle Ortadoğu halklarının özgürlüğü iç içe geçmiştir. Bu yönüyle Önder Apo’nun özgürlüğünü sadece bir bireyin özgürlüğü değil, bir halkın özgürlüğü, halkların özgürlüğü olarak anlamak ve bu çerçevede Önderliğin paradigmasının gerçekleşmesi için daha fazla örgütlenmek ve mücadele etmek gerekmektedir. Bunun için de Önder Apo’nun demokratik modernite paradigması temeline demokratik ulusun, demokratik özerkliğin, demokratik konfederalizmin inşası da bütün halklarımızın önünde durmaktadır. Çünkü artık devrimci mücadele sadece negatif bir mücadele değildir, sadece özgürlük ve demokrasi düşmanlarına karşı yürütülen bir mücadele değildir. Bununla iç içe, yan yana, bizzat demokratik toplumu, demokratik komünal yaşamı, demokratik özerkliği inşa etme mücadelesidir.

Bu yönüyle demokrasi ve özgürlük, sosyalizm mücadelesini aynı zamanda bugünden başlayarak demokratik toplumu, demokratik ulusu, demokratik özerkliği ve demokratik konfederalizmi inşa etme mücadelesi olarak görmek, inşa mücadelesini de gerilla mücadelesi kadar, serhildan mücadelesi kadar, diğer demokratik mücadeleler kadar önemli görmek, örgütlemek ve inşa etmek gerekmektedir. Çünkü demokratik özerkliğin, demokratik toplumun inşası önemsenmeden demokratik devrimci mücadeleyi geliştirmek, demokratik devrimci mücadeleyi önemsemekten demokratik modernite temeline demokratik toplumu, demokratik özerkliği inşa etmek mümkün değildir. Demokrasi, özgürlük ve sosya-

“Eğer seçimler kazanılırsa kesinlikle Türk devleti ne Kürt sorununda, ne Alevi sorununda ne de başka konularda çözümsüzlüğün üzerine kurulu politikalarını sürdürebilecektir. Yüz yıldır kurulmuş anti-demokratik sistem çözülecek ve Türkiye’nin demokratikleşmesinin yolu açılacaktır.”

lizm mücadelesi yanında bu mücadeleyi güçlendirecek demokratik toplum, demokratik özerklik ve demokratik konfederalizm inşasını da çok önemli görmek, bunları birbirini güçlendiren temel mücadele boyutları olarak ele almak çok önemlidir. Çünkü demokratik topluma dayalı olarak özgür ve demokratik yaşamın boyutları örgütlenilmezse doğru ve güçlü mücadele verilemez. Eğer bu çerçevede özgürlük ve demokrasi mücadelesi geliştirilirse 2015’te yürütülecek mücadele ve inşa, birbirini güçlendirerek sadece Türkiye’nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümünü değil, bütün Ortadoğu halklarının özgür ve demokratik yaşamının önü açacaktır.

PKK'nin Tüm Kadro ve Sempatizanlarına!

15 Şubat komplosuna karşı Apocu çizgide netleşmiş ve bütünleşmiş parti öncülüğü zaferin yaratıcısıdır!

Değerli Yoldaşlar!

15 Şubat uluslararası komplosuna karşı büyük özgürlük direnişinin 17. yılına giriyoruz. 16 yıl boyunca Önderlik, hareket ve halk olarak yürüttüğümüz tarihi mücadele 17. yıla giriş sürecinde de devam ediyor. 16. yıldönümünde uluslararası komployu protesto eylemleri her alanda ve her zamankinden daha büyük bir öfkeyle, coşkuyla sürüyor. İki haftayı aşkın süredir Kuzey Kürdistan'ın değişik kentlerinde Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü öngören ve on binlerce, yüz binlerce insanın katıldığı mitingler yapıldı. Bunlar hala devam ediyor ve Önder Apo'ya özgürlük isteyen imza kampanyasına paralel olarak sürdürülüyor. Geçen yıldan bu yana devam ettirilen imza kampanyasının finali yaşanıyor. Ay başından itibaren de Avrupa'da bir kolunu Komalên Ciwan'ın, bir kolunu Özgür Kadın Hareketi'nin, bir kolunu da Avrupa Kürt Toplum Hareketi'nin organize ettiği uzun bir özgürlük yürüyüşü var. Avrupa'daki tüm yurtsever halk Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin bulunduğu Strasburg'a yürüyor. 14 Şubat'ta orada buluşmayı, 'Kürt Kara Günü' dediğimiz, Önder Apo'nun da 'Kürt Soykırım Günü' olarak ilan ettiği 15 Şubat Komplosu'nu lanetlemeyi, protesto etmeyi planlıyor. Bütün bu özgürlük eylemlerine ilgi, katılım, destek her zamankinden daha fazladır. 2006 Şubat başında Yeniden İnşa Komitesi üyemiz **Viyan** yoldaşın başlattığı "**Komplo ile birlikte yaşamak istemiyoruz**" tutumunu Kürt halkı bu yıldönümünde bir bütün olarak esas almış bulunuyor. Bu bakımdan halkın, komplocunun tümünden yok edilmesi ve Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü temelinde Kürt sorununun çözülmesindeki ısrarı ve kararlılığı kesindir. Bu tutum bütün demokratik çevreleri, dostlarımızı kuşkusuz etkilemektedir. Dolayısıyla Kürdistan, Türkiye ve Avrupa'da uluslararası komploya karşı özgürlük eylemlerine destek her zamankinden daha fazla artmış bulunmaktadır.

Kuşkusuz böyle bir durumun gelişmesinde, Kürt halkının bu kadar öfkeli ve kararlı bir mücadelecilik duruş göstermesinde ve demokratik güçlerin bu kadar ilgili ve dayanışmacı olmasında Önder Apo'nun on altı yıl boyunca İmralı'da gösterdiği insanüstü duruşun, direnişin belirleyici rolü vardır. Yine 2014 yılında gelişen Kobanê ve Şengal direnişlerinin büyük payı vardır. Bu temelde 15 Şubat uluslararası komplosuna karşı tüm bu direnişleri, Önder Apo'nun İmralı direnişini, Kobanê ve Şengal'deki kahraman gerilla direnişini, Kürdistan'ın dört parçasında ve Avrupa'daki halkımızın Önder Apo'nun fiziki özgürlüğüne kadar durmadan devam ettirmeyi öngördüğü özgürlük yürüyüşlerini selamlıyoruz.

Özgür Kürt varlığını, Kürt demokratik ulus şekillenmesini böyle bir mücadeleden yarattığı bilinç ve duygu oluşturunca. Dolayısıyla bölgede ve Kürdistan'da yaşanan çıkmaz ve çözümsüzlük kapsamında gelişen gerici saldırı ve savaşlara karşı bu çözümleyici özgürlük yürüyüşü Kürt halkının öncü, yeniden şekillendirici tutumunu belirliyor. Böyle bir düzeye gelmede 15 Şubat öncesinde

ve sonrasında "**Güneşimizi Karartamazsınız**" sloganı etrafında başlayan ve bugüne kadar on altı yıl boyunca derinleşerek devam eden fedai direnişinin ve bu direnişin sayısı binlere ulaşan büyük kahramanlarının belirleyici rolü vardır. Bu temelde 15 Şubat uluslararası komplosunu lanetlerken, komploya karşı gelişen fedai direnişin öncülüğünü yapan tüm kahraman şehitlerimizi de saygı ve minnetle anıyoruz!

Komplo nasıl planlandı?

Aslında uluslararası komplo ilk günde boşa çıkartılmıştı. Altıncı yılında da boşa çıkartılmıştı. Komplo, 9 Ekim 1998 günü başlatılırken bir günde sonuç almayı ve Önder Apo'yu imha etmeyi amaçlıyordu. Önder Apo'nun duyarlılığı, hareket etmedeki dikkati, bu amacı başarısız kıldı ve yapılan planı bozdu. Daha sonra üç buçuk ayı aşan bir süre boyunca insanlık, küresel düzeyde büyük takip diyebileceğimiz bir baskı ve saldırıya tanık oldu. Küresel sistem Önder Apo'ya dair verdiği kararı uygulamak üzere böyle bir takibi yürüttü. Sonuçta başaramayınca Önder Apo'yu Türkiye'ye vererek, Türkiye yasalarının hükümleri çerçevesinde idam yöntemiyle amacına ulaşmayı hedefledi. Aslında uluslararası komplocunun 15 Şubat versiyonu böyle ortaya çıktı.

Bilindiği gibi uluslararası komplo 9 Ekim 1998 günü başlatılmıştı. Öncesinde de 1987-88'de Türkiye'deki özel savaş ve Kürdistan'daki OHAL uygulamaları ve 1991-92'de 'Çekiç Güç' operasyonu ile temelleri atılmıştı. Biliyoruz ki komplo esas olarak 1. Dünya Savaşı sonrasında ortaya çıkartılan Kürdistan'ın bölünmesi, Kürt toplumunun yok sayılarak imha edilmesini amaçlayan Ortadoğu ve küresel kapitalist sistem gerçeğine dayanıyordu. Böyle bir sistemi parçalamak, yok sayılan Kürt toplumunu yeniden var etmek ve parçalanmış Kürdistan'ı birleştirmek üzere Önder Apo öncülüğünde gelişen PKK direnişi, siyasi ve askeri bir boyut kazanıp bölgeyi etkiler hale geldikten sonra, konu NATO gündemine götürülmüş ve bu temelde ABD öncülüğündeki küresel sistem Kürdistan'da PKK öncülüğünde gelişen özgürlük mücadelesini kuşatmak, sınırlandırmak ve giderek tasfiye etmek üzere küresel düzeyde bir mücadele geliştirmişti. Uluslararası komplo bu mücadelenin doğrudan Önder Apo'ya yöneltilmiş düzeyi, parçası oluyor. Hareketimize ve halkımıza dönük başta gerillayı hedefleyen saldırılar olmak üzere geliştirilen yönelimler gerillayı yok edemeyip, Kürt halkını da özgürlük doğrultusunda mücadeleden caydıramayınca, yıllara yayılan böyle bir saldırıdan imha ve inkar sitemi ile sonuç alamayınca, bu sefer strateji değiştirilerek uluslararası komplo diye tanımladığımız bir plan dahilinde saldırıyı öngörmüştü. Bu planın stratejik yapılması biliniyor. Esas itibarıyla inkar ve imha sistemine dayanıyor ve bu amacı başarmayı öngörüyor. Bunun için de inkar ve imha sistemini zorlayan, parçalayan PKK direnişinin ezilmesi, tasfiye edilmesi gerekiyor. Küresel inkar ve imha sistemi bu temelde PKK'nin

ezilmesi ve tasfiye edilmesi hedefini gerçekleştirmek isterken okların tümünü Önder Apo'ya yöneltmeyi öngörüyor. Uluslararası komplo stratejisi Önder Apo'nun imhasına dayanarak PKK'yi ezmeyi, tasfiye etmeyi, bu sonuca dayanarak da küresel inkar ve imha sistemini yani Kürdistan üzerindeki kültürel soykırım rejimini başarıya götürmeyi hedefliyor.

Aslında komplo 1. Dünya Savaşı sonunda ortaya çıkartılan inkar ve imha sistemine bağlıdır. Kültürel soykırım rejimini başarıya götürme amacını güdüyor. Bunun için de inkar ve imha sistemini zorlayan bütün özgürlükçü direnişleri, örgütlenmeleri imha ve tasfiye etmeyi hedefliyor. Burada PKK'yi

■ Nasıl ki 3. Kongre platformu gerillalaşma önündeki zihniyet ve tarz engeli, pratik engelleri aştırıp gerilla hamlesinin devamını ve gelişimini sağladıysa, Aralık ve Ocak aylarında PAJK ve PKK'nin gerçekleştirdiği platformlar da demokratik ulus inşası önündeki engelleri, zihniyet ve pratik tutum yetersizliklerini aştırtmayı kesinlikle sağlayacaktır.

■ Platformlarda da çözümlenen birey değil toplum oldu. İktidarcı-devletçi sistemin egemenliği altında demokratik ulus olamayan birey duruşunun çözümlenmesini içerdi ki bu aslında toplum olmaktan çıkartılmaya çalışılan toplumun, toplumsal varlığın çözümlenmesini içerdi.

ezmek ve tasfiye etmek için yürüttüğü yıllara dayalı saldırılardan sonuç alamayınca, başarıyı Önder Apo'nun imhasına dayalı bir şekilde geliştirmek istiyor. Yani Önder Apo'nun imhasına dayanarak PKK'yi tasfiye etmeyi, PKK'nin tasfiyesine dayanarak da Kürdistan üzerindeki kültürel soykırım rejimini başarıya götürmeyi hedefliyor. Bu bakımdan uluslararası komplocunun daha önceki sömürgeci saldırılardan farkı, tüm gücünü Önder Apo'nun imhasına yöneltmiş olmasıdır. 9 Ekim komplosu böyle planlandı ve başarılmak istendi, daha ilk gününde boşa çıkartılınca da bu sefer 15 Şubat komplosuyla sonuç alınmak istendi. 9 Ekim'de 'kim vurdu'ya getirilerek gerçekleştirilmek istenen imha, bu sefer 'yasal' görüntülere dayanarak idam yöntemiyle başarılmak istendi. İdama karşı da daha önceki süreçte komplocu saldırılara

karşı gösterdiği tutumu, çok daha dik katli ve örgütlü biçimde yine Önder Apo sergiledi. 15 Şubat komplosu hareket ve halkta derin bir yoğunlaşmayı yaratmanın yanı sıra büyük bir bilinçlenme etkisi yaptı. Bunun sonucunda komplocuların hesaplarının aksine, hareket ve halk Önder Apo etrafında daha güçlü bir biçimde kenetlendi. Bu da 15 Şubat komplosunu yapanların, halkın hareketten desteğini çekeceği ve hareketin de parçalanıp dağılacağı yönündeki umutlarını kırdı, hesaplarını boşa çıkardı. Zayıflamak, dağılmak yerine, hareket ve halkın daha büyük bir bilinç, öfke ve birlik içinde Önder Apo etrafında kenetlenmesi yaşanınca, bildiğimiz İmralı çürütme politikası devreye kondu.

Paradigma değişimi ve demokratik çözümle komplo boşa çıkartıldı

Önder Apo'yu fiziki olarak imha edemeyenler, bu sefer de İmralı işkence sistemi içerisinde ideolojik ve siyasi olarak imha etmek istediler. Bunu 2000-2002 arasında Bülent Ecevit başkanlığındaki sosyal demokrat, liberal ve milliyetçi koalisyon hükümetiyle yapmak istediler. Zor koşullara rağmen Önder Apo derin bir yoğunlaşma ile kendini yenileyip, yeni düşünceler üretmek PKK'nin yenilenmesi ve demokratik çözüm sürecinde yeniden yapılanmasına dönük önemli gelişmeler yaratınca, bu sefer de 2003-2005 sürecinde iktidar İslam'ına dayanan AKP hükümetiyle komployu başarıya ulaştırmak istediler. Kürt halkının büyük çoğunluğunun Müslüman olmasına dayanarak, sözde İslam kardeşliği ve buna dayalı çözüm adı altında halkın PKK'ye ve Önderliğe desteğinin azaltılabileceğini umut ve hesap ettiler. Diğer yandan bu dönemde sadece Önder Apo değil, örgüte de içten bölüp, parçalayıcı, tasfiyeci eğilim dayatmasında bulundular. Bunlarla bir yandan hareketi bölüp parçalayarak, diğer yandan halkı İslami söylemle etkileyerek Önder Apo etrafındaki örgüt ve halk desteğini, kenetlenmeyi zayıflatıp yok etmek istediler. Önder Apo'yu örgütsüz ve halsiz kılarak düşüncelerini uygulanamaz, boşlukta kalır bir duruma düşürmek istediler. Bütün bunlara karşı da Önder Apo, paradigma değişimi temelinde demokratik çözümü, demokratik konfederalizm sistemini geliştirerek daha da derinleşme temelinde cevap verdi. Böyle bir düşünsel değişim, yenilenme ve derinleşme temelinde hem provokatif tasfiyeci dayatmaları boşa çıkardı hem de AKP'nin sahte İslam kardeşliği söylemlerini başarısız kıldı. Hareketi demokratik konfederalizm sistemi temelinde yenilemeyi, yeniden yapılandırmayı, bunun teorik, ideolojik, programsal ve sistemsel düzeyini yaratmayı başardı.

Bu temelde aslında 2005 Newroz'undaki KCK sisteminin ilanı ile uluslararası komplo boşa çıkartılmış, tümüyle başarısız kılınmış oluyordu. Ondan sonrası aslında eskiyi tekrardır. Nitekim **23 Ağustos 2005 tarihli MGK toplantısı,**

90'ların başındaki topyekün özel savaş konseptini özgürlük hareketimize ve halkımıza karşı tekrar benimsedi. Sömürgeci rejim, özel savaş derinleştirerek, Türkiye'nin imkanlarını bölgesel ve küresel düzeyde daha fazla pazarlayarak, içte de işbirlikçiliği, ihaneti, teslimiyeti, asimilasyonu daha fazla geliştirerek sonuç almak istedi. Son 10 yıllık AKP saldırıları özünde bunu ifade ediyor. Bu on yıl içerisinde ideolojik, siyasi, örgütsel, askeri, ekonomik, kültürel her boyutta özel savaş derinleştirilerek sürdürüldü.

Hareket ve halk olarak Önder Apo'nun İmralı'da yürüttüğü direniş etrafında, bütün bu özel savaş saldırılarına karşı belli bir mücadele içerisinde olduk. İdeolojik, siyasi, askeri boyutta, saldırıları doğru anladığımız; onlara karşı doğru yöntemlerle, tarzla, yeterli tempoyla cevap verip mücadeleyi geliştirdiğimiz ölçüde başarılar elde ettik. Tabii süreci yeterince anlayamadığımız, Önderlik çizgisini özümseyemediğimiz, pratik politikada yeterince yaratıcı, hamleci, iradeli olamadığımız ölçüde de zayıf kaldık, yetersizlikler yaşadık. Süreç yeniden uzadı ve aslında komplo öncesinin '**ne zafer ne yenilgi**' denen çizgisine oturdu. Geçen on yıl genel olarak böyle tanımlanabilir. Bu durum kuşkusuz komplocunun başarısını önlese de komploya karşı Kürdistan devrimini zafere taşımayan, dolayısıyla Ortadoğu'da demokratik devrimi geliştirerek küresel planda Kürt Özgürlük Hareketi'nin oynaması gereken rolü oynatmayan bir durumdu. Özellikle de 2011 başından itibaren Arap sahasında gelişen hareketlenme, '**Arap baharı**' denen süreç Kürdistan'daki durumu, Kürdistan özgürlük mücadelesini daha çok öne çıkardı. Küresel kapitalizm ile bölgedeki ulus devlet statükoculuğunun çözümsüzlüğü, tıkanması nedeniyle bölgenin ve küresel düzenin zorlandığı bir ortamda, Kürdistan özgürlük devriminin insanlık için çözümleyici önemi daha çok öne çıktı. Bu da mevcut '**ne zafer ne yenilgi**' duruşunun Kürtler açısından da Ortadoğu halkları ve insanlık açısından da doğru ve yeterli bir duruş olmadığını; bu düzeyin mutlaka aşılarak, Kürdistan özgürlük devriminin zafere ulaşarak Ortadoğu demokratik devrimini gerçekleştirecek düzeyde bir öncülük konumuna sahip olmasını gündemleştirdi, gerekli kıldı. Özellikle 19 Temmuz 2012 tarihinden itibaren gelişen Rojava özgürlük devrimi bunun çok daha gerekli, mümkün, gerçekleştirilebilir olduğunu ortaya koydu.

Böylece bir yandan yetersizlikler üzerinden Önder Apo'nun, halkın eleştirileri, çözüm arayışları gelişirken, diğer yandan hareket olarak biz de mevcut durumu daha doğru, yeterli ve derinden anlama; dolayısıyla kapitalist modernite sisteminin çözüm olmadığı tersine kaosu, çözümsüzlüğü daha da derinleştirdiği bir ortamda Ortadoğu sorunlarına çözüm olacak ve insanlık için yeni ufuk açacak bir devrimci duruşu, dinamiği Kürdistan'da geliştirme arayışına girdik. Bu durum, 2014 Ağustos'undan bu yana Rojava ve Başur sınır hattında küresel kapitalizmin ve bölgenin ulus devlet statü-

koculuğunun besleyip palazlandırarak saldırttığı DAİŞ faşizmine karşı tarihi bir direnişe dönüştü. Bu tarihi önemdeki direniş, Kobanê'de, Şengal'de, Maxmur-Kerkük hattında kahramanca yürütülen mücadelede alınan sonuçlar bizi önemli bir noktaya getirdi. Kendimizi yeniden değerlendirme, bilinç düzeyimizi derinleştirme, örgütsel sistemimizi geliştirme, dolayısıyla da uluslararası

mayı yaşadık, Apocu çizgiye doğru katılım temelinde kendimizi yenileme kararlılığına ulaştık.

Değerli Yoldaşlar!

Bu süreç Önder Apo'nun 26 Haziran 2014 tarihli kapsamlı eleştiriler ve çözümlemeler içeren mektubu ile başladı. Önderlik tarafından böyle bir eleştirel çözüm platformu ortaya konulunca,

■ Önder Apo, paradigma değişimi temelinde demokratik çözümleri geliştirerek komploya cevap verdi. Böyle bir düşünsel değişim, yenilenme ve derinleşme temelinde hem provokatif tasfiyeciler dayatmaları boşa çıkardı hem de AKP'nin sahte İslam kardeşliği söylemlerini başarısız kıldı. Bu temelde aslında 2005 Newroz'undaki KCK sisteminin ilanı ile uluslararası komplo boşa çıkartılmış, tümüyle başarısız kılınmış oluyordu.

komponun kalıntılarına karşı Kürdistan özgürlük devrimini daha güçlü geliştirerek zafere taşıma iddiası ve iradesini ortaya çıkardı.

17. yıla kendimizi düzeltmiş, yenilemiş, netleştirmiş olarak giriyoruz

Uluslararası komploya karşı 17. mücadele yılına girerken, hareket ve halk olarak bu konumdayız. Çok daha bilinçli, hazırlıklı, örgütlü olduğumuzu rahatlıkla söyleyebiliriz. Bu gücü her şeyden önce Önder Apo'nun on altı yıldır İmralı'da yürüttüğü direniş, mücadelenin gelişimine paralel olarak ortaya koyduğu çözümleyici düşünceler ile hata ve eksikliklere dönük eleştirileri veriyor. Yine bu gücü Akdeniz'den Zagroslara kadar geniş bir hatta DAİŞ faşizmine karşı Kürt gerillasının gösterdiği kahramanca mücadelenin sonuçları veriyor. Bu temelde hareket olarak kendimizi yenileme, yeniden yapılandırma, komploya karşı 17. mücadele yılını Önderlik çizgisinin gerektirdiği, halkın beklediği, bölge halkları ve insanlığın da büyük bir heyecan ve istekle gözlediği devrim zaferine dönüştürme iddiamız, kararlılığımız büyüktür. Bunu sağlamak üzere kendimizi Önderlik çizgisinde yenileme, eleştirel-özeleştirel sorgulamadan geçirerek yeniden yapılandırma doğrultusunda önemli bir çalışma yürüttük.

Uluslararası 15 Şubat komplosunun 17. yılına hareket olarak kendimizi kapsamlı bir eleştirel sorgulamadan geçirerek girdik. 20-31 Ocak 2015 tarihleri arasında değişim yönetim birimlerinde görev yürüten arkadaşlardan oluşan 42 kişilik bir toplulukla parti platformu oluşturduk ve Önder Apo'nun 26 Haziran 2014 tarihli mektubu temelinde kapsamlı bir eleştirel-özeleştirel sorgulama yaşadık. Böylece yönetim olarak dolayısıyla Özgürlük Hareketi olarak uluslararası komponun 17. yılını Önderlik çizgisinde kendimizi düzeltmiş, yenilemiş, netleştirmiş; Önderlik çizgisine yeniden, daha doğru temellerde katılmış olarak giriyoruz. Bu da hareket ve halk olarak bize büyük güç veriyor, komploya karşı 17. mücadele yılının daha büyük başarılarla geçeceğini daha şimdiden gösteriyor. 20-31 Ocak tarihleri arasında yürüttüğümüz eleştirel-özeleştirel platformu, 16. yıldönümünde uluslararası komploya hareket olarak verdiğimiz en önemli cevap oluyor. Kuşkusuz böyle bir yenilenmede Önder Apo'nun eleştirilerinin verdiği güç belirleyicidir. Yine Şengal ve Kobanê direnişlerinin verdiği güç belirleyici olmuştur. Hem Önderlik eleştirilerinden hem de Şengal ve Kobanê direnişlerinden aldığımız güçle yönetim olarak böyle bir eleştirel-özeleştirel sorgula-

Genel Başkanlık Konseyimizin eleştirel-özeleştirel görevini yerine getirecek parti platformlarını düzenlememiz yönünde önerileri oldu. 2014 Temmuz'unda gerçekleştirdiğimiz PKK Yürütme Komitesi toplantısında böyle bir parti platformu oluşturmayı ve Önderlik eleştirileri temelinde yönetimimizin eleştirel-özeleştirel bir yoğunlaşmadan geçmesini kararlaştırdık. 2014'ün Ekim ayı ortasında yaptığımız **PKK Merkez Komite** toplantısında da böyle bir platformu nasıl örgütleyp yürüteceğimizi planladık. Aslında Önder Apo'nun Haziran'da ortaya koyduğu eleştirileri öncelikle yaz sezonu olması dolayısıyla pratiği geliştirerek cevaplamayı, karşılamayı, özeleştireli pratikte geliştirmeyi daha doğru ve gerçekçi bulduk. Çünkü Önderlik mektubunun özeti şuydu: **"Devrim yapın! Bütün veriler hazır, koşullar elverişli, imkan ve fırsatlar var daha ne duruyorsunuz?"** Aslında eleştirilerin özü buydu. Ve Önder Apo, Özgürlük Hareketi olarak bizden devrim yapmamızı istiyordu. Pratik görev ve sorumlulukların doğru ve yeterli anlaşılıp gereklerinin yerine getirilmesini istiyordu.

2014 yazı Ortadoğu'da oldukça hareketli bir yazdı. 10 Haziran'dan itibaren DAİŞ faşizminin Irak'a sonra Suriye'ye dönük saldırıları başlamıştı. Bölgedeki statüko yeniden bozulmuş, dengeler altüst olmuştu. Bütün bunlar Kürdistan'ı doğrudan etkiliyordu ve DAİŞ faşizminin Rojava üzerinden tüm Kürt halkını ve Kürdistan'ı tehdit etme durumu vardı. Dolayısıyla öncelikle böyle faşist bir saldırı karşısında pratik direniş geliştirmeyi; saldırıları en azından kırarak, zayıflatarak ve tehlike olmaktan çıkartacak bir konuma ulaşmayı daha doğru ve gerçekçi bulduk. Bu nedenle tartışma platformlarının böyle bir sürecin sonrasına bırakılmasının, özellikle de pratiğin nispeten zayıfladığı kış döneminde böyle bir tartışmayı yapmamızın daha doğru olacağı sonucuna ulaştık. Aslında kışa sarkıtılması, ertelenmesi ve Ocak ayında yapılması bu temelde gerçekleşti. Daha önce Aralık ortasında PAJK özgün platformlarını yaptı. İlk söz konusu platform çalışması bu biçimde başladı. Genel platformu da 20-31 Ocak 2015 tarihleri arasında yaptık. Koşullar gereği ancak 42 arkadaşımız katılabildi. 12 günlük platform süresi içerisinde 42 arkadaş yazılı raporlar ile parti platformuna çıktılar. Platforma başlarken Önder Apo'nun mektubu ve özeleştireli ilişkin Önderlik görüşlerinden derlenmiş bir perspektif de okundu. Hepsini kaydedilen platformların yanısıra raporlar da düzenlenerek, en erkenden okunup tartışılmak üzere arkadaş yapısına sunulacaktır. Bunun hazırlıkları başlatılmıştır.

Kapsamlı eleştirel-özeleştirel platformu yapıldı

Merkez Komite toplantımızın rapor yazmasını istediği arkadaş sayısı, gerçekleşen söz konusu platforma çıkan arkadaşlardan fazladır. Belirlenen arkadaşların ancak bir grubu söz konusu platformda yer alabilmiştir. Rapor yazıp da platforma katılamayan arkadaşların da bulundukları alanlarda oluşturulacak parti platformlarında yazdıkları raporlar ile birlikte eleştirel-özeleştirel platformlarından geçmeleri uygun görülmüştür. Dolayısıyla Aralık ortasında PAJK'ın başlattığı, Ocak sonunda PKK'nin yürüttüğü, Önder Apo'nun 26 Haziran tarihli mektubunun öngördüğü düzeltmeyi, yeniden yapılandırmayı, yeniden katılımı sağlamak üzere eleştirel-özeleştirel platformlarını devam ettiriyoruz. Önderlik çizgisi temelinde düzeltme, Önderlik çizgisine ve partiye yeniden katılma çalışmamız sürmektedir. Bu çerçevede rapor yazması kararlaştırılmış tüm arkadaşlar raporlarıyla birlikte bu platformlara çıkacaklardır. Bunun dışında kalan arkadaşların da gerçekleştirdiğimiz platformların raporlarını ve tartışmalarını okuduktan sonra hem bu platformların sonuçları temelinde hem de Önder Apo'nun 26 Haziran tarihli mektubundaki eleştirilerini karşılamak üzere Önderlik çizgisine ve partiye yeniden doğru katılımı gerçekleştirmeyi öngören bireysel özeleştirel raporları yazmalarını ve bize göndermelerini kararlaştırdık. En geç 2015 bahar sürecinde partili tüm yoldaşlar, Önderlik eleştirileri ve gerçekleşen platform sonuçları üzerinde yoğunlaşarak, Önderliğimizin istediği yeniden doğru katılımı gerçekleştirmenin başlangıcı olacak, karar düzeyini açığa çıkaracak temelde bireysel özeleştirel raporlarını yazıp, parti yönetimimize göndereceklerdir.

Değerli Yoldaşlar!

On iki gün bir platform açısından kısa bir zaman değildir. On iki gün boyunca eleştirel-özeleştirel tartışması yürütmek, bir hareket açısından az bir çalışma değildir. Dolayısıyla on iki gün boyunca yaşanan yoğun tartışma temelinde, en üstten yönetimimizin Önderlik çizgisinde netleşme, kendini düzeltme, yeniden kararlaştırma; çizgiye, partiye, PKK ve PAJK'a yeniden katılma kararlılığına ulaştığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Bu önemli bir çözümleme oldu. Kuşkusuz biz hareket olarak bundan önce de çok sayıda eleştirel-özeleştirel sürecinden geçtik. Birçok parti kongremiz ve konferansımız aynı zamanda pratikte yaşanmış hata ve eksiklikleri ortaya çıkartarak aşmayı hedefleyen eleştirel-özeleştirel platformlarına da sahne oldu. Fakat 20-31 Ocak tarihleri arasındaki toplantımızın tümü, eleştirel-özeleştirel platformu düzeyindeydi. Dolayısıyla bu kadar uzun zaman alan ve bu kadar kapsamlı, yoğun ve derinlikli geçen eleştirel ve özeleştirel platformlarımız azdır. Platform ortamında da arkadaşlar, yapılanı Ekim 1986'da gerçekleştiren 3. Kongre sürecine, o kongremizin geliştirdiği platformlara benzettiler. **PKK hareketinin tarihinde en kapsamlı eleştirel-özeleştirel platformu 3. Kongre platformuydu.** Aslında yazılı raporlar temelinde gerçekleşen ilk eleştirel-özeleştirel platformu da 3. Kongre platformuydu.

20-31 Ocak tarihleri arasında gerçekleştirdiğimiz eleştirel-özeleştirel platformunun 3. Kongre platformuna benzetilmesi önemlidir, anlamlıdır. 3. Kongre platformu süreci de aslında yeni bir stratejiye adım atıp onu geliştirmeye çalıştığımız, fakat pratikte onu başarıyla yürütenin tarzını, üslubunu, tempo-

sunu dolayısıyla zihniyetini yakalamada ciddi zorlukların, sorunların yaşandığı; bireyci, tutucu, tepkici, orta yolcu tutum ve eğilimlerin yoğun olarak yaşandığı bir süreçti. Dolayısıyla başlayan 15 Ağustos 1984 gerilla hamlesinin başarısını engelleyen hususlar yaşanıyordu. Bu çerçevede 3. Kongre platformu, gerillayı geliştirme önündeki düşünsel ve pratik engelleri tartışan, eleştiren, mahkum ederek aşan, dolayısıyla da büyük bir gerilla hamlesinin gelişmesine yol açan bir platform olmuştu.

Şimdi de benzer bir süreci yaşıyoruz, hatta çok daha uzamış bir biçimde yaşıyoruz. O zaman 15 Ağustos 1984'te gerilla hamlesi başlamıştı, iki yıl sonra 86'da ortaya çıkan engelleri aşmak, sorunları çözmek üzere söz konusu parti platformu oluşmuştu. Şimdi 2005'te resmi olarak ilan edip başlattığımız demokratik ulus inşasının on yıl geçmesine rağmen ciddi engellerle karşılaşmasının, bu konuda ağır hata ve eksikliklerin yaşanıyor olmasının, hareket olarak bizi 1986'dakinden daha çok zorladığını rahatlıkla belirtebiliriz. Önder Apo'nun 2014 yılında mektupları biçiminde ortaya koyduğu eleştiriler de bu durumu açıkça gösteriyor. Dolayısıyla bu platformun da demokratik ulus inşası sürecine girememenin nedenlerini, onun önünde engel oluşturan zihniyet ve pratik sorunları aştırtmayı hedefleyen, dolayısıyla demokratik uluslaşmanın öncü kadrosunu ortaya çıkartmayı sağlayan bir platform olduğunu söyleyebiliriz.

Nasıl ki 3. Kongre platformu gerillalaşma önündeki zihniyet ve tarz engelini, pratik engelleri aştırıp gerilla hamlesinin devamını ve gelişimini sağladıysa, Aralık ve Ocak aylarında PAJK ve PKK'nin gerçekleştirdiği platformlar da demokratik ulus inşası önündeki engelleri, zihniyet ve pratik tutum yetersizliklerini aştırtmayı kesinlikle sağlayacaktır. Zaten platformlar bu temelde gündeme geldi. Platformlarda eleştirel-özeleştirel ile mahkum edilerek aşılması gereken hususlar da tamamen demokratik uluslaşma önündeki engellerin aşılmasını içerdi. Demokratik ulus inşası görevlerine sahip çıkamayan, o görevleri doğru tarz, üslup, yeterli tempoyla yürütemeyen kadro, yönetim duruşunu çözemedi, mahkum etti ve doğru yönetim ve kadro duruşunun nasıl olması gerektiğini açığa çıkardı. Bu çerçevede söz konusu platformların tam bir başarıyla geçtiğini ve tarihi sonuçları çıkarttığını söyleyebiliriz.

3. Kongre sırasında Önder Apo **"Burada çözümlenen an değil tarih, kişi değil toplumdur"** demişti. Gerçekten de söz konusu platformlarda da çözümlenen birey değil toplum oldu. İkti-

bir anda ortaya çıkmadı, tarihsel olarak oluştu. Bu anlamda daha derinlikli bir toplum ve birey çözümlemesini söz konusu platformlar şahsında hareketimizin yaptığını, demokratik uluslaşmanın önünü açtığını, demokratik ulus inşasını yürütecek kadro ölçülerini ve özelliklerini zihniyet ve tarz bakımından ortaya çıkardığını rahatlıkla söyleyebiliriz.

Partinin ideolojik düzeyini özümseme ve uygulamaya koyma sorunu var

Değerli Yoldaşlar!

Şu gerçeği her zaman belirttik, yine ifade edelim: İçinde bulunduğumuz süreçte partimizin ciddi bir ideolojik sorunu yoktur. Önder Apo en son **Demokratik Uygurlik Manifestosu** isimli 5 ciltlik savunmasıyla aslında teorik, ideolojik düzeyi en güçlü bir biçimde geliştirmiştir. Paradigma değişimi temelinde özgürlük mücadelesini zafere taşımanın önündeki tüm engelleri ortadan kaldırmış, her türlü zihniyet yetersizliğini, darlığını, farklılığını çözümlenmiştir. Bu bakımdan parti olarak bir ideolojik sorunumuz kuşkusuz yoktur. Fakat Önder Apo'nun ortaya çıkardığı ideolojik düzeyi anlama, özümseme, bunlara tam ve doğru katılma ve esas olarak da bunları uygulama, hayata geçirme sorunlarımız vardır. Partinin ideolojik düzeyini özümseme ve uygulamaya koyma sorunu ile yüz yüzeyiz. Bu da kadroların ve sempatizanların sorunudur, partinin değil. Partinin ulaştığı çözüm gücü olma düzeyine kadronun kendini ulaştırma sorunu oluyor.

Yine içinde bulunduğumuz süreçte parti içerisinde eğilim, grup diyebileceğimiz oluşumlar da yoktur. Geçmiş süreçte zaman zaman buna benzer durumlar ortaya çıkmış olsa da şimdi böyle bir sorunumuz yoktur. Dolayısıyla söz konusu eleştirel ve özeleştirel düzeltmeleri, parti içerisinde farklı eğilimlerin ve gruplaşmaların olmasından dolayı gündeme gelmiyor. Farklı eğilim, gruplaşma yok, fakat çok derin bir bireycilik var. Bu bireycilik böyle bir bireycilik ki, her biri başlı başına ayrı bir eğilim gibi. Dolayısıyla parti içerisinde birkaç tane farklı eğilim, grup yok ama neredeyse ne kadar kadro varsa o kadar farklı eğilim, grup var, tarz var, tutum var. Kendine görelik, bireycilik bizde kendini parti ve Önderlik yerine koyma düzeyindedir. Yani herhangi bir konuda kendi başına davranmaktan çok ötededir. Parti düşüncesini ve tarzını bir yana bırakarak her şeyi istediği gibi, istediği anda sorgulayıp kendine göre tanımlayarak, kendi Ön-

■ Kobanê'de, Şengal'de, Maxmur-Kerkük hattında kahramanca yürütülen mücadelede alınan sonuçlar bizi önemli bir noktaya getirdi. Kendimizi yeniden değerlendirme, bilinç düzeyimizi derinleştirme, örgütsel sistemimizi geliştirme, dolayısıyla uluslararası komponun kalıntılarına karşı Kürdistan özgürlük devrimini daha güçlü geliştirerek zafere taşıma iddiası ve iradesini ortaya çıkardı.

darıcı-devletçi sistemin egemenliği altında, dahası ulus devletçiliğin ve kültürel soykırımın etkisi altında toplum-sallıktan uzaklaşan, demokratik ulus olamayan birey duruşunun çözümlemesini içerdi ki, bu aslında toplum olmaktan çıkartılmaya çalışılan toplumun, toplumsal varlığın çözümlemesini içerdi. Bu çerçevede demokratik ulus inşası görevlerinin başarıyla yerine getirilmesi önündeki engelleri aştırtmayı, sorunları çözmeyi içeren de bunun tarihsel bir olgu olduğunu biliyoruz. Bu sorunlar, görevleri başarma önündeki engeller

derlik ve parti tanımını oluşturup ona göre hareket etme düzeyindedir. Yani kendini parti ve Önderlik yerine koyma, hatta halk yerine koyma yaşanıyor. Tabii bu çok daha ciddi ve tehlikeli bir durum oluyor. Böyle bir bireyciliğin var olması, *'nasıl olsa parti içerisinde gruplaşmalar, farklı eğilimler yok, o halde iyi durumdayız'* dememize fırsat vermiyor. Tersine çok daha fazla tehlike oluşturuyor. Bu kadar çok parçalılık, dağınıklık, kendine görelik, kopukluk buradan ileri geliyor. Söz konusu parti platformumuz bütün bu bireycilikleri

eleştirdi ve çözümlendi. Her bir arkadaş şahsında söz konusu bireyciliğin bir boyutunu ele alarak önemli bir çözümü ortaya çıkardı. Bu tür katı bireyciliklerin nereden kaynaklandığı, neden çözülemediği, bunda niye bu kadar ısrar edildiği, bunun nasıl giderileceği gibi sorulara kırk iki arkadaş şahsında on iki gün boyunca yürütülen tartışmalar temelinde çözüm geliştirildi. Bu temelde denilebilir ki, bu platformlarda kırk iki yıllık Önderlik ve parti tarihimizin kapsamlı bir özeti ortaya çıkmıştır. Kırk iki yıllık mücadele boyunca ortaya çıkan hata ve eksiklikleri eleştiren, gideren dolayısıyla kırk iki yılın parti birikimini netleştiren bir düzey yaşandı. Çeşitli dönemlerde yaşanan ağır yetersizlikler; ideolojik, örgütsel, askeri bakımdan yaşanmış hatalar örnek yapılarak aslında bu kırk iki yıllık pratiğin Önderlik çizgisindeki dersleri çıkartılmaya çalışıldı.

Aynı zamanda 2014 yılının pratiği de daha özgün olarak sorgulandı. Eleştiri-özeleştiri bu anlamda hem son yılı hem de bir bütün olarak parti ve mücadele tarihimizi içeriyordu. Bunu içermeyen yaklaşımlar eleştirildi, yetersiz bulundu. Doğrusu bütün bunlar hem son yılın daha ayrıntılı çözümlenmesi hem de geçen kırk iki yıllık pratiğin çözümlenmesi temelinde gerçekleşti. 2014 yılının ilk yarısındaki zorlanma, pratikleşememe, imkanlar ve fırsatları değerlendirmeme durumu nedenleri ile birlikte sorgulanırken, Ağustos 2014'ten itibaren gelişen mücadele sürecinin pratik durumu da taktik, tarz, üslup, tempo açısından değerlendirmeye tabi tutuldu. Hem Kuzey'de yürütülen sürecin ulaştığı düzey çerçevesinde hem de Kobanê, Şengal ve Başur'da ortadaki direnişler şahsında çalışmaların ne kadar doğru bir üslup ve tarzla yürütüldüğü, pratikte ne tür hata ve yetersizliklerin yaşandığı ciddi değerlendirilmelere, eleştiri ve özeleştirilere tabi tutuldu. Bu alandaki direnişlerde belli bir başarı elde edilse de aslında hazırlıklı olmama ile birlikte pratikleşmede tarz, üslup ve tempo yetersizlikleri, çizgi dışlıklar eleştirilerek, özeleştirilerek bir düzeltme esas alındı.

Zihniyet ve irade yetersizliği

Değerli Yoldaşlar!

Bir bütün olarak platformun temel sonuçlarını, kuşkusuz bir seferde ortaya koymak, aktarmak kolay değildir. Tartışmalar ve çözümlenmeler çok yönlü ve kapsamlı oldu. Bunları en yakın zamanda tüm arkadaşlara ulaştırma, okuyup inceleyerek gereken sonuçları çıkartma imkanı yaratmaya çalışacağız. Doğrusunu oradan görmek, öğrenmek gerekiyor. Şimdi bazı başlıklar altında birkaç husus özetlenebilir.

Birincisi ağır zihniyet sorunlarımız vardır ki bunlar zaten hep tartışılıyor. Önder Apo da 26 Haziran tarihli mektubunda temel bir yetersizliği zihniyet ile irade yetersizliği olarak tanımlamıştı. En başta gelen sorunumuz zihniyet yetersizliği sorunu olduğunu ifade etmişti. Tabii mevcut durum, Önderlik zihniyeti karşısındaki bir yetersizliği ifade ediyor. Yoksa 'hiçbir zihniyetimiz yok, düşünceden uzağız' denemez. Buradan baktığımızda Önderlik zihniyeti karşısındaki her yetersizlik aslında bir anlamda farklı bir zihniyet demektir. Bireyciliğin, kendine göreliğin bu kadar derin ve katı olması da buradan kaynaklanıyor. Sadece pratikte yapılan bazı hatalardan bahsetmiyoruz, zihniyet farklılığından kaynaklanan bir bireyciliktir, söz konusu olan. Platformlarda da en çok tartışılan, değerlendirilen husus zihniyet yetersizliği ve farklılığı oldu. Özellikle **Demokratik Uygurlik**

Manifestosu temelinde Önder Apo'nun gerçekleştirdiği teorik çözümlenmeler ve ortaya çıkardığı zihniyet derinliği karşısındaki durumumuz her bir arkadaşımız şahsında gündeme geldi, sorgulandı. Genel ve en önemli eksiklik olan Önderlikten kopuk olmanın zihniyet yetersizliğinden ve farklılığından kaynaklandığı ortaya kondu.

Bu konuda pozitivist düşüncenin etkileri çok fazladır. Yani ak-kara mantığı, her şeyi olgulara göre değerlendirme, dar ikilemler içerisinde ele alma, olgularla ya da gözlemlerle bir düşünce gelişimi yaşama, zihniyet oluşturma bizde çok fazla yaşanıyor. Bu da zihinsel olarak bizi dar ve tutucu kılıyor. Dahası dogmatik hale getiriyor. Dogmatizmin, tutuculuğun bu kadar ağır yaşanması aslında buradan kaynaklıdır. Önder Apo çelişki diyalektiğini bile dar buldu. Dogmatizme kapı açtığını ifade etti ve buna karşı kuantumik düşünce tarzını ortaya koydu. Buna '*kuantum diyalektiği*' diyelim. Sonsuz olasılıklı düşünce sistemi, zihniyet durumu oluyor bu. Bizde olay ve olguları ele alışı böyle bir zihniyet durumundan uzaklık vardır. Dar tutucu yaklaşım, ak-kara mantığı, kestirmeci, kolaycı bir şekilde hüküm vermeyi ortaya çıkarıyor. Ya bir şey ifade etmekten, görüş oluşturmaktan kaçınıyoruz, uzak duruyoruz ya da yüzeysel bir biçimde ezbere kestirip atıyoruz. Bu biçimde tabii ki Önder Apo'nun zihniyet düzeyine ulaşma dolayısıyla insanlığın, Ortadoğu'nun, hele hele de Kürt halkının kangren haline gelmiş sorunlarını derinliğine anlamaktan, çözmekten, bu sorunları çözüme götürecektir tarz, üslup, tempo ve strateji-taktiği geliştirmekten uzak kalıyoruz. Genel olarak '*bizde düşünsel yoğunlaşmadan kaçış var*' denebilir. Düşünsel yoğunlaşma yerine, kaba pratikçiliği, hamalvari çalışmayı, kol emekçiliğini daha çok tercih ediyoruz. İktidarcı, devletçi sistem tarafından böyle alıştırılmışız. Kültürel soykırım rejimi tarafından bu hale getirilmişiz. Bize, "*Derin düşünme, olup bitenleri anlama, egemen ne söylüyorsa onu yap*" denilmiş ve böyle bir zihniyet yapılanması ortaya çıkarılmış. Mekteplerde, sokakta bu yapılmış, pratik yaşam içerisinde bu ortaya çıkarılmış.

Bu anlamda paradigma değişimi en çok tartışılan konu oldu. Yaygın olarak arkadaşlar tarafından '*Yeni paradigmaya girmeme*' olarak tanımlanıyor bu durum. Paradigma değişimini anlamama, özümsememe, benimsememe, yeni paradigmaya yüzeysel, parçalı, kopuk yaklaşımlar var. Dolayısıyla zihniyet durumumuz parçalıdır, kopuktur, buradan ortaya çıkan kişilik tarzı Önder Apo'nun kendisi için ifade ettiği '*ya-parken düşünün, düşünürken yapan*' tarz olmuyor. Düşünce ile yapmayı birbirinden kopartan tarz oluyor. Dolayısıyla fikir-zikir-eylem birliği ortaya çıkarmıyor. Düşünce, eğitim ve örgütlenme-uygulamayı bir arada yürütmeyi, eğitim-örgütlenme-eylemi içiçe geliştirmeyi ifade etmiyor, böyle akışkan bir kişilik ortaya çıkarmıyor. Bazı arkadaşlar Kemal Pir kişiliği olarak tanımlıyorlardı bunu. Eğitimi, örgütlemeyi ve eylemi içiçe bir anda geliştiren, bunları birbirinden kopuk süreçler olarak ele almayan tarz diyebiliriz. Dolayısıyla her zaman akışkan, hareketli, hem düşüncede hem de pratikte cevabı hazır olan kişilik duruşu. Bu, Önder Apo'nun "*Düşünürken yapan, yaparken düşünün*" kişilik duruşuna denk geliyor. Bu anlamda süreçleri birbirinden koparan, eğitim, örgütlenme ve eylemi ayrı süreçler olarak ele alan kişilik, düşünce durumu sonuç vermiyor. Ciddi herhangi bir gelişme yaratmıyor. Çünkü aslında yeterli taktik geliştirememiz, tarz tutturamama da buradan kaynaklanıyor. Bu, düşünce

ile pratiğin birbirinden kopuk olmasından kaynaklıdır. Bu anlamda burada şu tespit yapılabilir: Biz gerçekten de üçüncü partileşme dönemine, yani demokratik ulus inşası dönemine giremedik! Dolayısıyla Önder Apo'nun "*KCK ol-madı, benimle sınırlı kaldı*" belirlemesi bizim gerçeğimizi ifade ediyor.

Aslında bütün eksikliklerine rağmen kısmi bir partileşme ve gerillalaşma süreci yaşadık. Ama hareket olarak hala partileşme ve gerillalaşma sürecindeyiz, demokratik uluslaşmanın görevlerini planlama ve uygulamada henüz taş üstüne taş koyabilmiş değiliz. On yıldır sadece tartışıyoruz. Her tartışma sonunda da biraz geri adım atıyoruz. Eski tartışmalarımız daha yavaş, planlamalarımız biraz daha kapsamlıydı, giderek tartışma ve planlamalarda da daha daralmış bir konumu yaşar hale geldik. Yani son on yıllık temel görev demokratik ulus inşası iken, biz partileşme ve gerillalaşma çalışması yürüttük, ama demokratik ulus inşası anlamında hiçbir parçada ciddi bir şey yapamadık. Ne Bakur'da ne Rojava'da ne de Avrupa'da!

Bu konuda kimi girişimler var. Örneğin siyasi boyutu uygulama yönünde meclisler ve komünler kurma teşebbüsleri vardır. Ama hepsi biçimsel, şekli kalmıştır, içi dolmamıştır. İçi dolmayınca biçim de işlemez hale gelmiş ve ortadan kalkmıştır. Ondan öteye bir siyasi boyut oluşturabildik mi? Gerçekten KONGRA GEL'den başlamak üzere meclislerimiz işliyor mu? Komünlerimiz işliyor mu? Kararları bunlar veriyor mu? Hayır! Siyasi yapı olarak yine bir iskelet örgütümüz var, çatı örgütümüz, siyasi partiler var. Bunlar 1990'larda ortaya çıktı, 2005 planlaması ile ortaya çıkmış örgütler değildir. Bütün parçalarda bu böyle devam ediyor. Siyasi boyutun yanı sıra ekonomik, sosyal, kültürel, hukuki, diplomatik boyutlarda ve eğitim, sağlık boyutlarında yeni örgütlenmelere gitme ve eylemler geliştirme yönünde yeni bir durumumuz yoktur. Örgütsel bir yeniden yapılanma ve örgütsel düzenimiz de yoktur. Peki, bu neyi gösteriyor? Aslında demokratik ulus zihniyetinin özümsemediğini, benimsenmediğini ortaya koyuyor. Bunu başka biçimde ele almak, ifade etmek mümkün değildir. Dikkat edelim eskinin alışkanlıkları ve onların ortaya çıkardığı birikim ile hareket ediyoruz. Yeniyi karşı bir direniş var. Tutuculuk bu düzeydedir. Yeni süreci anlama, benimseme ve onun gereklerine göre hareket etmekten uzaklık vardır. Bu anlamda gerçekten de zihniyet durumumuzun ve düşünce düzeyimizin köklü gözden geçirilmesi gerekiyor. Bu konuda Önderlik savunmalarını tekrar tekrar yeniden incelemek, özümsemek; zihniyet darlığını, yetersizliğini ve yüzeyselliğini aşmak, paradigma değişimi temelinde Önderliğin yeni düşüncelerini, zihniyetini özümsemek, tüm bunlara dayanarak da zihniyet devrimini derinlikli bir biçimde gerçekleştirmek gerekiyor.

Hamalvari tarz, düşünce yoğunluğundan kaçma durumudur

Platformumuz bütün yönetimimiz şahsında böyle bir zihniyet darlığını, yüzeyselliği ve yetmezliği, dahası böyle bir çabadan uzaklığı tespit etti, eleştirdi ve mahkum etti. Zihniyet devrimi yapmayan bir kadronun yönetici kadro olmayacağı açıktır. Yönetimin her şeyden önce Önderlik zihniyetini en derinlikli ve kapsamlı anlayan ve ona göre hareketi, örgütü yönlendiren olması gerekirken, öyle olamaması bütün kadro ve halk açısından zorlayıcılığı ifade

ediyor. Bu durumun mutlaka aşılması gerekiyor. Önder Apo'nun düşünce yoğunluğuna, muhakeme tarzına ulaşmak gerekiyor. Mevcut yetersiz duruş, "*Önder Apo yapar, biz yapamayız*" biçiminde tanımlanamaz. Önder Apo nasıl yapıyor? Kafa patlatıyor, düşünüyor, araştırıyor, inceliyor, okuyor, hem bilgi topluyor hem de bunları yorumluyor, düşünceye dönüştürüyor. Bizde böyle bir durum yoktur. Yönetimimiz ya bilgi toplamaktan kaçıyor ya da topladığı bilgiler üzerinde normal bir düşünce süreci bile yaşamıyor, düşünmekten kaçıyor. Hamal gibi kendisini 24 saat pratiğe veriyor. Oturup da nelerin olup bittiğini anlamak için biraz düşünme, tartışma, varsa sorunlar araştırıp onların çözüm yöntemlerini bulma yönünde bir şey yapmıyor. Kendisi hep kaçıyor ve başkaları yapsın diye de emir olarak veriyor. Talimatlarımızın hepsi "*şunu yapın, şunu vurun*" şeklinde olup, hep alta yönelik talimatlardır. Aslında talimat olarak verilen birçok şey yönetimin kendisinin yerine getirmesi gereken görevlerdir. Kendi yerine getirmesi gereken görevi yapmıyor, kendisinin yapması gerekeni talimat olarak diğer kadrolara, partiye veriyor.

Söz konusu olan bu tarzın, duruşun aşılması yönünde önemli değerlendirmeler ortaya çıktı. Bir defa bu kişilik duruşu, yaşam tarzı; sorunları ele alma, kadrolaşma, çalışma yürütme durumu Önderlikten kopuk ve farklıdır, bu yönüyle Önderliğe göre değildir. Dolayısıyla elbette ki böyle bir kişiliğin mevcut zihniyet yapısı, Önderlik zihniyetini anlama ve PKK'yi örgütleyip yönetmeye yetmez. PKK'yi Önderlik zihniyeti oluşturuyor, yaratıyor. O zihniyet de derin bir yoğunlaşmayla, araştırma incelemeyle ve düşünmeyle ortaya çıkıyor. Bunun onda birini, yüzde birini bile yapmayan bir kafanın PKK'yi anlaması ve yönetmesi mümkün olmaz. Sorun yönetim sorunu olup, bu da aslında zihniyet boyutuyla ortaya çıkıyor. Düşünmekten kaçan, dar pratikçi, hamalvari tarz böyle ortaya çıkıyor. Hamalvari çalışma aslında bir tarz bile değildir, asli görevlerin başında gelen düşünce yoğunluğundan kaçma durumudur. Bir tür kaçıştır. Yani örgütten kaçmıyor ama temel görevden, asli görevden kaçıyor. Bu da bir tür kaçıştır. Nihayetinde görevini yerine getirmediğinden de yeterli bir sonuç ortaya çıkmıyor.

Değerli Yoldaşlar!

İkinci temel sorun olarak da pratik sorunlar, tarz sorunları şeklinde ifade edilebilir. Önemli ölçüde zihniyet sorunları ve yetersizliklerinden kaynağını alsın bile, bir de tarz sorunları var. Platformumuzun ortaya çıkardığı çok önemli bir durum da bu oluyor. Genel olarak tartışmalarımızda zihniyeti kavram olarak söylüyoruz, ancak ne anlama geldiği konusu üzerinde pek durmuyoruz. Sorun olarak da en çok tarz, üslup ve tempo konusunu tartışıyoruz. Bunlar da gerçekleşen platformlarda çok fazla değerlendirildi, eleştirildi. Bireysel tarzlar, üsluplar, yetersiz tempolar, aslında kendini çalışıyor gibi gösterip de çalışmayan, tembel kalan, işlevsiz duruşlar... Diğer yandan dar pratikçilik, hamalvari çalışma... Asli görevlerini yerine getirecek yerde ondan kaçıp tali görevler üzerinde yoğunlaşma, derinleşme böylece de vicdanını rahatlatma... Tarz konusunda "*Çalışıyorum, hem de 24 saat*" diyerek kendini yanıltma, örgütü de yanıltmaya çalışma durumları en fazla öne çıkan, göze batan tutumlar oluyor. Bu fazlasıyla vardır. Esas görev olan çizgi, teori, ideoloji, strateji ve taktikler üzerinde yoğunlaşma onunla birlikte örgüt ve çalışma tarzını ortaya çıkartan bir yaklaşım yerine, düşünceyi bir tarafa

birakarak dar pratikçiliği kendini koşturma fazlasıyla vardır. Darlık ve yüzeysellik kadro duruşunda genel olarak yaşadığımız bir olgudur. Önderlik duruşu karşısında darlık ve yüzeysellik çok fazla yaşanmaktadır. Tabii ki dar olan yaratıcı olamaz. Dar ve yüzeysel olan yeni şey ortaya çıkartamaz, eskiyi tekrarlar, tutucu kalır. Yine tutucu olan hamleci olamaz, girişken davranamaz. Bizde devrimci girişkenlikte zayıflık vardır. Yeni şeylere adım atmada zayıflık vardır. Eski bilinenleri tekrarlama fazlasıyla yaşanmaktadır. Bireycilik çok fazla iken, kolektivizm ve komünalilikten uzaklık vardır. Komünal yaşam ve kolektif çalışma tarzına ulaşmada ciddi sorunlar yaşanmaktadır.

Yerinde ve zamanında söylenmesi

■ Kadro halkın üstünde kalmakta, halkın içine girmemektedir. Yönetim ise kadronun üstünde kalıyor. Böylelikle de tabandan tavana bir hiyerarşi oluşmuş oluyor. Halktan ve örgütten kopukluk yaşanıyor.

■ Son on yıllık temel görev demokratik ulus inşası iken, biz partileşme ve gerillalaşma çalışması yürüttük, ama demokratik ulus inşası anlamında hiçbir parçada ciddi bir şey yapamadık. Ne Bakur'da ne de Rojava'da ne de Avrupa'da!

gereken sözleri söyleyip yapılması gereken işleri yapmakta ciddi problemler, sorunlar yaşanmaktadır. Zihniyet yetersizliğinden kaynaklı olarak tutumlar, davranışlarda yeterli olmayan, dengesiz olan durumlar ortaya çok çıkıyor. Yanısıra pratikte kendini yeterli görme, yetinmecilik, yeterlilik anlayışı da çok fazla vardır. Eleştiri özeleştiriyeye yetersiz yaklaşıma yol açan bir etken de bu olmaktadır. Her ne kadar "*bizim de hata ve eksikliklerimiz var*" dense de özünde "*ancak bu kadar olur, dahası olmaz*" biçiminde eleştirileri abartılı gören; koşulları ve imkanları kendine göre değerlendiren, dolayısıyla da kendi yaptıklarını yeterli, başarılı gören bir yeterlilik anlayışı, yetinmecilik durumu çok fazla var.

Uzlaşmacılık, dengencilik mahkum edildi

Platform tartışmalarının yönetim düzeyinde en çok eleştirdiği hususlar ise dengencilik, uzlaşmacılık ve idarecilik oldu. Dengencilik, örgüt ve yönetim içinde bir eğilim değildir ama eleştiri-özeleştirisinin önünü kapatan, yaratıcılığı sınırlandıran, var olanı tekrarlayan bir duruma yol açması yönleriyle değerlendirildi, eleştirildi. Bundan dolayı eleştiri-özeleştirisinin gelişmemesi, özeleştiriyapamama, karşıdakini de eleştirememiz, bunu dar, yüzeysel ve şekli bir biçimde yapma ama özünde değişiklik yapacak bir konuma ulaşamama eleştirilmiştir. Bu anlamda dengencilik mahkum edilmiştir. Örgütün çalışması, büyümesi ve yürüyüşü önünde engel oluşturan; darlığı, tutuculuğu yaratan her türden dengencilik eleştirilip mahkum edilmiştir.

Yine uzlaşmacılık, başta yönetim düzeyinde olmak üzere her düzeyde eleştirilen temel bir konudur. “Önderlik doğrularında birlik olunur, Önderlik çizgisinin dışındaki hususlarda, yanlışlarda ise uzlaşılr” ilkesinden hareketle uzlaşmacılık eleştirildi. Uyumlu uzlaşmacılık birbirinden ayrıştırılarak ele alınmış, değerlendirilmiştir. Çalışmada uyum, ahenk yoldaşlığın bir gereğidir. Uyum PKK'nin ve Önderlik çalışma tarzının temel bir özelliğidir. Ama uzlaşmacılık, hatayı, eksiği görünce eleştirmeme, doğruya dönük öneri yapmama, yanlışla göz yumma, yanlış görmezden gelme biçimde birbirini idare etme anlamına

■ Örgütte farklı eğilim, gruplaşma yok, fakat çok derin bir bireycilik var. Bu bireycilik öyle bir bireycilik ki, her biri başlı başına ayrı bir eğilim gibi. Dolayısıyla parti içerisinde birkaç tane farklı eğilim, grup yok ama neredeyse ne kadar kadro varsa o kadar farklı eğilim, grup var, tarz var, tutum var.

■ Paradigma değişimini anlamama, özümseme, benimsememe, yeni paradigmaya yüzeysel, parçalı, kopuk yaklaşımlar var. Dolayısıyla zihniyet duruşumuz parçalıdır, kopuktur, buradan ortaya çıkan kişilik tarzı Önder Apo'nun kendisi için ifade ettiği ‘yaparken düşünün, düşünürken yapın’ tarz olmuyor.

geliyor. Yanlışla, hataya dönük mücadele durdurmak oluyor. Uzlaşmacılık ideolojik mücadeleyi durdurmaktadır. Sınıf ve cins mücadelesini yani ideolojik örgütsel çizgi mücadelesini durdurmak, dondurmaktır. Kendi içinde mücadeleyi durdurmak da dışta ideolojik örgütsel mücadele yürütmek, var olana razı olmak anlamına geliyor.

İdarecilik, uzlaşmacılık ve dengecilik en çok eleştirilen pratik duruştur. Önderlik “devlet idare eder, demokrasi yönetir” dedi. İdarecilik bu kadar çok olduğuna göre, iktidarcılık ve devletçilik de o kadar var demektir. Demek ki paradigma değişimi olmamış. İdarecilik çok fazladır. Aslında mücadele ederken yöntemsizlikle karşı karşıya kalan herkes, doğru yöntem bulmak yerine alternatif olarak idareciliğe sarılmıştır. Bundan dolayı da geçen on yıl nasıl geçtiğinin hesabını vermek bile mümkün olmuyor. Bu kadar imkan, fırsat vardı, bunları değerlendirmek üzere ne kadar hamle yaptık, gelişme yarattık, cesareti davrandık? Cevap olumsuzdur. Önderlik cesaret eksikliğinden söz etti, ‘PKK devrim yapmaktan korkuyor’ belirlemesinde bulundu. Önderlik daha gerilla hamlesi geliştirirken de cesaret üzerinde duruyordu. “Parti ve halkı devrim için örgütlemeye ve yönetmeye cesaret edelim!” diyordu. Şimdi de demokratik ulus devrimi yapmaya cesaret etmemiz gerekiyor. Partiyi ve CKK'yi bu temelde örgütlemeye cesaret etmemiz gereken, ciddi zayıflıklar yaşanmaktadır.

Elbette ki en çok kendine yönelik üzerinde durduk. Kendine yönelik ve

bireycilik çizgiyi bypas etme düzeyindedir. Yani kendine göre yapılandırma, anlama ve değerlendirme düzeyindedir. Kendine göre çizgiyi oluşturup onu parti ve Önderlik çizgisi yerine koyma düzeyindedir. Bu aşırı derecede vardır. Dolayısıyla bu kadar parçalılık, dağınıklık, sonuçları bir araya getiremem, imkanları değerlendiremem buradan ileri gelmektedir.

Eleştiri-özeleştiriye yaklaşımda da yetersizlikler var. Eleştiri silahını yapıcı, kazanımcı bir biçimde, yerinde ve zamanında kullanmada eksiklik yaşanmaktadır. Özeleştiri den kaçış, özeleştiriye şekli, yüzeysel yaklaşım vardır. Yaklaşımlar özlü değildir, duygusal yaklaşım hakimdir. Halbuki kendini eğitmenin ve başaran haline getirmenin temel yöntemi den daha çok sanki bir suçlama var da onun karşısında kendini savunma ya da genellemeci bir biçimde günah çıkarma yaklaşımı hakim olmaktadır. Böyle bir durumda da köklü bir düzeltme gerçekleşmemektedir. Dolayısıyla özeleştiri den dar ve yüzeysel kalıyor, genellemeci ve geçiştirmeci olmaktan kurtulamıyor. Köklü kişilik değişimine, vicdan ve zihniyet devrimine götürmüyor. Özeleştiriye yaklaşım tüm bu yönleriyle eleştirilmiştir.

Şehitlere duygusal yaklaşım, özellikle son dönemlerde daha fazla gelişen bir durumdur. Bu da doğru sahiplenmeyi, şehitler çizgisinde kendini düzeltmeyi engelliyor, değişim dönüşüm yerine duygusal bir yaklaşımın hakim olmasına neden oluyor. Bu da eleştirilen bir diğer husus olmuştur.

Pratik bakımdan kadro katma, eğitime ve örgütlemeye yetersizlikleri, yönetmeye yeterince önem vermeme durumları en çok eleştirilen konular olmuştur. Özellikle öncü parti ve CKK sisteminin ilişkisini ve farkını doğru anlamama, parti öncülüğü ile CKK biçimindeki demokratik ulus sistemini birbirine karıştırma, her ikisinin de içerdiği görev ve sorumluluklara doğru ve sorumluca yaklaşmama, halka inmemeye eleştirilen önemli hususlar olmuştur. Mevcut durumda CKK zaten örgütlenmemiştir, bir üst bürokratik çatı örgütü biçiminde durmaktadır. Yerel demokrasiyi esas alması, komün ve meclislere dayanması gerekirken, tabanda halk içinde böyle bir şey yoktur. Üstten bir bürokratik aygıt olarak vardır. Kadro böylece üstte, halkın üstünde kalmakta, halkın içine girmemektedir. Yönetim ise kadronun üstünde kalıyor. Böylelikle de tabandan tavana bir hiyerarşi oluşmuş oluyor. Halktan ve örgütten kopukluk yaşanıyor. Üstte kalma, kendini beğenme, kendini görev ve sorumlulukların dışına çekme yaşanıyor. Bu anlamda parti gerçeğine ve kadro ölçülerine doğru yaklaşım; yeni kadrolar katan, çoğaltan bir duruş yoktur. Gerilaya katılım dışında hiçbir alan kadro katmıyor, örgütlemiyor, eğitmiyor. Parti çalışması yürütmüyor. Öncü örgütlülüğü, parti öncülüğünü, ideolojik ve örgütsel düzeyde geliştirmiyor. Bunlar pratik hususlar olarak eleştiri konularıdır.

Yönetimin bireyciliği, benmerkezciliği, üstte kalarak bir statü oluşturmaması, kadrodan kopması, kadro ile yeterince diyalog kurmaması, yine dar pratikliği, hamalvari çalışma tarzı; coşkudan, heyecandan ve sürükleyicilikten uzak, memurvari, sadece emir veren, yerinde duran, kendi bireysel işleriyle uğraşan bir konumu yaşaması temel eleştiri konularından olmuştur. Bu çerçevede Apocu kolektif yönetim tarzına giremem, bu temelde Önderliğin öngördüğü kolektif yönetim birliğini oluşturamama, dolayısıyla irade gücü olamama, irade yetersizliğini bu temelde yaşama gerçekleşiyor. Önderliğin bahsettiği ‘zihniyet ve irade yetersizliği’ de

bu anlama geliyor. İrade yetersizliği aslında kolektif olamamayı, örgüt olamamayı; örgütlenme ve çalışma tarzında kolektif, disiplinli, bütünlüklü bir tarza ve üsluba ulaşamamayı ifade ediyor. Tabii bu durum, ciddi kararlar almayı engellemektedir. Böylelikle de imkanları, fırsatları değerlendirmek için cesareti kararlar alma zayıf kalıyor. Önemli süreçler karşısında tereddüt, ürküntü, aşırı derecede ihtiyat yaşanıyor.

Aynı şey örgüt içi mücadelede, tasfiyecilik karşısındaki duruşta da görülüyor. Kendini örgütleyemeyen, kolektif çalışmayan birisi her türlü ideolojik-örgütsel saldırı karşısında da mücadele edemez. Bu temelde tasfiyecilik eğilimleri karşısında ister ‘80’lerin başında olsun ister ‘80’lerin ikinci yarısında çetecilik karşısında olsun, yine ister ‘90’larda olsun, isterse de 2002-2004 tasfiyeciliği sürecinde olsun Önderliğin öngördüğü ideolojik-örgütsel çizgi mücadelesine dayalı bir örgütsel duruş sergilenememiş, mücadele yürütülememiştir. Yönetim öncülük edememiştir. Dolayısıyla kadro örgütlü bir tutum, duruş gösterememiştir. Bu da tasfiyeciliğin gücünden çok daha fazla zarar vermesine ve bütün yükün Önder Apo’ya yüklenmesine yol açmıştır.

Kadın özgürlüğü temelinde kadrolaşma

Değerli Yoldaşlar!

Diğer önemli bir husus da kadın özgürlük çizgisine yaklaşım konusudur. O da özel tartışılan ve somutlaştırılan hususlardan bir tanesi olmuştur. Bu konudaki tutumları, duruşları şöyle bölümlendirebiliriz: Birincisi, sorunu kendi sorunu olarak görmeme durumudur. Dolayısıyla düzenden aldığı ve geleneksel toplumdaki edindiği anlayışlar çerçevesinde kalma tutumudur. Kendini kapatma, uzak durma, özgürlük sorununun kendi sorunu olarak görmeme, dolayısıyla özgürlük mücadelesini kadın özgürlüğü temelinde bir paradigmatik yaklaşımla ele almama durumudur. Tabii bu yaklaşım, hiçbir sorunu çözmediği gibi, hep sorun yaratmaktadır. Böylesi bir durum, yaklaşım kimseyi eğitmiyor, işin içine bile girdirtmiyor. Bu bizde fazlasıyla yaşanan bir durumdur. Bu, özünde ‘sorunu çözmiyorsan, uzak durman da bir yöntemdir’ anlayışı olmaktadır. Önderliğin bazı örneklerinden yola çıkılarak, sanki böyle de olunabilmiş gibi yaklaşım vardır. Bunlar eleştirilmiş ve gereken düzeltme yöntemleri gösterilmiştir.

İkincisi, kadın özgürlük sorununa ve Özgür Kadın Hareketi’ne kuru örgüt kuralları ile yaklaşma durumudur. Örgütsel kuralları aşırı derecede öne çıkarma, her şeyi katı örgüt kurallarına göre yürütmek isteme durumu yaşanıyor. Bu da tek yanlı, dar, özgürlük çizgisinin derinliğini temsil etmeyen, dolayısıyla doğru yaklaşmayan, sorun yaratan, sürekli örgütsel çelişki ve çatışma yaratan bir durumu ortaya çıkartıyor. Çünkü kadın özgürlüğü sorunu, dar örgütsel kurallarla çözülmüyor, onun içine sığmayan bir karakter taşıyor. Ne kadar örgüt kurallarına, yasalarına sığdırılmaya çalışılırsa çalışılsın, Önderliğin bile “hala anlamaya çalışıyoruz” dediği bir derinlikte ve genişliktedir. Böyle bir durumda mevcut olanı güncel, örgütün dar işleyiş kurallarına hapsedmek ve tümünü oraya sıkıştırmaya çalışmak çok fazla daraltıyor ve zorlayıcı oluyor. Bu da bir diğer eğilimdir. Bunu yürüten, “işte örgütlü, herkes örgüt kuralına uyacak, o halde işler böyle yürüyecek” yaklaşımındadır ki, hem hareketi hem de örgüt içindeki çalış-

maları, yönetim ve örgüt tarzını böyle ele alma bir çözüm yaratmamaktadır. Bu yaklaşım, tam tersine örgüt ve yönetim içinde çözümsüzlük yaratmaktadır. Bundan dolayı doğru dürüst bir komite geliştiremiyoruz. Kolektif işleyen ne bir parti komitemiz ne de CKK yürütmemiz vardır. En son geliştirmeye çalıştığımız eşbaşkanlık sistemi de ciddi bir problem olarak ortaya çıkmıştır. Ortada çözümlenmiş, gerçekten de paradigmatik olarak ön açıcı olmuş bir tarz yoktur.

Üçüncü bir yaklaşım olarak da yine dar, ideolojik, ilkesel yaklaşımı belirtmeliyiz. Bazen ideolojik yaklaşımlar yeterli sanılıyor. “Örgüt kuralları darsa ideolojik ilkelerle yaklaşalım” deniyor. Aslında o da bir diğer darlık olmaktadır. Bazı kalıpcı ilkeler, özgürlük sorununu çözmeye, dolayısıyla kadın sorununu, kadın özgürlük gerçeğini anlamaya yetmiyor. Önder Apo doğru yaklaşım olarak “felsefik yaklaşım”ı belirtti. Platform bunun üzerinde kapsamlı bir şekilde durmuştur. Kadın özgürlük çizgisine Önder Apo’nun öngördüğü felsefik yaklaşım esas alınmıştır. İdeolojik örgütsel kalıplar içinde kalmamak, yine sorunu kendinden uzak görmemek, hele hele sorunu ‘güç sorunu’, ‘yetki sorunu’ biçiminde ele almamak, bu tarzdaki çatışmalara kesinlikle indirgememek gerekmektedir. Bu bakımdan ‘taktik yaklaşım’, ‘stratejik yaklaşım’, ‘güç yaklaşımı’ gibi ele alışlar hep örgüt kalıpları ve ideolojik ilkeler temelinde yaklaşımı ifade ediyor. Bu yaklaşımların tersine ‘felsefik yaklaşım’ doğru yaklaşım olarak ele alınmıştır. Sorunu tarihsel-toplumsal derinliği ile anlama, özgürlük gerçeğini bütün derinliği ile anlama, kapitalist modernitenin bireycileştirdiği dar tanımlamalardan kesinlikle uzaklaşma büyük önem taşımaktadır. Bu anlamda kadın özgürlük çizgisinde ve bağlantılı olarak özgürlük bilincinde gelişmemenin, yine kadın özgürlüğü temelinde kadrolaşma ve partileşmenin gelişimindeki zayıflığın bu tür yaklaşımlardan kaynaklandığı, bunların aşılması Önderlik çözümünün esas alınması gerektiği platformumuzun temel kararı düzeyindedir. Bu konuda da önemli bir derinlik, pratik duruşlardaki darlığı, yüzeyselliği, basit yaklaşımları aşma durumu platformda ortaya çıkmıştır.

3. Partileşme düzeyi

Değerli Yoldaşlar!

Benzer biçimde platform eleştirileri üzerinde de durulabilir. Platformların en üst yönetim düzeyimizi netleştirdiği, Önderlik çizgisinde bütünleştirici olduğu rahatlıkla söylenebilir. Hem zihniyet hem de tarz ve üsluptaki yetersizliklerin, çizgi dışılıkların aşılması temelinde Önderlik çizgisindeki bütünleşmenin önemli bir partileşme düzeyini ifade ettiği, Önderlik eleştirileri temelinde zafer kazanan bir partileşmenin böyle bir düzeltme ile gerçekleştirilebileceği platform sonuçları olarak ortaya çıkmıştır. Tüm parti platformlarının da buna göre yapılması gerekmektedir. Ele alışın günceli de gören ama tarihsel düzeyi esas alan tarzda olması gerekmektedir. Yine dar, yüzeysel, genellen, günah çıkaran yaklaşımlarla Önderlik eleştirileri karşılanamaz. Düzeltme, yeniden kendini partileştirme gerçekleştirilemez. Bu bakımdan da dikkat edilirse, en üst yönetimden başlamak üzere, en üst yönetimin her türden idareci, uzlaşmacı, dengeci, bireyci duruşu kırmayı öngören çabası temelinde, zihniyet ve tarz bakımından Önderlik çizgisinde derinleşerek yeniden partileşmenin, 3. Partileşme düzeyini geliştir-

menin önü açılmış oluyor. Tüm platformlar da bu düzeyi esas almalı, geliştirmeli ve derinleştirmelidir. Bunun gerisinde kalmamalıdır. Başlatılan Önderlik çizgisindeki partiye yeniden katılım hamlesine güçlü bir biçimde katılım olmalıdır. Çünkü zaferi yaratacak olan budur.

Şu hususu bütün yönetim toplantılarında ortaya koyduk. Zaten Önder Apo’nun eleştirilerinde de vardı. Söz konusu platform sonuçları da bunu açıkça ortaya koydu. Kürdistan Özgürlük Devrimi’nin zaferi maddi imkânlar, silaha, paraya, şuna buna bağlı olmayıp, ‘daha elverişli koşullar olsun, daha çok ilişkimiz, dostumuz olsun’ ile kazanılacak bir durum değildir. Tam tersine tek bir şeye bağlıdır; o da doğru ve yeterli partileşmedir. Önderlik çizgisine bilinç, inanç ve irade bütünlüğü temelinde katılmadır. Yani doğru partileşmeye, parti öncülüğünü yaratmaya bağlıdır. Mevcut durumda zaferi gölgeleyen, engelleyen kesinlikle budur. Dolayısıyla da bu durumdan kurtulup zafer kazanan bir parti haline gelmek, ancak Önder Apo’nun eleştirileri temelinde kendini zihniyet ve vicdan devrimine uğratarak, kendinde kişilik devrimini derinliğine geliştirerek, kendini Önderlik çizgisine yeniden katmayı ifade ediyor.

Değerli Yoldaşlar!

Hareket olarak 15 Şubat komposuna karşı 17. mücadele yılına, işte bu temelde ideolojik ve örgütsel olarak kendimizi yenilemiş ve netleştirmiş olarak giriyoruz. Ulaşılan bu düzeyi bütün partiye yansıtarak her zamankinden daha hazırlıklı bir şekilde Önderlik çizgisinde daha çok bütünleşmiş olarak girdiğimizi, dolayısıyla 17. mücadele yılını daha büyük bir zafer yılı haline getireceğimizi söyleyebiliriz. Tabii bu sürece sadece bu platformlarla girmiyoruz. Birçok toplantı, tartışma yürüttük, kararlar da aldık. Sadece platformlarda bireyler düzeyinde değil, platformlardan önce her düzeyde yönetim toplantıları yaparak pratik sonuçları değerlendirip yeterince ders çıkartarak, hata ve eksiklikleri bulup düzeltme yollarını göstererek giriyoruz. Bu anlamda PKK Merkez Komite toplantısı, CKK Yürütme Konseyi toplantısı, Komalên Ciwan Meclisi toplantısı, KJK Yürütme Konseyi ve PAJK toplantıları yapıldı. En son bu platformun ön gününde 17-19 Ocak tarihinde üç günlük bir CKK Yürütme Komitesi toplantısı da yapılmıştır. Merkez Komite toplantısından sonra üç aylık olağan toplantı olmanın yanısıra böyle bir platform için ön bir yoğunlaşma ve hazırlık toplantısı olmuştur. Zaten Yürütme Komitesi toplantısına katılanlar platforma katılanların da yarısını oluşturmuştur. Bu toplantıda süreç de değerlendirilmiştir. Siyasi, ideolojik, örgütsel durum değerlendirmesi yapılarak güncel durum tartışılmış, gerekli kararlar alınmış ve planlama çıkarılmıştır. Yönetimin toplu kararlaşması ve planlaması temelinde bireysel özeleştiri platformlarına gidilmiştir. Hem yönetimin toplu olarak kendini düzeltmesi hem de platformlarda bireysel olarak eleştiri-özeleştiri ile çözümlenme, örgütsel olarak bizi her zamankinden daha fazla güçlendirmiştir.

Yürütme Komitesi toplantısında platform hazırlıkları da değerlendirilmiş ve sonuçları platforma öneri olarak sunulmuştur. Böylece toplantı hem platform hazırlık çalışmalarını yürütme anlamına gelmiş, hem de ideolojik-örgütsel durum ile siyasi-askeri durum iki ayrı başlık halinde gündeme alınmış, tartışılmıştır. Somut durumlar tartışılmıştır. İdeolojik-örgütsel bakımdan platformların önemine dikkat çekilmiştir. Elbette

ki bireysel düzeltme hayati önem taşımaktadır. Ama onunla birlikte örgütsel sistemde de düzeltmeler yapmak gereklidir. Bazı bakımlardan kolektif çalışma düzenini daha fazla geliştirmek gerekmektedir. Bu konuda Rojava'ya ilişkin yapılan toplantılar ve yürütülen tartışmalar da böyle bir gerçekliği ortaya çıkarmıştır. Bu anlamda ulaştığımız bazı sonuçları da kısaca şöyle ifade edebiliriz:

En üstten Sekreteryaya ile Eşbaşkanlığın biraz daha yakın, ortaklaşmacı, kolektif çalışması gerekmektedir. Belli bir ilişki düzeyi vardır, ama yetersizdir. Dolayısıyla örgüt sistemindeki parçalılıkta, çalışmalardaki parçalı kalmada bu da bir etken olduğu gibi, zamanın, enerjinin doğru ve tam kullanılmasını engellemektedir. Mevcut durumda aynı zeminde çalışılmasına karşın, bütünlüklü, her şeyde görüş ortaklığını oluşturma yeterince sağlanamıyor. Bu da yeterince perspektif oluşturmuyor, muğlaklık yaratabiliyor. Bu durum Merkez Komite toplantısında da kısmen tartışılmış olup, onun sonuçları üzerinden pratikte de tarz olarak daha etkili geliştirilmesi öngörülmüştür. Aynı durumun parça örgütlerinde ve daha alt örgütlerde de sürdürülmesi gerekmektedir. PKK Sekreteriyaları ile KCK Koordinasyonlarının aynı kişilerden oluşmayıp farklı kişilerden oluşmasının, aynı zamanda KCK Koordinasyonlarıyla PKK Sekreteriyalarının her alanda, merkezde olduğu gibi, çalışmalarını daha yakından ortaklaşmalarının, daha planlı çalışmaları için gerekli olduğunu tespit ettik.

Diğer önemli bir husus da partiyi büyütme, yeni kadrolar katma, eğitime ve örgütlemeye. Bu konuda imkanlar ve fırsatlar çok fazladır ve aynı zamanda örgüt ve mücadele de büyüdüğü için çok daha fazla kadroya ihtiyaç duyulmaktadır. Her alanda savaşıyoruz, şehitler veriyoruz, sürekli kadro kaybımız olmaktadır. Aynı düzeyde çok yoğun bir kadro katılımı, eğitimi olmazsa, yeni kadrolarla parti beslenmezse kadro sorunu, kadro öncülüğündeki nicelik zayıflığı da önemli bir düzeyde açığa çıkar. Zaten mevcut durumda bu zayıflık vardır. Buna fırsat vermemek için tüm örgütlerin, kadroların her alanda yeni adaylar katma ve eğitmesini temel bir görev olarak belirledik. Bu anlamda kadro katılımı, eğitimi, doğru yönetimi, görevlendirilmesi, kadro sicillerinin daha doğru tutulması, kadroların iyi tanınması konusunda tartışmalar yürüttük ve kararlar aldık.

Toplumsal alanda öncü partinin oluşmasına ihtiyaç var

Yürütme Komitesinde tartıştığımız diğer bir husus ise toplumsal alanın örgütlülüğüne ilişkindir. Toplumsal alanda parti çalışmaları ve kadro durumunun nasıl olacağı hususunda zayıflıklar bulunmaktadır. İdeolojik ve askeri alanda yine de belli ölçüler vardır. Toplumun dışında olduğu için bu ölçüler korunabilmektedir. Ama partinin büyüyeceği, toplumla içiçe geçeceği yer de elbette toplumsal, ekonomik, siyasi ve sosyal alan, kadın ve gençlik alanlarıdır. Bu alanlarda öncü çalışma, kadro çalışması nasıl olmalıdır? Demokratik ulus inşası, KCK örgütlenmesi nasıl olmalıdır? Bunların birbiriyle ilişkisi, birbirinden farkı iyi gözetilmelidir. Bu alanda henüz bir sistem geliştirilememiş, tarz oluşturulamamış, dolayısıyla ciddi bir çalışma yürütülemez. Toplumsal alanda henüz bir parti çalışması yürütemiyoruz. Halbuki toplumsal alan kadro katılımının en önemli ve temel alanıdır. Kadrolar orada pratikleşecek, deney-tecrübe ka-

■ Sınırlı ama iyi eğitilmiş, hazırlanmış, topluma öncülük edecek kadrolar toplumsal alana verilecektir. Diğerleri bu alandan çekilecektir. Bir reform, düzeltme yapıyoruz. Şimdiye kadar olan tarz yanlış olmuştur, bunun düzeltilmesi gerekmektedir.

zanacak ve yeni adaylar oradan çıkacaklardır.

Parti öncülüğü toplum için vardır. Dolayısıyla toplumun demokratik konfederalizm temelinde örgütlenebilmesi için öncü partinin oluşmasına, çalışmasına ihtiyaç vardır. Bu konularda hala zayıflık vardır, yeni bir adım atılabilmemiş değildir. PKK ile KCK'yi birbirine karıştırma devam etmektedir. Farklılıklar ve içiçe olan yanlar anlaşılmalıdır. Dolayısıyla görevler de gerektiği gibi yerine getirilmiyor. Parti kimliği deyince halktan kopma, KCK kimliği ve halk içinde çalışma deyince de partiden kopma gibi durumlar yaşanıyor. Aslında ideolojik-örgütsel sorunlar esas itibarıyla toplumsal alanda ortaya çıkmaktadır. Bunun mutlaka bu dönemde düzeltilmesi, aşılması gerekmektedir. Demokratik ulus inşasının gelişebilmesi de buna bağlıdır. Bu olmazsa demokratik ulus inşası gelişemez.

Bu kadroların eğitimi, örgütlenmesi, seçimi de önemli olmaktadır. Pratiğe yeterince hazır olmayan, eğitilmemiş kadrolar hep imkanı çoktur diye o alana gönderiliyor. Bu artık değiştirilecektir. Sınırlı ama iyi eğitilmiş, hazırlanmış, topluma öncülük edecek kadrolar toplumsal alana verilecektir. Diğerleri bu alandan çekilecektir. Bir reform, düzeltme yapıyoruz. Şimdiye kadar olan tarz yanlış olmuştur, bunun düzeltilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede alanlara kadroların düzenlenmesi için üzerinde daha çok durulacaktır. Kadın ve gençlik çalışmalarının öncülük düzeyi daha çok geliştirilecektir.

Yürütme Komitesi toplantısında siyasi-askeri duruma ilişkin de tartışmalar yürütülmüştür. Oradan çıkan sonuçlar üzerinden Önderlik ile görüşen HDP heyeti ile yönetimimiz görüşme yapmıştır. Toplantıdan çıkan sonuçlar heyete aktarılmıştır. Belirlenen takvim hemen hemen dolmuştur. AKP oyalayıcı, geçiştirici yaklaşmaktadır. Görüş olarak bu, Önderliğe iletilmiştir. Fakat süreç aynı zamanda seçim süreci ile de birleşmiştir. Zaten AKP de seçim sürecini başlatmıştır. Bu çerçevede sadece İmralı'da Önder Apo'nun yürüttüğü görüşmelerden sonuç bekleyen konumda olmak değil de seçim süreciyle sürecin birleştiğini dikkate alarak aktif bir seçim mücadelesi yürütmenin gerekli olduğu sonucuna varılmıştır. Seçimde de AKP'nin seçim kazanmasını engellemeye, onu zayıflatmaya dönük demokratik siyasi mücadele yürütmek gereklidir. Aktif demokratik siyasi mücadele içinde olmak gerekmektedir. Yanısıra demokratik siyasetin barajı aşarak seçimi kazanması da son derece önemli olacaktır. AKP'nin tek başına iktidar olmasını engelleyecek, dolayısıyla çözüm sürecini oyalama, erteleme tutumunu sona erdirerek demokratik siyasi çözümün gelişmesi için siyasi zemini güçlendirecek bir sonuç, devlet siyaseti üzerinde etkili hale gelebilir. Bunu sağlamak üzere hem aktif bir seçim çalışması yürütmek hem de tüm demokratik güçleri kapsayacak bir demokratik seçim ittifakı, demokratik seçim bloku yaratma esastır. Bu temelde siyasi alan çalışmalar yürütmekte, çeşitli

tartışmalar, görüşmeler olmaktadır. Henüz böyle bir blok oluşmuş, ittifak sağlanmış değildir, engeller de bulunmaktadır. Ama onları aşmak üzere çalışmalar da yürütülmektedir. Bu konuda elimizden gelen tüm çaba harcanacaktır.

Kürt demokratik siyasetinin gelişmesi Ulusal Kongre temelinde birlik oluşturmaya bağlıdır

Diğer bir konu da Kobanê zaferi, Şengal'deki durum ve KDP ile ilişkilerdir. Kobanê zaferi henüz gerçekleşmemişken, DAİŞ'e karşı yürütülen gerilla direnişinin sorunları, ortaya çıkan gelişmeler ve görevler hem Rojava hem de Başur'daki durum kapsamlı tartışılmış, değerlendirilmiştir. Kobanê'de artık zafer kazanıcı bir sürece girilmesi gerektiği, diğer yandan Şengal'in hem kurtarılması hem de demokratik öz yönetimini geliştirmesi yönündeki sorunlar askeri ve siyasi açıdan tartışılmış, değerlendirilmiştir. En çok da KDP'nin bu konudaki durumu, tutumu değerlendirilmiştir. Şengal'de oluşturulan meclise karşı, Güney Kürdistan yönetimi ve KDP'nin gelişen yoğun tepkisi değerlendirme konusu yapılmıştır. İlişkileri durdurma noktasına getiren KDP'nin bu yaklaşımına karşı Yürütme Konseyi Eşbaşkanlığımız da 'İstenmediğimiz yerde olmayacağımız ve eğer yok sayılacaksa gerillayı Güney savaşı içinde daha fazla tutmayacağımız' şeklinde açıklamalarda bulunmuştur. Şengal'de 30-40 kişi toplanıp, "Biz meclis kurmak istiyoruz" deyince, tüm Güney Kürdistan sanki yıkılmış, yer yarılmış da içine girilmiş gibi davranılmıştır. Halbuki Güney Kürdistan'da yeni bir süreci başlatmaya -zayıf da olsa- ilk adım atılıyordu. Güney Kürdistan'ın demokratikleşmesinin önünü açmayı ifade ediyordu. Şengal'i zaten Güney Kürdistan yönetimi savunmadı ve Şengal zaten 36. paralelin kuzeyinde de değildir. Ciddi bir soykırım tehlikesi yaşamıştır. Bir daha benzer bir durumla karşı karşıya gelmemesi için örgütlenmesi, kendi kendini yönetmesi, kendini savunacak bir düzeye gelmesi gerekmektedir. Alanda HPG, YJA-STAR, YPG ve YPJ güçlerinin varlığı böyle bir düzeye gelmek için destek verme konumundadır. Bu tersten yorumlanmış ve 'Güney Kürdistan'ı bölmek', 'Şengal'i Güney Kürdistan'dan koparmak, işgal etmek' gibi abuk sabuk açıklamalara konu edilmiştir. Mevcut durumda "Bu durum tümünden düzeltilmedikçe, PKK ile her türlü ilişkiyi durduruyoruz" diye bir karar almışlar ve o karar geçerliliğini korumaktadır. Belli ki bu sorunlar devam edecektir. Gelişmeler çok ciddi bir demokratikleşmeyi dayatmaktadır.

Aslında sorun sadece savunma sorununu da değildir. Rojava'nın, Şengal'in savunulması, DAİŞ karşısında Güney Kürdistan'ın savunulması yalnız başına askeri güçle olacak bir durum değildir. Tabii savunma güçlerini büyütme, savunma güçlerini ortak bir komutanlığa bağlamak, ulusal savunma gücü oluşturmak gerekli ve önemlidir. Ama bunun başarı kazanması da aynı oranda demokratik bir siyasetin oluşmasına bağlıdır. Kürt demokratik siyasetinin gelişmesi de Ulusal Kongre temelinde birlik oluşturmaya bağlıdır. Demokratik siyasi yapılanma ve birlik olmadan öz savunma gelişemez. Bunlar etle tırnak gibi birbirine bağlıdır. Güney Kürdistan yönetimi ve özellikle de KDP ikisine de karşı çıkmaktadır. KDP diğer partilere de kendi istediği yönde adım attırmakta, üzerlerinde baskı oluşturmaktadır. Bu ciddi ve dikkatli bir mücadeleyi gerektirmektedir. Tabii ne ulusal savunma

gücünü geliştirmekten ve birleştirmekten geri durulabilir ne de demokratik siyasetin geliştirilmesi ve birlik oluşturmamasından. Bu Ulusal Kongre'nin de temel iki adımıydı ve biz hareket olarak bunun üzerinde sonuna kadar duracağız. Fakat yöntem ve tarz olarak daha dikkatli, daha çözümleyici bir tutuma, üsluba gerek vardır. Kısaca önemli bir siyasi mücadelenin yaşandığı bu dönemde o temelde hareket ediyoruz.

Belli ki 2015 yılında da DAİŞ ile Suriye'de de Irak'ta da savaş sürecektir. Rojava da Başur da savaş içinde olacaktır. Bu durumu dikkate alan bir savaş yaklaşımıyla birlikte, yine gerilla güçlerini büyütme, savaş güçlerini çoğaltma, eğitime hayati önem taşımaktadır. Bu bütün hareketin görevi olmaktadır. Aynı zamanda KDP ile siyasi mücadele de sürecektir. **Güney Kürdistan'da bu siyasal gelişmeler demokratikleşmeyi dayatmaktadır. Demokratikleşmeyen güçler tıkıtmakta ve engel oluşturmaktadır.** Onları demokratikleştirecek, demokrasiye çekecek bir mücadeleye ihtiyaç vardır. Bu da demokratik öz yönetimi doğru geliştirmeyi, demokratik ulus inşasını her alanda ve doğru yürütmeyi gerektirmektedir.

Siyaset bakımından İran'ın durumu da toplantılarda tartışılmıştır. Aslında İran uzun bir süre sessiz gibi gözük-müştür. ABD ile ilişkilerini sürdürmüş, ama esas olarak savaşı Suriye üzerinden yürüterek kendi sınırları dışında tutmuştur. Kobanê'de süreç zafere doğru evrilince Hasekê'de bazı güçlerin YPG-YPJ kuvvetlerine saldırısı oldu. 'Suriye rejim güçleri' 'Lübnan Hizbullahı'nın güçleri' dense de arkasında İran vardı. Türkiye'nin de işin içinde olabileceğini aklıdan çıkarmamak gerekir. Türkiye ile İran işbirliği içerisinde; hem Bakur'daki hizbulkontra denen güçler harekete geçirilmiş hem de Hasekê'de bazı güçler harekete geçirilerek aslında Kobanê'de DAİŞ kurtarılmak istenmiştir. Buna karşı YPG-YPJ güçleri etkili cevap vererek, geri çekilmeleri sağlanmıştır. Mevcut durumda kısmi bir ateşkes sağlanmış olsa da tehlike sürmektedir. Kürtlere karşı Türkiye-İran ilişkileri ve ittifakı sürmektedir. En az AKP hükümeti kadar İran rejimi de Rojava'daki gelişmelerden, Kobanê'deki zaferden rahatsızdır. Aslında Kobanê'de

■ Dengencilik, örgüt ve yönetim içinde bir eğilim değildir ama eleştiri-özeleştirisinin önünü kapatan, yaratıcılığı sınırlandıran, var olanı tekrarlayan bir duruma yol açması yönleriyle değerlendirildi, eleştirildi.

askeri olarak yenilen DAİŞ, siyasi olarak yenilen ise AKP ve İran olmuştur. Yani Kürt'ü inkâr eden, imha etmek isteyen sistem yenilmiştir. Bu güçler ciddi bir etkilenme ve çöküş yaşamışlardır.

Zafer kazanan Apocu çizgi

Değerli Yoldaşlar!

20-31 Ocak tarihli platform toplantılarını Önderliğin eleştirileri temelinde, yönetim toplantılarımızın sonuçlarını dikkate alarak, Yürütme Komitesi'nin toplantısı ardından gerçekleştirdik. Bunlar hazırlıklardı. Dikkat edilirse, platformları söz konusu eleştirileriyle doğrudan Önder Apo hazırladı. Biz de o eleştirilere cevap olarak gerçekleştirdik. Ama aynı zamanda platformlar, Kobanê'de YPG-YPJ güçlerinin tarihi zafer kazandığı bir süreçte

gerçekleşti. Hem Rojava'ya ilişkin tartışmalar, hem de Yürütme Komitesi'ndeki tartışmalarımızın ön gördüğü sonuçlar, öngörülen zamandan da önce zafere dönüştü. Tabii bu bütün harekette, halkta büyük bir coşku yarattığı gibi eleştiri-özeleştiri platformumuza da büyük güç kattı. Apocu çizginin zaferi, demokratik modernite çizgisinin faşist saldırganlık karşısında kazandığı büyük zafer oldu. Bu zafer çizgisi temelinde ideolojik-örgütsel mücadeleyi de derinliğine yürütme, dışta faşist düşmana karşı kazanılan zaferi, onun kişiliklerimizdeki uzantısı olan iç düşmana karşı da kazanma gücünü, etkisini geliştirdi. Platformlarımız böylece Kobanê zaferinin büyük morali, ruhu, etkisi altında gerçekleşti.

Böylece hareket ve halk olarak komploya karşı on yedinci mücadele yılına daha hazırlıklı girdik. Hem Şengal direnişi ve Kobanê zaferiyle DAİŞ faşizmi karşısında askeri başarı, hem İmralı'da Önder Apo'nun 16 yıllık büyük direnişi ve bu temelde geliştirilen sürecin etkisi, hem de Önderlik eleştirileri temelinde kendi içimizde yaşadığımız ideolojik-örgütsel çizgi mücadelesinin yönetimimiz şahsında ulaştığı düzey, Apocu çizginin ideolojik-örgütsel mücadelede de kazandığı zafer bizi 2015 yılını çok daha güçlü ve hazırlıklı karşılamaya, çok daha büyük zafer yılı haline getirme düzeyine ulaştırdı. Şimdi iddiamız ve kararlılığımız kesinlikle bu temeldedir. Kürt sorununun çözümünü ve Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü böyle bir temelde gerçekleştirmek esas hedefimizdir. Bunun gücüne, verilerine ulaşılmıştır.

Dikkat edelim, DAİŞ faşizmi karşısında askeri zafer, KDP siyaseti karşısında siyasi zafer, her türlü düzen ve sistem etkileri karşısında da ideolojik-örgütsel zaferi kazanan bir Apocu çizgi vardır. Aslında platformların sonucu Apocu çizginin, parti çizgisinin bireyler şahsında zaferler kazanmasıdır. Paradigma değişimini başarıyla yapmaya götüren bir etkidir. Partileşme ve gerillalaşma sürecini demokratik uluslaşma süreciyle tamamlayan bir düzeydir. Bu temelde sonuçların yönetim üzerinden tüm yapıya yayılması, eleştiri-özeleştiri platformlarında ortaya çıkan sonuçlar temelinde parti öncülüğünün ve KCK sisteminin örgütlenilerek demokratik ulus inşasının her alanda geliştirilmesi ve faşist saldırılara karşı direnilmesi, bizi 2015 yılında daha büyük zaferlere taşıyacaktır. Hem DAİŞ karşısındaki askeri direniş daha büyük sonuçlar verecek hem de demokratik ulus inşasını bütün boyutlarda daha somut, daha örgütlü bir temelde geliştireceğiz. Bunun önu açılmış, imkanları fazlasıyla oluşmuştur. Bizim inancımız o ki, söz konusu toplantıların sonuçları bizi oraya taşıyacak ve asgari bir pratikleşme kesinlikle zafer yaratacaktır.

Bu temelde tüm yoldaşları, Önderlik eleştirilerini ve platform sonuçlarını doğru ve tam anlamaya, Önderlik ve parti çizgisinde derin bir özeleştirel sorgulamayla kendini yenileyip yeniden doğru katılmayı gerçekleştirmeye, Şengal direnişi ve Kobanê zaferi ruhuyla pratikleşerek komploya karşı 17. mücadele yılını Önder APO'nun fiziki özgürlüğü ve Kürt sorununun çözüm yılı haline getirmeye çağırıyoruz!

- Kahrolsun 15 Şubat Komplosu ve Ardındaki Kültürel Soykırım Sistemi!
- Yaşasın Partileşme, Gerillalaşma ve Demokratik Uluslaşma Mücadelemiz!

- Yaşasın Apocu Çizgide Netleşen ve Bütünleşen PKK ve PAJK!
- Bijî Rêber APO!

Ortadoğu'nun yeniden yapılandırılması sürecinde Kürtlerin rolü

A. Rıza Altun

Devletçi uygarlık sistemi, bugün varmış olduğu kapitalist aşamayla birlikte, o iktidarcı-tekelci doğasından kaynaklanan bünyesel krizlerinin son sınırlarına ulaşmıştır. O nedenle de 20. yüzyılın sonları itibarıyla kapitalist modernitenin genişleyerek krizlerini aşarak kendisini yaşatma şansı kalmamıştır. Çünkü binlerce yıl boyunca demokratik toplum ve bakir doğayı yavaş yavaş tüketerek beslenen devletçi sistemin aksine kapitalist modernite, bu beslenme zamanını birkaç yüzyıla sıkıştırarak toplumu-doğayı hızla tüketirken kendi ömrünün de sonuna gelmiştir. O nedenle de doğal çevre ve demokratik toplumlar üzerindeki genişlemesine derinlemesine yayılmasını tamamlayan kapitalist sistem, bünyesine dahil ettiği bireyi, kendisini koruyan toplumsal değer ve ilişkilerden yoksun bırakarak savunmasız bırakmıştır. Bununla da yetinmeyerek, kurbanı üzerinde ince bir sömürü operasyonu gerçekleştirerek insanı kapitalist sistemin üretim ve tüketim çarkının basit bir nesnesi haline getirmiştir. Doğası gereği, nüfuz alanına aldığı bütün bireyleri esas almayan kapitalist sistem, 'kalifiye eleman' dediği bir 'ayrıcılık' kesimi de gücüne katarak sistemini sürdürürken, geriye kalan işsiz ve topraksız, aç bıraktığı yüz milyonlarca insanı adeta ölüme terk etmiştir. Bu durum insanlığın önemli bir kesiminde büyük ahlaki çöküntüye yol açarken aynı zamanda da siyasal ve toplumsal kaoslara neden olagelmıştır. Bu şekilde sistemin hem kendini yaşatma ve hem de sonsuz egemenlik güdüsüyle hareket etmesi nedeniyle, doğal çevreyi yaşanılmaz duruma getirmesi de yaşanan kriz ve kaos daha da derinleştiği gelmiştir. Bundan dolayı da kapitalist sistem, sadece ve hem de büyük bir hızla kendi ölümüne doğru koşmamakta, aynı zamanda da tüm doğa ve insanlığı kendisiyle aynı kaderi paylaşmaya zorlamaktadır.

Bugün yaşanan sistem krizi ve kaosunun derinleşmesine yol açan temel etmenlerden biri de kapitalizmin toplumların moral-manevi değerlerini çok çeşitli biçimlerde hızla tüketmesi ve toplumsal kültürleri adeta kültürel soykırımdan geçirme sürecine alarak bir kültürel çölleşmeye neden olmasıdır. Bu nedenle de moral ve manevi değerlerden kopararak yaşamın anlam ve büyüyle bağları kesilen insanlar, tatmini imkansız maddi arzular ve tüketim dünyası içerisine çekilerek, arenalardaki gladyatörlerin karpışmasından geri kalmayan tükeniş yarışı içerisine konulmaktadır. Öyle ki, hiçbir ahlaki-manevi değer ve ilke tanınmadığı bu yarışmalarda geçerli tek kural: Yaşamak için her bakımdan bir ölüm makinasına dönmek olmaktadır. Bu, aynı zamanda tarihsel ve toplumsal insanlık değerleri ve kültürleri karşısında, kapitalist kültürün ne anlama geldiğini de açık-net bir şekilde ortaya koymaktadır. Bu kültür, gelişkin iletişim teknolojisinin de desteğiyle doğal-toplumsal kültürleri asimile ederek yaşanan kaosu daha da derinleştirmektedir. Kapitalizmin derinlemesine geliştiği Batı toplumlarındaki halk kültürleri bu tarzdan en çok etkilenen ve en hızlı eriyen kültürler olmaktadır.

Uygarlık krizinin de temelinde yatan gerçeklik de kadının köleleştirilmesi ve siyasal-toplumsal sistemden dışlanmasıdır. Kapitalist modernite dönemiyle birlikte yeni bir aşamaya giren krizin derinleşmesinin temel faktörlerin başında da kadını 'meta-ların krallığı' durumuna getiren bu nesneleştirme durumu olmuştur. Özgürlük söylemleri eşliğinde, kadını ucuz iş gücü ve meta olarak sistem içerisine çekerek krizini aşmaya çalışan kapitalizm, daha önceki dönemlerde aile ve feodal çitlerle sınırlı olan kadın köleliğini evrenselleştirip derinleştirmiştir.

Bütün bu yaşananlar karşısında kapitalist

sistem, dünya çapında derinleşen kriz ve kaosunu aşmak için, kendi gerçekliğini ifade eden zihniyet yapısı ve paradigmasının sınırlarını aşmadığı için köklü bir çözüm de üretememektedir. Doğal olarak da hem kendi içerisinde hem de sistem dışı unsurlarla sürekli çatışma halinde olmaktan bir türlü kurtulamamaktadır. Bu nedenle de sorunlara çözüm adına sık sık geliştirdiği konjonktürel ve geleneksel müdahaleleri, palyatif olmaktan öteye gidememekte, aksine sistemin kriz ve kaosunu daha da derinleştirmektedir.

Bu temelde tarihi boyunca hem uygarlık krizinin hem de krize çözüm girişimlerinin merkezinde yer alan Ortadoğu coğrafyası, 16. yüzyıl ile 18. yüzyıl arasında kısa bir süre dünya siyasetindeki merkezi yerini ve önemini kaybetse de 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren bu sefer de farklı özellikleriyle merkezi bir konum kazanmıştır. Bunda, Doğu ile Batı arasında bir kavşak olmasının yanı sıra kapitalist sistemin can damarı olan endüstrisini devindirecek dünya petrollerinin yüzde 50'sine ve dünya doğalgaz rezervlerinin de yaklaşık olarak yüzde 40'a sahip olması belirleyici rol oynamıştır. Ortadoğu'nun bu konumu onu hem küresel hegemonya mücadelesini yürüten güçlerin en temel ilgi odağı haline getirmiş hem de yerel siyaset ve iktidar odaklarının kendi çıkarlarını küresel güçlerle içerisine girdikleri ilişkilerle sağlama ve ifade etmelerine yol açmıştır.

Kürtlerin Ortadoğu'da diplomasi sahnesine girişi ve iki çizgi

20. yüzyılın ilk yarısında hala dünya siyasetinin hegemon gücü olan İngiltere ve Fransa, Ortadoğu'yu Arap, Fars ve Türk ulus-devletleri temelinde düzenleyerek, kendi aralarında egemenlik bölgelerine böldüler. Bu düzenlemede Kürtlerin payına düşen de yeri geldiğinde bölgedeki ulus-devletlere karşı bir tehdit ve şantaj unsuru olarak kullanılmak üzere dört ulus-devlet arasında bölünmek oldu. Daha sonra bölge siyasetinde çok etkili olacak olan İsrail, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra İngiltere ve ABD'nin Ortadoğu'daki çıkarlarını korumada dayanabilecekleri stratejik bir müttefik devlet olarak kuruldu. Hiç kuşkusuz Yahudilerin ABD, İngiltere başta olmak üzere Batı'daki maddi-manevi güçleri de bu devletleri İsrail'in kuruluşunu desteklemede teşvik edici olmuştur.

İkinci Dünya Savaşı'na kadar küresel hegemon güç olan İngiltere'nin yerini, savaşın sona ABD ve Sovyetler Birliği'nin iki kutuplu düzeninin alması yeni bir durum olarak gelişmiştir. Bu kutuplaşmanın Ortadoğu siyaset ve düzenine ciddi etkileri olmuştur. Birinci Dünya Savaşı'ndaki düzenlemelerden ve İngiltere'yle ABD'nin, ikinci dünya savaşından sonraki Arap politikalarından rahatsız olan Arap milliyetçileri, bu kutuplaşmadan yararlanarak art arda Mısır, Irak ve Suriye'de askeri darbeler gerçekleştirip Batı yanlısı iktidarlara devirmiştir. Bu durum ABD ve İngiltere'nin bölgedeki etkinliklerine önemli bir darbe olurken, Sovyetlerin Ortadoğu'da ciddi bir ağırlık oluşturmaya imkan sunmuştur. Bu gelişme aynı zamanda bölgedeki Arapları 'ilerici cumhuriyetçiler' ve 'gerici kralcılar' olarak ikiye bölmüştür. Genel olarak da bölge ülkelerinden, aralarında Türkiye, İran, Suudi Arabistan, Ürdün ve Körfez ülkelerinin bulunduğu devletler Batı yanlısı, Mısır, Irak, Suriye ve Güney Yemen'de Sovyetler yanlısı olarak mevzilenmişlerdir.

İki istisna hariç bölge siyasetindeki iki kutuplu yapı, 1990'da Sovyetler Birliği'nin çözülmesine kadar devam etmiştir. Bu is-

tisnalarından birincisi; 1967 Arap-İsrail savaşında aldığı ağır yenilginin neticesinde Arap dünyasında ciddi prestij kaybına uğrayıp liderlik iddiasını yitiren Mısır'ın 1978 Camp Davit anlaşmasıyla İsrail ile barışıp Batı cephesine geçmesidir. İkincisi ise 1979 devrimiyle ABD yanlısı Rıza Şah rejimini devirerek İran'da yeni bir rejim kuran Şii ulemanın devrimidir. Bu biçimi ile ortaya çıkan her iki devlet de Ortadoğu'nun siyaset ve diplomasisinde çok etkin roller oynamışlardır.

Bu dönemin Ortadoğu'sundaki en önemli olaylar, sekiz yıl süren İran-Irak Savaşı ve Filistin sorunu etrafında cereyan eden Lübnan iç savaşıdır. İran-Irak Savaşı'nda ABD'nin İsrail ile birlikte hem İran hem de Irak'a silah satması hegemon gücün siyaset ve diplomasi tarzına çarpıcı bir örnek oluştururken, aynı savaşta Suriye'nin Arap koalisyonu ile birlikte Irak'ı değil de İran'ı desteklemesi dikkatle incelenmeyi gerektirir. İran'ın bugün Suriye'de oynadığı rol bununla bağlantılıdır. Filistin sorunu da Ortadoğu'daki güçlerin siyasi ve diplomatik ilişkilerinin temel konularından biri olmuştur. O nedenle de Nasırcı ve BAAS'çı Arap milliyetçileri Filistin sorununu Arap dünyasındaki liderlik mücadelesiyle uluslararası ilişkilerin bir enstrümanı olarak ele alırken, Batı dünyasıyla ilişkili Suudi ve Ürdün gibi güçler de bölgedeki statükoyu tehdit eden bir unsur olarak değerlendirip kontrol altına almaya çalışmışlardır. Bu nedenle Filistin hareketleri sürekli olarak mevzi ve müttefik değiştirmek zorunda kalmışlardır.

Kürtlerin Ortadoğu siyaset ve diplomasi sahnesine aktif olarak girmeleri 1970'lere tekabül etmektedir. Giriş, iki ayrı güç tarafından ve iki ayrı çizgi biçiminde olmuştur. Birinci çizgi, tarihi işbirlikçi egemen gelekten kaynaklanmaktadır. Bu gelenek, öz gücünden çok çeşitli çelişki ve güçlere dayanarak yol almaya çalışmaktadır. Her an, herkese ihanet edebilecek ve sıkıştığında teslim olacak bir konumda duran bu çizginin en belirgin temsilcisi KDP olmaktadır. O nedenle de 1960'ların sonu ve 1970'lerin başında Şah rejiminin desteğinde BAAS rejimine karşı savaşan KDP, her iki devlet 1975 yılında Cezayir Anlaşması'yla anlaşınca silahlarını bırakarak aşbetta yapmıştır. 1980 İran-Irak Savaşı'nda yine aynı tarzda siyaset ve diplomasi yaparak sonuç almak istemiş, ancak bu sefer de Kürt halkını Enfal ve Halepçe katliamlarıyla karşı karşıya bırakmıştır. En son Şengal katliamı da bu güç ve çizginin siyaset ve diplomasi anlayışının tipik sonuçlarından biri olmuştur.

İkinci çizgi, gücünü halkların demokratik direniş geleneğinden almakta ve bu geleneği demokratik sosyalizm bilinci temelinde örgütüllüğe kavuşturmaktadır. Siyaset, savaş ve diplomasi ile ilkesel olarak öz güce dayanmayı esas alan bu çizgi, ezilen halklar ve sosyal sınıfları demokratik uygarlık gücü olarak ele almakta ve stratejik müttefik olarak değerlendirmektedir. Çeşitli bölgesel ve uluslararası güçlerle de ortak siyaset ve diplomasi yapabilecek kadar öz güvene sahip olan bu çizgi, ilişkilerinde ilkeli ve samimi olmayı esas almaktadır. Kürdistan'da bu çizginin en temel temsilcisi Özgürlük Hareketi olmaktadır. Özgürlük Hareketi'nin Filistin ve Türkiye halkları ve devrimci güçleriyle olduğu kadar, gerektiğinde başta bölge olmak üzere devletleri demokrasiye duyarlı kılma noktasında girilen düzeyli ve ilkeli ilişkiler bu çizginin örnek kabilinden uygulamalarıdır. Kürdistan'da bu iki çizgiye yakınlıklarıyla değerlendirilebilecek birçok ara eğilimden bahsetmek de mümkündür.

Ortadoğu'da oluşan ikili yapının temel denge unsurlarından biri olan Sovyetler Birliği'nin 1990'da çözülmesinin dünya çapında sonuçları oldu. Bu dağılmanın en önemli sonucu, Batı dünyasının uzun süre

Sovyetler Birliği ve sosyalist hareketler karşısında desteklediği aşırı 'dinci-İslamcı' hareketlerin tüm dünyayı tehdit eder hale gelmesidir. Başlangıçta ABD'nin, özellikle de 'Yeşil Kuşak' projesi temelinde kullanılacak bir araç olarak siyaset ve savaş sahnesine dahil ettiği bu unsurlar, zamanla birçok küresel ve bölgesel gücün kullandığı bir enstrüman haline gelmiştir. Sovyetlerin çözülmesinden sonra hedefsiz kalan bu güçler, önemli oranda kontrol dışı kalarak 11 Eylül saldırılarında görüldüğü gibi sonunda kendilerini örgütleyen kaynaklara da yönelmiştir. Ancak durum böyle olduğu halde, en etkili biçimde ve en ucuza kullanılacak araçlar oldukları için birçok güç bunları kullanmaktan vazgeçmemiştir. Diğer yandan bu hareketlerin Ortadoğu'da dayandıkları güçlü bir tarihsel ve kültürel temelleri vardır. O nedenle bunlar, her zaman ve bölgenin her yerinde hızla örgütlenebilir kabiliyetine sahip olmuşlardır. Bunun için de bugün, karşısında uluslararası bir koalisyon gücü oluşturulma gereği duyulan DAİŞ'i doğru değerlendirmek gerekiyor. DAİŞ ve benzeri hareketler, ABD, İsrail, Suudi Arabistan ve Türkiye gibi güçlerce, küresel ve bölgesel siyasette araç olarak kullanılmak üzere oluşturulmuş olsalar da Ortadoğu'da beslenebildikleri güçlü zeminleri bulunduktan, oluşturuçularının amaçlarını aşan bir pozisyon kazanabilmektedirler. Güç kazandıkları oranda kendilerine olan güvenleri artan bu hareketler, sistem kaosunun çaresiz bıraktığı insanların yönelim alanları haline gelebilmektedir.

İki kutuplu dünya düzeninin fiilen sona ermesinin dünya çapındaki bir başka önemli sonucu da ABD ile müttefiklerinin dünyayı yeniden düzenlemelerinin önünde görünürde büyük bir engel kalmaması olmuştur. Ancak içerisine girilen pratik, bunun ABD'nin tek başına altından kalkamayacağı kadar ağır ekonomik, siyasi ve askeri külfete mal olduğunu göstermiştir. ABD'nin siyasi ve askeri hegemonyası karşısında, Çin ve Hindistan gibi devletler, hızla büyüyen ekonomi ve teknolojileri ile yeni güç odakları olarak ortaya çıkan boşluğu doldurmaya çalışmışlardır. Rusya ise belli bir tökezlemeden sonra kısa sürede kendisini toparlayarak, dünya siyasetinde hala söz sahibi olduğunu göstermiştir. Bu durumda dünya siyaseti, soğuk savaş dönemindeki iki keskin kutup tarafından olmasa da yumuşak güç mücadelesi içerisinde olan birçok kutbun etkisi altına girmiştir.

Bu dünya gerçekliğine bağlı olarak iki kutuplu dünya sisteminin çözülmesinin hemen ardından ABD ve müttefikleri Ortadoğu'ya iki önemli müdahalede bulundu. Bunlardan biri; Birinci Körfez Savaşı, ikincisi de; Kürt Halk Önderi'nin Suriye'den çıkmaya zorlanmasıydı. Bunların ikisi de birbirleriyle bağlantılı olarak ABD'nin bölgede kurmak istediği yeni dünya düzeni çerçevesinde gerçekleştirilmekteydi. Buna göre oluşturulacak yeni düzen ile hem İsrail devletinin güvenliği sağlanacak ve hem de ABD'ye sağlam bir üs ve müttefik olarak düşünülen bir Kürt oluşumu devreye konulacaktı. Ancak Sayın Öcalan ve PKK bu oluşumun inşasının ve bütün Kürtlerin bu oluşum etrafında bir araya gelmesinin önündeki en temel engeller olarak görülmekteydi. Bu nedenle Kürt Halk Önderi esir alınarak PKK'yi KDP'ye eklemeyip bu projelerini başarmak istiyorlardı. ABD'nin Saddam rejimini devirmesinden sonra Kürt Özgürlük Hareketi içinde geliştirilen ama hem Önder Apo'nun ve hem de Kürt Özgürlük Hareketinin direnişi daha da yükseltmesi sonucunda boşa çıkan 2003-2004 tasfiyeciliği bu projeye bağlantılıdır.

Diğer yandan bütünlüklü olarak ele alınması açısından bölgede 2011 yılında başlayan ve hem küresel-bölgesel güçler hem de halklar açısından çok tarihi sonuçlar or-

taya çıkaran 'Arap Baharı' dikkatli bir analiz yapmayı gerektirmektedir. Zira sürecin başında doğru öngörülerde bulunanların önemli kazanımlar elde edip, basiretsiz olanların çok yönlü olarak kaybettiği bu süreç henüz sonuçlanmış değildir. Arap Baharı, tarihte ezilen halklar ve sosyal kesimlerle, küresel hegemon güçlerin çıkarlarının çatıştığı ender anlardan birinde gerçekleşti. Statükocu güçler, her iki kesim açısından da 'istenmeyen güç' konumundaydı. Ezilenler onlara yıldır bir kambur gibi sırtlarında taşıdıkları bir yükten kurtulmak istiyorlardı; küresel güçler de sermayenin serbest dolaşımı kadar, kendi siyasi hedefleri önünde engel oldukları için bu rejimleri aşmak arzusundaydılar. Ancak her iki tarafın da bu rejimleri devirme amaçları farklıydı. Çünkü halklar ve ezilen sosyal gruplar bu rejimlerin yerine demokratik ve eşitlikçi bir düzen kurmayı arzularken; küresel güçler de kendi programlarını uygulayacak yeni seçkinleri iktidara oturtmak istiyorlardı. Diğer yandan küresel ve bölgesel hegemonya mücadelesi içerisinde olan birçok güç, kimin iktidara getirileceği konusunda farklı düşünüyor ve bunların planları çatışıyordu. Bu şekilde küresel ve bölgesel hegemonya mücadelesi veren güçlerin Libya ve Mısır'da çelişen çıkarları, Suriye'de sıcak çatışmaya dönüştü.

Arap baharı asıl meyvesini Rojava'da vermiştir

Suriye'de yoğunlaşan çatışmalarda İran, Irak, Suriye ve Lübnan bir cephede yer alırken, başını Türkiye'nin çektiği diğer cephede Suudi Arabistan, Katar ve Ürdün gibi Sünni devletler yer aldı. KDP'nin Türkiye ile YNK'nin de İranla birlikte hareket etmesine karşın, Özgürlük Hareketi'nin Kürtleri ısrarla bu hegemonya ve iktidar savaşının dışında tutması neticesinde Kürt halkı, fiilen bu savaşta herhangi bir bloğun tarafı olmamıştır. Bu tutumuyla Suriye ve Rojava'da üçüncü çizgi temelinde kendisini örgütleyerek hareket eden Kürtler, en az kayıpla en fazla kazanım elde eden halk olmuştur. Bu sonuçtan yola çıkılarak "Arap baharı Tunus ve Mısır'da başlamış olsa da asıl meyvesini Rojava'da vermiştir" denilebilir.

Bölgede en az dört yıldır yaşanan sıcak savaş ve çatışmalarda, savaşta doğrudan ya da dolaylı olarak müdahil olan bütün güçler önemli oranda kan kaybederek, mevzi ve maddi kayba uğrarken Rojava Devrimi birçok güç açısından beklenmedik bir gelişme olarak ortaya çıkmıştır. Burada biriktirilen güç ve elde edilen stratejik pozisyon Özgürlük Hareketi ve Kürt halkına bölgede yürütülen çok yönlü mücadelenin kaderini tayin edebilecek bir konum kazandırmıştır. O nedenle de sistem krizine alternatif bir çözüm üretilen Rojava şahsında Özgürlük Hareketini ideolojik, politik ve askeri açıdan başta küresel güçler olmak üzere birçok gücün hedefi haline getirmiştir. Doğal olarak da devletçi egemenliğin zirvesi olan kapitalist moderniteyle, demokratik modernite güçleri burada her bakımdan tarihsel bir hesaplaşma anlamına gelen yoğun bir mücadele içerisine girmiştir. Kobanê ve Şengal gibi yerlerde içerisine girilen bazı ilişkiler her iki modernite açısından da konjonktürel olup bu gerçeği değiştirmemektedir. Bölgesel güçler de mümkünse buradaki birikim ve kazanımları, demokratik Kürt iradesini inkar ederek yedeklemek, eğer bu mümkün değilse açığa çıkan halkların demokratik iradesini ezmek için Rojava'yı hedeflemektedir. Kapitalist modernite ve bölgesel güçlerin sahadaki gölgesi olan KDP ise Rojava'da yaşanan gelişmelerin, ulusal sahayı KDP'ye daralttığı, PKK açısından ise uluslararası sahayı açtığı için bu kaza-

nımlara yönelmektedir. Tüm bu saldırıların asgari hedefi, Kürt Özgürlük Hareketi'ni demokratik modernite çizgisinden uzaklaştırarak sisteme entegre etmektir. Ancak, Rojava şahsında egemen güçler açısından hedef haline getiren nitelikler, PKK'yi halklar ve ezilen sosyal kesimler açısından da bir umut kaynağına dönüştürmüştür.

Özgürlük Hareketi ve Kürt halkının kısa sürede Rojava ve Suriye'de kendi kimliği ve paradigmasıyla bir statü elde etmeye doğru ilerlemesi en başta AKP hükümetiyle KDP'yi kaygılandırmış ve onları Özgürlük Hareketi'ne karşı tedbirler almaya sevk etmiştir. Çünkü her iki güç de böylesi bir güçlenmeyi kendilerinin yok olmalarıyla eşdeğer bir durum olarak değerlendirmektedir. Bu nedenle AKP ve KDP sürekli olarak ortaklaşarak sürekli karşı bir faaliyet içerisine girmektedir. Bu temelde AKP hükümeti, Rojava'da kazanılacak bir statünün kaçınılmaz olarak Bakur'da da benzer bir statüyü getireceğini hesaplayarak Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın Kürt sorununun demokratik çözümü için Kuzey Kürdistan'da başlattığı süreci istismar ederek tüm gücüyle kantonları tasfiye etmek istemiştir.

Bu durum aslında inkar-imha politikasının doğal bir sonucu olarak gelişmektedir. Çünkü PKK'nin siyaset sahnesine çıktığı ilk günden itibaren TC devleti, onu tasfiye etmeyi siyasi ve diplomatik faaliyetlerinin merkezine almıştır. Geleneksel bloklaşmadan dolayı bölge devletleriyle yürüttüğü bu yönlü ilişkilerinde beklediği sonuçları alamayan TC, Batılı müttefikleri yoluyla Özgürlük Hareketi'nin yükselişini engellemek için bölge devletleri üzerinde de baskı oluşturma yoluna gitmiştir. Bunun için de küçük bazı adımlar karşısında bile ilgili-ilgisiz bir çok güce sınırsız tavizler vermiştir. Devletin bu yaklaşımı iç siyasette Türkiye'yi bir kısır döngüye, dış siyasette de körlüğe mahkum etmiştir. Türk devleti, sırf PKK ve Kürtler bir kazanım elde etmesinler diye kendi eleriyle, en tehlikeli bir Kürt oluşumuna ebelik yapan bu siyaset ve diplomasi anlayışından hala vazgeçmemiştir.

Küresel güçler Türkiye'yi dar ve yerel siyasetin sınırlarına hapsetmiştir

AKP hükümeti, Türkiye'nin yaşadığı bu kısır döngü ve körlüğü açacağı umuduyla, içerde çeşitli toplumsal kesimlerin, dışarda da Türkiye'nin müttefiklerinin destekleyerek iş başına getirdiği bir oluşumdur. AKP, beklentilerin farkında olarak başlangıçta ilgili her kesime sıcak mesajlar verirken aynı zamanda elde ettiği imkanları devlet içerisinde hegemonyaya dönüştürerek bölgesel hegemonya mücadelesine katılmayı tercih etmiştir. Özellikle Arap baharıyla beraber gelişen olaylardan yararlanarak, 'Yeni Osmanlılık' politikaları çerçevesinde bölgesel güç olma arayışı ve uygulamaları, AKP'yi başta müttefikleri olmak üzere birçok güçle karşı karşıya getirmiştir. Bu durum, Türkiye'yi küresel güçlerin bölgede yürüttükleri büyük projenin dışında bırakarak, dar bölge ve yerel siyasetin sınırlarına hapsetmiştir. Bu da doğal olarak siyaset alanını giderek daralan AKP'yi fanatikleştirmiştir.

Küresel hegemon güçlerin, Afganistan ve Irak'a yönelik müdahalelerinin başarısız olmasının yanı sıra Arap baharından umduklarını elde edememeleri önemli bölgesel sonuçlara neden olmuştur. 1979 devrimiyle bölge siyasetine ideolojik ve politik hegemonya hedefleriyle giren İran, yaşanan gelişmelerden en çok kazanım elde eden güçlerden biri olmuştur. ABD'nin müdahalesinden sonra hem Afganistan hem de Irak'ta nüfuzunu arttıran İran, Suriye ve Lübnan'da da kontrolü önemli oranda kendi eline almıştır. Bunun yanında Bahreyn, Yemen ve Suudi Arabistan'daki Şiileri rejim karşısında hareketlendirecek kadar bu rejimlerin ve bazı Körfez ülkelerinin iç siyasetine dahil olmuştur. İran, bu biçimde hem kendi iç sorunlarının üzerini örtmüş hem de savaşı kendi sınırları dışında tutarak bölgedeki siyasi, askeri ve diplomatik ilişki ve ilişkilerle

ciddi bir hakimiyet sağlamıştır. Çok aktif olmasa da İran bu politikalarında Rusya ve Çin gibi küresel güçlerin siyasi, diplomatik ve askeri desteğini almıştır.

Bu durum, bölgede İran'a benzer hegemonik hesapları olan TC devleti ve AKP hükümetini karşı cepheyi daha sıkı örgütlemeye teşvik etmiş, İran lehine yaşanan gelişmelerden kaygı duyan Suudi Arabistan, Ürdün ve Katar gibi devletleri bu cepheye yöneltmiştir. Irak'ta devrilen BAAS rejiminin eski subay ve kadroları da bu cephenin temel güçlerinden biri olmuştur. Farklı hedefleri olmakla birlikte İsrail'in de bu cephenin oluşumunda ve sonrasında bu cephe adına yaşanan gelişmelerde çok önemli bir yeri vardır. Bölgede oluşan bu iki cephenin orta yerinde bulunan Kürdistan'ın ve Kürt halkının konumu bu mevzilenmede stratejiktir. Bu nedenle her iki taraf da Kürtleri kendi politikalarının bir aracı olarak değerlendirme çabası içerisine girmiştir. Ancak dört parça Kürdistan'da büyük bir toplum desteğine sahip olan PKK, bu noktada Kürtlerin tavrını halkların kardeşliği ve demokrasiyi esas alan üçüncü çizgi olarak belirlemesi, Kürtlerin kütesel olarak bu cepheleşmenin bir tarafında yer almasını engellemiştir. Daha sonraki gelişmelerin gösterdiği gibi Özgürlük Hareketi'nin bu tavrı, dost-düşman birçok çevrede takdirle karşılanırken aynı zamanda da halkların büyük kazanımlar elde etmesini sağlamıştır.

Arap halkları isyanının Suriye'ye sıçramasıyla beraber, gerisinde İsrail'in bulunduğu Sünni cephe bölgedeki sıcak gelişmeleri kendi lehine bir sonuçla bağlandırmak için işbirliği ve çalışmalarını her zamankinden daha fazla yoğunlaştırmıştır. Sünni ittifakın üzerinde ilkesel olarak anlaşıltıkları üç konu bulunmaktadır. Bunlardan birincisi; Suriye rejiminin en kısa zamanda devrilmesi, ikincisi; Irak rejiminin devrilerek bunun yerine bu ittifakın denetiminde bir Sünni rejimin ikame edilmesi, üçüncüsü de; Kuzey Suriye'de özgürlük hareketi öncülüğünde demokrasilerini kurmaya çalışan Kürtlerin statü kazanmalarına izin vermemektir. Mevcut dünya dengeleri, bu devletlerin doğrudan Suriye ve Irak sorununa müdahale etmelerine imkan sunmadığı için DAİŞ, bu plan üzerinden uygulayıcı güç olarak Sünni ittifak tarafından oluşturularak güçlendirildi.

Suriye rejiminin İran ve Hizbullah'ın desteğiyle uzun süre direnmesi ve DAİŞ'in Rojava kantonlarına yönelik saldırılarında kayda değer bir sonuç ortaya çıkmaması, Sünni ittifakın projisinin tıkanması anlamına geldiği için farklı bir hamleyle çıkış yapıldı. Musul'a yönelik saldırı ve kentin teslim edilmesiyle birlikte KDP'nin fiilen bu projeye dahil edilmesi gündeme geldi. Zira KDP, Özgürlük Hareketi'nin Rojava ve Kuzey'de sağladığı gelişmeler nedeniyle önemli oranda sıkışmış ve gündem dışı kalmıştır. Ayrıca, KDP ve Maliki hükümetinin karşılıklı olarak izlediği milliyetçi politikalar da KDP'yi zor durumda bırakarak onu bir çıkış yapmaya zorlamıştır. Böyle bir durumda kendisine sunulan Cizre Kantonu'nun da eklenmesiyle 36. paralelin kuzeyinde "bağımsız bir Kürdistan" kurma karşılığında Musul'un DAİŞ'e teslim edilmesi teklifine dört elle sarılmıştır. Sünni ittifakın KDP'yle birlikte uygulamaya koyduğu bu proje, bir yandan Özgürlük Hareketini Rojava'da tasfiye ederek KDP'ye alan açarken diğer yandan da KDP'yi 'Bağımsız Kürdistan'ın kurucu partisi ve Barzani'yi de kurucu lideri yaparak hakim güç haline getirecekti.

Ancak oyun içerisinde oyun vardı. Çünkü Arap ve Türk milliyetçiliklerinin gizli projesinde Kürt halkının bütün kazanımları yok edilmek istenmekteydi. O nedenle de DAİŞ'in Musul'dan sonra Şengal, Maxmûr ve Duhok'a doğru saldırıya geçmesi KDP'nin derin bir gaflet içerisinde de olduğunu göstermiştir. KDP'nin bu saldırılar karşısında yardım istediği halde TC devletinin en küçük bir yardım girişiminde bulunmaması, Kürt PKK'nin her koşul altında KDP'nin varlık nedeni olduğunu tüm çıplaklığıyla gözler önüne sermiştir. Zira PKK olmazsa kimse KDP'ye ihtiyaç duymayacağı gibi PKK direnişinin açtığı siyasi ve askeri alan olmadan KDP yaşayacak bir yer bulmayacaktır.

ABD bölgeden çekiliyor, İngiltere ve İsrail aktif hale geliyor

Bu noktada başta ABD olmak üzere AB ve Rusya gibi güçlerin bölge politikaları önemli olmaktadır. Musul'un DAİŞ'e teslim edilmesi de dahil olmak üzere ABD'nin bölgede yaşanan gelişmelerden habersiz olabileceği düşünülemez. Ancak özellikle 2000'li yılların başında bölgeye yaptığı müdahalelerde başarısız olan ve geri çekilmek zorunda kalan ABD, yaşanan durumları daha önce uğradığı kayıpları gidermenin bir vesilesi olarak değerlendirdi. Çünkü ABD'nin çekilmesinin ardından geçen yaklaşık yedi yıllık zamanda Irak fiili olarak daha fazla İran'ın nüfuz alanına girmiş, KDP öngörüldüğü gibi Irak'ın bütünlüğü içinde Şiileri dengeleyici bir unsur olarak rol oynamak yerine, ABD ile ilişkileri giderek artan AKP hükümetinin denetimine girmiş ve İran genelinde bölgedeki nüfuzunu arttırmıştı. ABD'nin, DAİŞ saldırılarının bir ucunun Hewler'e, bir ucunun İran sınırına ve bir ucunun da Bağdat'ın kuzeyine ulaşınca kadar duruma müdahale etmemesi, izlediği, kayıplarını telafi etme ve çıkmak zorunda kaldığı bölgeye kurtarıcı güç olarak dönme politikasıyla ilgilidir. Nitekim ABD'nin müdahalesiyle eş zamanlı olarak, Maliki'nin istifası, KDP'nin Bağdat'ta kurulan hükümete katılması ve İran'ın resmen olmasa bile fiilen uluslararası koalisyonla birlikte hareket etmesi ABD'nin bu politikasının sonucudur. Bu da özü itibarıyla bölge devletlerine ve halklara ölümü gösterip, onları sıtmaya razı etme politikasıdır.

Ancak ABD, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra öncülük ettiği Ortadoğu politikalarını ciddi biçimde yeniden gözden geçirmektedir. Çünkü şimdi ABD derinlemesine bölge sorunlarının içerisine girmekle verdiği kayıplar ve yaptığı harcamaların, elde ettiği kazanım ve gelirlerden fazla olduğunu hesaplamaktadır. Yani mevcut politikaları nedeniyle ABD, bölgede her bakımdan büyük kayba uğramaktadır. Ayrıca Asya ve Uzakdoğu'da Çin, Hindistan ve Endonezya gibi yeni ekonomik ve askeri güçlerin hızla gelişmesi ABD'nin hegemonyasını tehdit etmektedir. ABD, hem bu sahayı tamamen söz konusu güçlerin kontrolünde bırakmamak hem de bu bölgedeki devasa enerji ve insan kaynaklarından yararlanmak için stratejisini bu alanlara doğru kaydırmayı ciddi bir biçimde tartışmaktadır. Kuşkusuz bu, ABD'nin derinlemesine içerisine girdiği Ortadoğu politikaları ve ilişkilerinden tamamen kendisini yalıtacağı anlamına gelmez. Bu küresel hegemon güç olmanın doğasına da aykırıdır. O nedenle Ortadoğu'daki son krizde ABD'nin daha sınırlı bir müdahaleyle daha nitelikli sonuç almaya çalışması dikkat çekicidir.

Bu durum hegemon güçlerin bölge siyasetinde büyük bir boşluk yaratmayacaktır. Zira ABD, hegemonik politikalarının bir gereği olarak kendisinden boşalan alanda en stratejik müttefikleri olan İngiltere ve İsrail'in daha etkin olmasını sağlayacaktır. Bu biçimde hem Ortadoğu'daki etkinliğini sürdürecektir hem de dünyanın değişik yerlerinde daha faal olma imkanlarını değerlendirebilecektir. İngiltere'nin son dönemlerde, iki yüz yıldır etkin olduğu coğrafyada giderek daha aktifleşmesi böyle değerlendirilebilir. Ortadoğu kaosunda Mısır ve Suudi Arabistan ittifakı etrafında yeni bir Arap gücünün oluşturulmaya çalışılması bu bağlamda anlam kazanmaktadır. Basra körfezinden, Kızıldeniz ve Süveyş kanalına kadar olan alan İngiliz çıkarları açısından hep stratejik olmuştur. Mısır etrafında oluşturulmaya çalışılan Arap gücü aynı zamanda İran ve Türkiye'nin Ortadoğu üzerindeki hegemonya mücadelelerinde önemli bir denge unsuru olarak da düşünülmektedir. Keza bu birlik dağınık Arap gücünü kontrol altına almak suretiyle İsrail'in güvenliğini için de belli bir güvence oluşturmaktadır. Ancak İngiltere'den farklı olarak İsrail'in bölgedeki politikasının iki temel hedef üzerinde odaklandığı söylenebilir. Birincisi; İsrail bölge devletlerini sürekli bir iç çatışma halinde tutarak hem zayıflatmaya hem de kendi karşısında bir-

leşemeyecek kadar husumet içinde tutmaya çalışmaktadır. Bu durumda başkalarının çatışması, İsrail için bir güvenlik unsuru olmaktadır. İkincisiyse; kendi denetiminde kuracağı bir Kürt ulus devletçiliğini güvenliğinin bir unsuru olarak kullanmayı hedeflemektedir. Bölgede AB'nin politikalarıysa genellikle ABD'nin yaklaşımlarıyla örtüşmektedir.

Rusya, Suriye ve İran üzerinden bölgede siyasi ve diplomatik varlık gösterip çıkarlarını korumaya çalışmakla birlikte, Ortadoğu'da yaşanan kriz ve kaosun en önemli sorumlularından biridir. Zira bölgede iflas eden sadece hegemonik kapitalist güçlerin yüz yıllık politikaları değil, aynı zamanda Sovyetler Birliği'nin yetmiş yıllık reel sosyalist politikalarıdır. Sovyetler Birliği, bir yandan Batı karşısında evrensel Arap milliyetçiliğinin ifadesi olan 'Nasirizm'i desteklerken, Nasırcılığa karşı da reel sosyalizmin Arap ulus devletçi tezahürü olan BAAS'çılığı oluşturdu. Sovyetlerin oluşturduğu bu dengeyin 1967 savaşında İsrail karşısında kesin bir yenilgi olarak Nasırcılığın tükenmiş bir biçimde ABD güdümüne girmesiyle birlikte Sovyetler önemli bir mevzi ve güç kaybına uğradı. 1967 ve 1973 savaşlarında Arapların İsrail karşısında yaşadığı yenilgiler, aynı zamanda Sovyetler Birliği'nin hanesine de yazıldı. Ondan sonra Arapların gözünde Sovyetlerin değeri, Sovyetlerin de gözünde söz konusu Arap devletlerinin stratejik önemi son derece zayıfladı. Körfez krizinin ardından Saddam rejiminin de iyice tecrit olmasından sonra, Sovyetlerin mirası kadar sorunlarını da devralan Rusya'nın, Ortadoğu'da stratejik dayanak noktası neredeyse kalmadı. 1990'lardan sonra temel sorunu, Batı ile Uzakdoğu'da yükselen Çin ve Hindistan gibi güçler arasındaki sıkışmışlığını aşmak olan Rusya'nın, Ortadoğu bölgesindeki sorun ve ilişkilere yaklaşımı taktik düzeyle sınırlı kalmıştır. Bu nedenle Rusya, bölgeye yönelik bir proje geliştirmemiştir. O nedenle de Rusya'nın İran politikası, geçmişte Suriye ve Irak'ta uyguladığı BAAS politikalarını aşmamakta, mevcut Suriye politikası da BAAS'ı ayakta tutarak Suriye'deki çıkarlarını korumanın ötesine geçmemektedir. Rusya'nın, başta Kürtler olmak üzere, Ortadoğu ve Suriye'de yaşayan halklara yönelik bir projenin olmaması bu yaklaşımın bir sonucudur. Bu nedenle Rusya, Ortadoğu'da ABD politikalarının tek taraflı olarak başarılı olmasının önünü almaya çalışmakla yetinmemektedir. Hızla büyüyen ekonomileriyle küresel güç dengelerinde önemli konumları bulunana Çin ve Hindistan, Ortadoğu gibi sorunlu bölgelere siyasi ve askeri olarak müdahil olmaktan özenle kaçınmaktadırlar. Bu tür müdahalelerin getireceği ağır siyasi, askeri ve mali yükümlülükler altına girmek yerine, buralarda ekonomik güç olmayı temel strateji olarak benimsemiş görünmektedirler.

Şengal'in DAİŞ tarafından işgal edilmesi ve binlerce Şengal'linin katledilip, yüz binlercesinin de katliam tehdidi altında kalması, uluslararası ve bölgesel siyasette olduğu kadar, insanlığın zihniyet ve vicdan dünyasında da kalıcı izler bırakmıştır. Bütün dünya Şengal katliamını izlerken, PKK'nin tamamen vicdani, ahlaki ve insani duyarlılıklardan hareketle, hiçbir askeri ve siyasi aklın göze alamayacağı riskleri göze alarak Şengal'e müdahale etmesi, hiç de hesapta olmayan siyasi sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Tam da AKP ve KDP'nin, DAİŞ aracılığıyla Özgürlük Hareketi ve özellikle Rojava kazanımlarını tasfiye etmek istediği noktada, KDP ihanet pozisyonuna düşerken, PKK sadece Rojava değil Güney Kürdistan'daki kazanımları da savunması hem AKP hem de KDP'ye büyük bir darbe olmuştur.

AKP çözülme sürecinde

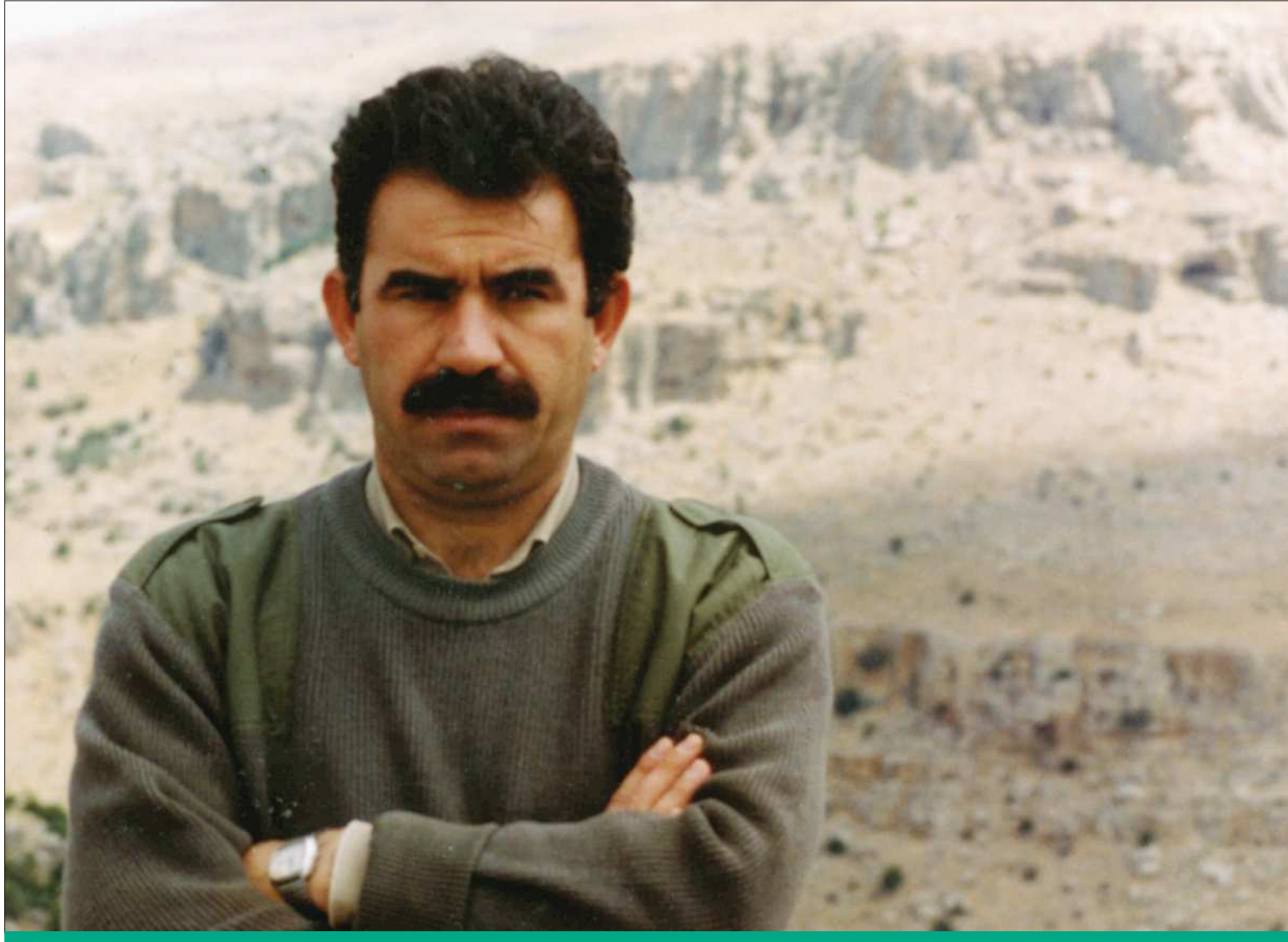
Bu durum gerek bölgesel ve küresel siyaset aktörleri, gerekse de halklar ve ezilen sosyal kesimler nazarında Özgürlük Hareketine prestij kazandırmıştır. Bununla birlikte TC devletinin 30 yıl boyunca ve büyük masraf ve tavizlerle uluslararası alanda PKK aleyhine oluşturduğu negatif algı çok kısa bir zamanda yerle bir olurken karalama

kampanyası yürütenler sorgulanır hale gelmiştir. Diğer yandan Özgürlük Hareketi, başta Güney Kürdistan ve Rojava'da yaşayan farklı halklar ve inanç kimlikleri olmak üzere, bölge düzeyinde halkların en büyük umudu haline gelmiştir. Benzer bir biçimde dünyanın değişik coğrafyalarında da büyük bir sempati dalgası gelişmiştir. Özellikle kadın savaşçıların, dünyanın bu en gerici ve vahşi çetelerine karşı büyük bir moral ve güvenle savaşmaları, PKK'ye yönelik ilgiyi bir kat daha arttırmıştır. Bu ilgi sadece duygusal düzeyde kalmayıp anlama ve algılamaya yönelik olarak da gelişmiştir. Özellikle alternatif sistem arayışında olan eşitlikçi ve özgürlükçü gruplar Kürt Özgürlük Hareketini yoğun bir biçimde incelemek gerektiğini duymuşlardır.

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın Kuzey Kürdistan'da başlattığı demokratik çözüm çalışmalarını da boşa çıkarmak dahil olmak üzere, bütün umudunu KDP ile birlikte kurduğu komponun başarısına bağlayan AKP, komplo başarısız olunca bütün gücüyle DAİŞ'i destekleyerek Kobanê'yi düşürmek istedi. Tüm dünya DAİŞ'e karşı kurulan uluslararası koalisyonunda yer aldığı halde, AKP hükümeti alenen DAİŞ'le ittifakını sürdürdü. Bu kirliliğin neticesinde Türkiye neredeyse tarihinin hiçbir döneminde olmadığı kadar uluslararası siyasetten tecrit oldu. Bunun karşısında Kürt Özgürlük Hareketi, izlediği düzeyli ve kişilikli siyasetle sadece bölgenin en önemli ve etkin aktörlerinden biri haline gelmekle sınırlı kalmayıp, uluslararası alanda da önemli bir konum kazandı.

Rojava, Şengal, Maxmûr, Kerkük ve diğer direnişlerle birlikte başta TC olmak üzere, bölge gericiği karşısında ideolojik, siyasi ve diplomatik alanlarda bir üstünlük sağlayan Kürt Özgürlük Hareketi üzerinde herkes mutabıktır. Ancak bu mutakabat mevcut haliyle konjonktürelidir. Bölgede yaşanan siyasal ve askeri gelişmeler, birçok olanak sunduğu gibi, bağrında önemli tehlike ve riskleri de taşımaktadır. Bütün mücadele sahaları çok önemli olmakla birlikte, bölgede demokratik kazanımların geliştirilip korunmasında Kuzey Kürdistan ve Türkiye stratejik önemde bir mücadele alanıdır. Çünkü, başta Rojava olmak üzere bütün mücadele sahalarında Kürt halkı ve PKK'ye karşı en vahşice saldıran güç AKP hükümeti olmuştur. DAİŞ ve El Nusra çeteleri her bakımdan AKP tarafından desteklenerek Rojava ve Güney Kürdistan'daki kazanımları saldırtılmıştır. Bu bakımdan AKP, cumhuriyet hükümetleri içerisinde Kürt halkına ve demokrasi güçlerine karşı en pervasızca ve hiçbir değer tanımadan saldıran hükümet olmuştur. Özgürlük Hareketini tasfiye etmek için Türkiye ve Kürdistan'ın bütün maddi değerlerini peşkeş çekmenin yanında, din ve ahlak gibi manevi değerleri de kullanarak tüketmiş ve kendisi de tükenme noktasına gelmiştir. Öyle ki, artık bütün yalanları deşifre olduğu için dış ilişki ve ittifakları nazarında bir itibarı kalmayan AKP hükümeti, dış siyasetini tamamen içe yönelik olarak yapmaya başlamıştır. Görüntüde ABD, AB ve İsrail gibi devletlere verdiği sert mesajları, gerçekte iç kamuoyuna vererek, güçlü bir görüntü yaratıp içerde iktidarını korumaya çalışmaktadır. Bir hükümetin uluslararası ilişkilerini iç siyasette bu kadar ucuz bir biçimde kullanır hale gelmesi, zorlanma ifadesi kadar bencilliğinin de dışavurumu olmaktadır.

Bu noktada AKP hükümeti ve devletin tek şansı, Kürt halk Önderliğinin hazırladığı demokratik çözüm taslağını, belirttiği takvim temelinde uygulamaya koymasındır. Aksi takdirde, zaten toplumun büyük bir kesiminde güvensizlik ve hayal kırıklığı yaratan AKP'nin hızlı bir çözülme süreci içerisine gireceği ve hatta girdiği muhakkaktır. Bu açıdan 7 Haziran genel seçimleri sadece Kürtler açısından değil, tüm Türkiye halkları açısından tarihi öneme sahiptir. Bu seçimler, meclise güçlü bir temsilci giren demokratik bloğun sağlayacağı dinamizmle Türkiye'nin büyük bir hamle mi yapacağını, yoksa geçmiş kat be kat aşacak büyük bir iç savaşa mı gireceğini belirleyecektir.

■ Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan değerlendiriyor

Komplodan hareket ve halkımız güçlenerek çıkmıştır

ABD Başkanı Clinton Suriye'den çıkarılma sorununu görüşmek için Başkan Hafız Esad'la bir Şam'da, diğeri İsviçre'de dört saat fazla süren iki toplantı yaptı. Hafız Esad o görüşmelerde konumunun önemini fark etti. Sürece yaymayı kendisi açısından daha uygun gördü. Geçici bile olsa, Suriye'den çıkmam konusunda bir talepte bulunmadı. Türkiye'ye karşı iyi bir dengeleyici unsur olarak sonuna kadar değerlendirmek istiyordu. Ben ise Suriye'yi stratejik tavır almaya zorladım. Ama gücüm veya durumum bunu başarmaya vermiyordu.

Clinton ve ilişki içinde olduğu Irak Kürt liderleri Suriye'de bulunmamı kendi stratejik amaçları için uygun görmüyorlardı. Çünkü Kürdistan ve Kürtler giderek kontrollerinden çıkıyordu. İsrail de bu durumdan çok rahatsızdı. Kürdistan'daki gelişmelerin seyri ve Kürtlerin kontrolünün ellerinden çıkması onlar için kabul edilemez bir durumdu. Kürdistan'ı kontrolleri altında tutmak, özellikle Irak'la ilgili planları için hayati rol ifade ediyordu. Mutlaka ayrılma ve bağımsız Kürt kimliği ile özgürlük çizgisine son vermem dayatılıyordu.

KDP bağlamında da benzer bir 'Beyaz Kürt' oluşumu inşa edilmeye çalışıldı. Aynı merkez hem Türklerde hem de Kürtlerde benzer ama aralarında çelişkiler bulunan iki güç yaratmayı varlıkları için (ABD ve İngiltere başta

olmak üzere, Batının Ortadoğu'daki hegemonik çıkarları ve İsrail'in güvenliği için) hayati önemde görmekteydiler. Kendilerine bağlı ama aralarında hep problemler olan bu iki güç bağlamında bölgedeki çıkarlarını kollamak son derece akıllı bir politikaydı.

PKK'nin çıkışı, tarihsel olduğu kadar güncel geçerliliği de olan bu oyunu bozuyordu. 1993 ve 1998'deki çözüm ve barış imkanının doğması bu oyunun sonu demektir. Onun için bu tarz bir çözüme müsaade edilmedi. Büyük suikastlar ve komplolar düzenlendi. PKK'nin Kürtleri denetim altından çıkarıp, başta Türkler olmak üzere diğer toplumlar ve devletlerle barıştırması, bu güçlerin Ortadoğu'daki hegemonik oyunları ve çıkarlarının devamı açısından stratejik bir darbeydi. Gerekçelerini daha da kapsamlı biçimde sıralayabileceğimiz bu hususlar, 1998 komplosunun neden büyük ve stratejik amaçlı olduğunu yeterince kanıtlamaktadır.

Bu kısa tarihi hatırlatmamın nedeni, bana uygulanan komplo'nun Türkiye Cumhuriyeti'ne biçilen rolün sarsılmasıyla olan bağlantısından kaynaklandığını belirtmektir. Rolü, işlevi, içeriği ve Ortadoğu'daki konumu katı anti-İslamık, anti-Kürt ve anti-komünist temelde programlanmış minimalist bu cumhuriyeti kim sarsar ve bu çizgisinden saptırırsa düşman bellenecek ve imhasından çekinilmeyecektir. Kim bu programı aşarsa ezilecektir. Kürt di-

rencinin kırılması, muhalefetin tasfiyesi, NATO'ya girilmesi, Gladio'nun darbeyle inisiyatifi eline alması, idamlar, suikastlar ve devrimci harekete yönelik provokasyonlar bu program gereği gerçekleştirilmiştir.

Avrupa'ya ilk çıktığımda beni hemen istemeyen kişi (persona non grata) ilan eden İngiltere, yine bu programın gereğini yapmaktaydı. ABD Başkanı Clinton'ın Özel Danışmanı Galtieri'nin benim özel olarak Başkan Clinton'ın emriyle derdest edildiğimi açıklaması, Avrupa hava sahasının bindiğim uçağa kapatılması, İsrail'in Moskova'dan Kenya'ya kadar yoğun takibi, İmralı'da karşılaştığım birçok uygulama hep aynı program kapsamında gerçekleştirildi. İmralı'daki yargılanma mizansen, tecrit koşulları, idam cezasıyla verilen gözdağı, psikolojik savaşlar ve AİHM'nin komployu meşru kabul etmesi, Türkiye Cumhuriyeti'nin gerçek kurucuları ve koruyucularının kimler olduklarını git-tikçe netleşen biçimde gösterdi.

20. yüzyılın son ve en büyük komplosu

Komploda benim şahsımda sadece Kürtlere değil, Türklere de yapılmıştı. Teslim ediliş biçimi ve bunda rol oynayanların niyeti 'terör'ün sona erdirilmesi değil, bir yüzyıl daha sürecek anlaşmazlığı derinleştirmektir. Komplot ile bağlantılı olarak geliştirilen Ortadoğu'ya

yönelik ABD ve müttefiklerinin işgalleri için 'Üçüncü Dünya Savaşı' demek belki abartılı kaçabilir. Fakat bana yönelik hareketi bu kapsamda değerlendirecek gerçek anlamına kavuşturabiliriz. 'Birinci Dünya Savaşı'nın Sırbistan'ına karşılık 'Üçüncü Dünya Savaşı'nın Kürdistan'ı diyebiliriz.

Beni komploya düşürmeleri bu niyetleri için ideal bir fırsat sunmuştu. Bu fırsatı sonuna kadar kullanmak isteyeceklerdi. Aksini düşünmek mümkün değildi. Çünkü isteselerdi, bu yönde çok olumlu gelişmelere katkı sağlayabilirdi. Oysa işleri sürekli çıkmaza sürüklüyorlar, sorunu çözmek yerine tam bir kördüğümüne dönüştürüyorlardı. Tipik bir İsrail-Filistin ikilemi yaratılmak isteniyordu. Nasıl ki İsrail-Filistin ikilemi yüz yıldır Ortadoğu'da Batı hegemonyasına hizmet etmişse, ondan çok daha büyük boyutlu olan Türk-Kürt ikilemi de en azından bir yüzyıl daha hegemonik hesaplarına hizmet edebilirdi. Zaten 19. yüzyılda bölgedeki birçok etnik ve mezhepsel sorunun geliştirilmesinde ve çözümsüz bırakılmasında aynı amaç güdülmüştür.

PKK'ye, yurtsever Kürt halkına ve bana yönelik topyekün komplot, 20. yüzyılın son ve en büyük komplosunu teşkil etmektedir. Dünya çapında düzenlenmiştir. En önemli bir hedefinin de Türkiye'yi stabilize etmek olduğu anlaşılmıştır.

Benim şahsımda PKK'nin ve Özgür Hareketi'nin bitirilişini sağlamak istiyor-

lardı. Cezaevi uygulamaları, AİHM ve Avrupa Birliği'nin tüm yaklaşımları bu ana amaçla bağlantılıydı. Benden arındırılmış bir Kürt hareketi aranıyordu. İğdiş edilmiş, efendilerinin hizmetinde olan geleneksel işbirlikçiliğin modern bir versiyonu oluşturulmak isteniyordu. Özellikle ABD ve AB'nin uzun vadeli çalışmaları bu doğrultuydu. Türk yönetici eliyle bu temelde ittifaklara açıldık.

Özcesi, özellikle İngiliz hegemonyacılığının önce işçi sınıfı hareketinde, daha sonraları ulusal kurtuluş hareketleriyle devrimci-demokratik hareketlerde başarıyla uyguladığı bu iğdiş etme modeli, liberal insan hakları ve özgürlükleri yöntemiyle başarıya ulaşmıştı. Devrimci önderleri ve örgütleri tasfiye etmişlerdi. Bu dönemde komplo'nun bir gereği olarak AB de PKK'yi 'terörist örgütler' listesine almaya hazırlanıyordu. Bu kararı almak için uzun süre beklemesi, bazı Avrupa ülkelerinin buna razı olmamasından ileri geliyordu. Ayrıca ABD ve İngiltere'nin de planlı çabaları vardı. Türkiye'yle sıkı dayanışma içindeydiler. Bu dayanışmanın en önemli gerekçelerinden biri, PKK'nin 'terörist örgüt' ilan edilmesiydi. Artan baskılar ve AB'ye verilen sözler PKK'nin 'terörist' ilan edilmesiyle sonuçlandı.

Yüzlerce yıldır uyguladıkları tasfiye yöntemlerinin bir benzeri PKK'ye ve devrimci, kolektif özgürlük ve eşitlik hareketine uygulanıyordu. İmralı sürecinden beklenen esas sonuç buydu; üzerinde çokça çalışılan ve ustaca uy-

gulanmak istenen plan buydu. Strateji ve taktikler bu plan çerçevesinde geliştiriliyordu.

İmralı sürecini bu oyunu bozmak için ideal bir platform olarak değerlendirdim. Bunun için gerekli olan teorik temelimi güçlendirdim. Barışın ve siyasi çözüm koşullarının bütün felsefi ve pratik argümanlarını geliştirdim. Demokratik siyasi çözümün özgünlüğü üzerinde yoğunlaştım. Zorlu ve sabır isteyen bu çalışmaların komponun kısır döngülerini kırabilir ve çözüm alternatiflerini geliştirebilirdi. Bu konuda kendime güvenmekten başka çarem yoktu.

Benim bunlara mukabil geliştirdiğim savunma ne klasik ortodoks dogmatik tutuma ne de kendimi kurtarmaya ve koşullarımı iyileştirmeye dayanıyordu. Savunmaya yön veren şey ilkeli, halkların tarihsel ve toplumsal gerçekliğine uygun onurlu barış ve demokratik çözüm yolu oldu.

Her dönemin kilometre taşı olan komplolardan bahsettim. Bunlardan sadece Kürtlere yönelik olanlarından Hamidiye Alayları komplosu, 1914 Bitlis'teki Melle Selim, 1925 Şeyh Sait, 1930 Ağrı ve 1937 Dersim komploları, 1959'da 49'lar ve 1960'ta 400'ler Davaları, Faik Bucak'ın öldürülmesi ve Sait Kırmızıtoprak'ın KDP tarafından katledilmesi, yine PKK'nin ideolojik aşamasından günümüze kadar aynı zihniyet tarafından organize edilen yüzlerce komplo bir çırpıda sıralanabilir. Komploları düzenleyenler bunu ustaca düzenlenmiş iktidar sanatı saymaktadırlar. Yani komplo iktidar sanatının en önemli aracı ve ruhu durumundadır. Bu sanat Kürtler için kesinlikle komplo temelinde yürütülmek durumundaydı. Komplonun açıktan bir yöntemle uygulanması, çocuğun "Anne bak, kral çıplak" demesine yol açacaktı.

Beni İmralı Cezaevi'ne buyur eden yetmiş yaşındaki Avrupa Konseyi temsilcisi hanımcıların arkasındaki büyük sistemi, yani kapitalist moderniteyi çözümedikçe kaderimi doğru çözemeyeceğim açıklar. Süreç baştan sona kadar İsrail-ABD-AB ve çözülmüş bir Sovyet Rusya tarafından yaratılmıştır. Suriye, Yunanistan ve Türkiye Hükümetlerinin komplodaki rolü ise ikinci el bürokratik hizmetlerden öteye gidemez.

Komplonun ardındaki felsefe

Sorgulama sürecinde Türk yetkililere (dört temel kurumun, yani Genelkurmay İstihbaratı, Milli İstihbarat Teşkilatı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma İstihbaratının temsilcilerine), beni yakalamakla sevinmelerinin anlamsız olduğunu açıkça söyledim. Alçakça ve kallesçe bir yönetime başvurup dost ilişkisini kullanarak, eşi görülmemiş bir komployla beni uçağın içine atıp üzerime çullanmaları yiğitçe bir savaş tarzı değildir. Bu gerçek bile ABD'nin hegemonu olduğu kapitalist modernitenin ne menem bir liberalizm olduğunu çok çarpıcı bir örnek olarak ortaya koymaktadır.

Yaşadıkları ağır Türklük bilinci, Türklük adına hareket edenlerin gerçekle bağlarını kopartmıştı. Komplonun ardındaki felsefeyi kavramaları doğalarına aykırıydı. Çünkü onlar da en az yüzyıllık bu komplo felsefesinin inşa ettiği yapılanmaların ürünüydüler.

Dolayısıyla inşa edilmiş bu yapılanmalarını inkar etmeleri ve eleştirel yaklaşımları beklenemezdi. İster yargılanma komedisi sırasında, ister hükümlülük sürecinde olsun, kendilerinden herhangi olumlu bir değişim iradesi beklemek anlamsız olurdu. Genelkurmay Başkanlığı temsilcisinin fısıltı ha-

linde söylediklerine uygun davranılacağına inanmak, mevcut koşullarda safdillik olurdu. Zaten sözlerini uygulayabilecek kadar bir karar gücünden yoksundular.

Benim için ABD'nin arkasında durduğu ve AB'nin kontrol ettiği bir sistem icat edilmişti. Sistemin uygulanması İngiltere'ye aitti, icrası da Türklerin payına düşmüştü. Hedefinde soykırıma dek giden uygulamalar bulunan bir iktidar gücünün elinde komplo dışında bir araç ve buna yön veren zihniyet yoktur. Burada önemli olan, komploya dahil olan güçlerin doğru tanınması ve tanımlanmasıdır.

İmralı sürecinde bu konuda zorlandığımı belirtmeliyim. Öyle ki, komplonun içinde birbiriyle oldukça ilişkili güçlerin varlığı söz konusudur. ABD'den Rusya Federasyonu'na, AB'den Arap Birliği'ne, Türkiye'den Yunanistan'a, Kenya'dan Tacikistan'a kadar birçok devlet komploya dahil olmuştu. Asırlık düşmanlar olan Türkler ve Yunanlıları birleştiren neydi? Neden benim sırtımdan bu kadar ilkesiz ittifaklar veya çıkar birlikleri kuruluyordu? Ayrıca hedeflenmeme için için sevinen Türk ve Kürt sol ve ulusal işbirlikçilerin sayısı hesaplanmayacak kadar çoktu. Resmi dünya sanki benim şahsımda en tehlikeli rakibini kıstırmış gibiydi.

Komplonun genelde Doğu-Batı çatışma çizgisi üzerinde gerçekleştiği görülmektedir. Beni Anadolu'nun, Türkiye'nin zayıflatan noktası olarak değerlendirmektedirler. Batının şımarık çocuğu ve uç noktası olarak Yunan siyaseti beni hep ilkesiz, sadece zarar veren bir pozisyonda görmek istemiştir. Tersine ilişkimin kendilerine zarar verdiğini görür görmez ateşe atmadan çekinmemiştir. Fakat son komplodaki rolü, esas olarak dostluğu kullanan hain işbirlikçilik biçimindedir. Bizzat planlayan ve uygulayan değil, daha çok taşerondur. Bu taşeronluk karşılığında ilerde Kıbrıs ve Ege konusunda taviz beklediği çok açıktır. Sonraki gelişmelerde bu husus fazlasıyla açıklığa kavuşmuştur. Bizzat teslim etme emrini verenin Başkan Clinton olduğu özel temsilcisi Blinken tarafından basına açıklanmıştır.

Bunu terörizme karşı tavrıyla izah etmek dar bir yaklaşım olur. Bunun arkasında İsrail'in olduğu kesindir. İsrail sağıının savaş yanlısı aşırı uç kesiminin Türkiye'ye verdiği sözle bağlantısı güçlüdür. Dönemin İsrail Başbakanı Likud lideri Benyamin Netanyahu'dur. İsrail, Ortadoğu'nun stratejik dengesinde Türkiye'yi yanında tutmak için komplonun gerçekleştirilmesinde baş aktör durumundadır; fakat yalnız değildir.

Clinton, komplonun hazırlıkları yoğunlaştığında Monica şantajıyla etkisiz duruma getirilmiştir ve İsrail lobisinin bir dediğini iki etmeyecek durumdadır. Burada İsrail ve Yunan stratejisi arasında Türkiye konusunda geçici bir işbirliği durumu doğmaktadır. Clinton bunu koordine etmektedir. Koordinasyonun temelleri Londra'da atılmış olup, beni

"Aslında her şey benim ölümüne göre ayarlanmıştı. Ağırlıklı olarak fiziki, bu olmazsa anlam itibariyle yok edilme hedefti. Çok düşünmeme rağmen bunun dışında bir hedefin tanındığını tahmin etmiyorum. Komplo o kadar derin ve bilinmezlerle doluydu ki, bunu yırtmak gerçekten mucize değerinde, çok ileri bir insanlık çıkışı gerektiriyordu."

izole ederek Kürtleri ve PKK'yi kendi kontrollerine almanın hesabı çok güçlüdür. Benim önderlik konumum Kürtler üzerinde geleneksel Batı politikasını sarsmaktadır. Olayın özü de bu gerçekliğe dayanmaktadır. Avrupa bu nedenle tasfiye edilmemi çıkarlarına uygun bulmuştur. Çünkü uzun süredir yürüttüğü Kürt politikası yine benim yüzümden boşa çıkmaktadır. Birleştikleri daha genel bir özellik, Doğu kültürünü benim şahsımda çözememiş olmalarıdır.

İpe çekme, paketi, tabutluğu veya çarmıh taşıma görevinin çok iyi terbiye ettikleri Afrika'nın, Kenyalıların elleriyle gerçekleştirilmesi, komplonun en kirli işlerinden birisidir. Güya Avrupa tertemiz oldu, suç Kenya işledi. Açık ki, Avrupa halkları kırdırtmada epey tecrübe kazanmıştır. Burada da basit bir siyasi cellat rolü oynamıştır. Kamuoyundan ve yasalardan çekindikleri için, biraz da bu taktiği devreye sokmuşlardır.

Başta Barzani ve Talabani olmak üzere, irili ufaklı yüzlerce kişilik ve gruba Kürdistan'ın her parçasında son 40-50 yıldır yaptıkları yatırımların benim yüzünden işlemez duruma gelmesi, Apo komplosunun esas maddi nedenidir. Kürt kozu ellerinde sürekli hayatı bir gereksinimdir. Benim yüzümden bu kozdan yoksun kalmaları asla kabul edilemezdi. Özce, kurulu düzenin tüm hakim iç ve dış tepe güçleri tasfiye edilmemde birleşmişti. Hukuk dışı ve komplocu yöntemlerle de olsa, ölüm fermanımı adım adım birlikte yazmaya çalışıyorlardı.

Bazıları, dostlar ve yoldaşlar şaşırabilir; ama onlara şu genel cevabı vermeliyim: Ölüm kararının tamamen siyasi amaçlı kullanılacağı açıktı. Bunu

bütünyle komplonun bir parçası olarak da değerlendirmiyorum. İyi niyet ve barış amacıyla, hatta akli selim sahibi insanların çoğalmasıyla demokratik uzlaşının bir kilometre taşı olarak da kullanılabilirdi. Bu yakınlaşmaları oyun olarak değerlendirmek, olsa olsa komplodan menfaat uman çevrelerin işi olacaktır.

İlk fişegi İngiltere sıktı

Örneğin İngiltere bu güçler içinde en tecrübelisidir. Benim Avrupa'da politika yapmamam için ilk işaret fişegini sıkın güçtür. Avrupa'ya adım atar atmaz beni hemen 'persona non grata', yani 'istenmeyen kişi' ilan etmişti. Bu basit bir adım değildi, sonucu önceden belirleyen adımlardandı. Peki, Humeyni için, Lenin için bile alınmayan böyle bir tavır neden hemen benim için alınmıştı? Özcesi, Ortadoğu'ya yönelik iki yüz yıllık hegemonik hesapları önünde, özellikle Kürdistan politikasından ötürü (özetle TC'den 'Ver Kerkük-Musul'u, yok et kendi Kürtlerini' politikası nedeniyle) ciddi bir engel olarak ortaya çıkmıştı. Bütün planları ve uygulamaları karşısında tehlikeli olmaya başlamıştı.

ABD'nin derdi daha başkaydı. BOP devreye konulmak istenmekteydi. Bunun için Kürdistan'daki gelişmeler kilit önemdeydi. Mutlaka etkisizleştirilmem en azından konjonktür gereğiydi. Tasfiye edilmem o günler için küresel politikalarına uygun düşmekteydi. Tarihini çok önemli bir ekonomik krizini yaşayan Rusya'nın o dönemde çok acil krediye ihtiyacı vardı. Eğer derde derman olacaksa, bana karşı düzenlenen komploda yer alıp rolünü oynamaması için

neden kalmayacaktı. Zaten diğerleri 'büyük ağabey'in uslu küçük kardeşleriydi. Ne söylese başları üzerinde yeri vardı. Türk solculuğu (istisnalar hariç), Kürt işbirlikçileri ve PKK'deki rahatsızlar için ciddi bir rakiplerinden kurtulma fırsatı söz konusuydu. Hepsinin bu tavırlarının derindeki felsefe son tahlilde liberalizmin günlük çıkarıcılığının, pragmatizminin, egoizminin felsefesidir.

Nasıl ki Mezopotamya uygarlığın beşiği olarak değerlendiriliyorsa, Helen uygarlığı da, kendini Avrupa uygarlığının beşiği olarak değerlendirmektedir. Her ikisinde de gerçek payı vardır ve belirleyicidir. Kıbrıs sorunu gibi basit görünen konuda bile bir türlü çözümleyici adım atılmaması, ardındaki karmaşık tarihsel gerçeklerden kaynaklanmaktadır. Benim Atina girişiminde de bir türlü kabullenilmeyen ve anlaşılmasında güçlük çekilen komploya dayalı ihanet olayında, bu tarihsel gelişmeler temel teşkil etmektedir.

Bunda tarih boyunca sıkça görüldüğü gibi Helen hakim sınıf güçlerinin ince politikalarının sorumluluğu belirleyicidir. Şüphesiz komplo ve ihanette suçu sadece Atina oligarşisine yüklemek doğru değildir. Çok tarafı vardır. Bunun başarısı için AB nötrale edilirken Atina oligarşisi maşa olarak kullanılmaya çalışıldı. Komplonun dayandığı zemin, gelişim felsefesi ve siyaseti böyle bir öze sahiptir. Bunun da ABD'nin yönlendiriciliği altında yürütüldüğü iyi bilinmektedir. NATO politikası da bunda aracılık etmiştir.

İtalya başbakanı Maksimo D'Alleana'nın Roma girişimindeki tavrı örnek alınabilir. Benimsemese de zorla veya komployla çıkarmayacağını, bunun ancak gönüllülük temelinde olabilece-

ğine sonuna kadar bağlı kaldı. Üç ay kaldım. İltica işlemi başlatıldı. Sonra bu hak verildi. 15 Ocak 1999 çıkışında da yazılı mektup bırakma şartını ısrarla getirdi. Başka türlü İtalya'dan çıkışının, kanunsuz olacağını çok iyi bilerek bu tavrı sergiledi.

Başlı başına Kenya'ya yollanmam, açıkça komployla bağlantılıdır. Neden direkt Güney Afrika Cumhuriyeti değil de Kenya? Çünkü ABD'nin tam kuklası bir rejim vardır. Teslim planı için en uygun olan yerdir. Bir Mandela ve Güney Afrika Cumhuriyeti böylesi komplolara düşmezdi. Türkiye'ye teslim edişte de, aynı ihanet sergilenmiştir.

El birliğiyle tüm kıtaların efendi güçleri sözüm ona komployla beni İmrallı adasına derdest ettiklerinde, aklıma gelen bir efsane de Yunan tanrısı Zeus'un yarı-tanrılardan Prometheus'u Kafkas dağlarında kayalıklara bağlayıp her gün ciğerini kartallara yedirerek yenileyen gerçeğini hatırlamak oldu. Hani şu insanlık için tanrılardan ateşi, özgürlüğü çalan Prometheus! Sanki efsane şahsında gerçeğe dönüşüyordu.

Suçtu hemen Türkiye yönetimine yüklemek ve dünya sistemin Türkiye'ye verdiği rolü derinliğine ve tüm tarihi kapsamı içinde değerlendirememek, direkt ve dolaylı komplocu güçlerin düşündükleri gibi kendilerini gizleme anlamını da taşıyacaktır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yönelik savunmamda da bu nedenle günümüzün nasıl bir dünya sistemi olduğunu açıklamaya çalıştım. Ortaya çıkan sonuç; sadece bir infaz da değil, bir çarmıha gerilmedir. Şahsımda dile gelen belki de bir değil, bin defalarca gerçekleşen de budur.

İdeolojik dönüşümüm bu maddi kırılmaların sonuçları olarak gelişecekti. Aslında dayatılan, 'ölümden ölüm beğeri' tavrıydı. Beklenen, hakim dünya sistemlerin çokça gerçekleştirdikleri derin komplolarla nasıl kaybettirildiğimin bile anlaşılmayacağı bir imha süreciydi. Mutlak ideolojik egemenlik ve bazı önemli pratik kazanımlar söz konusuydu. Dolayısıyla sıradan bir ideolojik dönüşüm kavramaya yetmezdi. Bu darbenin altından çıkmak, ancak doğa ve toplum nasıl ise öyle anlamaktan geçer. Fakat çıkmayan candan umut kesilmez misali arayışı sürdürecektim. Komplo sürecinin en hızlı ve yoğun döneminin dersleri şüphesiz yakıcı ve öğretici olacaktı. Benzerlerine ancak Buda ve Zerdüş örneklerinde rastlanabilecek koşullardan bahsederken, belki de mütevazı kalıyorum. Bu koşullar öğretir. Hem de yalın ve çarpıcı bir biçimde.

Kendi şahsımda Avrupa uygarlığıyla olan çekişmemde çıkardığım en temel sonuçlardan biri de budur. Komplo ve ihanet sürecine verdiğim en anlamlı yanıtın böyle olması gerektiğine inanmak kadar, bunun için çalışma azim ve kararlılığını tek kişilik tutukevinde sürdürme onuru içindeyim.

Komploya karşı barış ve demokratik birlik çözümü

Bu gerçeklik içinde Türkiye'nin komununu en yakından takip eden ABD'nin, Yunanlılar eliyle bana karşı geliştirdiği komplo ne anlama gelmektedir? Açık ki fazlaca zayıflatılmış bir Türkiye'nin, "Benim" karşılığında kendisine teslim olacak kadar bağlanacağına inanmıştır. İster ölümümün, ister dirimin Türkiye'nin elinde bir bomba olarak duracağımı çok iyi bilen ABD, Yunan hatta İsrail üçlüsü böylelikle Türkiye'ye ilişkin taleplerini rahatlıkla karşılayacaklarına emin olmuşlardır. Ne de olsa "en tehlikeli düşmanlarını" eline vermişlerdi. Kıbrıs, Ege meseleleri

"En kolay, hemen ölüme yatmaktı. Komplocuların planı, bu yönlü beklentiydi. Buna fırsat verilmeyen yol ise çarmıha gerili bir tabutluk sisteminde yaşamayı denemektir. Her şey bir dönemin sonunu, yeni bir dönemin başlangıcını zorluyor ve gösteriyordu."

daha rahat ele alınacak, İsrail çizgisi en güvenilir dostlukla yürütülecek, ABD'nin en güvenilir müttefiki olarak talep edilen her yere koşurulacaktı.

İmrallı'daki yargılanmada dönemin koşulları, komplo temelinde geliştirilen tutuklanmanın doğuracağı şiddetin ivedikle önüne geçmek, komplocuların ve dayanaklarının temel beklentilerine fırsat vermemek, ayrıca doğru olanı yapmak; çok sınırlı da olsa onurlu bir barış ortamına gidişte katkı sunabilecek çabalara büyük ihtiyaç gösteriyordu. Buna en pratik yaklaşım, geliştirilen savunmaların barış ve demokratik birlik çözümünü temelinde olmasıydı.

Bu koşullarda ortama siyasi linç havasının egemen kılındığı asla unutulamaz. Öyle sanıyorum ki, Türkiye'nin sağduyulu ve yetkili çevreleri de o koşullar altında komplonun gelişim mantığını kavramaktan uzaktı veya gelişmelerin bu yönlü akışına hazırlıklı değillerdi. Sağlıklı karar ortamı her düzeyde yoktu veya çok sınırlıydı. Komplo esasta histeri düzeyine varan şovenizme havadan bir paket sunarak, tam bir 20. yüzyılın arenada aslana yedirme Roma oyununu hazırlamıştı. Burada aslında PKK'nin tüm amaçlarını da aşan ve hatta bu amaçlara zıt olan, içinden çıkılmaz bir kör şiddetin derinliğine sahnelenışı söz konusuydu.

Aslında her şey benim ölümüne göre ayarlanmıştı. Ağırıklı olarak fiziki, bu olmazsa anlam itibarıyla yok edilme hedefti. Çok düşünmeme rağmen, bunun dışında bir hedefin tanındığını tahmin etmiyorum. Komplo o kadar derin ve bilinmezlerle doluydu ki, bunu yırtmak gerçekten mucize değerinde çok ileri bir insanlık çıkışı gerektiriyordu. Tüm dünyanın karşı taraf durumuna düşürüldüğü, en yakın dost ve yoldaşların bile hakim inanç ve moral değerlerine göre "şerefli bir ölüm"den başka bir şey beklemedikleri bir acımasızlık kaderine göre düzenlenmişti. Asrın mantığı buydu.

Şahsımda sadece Kürt halkının güncel trajedisi değil, lanetli tarihinin yol açtığı muazzam yalnızlığı, sürekli komplolara alet edilmesi, görülmemiş ihanetleri yaşaması ancak kapsamlı açıklamalarla aydınlatılabilir. Bunda amaç, hiç olmazsa bundan sonra bu trajediye dur diyebilmek ve çağdaş gelişme yoluna koyulmaktır. Ortada büyük haksızlık, komplo olduğunda ilk yapılması gereken iş, haksızlıkların tarihsel ve uygarlıksal temeline açıklığa kavuşturmak ve tarih yaptıklarını sananların alçak komplocular olarak çirkin maskelerini düşürmektir. Batının ve Doğunun tüm önemli merkezlerinden komplovary yaklaşım sahiplerini, arkalarındaki dünya görüşlerini ve sefil yaşamlarını orta koymak, insanlığın büyük savunması

anlamına gelmektedir.

Ortadoğu'nun basit ve güncel politik çıkarıcılığı ile emperyalizmin onurlu çözüme imkan vermeyen, uşaklaştırıcı ve çıkarlarına uygun hale getirmek için kendine uygun yöntemleri devreye sokması; buna tepki verilince, hiçbir demokratik hukuk geleneğine saygı duymadan, tüm Doğusu ve Batısıyla insanlık dışı bir komployu kararlaştırıp uygulaması karşısında yapılacak işler çok sınırlı ve zordu. En kolay, hemen ölüme yatmaktı. Komplocuların planı, bu yönlü beklentiydi. Buna fırsat verilmeyen yol ise, çarmıha gerili bir tabutluk sisteminde yaşamayı denemektir. Her şey bir dönemin sonunu, yeni bir dönemin başlangıcını zorluyor ve gösteriyordu

Teslim edildiğim gün bazı Kürt milliyetçi önderlerin hemen Atina'ya geldikleri bilinmektedir. Bütün hesaplar, komplo ve ihanetin ölümümle sonuçlanacağı temelinde yürütülmüştür.

Kahramanca bir ölüm imkanı çoktan elimden alınmıştı. En kahredici bir yaşam içine düşürülmüştüm. Tarihin bütün lanetlileri beni çarmıha germişlerdi. Esenliğiniz için, en zor biçimde de olsa, bugüne kadar yaşamam önemliydi. Gerçekler büyük oranda ortaya çıktığı gibi, doğru karar ve eylem pozisyonuna da geldiğinize inanıyorum.

Komplonun mantığı, esas olarak yaşıtlımlamam veya yaşatılısam bile tüm dürüst halkımızı, dostlarını, en başta sizlerin sonuna kadar bağlı olanlarını imha etmek, kalanları da bölüp birbirlerine bırakmak, böylelikle fiziki ve manevi imha biçiminde örgütsel varlığınızın sonunu getirmekti.

Atina üzerinde 1 Şubat 1999'da uygulama sürecine konulan komplo şahsında Kürt olgusu ve ondan kaynaklı sorunları bir ikileme karşı karşıya getirdi: Ya intihar, ya yeni yaşam koşullarını özde ve biçimde yaratabilmek. Komplonun önemli bir parçası da birçok devletin buna benzer kendi sahte PKK'lerini yaratma ve devreye sokma çabalarıdır.

Bilinen 15 Şubat komplosunun devreye girmesi, durumları tamamen değiştirmişti. Artık komplonun dolaylı direkt iç ve dış nedenlerini, nereden ve nasıl geliştiğini, amaç ve sonuçlarını ortaya koymak, buna göre yeniden düzenlemelere gitmek kaçınılmazdı. İmrallı süreci bu gerçekleri, yani komployu bütün yönleriyle açığa çıkarıp etkisizleştirmeyi hedeflemek durumundaydı. Kısır bir intikamcılık ve intihar eylemliliği komplocuların beklediği bir tavidir ve doğru olamazdı. Fakat bunun için devletin tavrı belirleyici olacaktı. Bilinen süreç ne kadar belirsizlikle dolu da geçse ve sonucun nasıl geleceği tam kestirilemese de, geline noktanın daha doğru olduğuna inanıyorum.

Barış için en makul adımları bile atmayanlardan her şey beklenebilir. Komployu boşa çıkarmak daha çok çaba istemektedir. Çürütme tarzının nereye götürülmek istendiğini iyi hesaplamak gerekir. Bana başta intihar etme biçimi dayatılmıştı. Benden sonrası birçok alanda planlanmıştı. Talabani'nin ki sadece bir tanesidir. Barzani'ye bağlı olan planlar da vardır. Her ilgili ve iddialı gücün bir planlaması vardır. Bu planlar ortadan kalkmadı, zamana yayıldı. Türkiye'nin çözüm tarzının ne olduğu hiç bilinmemektedir. Ama çürütmeye çalıştığı, zaman içinde lehine olan en uygun alternatifleri kolladığı açıktır.

Uğradığım komplonun tamamen farkındayım. Bu savunmam yalnız bana değil, tüm insanlığa karşı komploculukla üstün gelmeye ve günlerini gün etmeye çalışanlara da ilk etkili cevabımdır. İntikam almayı kendime pek yakıştıra-

mam. Eğer binde bir ihtimal olabilecek öz varsa, düşmanı bile dost yapmak insanlık karakterimin ayrılmaz bir parçasıdır. Ama eğer fırsat bulur ve gerekli görürsem, komploculardan nasıl intikam alındığını, bir daha insanlığa bu yönlü lanetli yaklaşımlarda bulunamayacak kadar akıllarını başlarına getirmeyi sağlayacak kahramanlık eylemlerinin ve savaşıllığın nasıl olduğunu göstermeyi çok isterdim.

PKK'nin ve halkın ezici bir kesimi, Önderliğin içine girdiği tavrı desteklemiştir. Bu tavrı cinayetleri durdurmuş, dağdaki cinayetvari eylem anlayışlarına son vermenin önünü açmış, hukuk devletine adım atılması için fırsat yaratmış, çok sınırlı da olsa demokratik faaliyetlere ortam açmıştı. Dolayısıyla küçümsememesi gerekiyordu. Ölümü dayatanlar, tüm 20. yüzyıl, tüm komplocular, kimler olurlarsa olsunlar, hep sine dayanabileceğimi halen bana inanan bazı dostlara mesaj olarak sunmamın değerli olduğunu, onların da bunu hak ettiklerini kabul etmişim. Komplo tarihi, lanetli yaşam benim kişiliğimde korkunç acılar çektiyordu.

Komplocular tarihinin kurbanı olan Kürt halkına özgürlük ve onuru olsun diye atırılmak istenen adıma karşı 20. yüzyılın son yılında gerçekleştirilen komployla 21. yüzyıla girerken halen yaşamaya çalışacaktım. Milyonların birleştiği avuç içi kadar bir yürek ve birkaç damla anlamla tabutlukta kabul ettiğim yaşamı, dünya efendilerinden uzak tuttuğu için onurla karşılayacaktım.

Zaten ne tür bir komployla buraya alındığım bilinmektedir. Komplocuların geleneksel Anadolu, Mezopotamya ve Türkiye üzerindeki emellerine daha fazla fırsat tanımamak, siyaseti kan ve savaş üzerinde yürüten gerici şoven kesimlere daha fazla fırsat vermemek için, tüm Türkiye halkının yararına olan barış ve özgür birliktelik tavrımı sürdürmekte kararlıyım.

Ayrıca benim imhamın yalnız şahsımla sınırlı olmadığını, böyle olsaydı fazla açmayacağımı ve mesele yapmayacağımı belirtmişim. Fakat halen yürürlükte olan komplo nedeniyle, imhamın zincirleme tüm yoldaşlardan, dostlardan ve dürüst bağlı yurtsever halkımızdan on binlercesinin imhası için bir başlangıç olarak kullanılacağını çok iyi bildiğimden, böyle bir olasılık gündeme girdiğinde ve bir tehlike olarak ortaya çıktığında topyekün hazırlık, ayağa kalkma ve meşru savunma düzenine çekilme zorunluluk arz etmektedir.

Dört komplo dönemi

Nasıl ki 1920'li yıllarda, öncesinde 1915'lerde Ermenileri önce destekleyip onları öne sürüp daha sonra Anadolu'dan tamamen tasfiye olmalarına neden oldularsa, aynı şekilde Yunanlılar nasıl önce desteklenip sonra Anadolu'dan tamamen tasfiye edildilerse, aslında 15 Şubat 1999'da gerçekleştirilen komployla amaçlanan nihai şey de buydu.

Komployla amaçlanan üç şey vardı. Benim teslimimle PKK'nin tasfiyesi karşılığında aynı 1920'lerden Türkiye devletini kendilerine bağladıkları gibi Güney'de kendilerine bağlı, kendi denetimlerinden ve kontrollerinden çıkıyacak bir siyasal Kürt oluşumunun önü açılacaktı. Ki bu kısmen oldu. Ayrıca Kıbrıs'ta Yunanistan'a söz verilmişti. Bir de küçük Ermeni devletine verilen sözler vardı. Türkiye'ye bunlar kabul ettirilecekti. Ama bunların hiçbirisi gerçekleşmedi.

Ben buradan halkımıza artık müjdeyi verebilirim. Komplonun 12. yılına girilirken komplo boşa çıkarılmıştır. Bu

kesin olarak anlaşılmıştır. Bu benim buradaki sabırlı duruşum ve halkımızın ortak çabasıyla gerçekleşmiştir. Bunu artık halkımıza açıkça ifade edebiliriz; komployu boşa çıkarmayı başardık. Nasıl bunun için 11 yıl direndiysem 12. yılda da yine aynı şekilde direnmeye devam edeceğim. Bütün bu komploya ve tasfiye girişimlerine rağmen sonuçta hareket ve halkımız güçlenerek çıkmıştır. Halkımızın gösterdiği direniş komployu boşa çıkarmıştır. O yüzden tekrar halkımıza amaçlanan benim imhamdı. Bunun gerçekleşmesi durumunda bir kaos ortamı ve kanlı bir süreç olacaktı. Ben burada zor bela komployu boşa çıkarmak için kendimi yaşatmaya çalıştım.

Bize karşı da çok önemli komplolar oldu; dört komplo dönemi var. Birincisi Özal'ın öldürülmesiyle yaşanan Birinci Komplo Dönemi, İkinci Komplo Dönemi: '97, '98'de yaşandı, Üçüncü Komplo Dönemi: 2003-2004 yılında denendi. Şimdi de Dördüncü Komplo Dönemiyle karşı karşıyayız.

Şimdiye kadar bize karşı uygulanmakta olan NATO gizli ordusunun, gladiosunun bir komplosu devam etmektedir. Dördüncü kezdir çözüme çok yaklaşıırken, NATO gladiosunun komplosuyla karşı karşıyayız. Çözüme karşı yeniden bir gladio komplosu devreye sokulmakta, çözüm engellenmektedir. Şu an yeni bir gladio ile, gladio darbesi ile, gladio komplosu ile karşı karşıyayız. Dönemin iyi anlaşılması için biraz açmak gerekiyor.

Birinci komplo dönemi, Özal döneminde gerçekleşen komplo dur. Ben buna çözüme karşı 93 komplosu diyorum. Özal döneminde uluslararası bir gladio vardı. Türkiye'deki gladio da bunun içindeydi ve güçlüydü. Özal bu sorunu çözmek istiyordu. Özal Talabani'ye "Eşref Bitlis de benden yana, bu sorunu çözeceğim" demişti. Talabani "yeter ki ateşkes ilan edilsin" demişti. O dönem bu fırsata bir şans tanımak istedim. Barış, ateşkes ilan ettik. Fakat devlet o dönem çözüme hazır değildi. Özal devleti, askeri, partisini barışa hazırlamamıştı, barışa ikna edememişti. Ateşkesten sonra gladio devreye girdi. O dönem çözümü geliştirmeye çalışan Özal'a ve Eşref Bitlis'e karşı darbe yapıldı. Özal'ı götürdüler. Eşref Bitlis'i de

"Kahramanca bir ölüm imkanı çoktan elimden alınmıştı. En kahredici bir yaşam içine düşürülmüştüm. Tarihin bütün lanetlileri beni çarmıha germişlerdi. Esenliğiniz için en zor biçimde de olsa, bugüne kadar yaşamam önemliydi."

götürdüler ve ekibini de dağıttılar. Bu NATO gladiosunun çözüme karşı geliştirdiği ilk darbedir. Ben buna birinci komplo dönemi diyorum. Bu darbeyi Tansu Çiller, Doğan Güreş ve Süleyman Demirel, NATO gladiosu ile birlikte gerçekleştirdi.

İkinci komplo dönemi 97-98 döneminde yaşandı. Genelkurmay Başkanı İsmail Hakkı Karadayı bu mevcut savaşı sınırlandırma isteğindeydi. Yani savaşı sınırlandırma eğilimindeydi. Erbakan dö-

neminde çözüme yönelik girişimler oldu. Ancak tekrar gladio devreye girdi. Birinci komplo döneminde gladiyonun başını çekenler Güreş-Çiller ekibiydi. Bu ikinci dönemde ise Türkiye'deki gladiyonun başını çeken kişi Çevik Bir'dir. O dönem Doğan Güreş rolünü Çevik Bir oynadı. Hatta bu Çevik Bir, Kıvrıkoğlu'nun genelkurmay başkanı olmasını istemediği için ona suikast girişiminde bulundu. Cezaevine gidip Muzafer Ayata ile görüşmüşlerdi, cezaevi üzerinden benimle de görüşme talepleri oldu. Onlara ulaşmışlar, bana da daha sonra telefon ettiler. Avrupa'ya da bir temsilcilerini göndermişler. Ben onların bu savaşı sınırlandırma isteğine karşılık verdim.

Çözüme şans tanıdım. Yine uluslararası gladio devreye girdi. Bu dönemdeki çözüm arayışımız da bu şekilde komployla boşa çıkarıldı. NATO gladiosunun komplosu sonucu Suriye'ye baskı uygulandı ve Suriye'yi savaşa tehdit ettiler. Benim Suriye'den çıkamam sağlandı. Uluslararası NATO gladiosu bize karşı netti politikalarında, tavırlarında. Benim bu uluslararası komplo da öldürülmem planı da vardı. Benim buraya getirilmemle ikinci barış görüşmeleri de NATO gladiosunun komplosuyla son buldu.

AKP ile yeni konsept

1999'da daha çok askeri ağırlıklı heyet gelip benimle o dönemde, görüştü. O dönemdeki askerler tecrübeliydi, samimi gibiydiler. Onlardan birisi "Oyun büyük, bunu boşa çıkarmamız gerekiyor. Siz ülkeyi bölmek istemediğinizi belirtip şiddetten vazgeçerseniz, her konuyu konuşabiliriz" dediler. Bunun üzerine ateşkes ve sınır dışına çekilme çağrım oldu ve gerillalar sınır dışına çekildi. Ecevit o dönemde bir şeyler yapmak istiyordu çözüme yönelik. Raşan affı da bu nedenle düşünülmüştü. Gerillayı da kapsayacaktı. O dönemdeki heyetle olan görüşmelerimiz 2001'e kadar devam etti. Daha sonra bilindiği gibi tekrar NATO gladiosu Türkiye'deki gladio ile birlikte devreye girdi. Ecevit'i tasfiye ettiler. Kürt hareketini de o dönemde ikiye ayırmak için çoktan hazırlıklarını yapmışlar. Bu durum Amerika'nın Irak'a müdahalesiyle doğrudan bağlantılıdır. Sonuçta örgütü ikiye bölmek istediler. Hem Kürtlere karşı geliştirilen politikalar hem de Kürtlerin kendi içindeki kopuşlar hakkında çok detaylı çözümler yaptım. Örgüt üzerindeki bu oyun, bu komplo 2002'de başladı. 2002-2004 arası bu kopmalar, ayrışmalar, bu tasfiye politikası yaşandı. AKP de 2002'de bu temel üzerine, bu politikalar üzerine başa getirildi. AKP'nin 2002'de iktidara gelmesiyle yeni bir konsept hayata geçirildi. NATO gladiosunun komploları farklı bir şekilde gelişmeye başladı. Bu, üçüncü komplo dönemiymi.

Bugüne kadar bu komplolara rağmen ölmediyse, hayatta kaldıysak, hata yapmamamızdan kaynaklanıyor. Dikkatli davrandık. Hata yapsaydık durum farklı olurdu. Örgüte yönelik politikalar ile bana karşı geliştirilen hücre cezaları da başarılı olmayınca yeni bir tasfiye politikasını devreye koydular. Şimdi de Dördüncü Komplo Dönemiyle karşı karşıyayız. Bu yeni bir gladiodur, yeşil gladio! Daha önce buna yeşil komplo dönemi demiştim. Bu yeşil komplo merkezi Washington'dur. Bu öyle zannedildiği gibi Washington derken sadece Fethullah Gülen anlaşılmalıdır. Gülen'in rolü burada basittir, onun adını ağza alarak çok da büyütmemek gerekir. Çok daha başka önemlileri var. Hanefi Avcı kitabında imamlardan, imamların örgütlenmesinden bahsediyor. Her birimde sorumlu imamlar olduğunu söylüyor. Ben bütün bu yeni

örgütlenmeleri yeşil komplo, yeşil kontra olarak adlandırıyorum. Bunlar her yerde de örgütlenmişlerdir.

Bu dönem diğer dönemlerden daha farklı gelişti. Bu dönemde hem siyasi operasyonlar, KCK operasyonları başladı hem de askeri operasyonlar. İkisi birlikte devreye girdi. Yani hem siyasi hem askeri operasyonlar eş zamanlı olarak yürütüldü. Bu AKP iktidarının politikasıydı. KCK operasyonları diri Kürdü tasfiye etme amaçlıydı. Bu dönemde geliştirilen politikalar daha çok örgütlü Kürtleri dikkate almadan, muhatap almadan onları tasfiye ederek, bunun yerine kendine bağlı yeni sahte bir Kürt yaratma politikalarıydı. Bu hükümet döneminden önceki komplo dönemlerini Siyah Komplo Dönemleri olarak niteleyebiliriz. Şimdi yaşanan komplo dönemi ise Yeşil Komplo Dönemidir.

Bugün yeni bir durumla karşı karşıyayız. Türkiye NATO gladiosu ile, ABD ile anlaşmış durumda. Kürtleri topyekün bitirme, tasfiye etme planı devrededir. Ortadoğu'da Türkiye desteğine karşılık Kürtlerin kellesi Türkiye'ye verilecek. Bu konuda ABD ile anlaşmışlar, bu anlaşma Kürtlerin yok edilmesi üzerinedir. Daha önce ABD ile Türkiye Ortadoğu konusunda tam anlaşamamışlardı, Kürtlerden dolayı tam anlaşamıyorlardı. Kürtlerden dolayı bazı nüanslar, bazı ufak-tefek anlaşmazlıklar vardı. Ancak şu an o anlaşmazlıkları da çözmüş durumdalar. Bugünkü durum 5 Kasım 2007'de Erdoğan-Bush görüşmesindeki anlaşmanın bir benzeridir. Ortadoğu'daki Türkiye desteğine karşılık Kürtlerin KCK şahsında kellesi verilecek. Anlaşma budur!

Daha önce ABD ile AB ülkeleri arasında Ortadoğu politikaları konusunda bir fark vardı. Bazı ufak nüanslar vardı, bir makas aralığı vardı. Ancak şimdi o makas aralığı da kapandı. Birlikte hareket ediyorlar. AKP de bu nedenle kendisini kurtarmak için Amerika'nın bu politikalarına tam teslim olmuştur. Adeta ayaklarına kapanarak kendi iktidarını sürdürme peşindedir. Bu nedenle Kürtleri satıyor. Türkiye, Pakistan ve S. Arabistan, Suriye ve Libya'yı sattıkları gibi İran'ı da satacaklar.

Beşar Esad da bu nedenle şu an Türkiye'ye öfkeli. Türkiye ABD ile anlaşarak Kaddafi'yi sattı. Şu an NATO'ya sağlanan İzmir'deki askeri üs de gösteriyor ki, Türkiye tamamen ABD ile anlaşmış durumda ve bütün imkanlarını seferber etmiştir. Kürtleri de bu politikalarla bağlantılı olarak satmıştır. Buna bütün Kürtler dahildir. Suriye'deki, İran'daki, Irak'taki Kürtler de dahildir. Bu süreçte Kürtler Suriye ile de İran ile de anlaşmaya çalışabilirler. Suriye ve İran'a şu söylenebilir; sakın Kürtleri kullanmaya kalkmasınlar. Bu, onlar için bir felaket olur, onların sonu olur. Ben onları sert bir şekilde uyarıyorum: Kürtlerle anlaşmalısınız. Demokratik Özerklik temelinde bir anlaşmaya gidilebilir. Şayet Suriye devleti kabul etmezse Kürtler muhaliflerle hareket edebilirler. Ancak Suriye'deki muhaliflerle birlikte hareket etme durumunda da çaba Suriye'yi demokratikleştirmek yönünde olmalıdır. Şayet bunlar gerçekleşmezse Suriye ve herkes bilmelidir ki Kürtler soykırım kışkıracıdır. Kürtler bu süreçte var olma-yok olma mücadelesi vermektedirler. Kürtlere imha dayatılmaktadır, ölüm-kalım meselesidir.

Bugünden sonraki tabloyu şöyle görüyorum. Suriye ve İran'daki Kürtler özgürlük çizgisinde kalacak ve daha da gelişecekler. Irak'taki Kürtler ise özellikle bir kesimin İran'la derin ilişkileri var ve İran'ın etkisi çok fazla. İran'ın buradaki etkisi köklü olduğu için tamamen İran'dan kopmazlar. Bu nedenle oradaki Kürtlerin politik olarak ikiye bö-

lünme tehlikesi vardır, bu şimdiden görülmelidir. Biz bugüne kadar hiç kimşenin boyunduruğu altına, etkisi altına girmedik, girmeyiz de. Bugüne kadar hep bağımsız kaldık. ABD'nin etkisi altına hiç girmedik, bugünden sonra da girmeyeceğiz. Türkiye, İran, Irak, Suriye de bunları iyi bilsin. Ama Kürtlerin daha fazla üzerine gelirlerse, daha fazla imha, daha fazla tasfiye dayatırlarsa, başka ittifaklar gelişebilir. Kürtler daha farklı ittifaklara yönelebilir. Nasıl ki ABD Türkiye ile ittifak geliştirip Kürtleri imhayı planlıyorsa, Kürtler de bu imhalara karşı ittifaklar geliştirebilirler.

Kürtlerin meşru savunma hakkı vardır, üzerlerine gidilirse, operasyon yapılırsa misliyle cevap verilir. Gerillaya yapılan operasyonlara karşı kimse gerillayı tutmaya kalkamaz. Kendilerini on kat daha iyi savunacaklardır. Bunun önünde bir engel de yok! Kimse de

"Komplo nun mantığı, esas olarak yaşatılmamam veya yaşatılsam bile tüm dürüst halkımızı, dostlarını, en başta sizlerin sonuna kadar bağlı olanlarını imha etmek, kalanları da bölüp birbirlerine bırakmak, böylelikle fiziki ve manevi imha biçiminde örgütsel varlığınızın sonunu getirmektir."

engel olamaz. Ben daha önce Recep Tayyip Erdoğan için Özal mı olacak, Çiller mi olacak diye sormuştum. Erdoğan Çillerleşti. Tercihini Çiller olmak tanıya kullandı. Kürtleri sürekli tasfiye ediyor, hem askeri hem siyasi operasyonla her gün Kürtleri tasfiye ediyorlar. Benim şu andaki duruma ilişkin yorumum; Kürtler soykırım kışkıracıdır. Kürtlere karşı yeni bir gladio devrededir. Geline aşamada çözüme yaklaşırken bir NATO gladiosu komplosuyla karşı karşıyayız. Türkiye'nin Ortadoğu'da ABD'ye vereceği destek karşılığı Kürtlerin kellesi kendilerine verilecektir. ABD ve Türkiye Kürtlerin kellesi karşılığında anlaşmışlar.

İmralı'daki üçlü yapı

İmralı cezaevi, Türkiye'deki cezaevleri sisteminden çok farklıdır. Ben burada özel bir rehneyim. Diğer cezaevlerinin statüsü burada uygulanmıyor. Buranın statüsü ve yapısı gizli bir anlaşmayla olmuştur. Bu gizli anlaşma ABD'de, AB'nin de fikri ve onayı alınarak yapıldı. Guantanamo benzeri, hatta çok daha sistemli ve ağır koşullara sahiptir. ABD, gizli anlaşmalarla birçok yerde birçok cezaevi kurdu. Bu cezaevi de ABD tarafından kurulan özel cezaevlerinden biridir. Bu gizli anlaşmayla bu cezaevi kurulurken aynı zamanda yapısı ve koşullarının ne olması gerektiğini çizmişler. Burada konuştuğlarımız anında devlete, CIA'ya, MOSSAD'a gidiyor.

Aslında İmralı bir sistem dahilinde işliyor. Kendine özgü yanları ve derinliği olan bir sistem. Burada üçlü bir yapı var; ABD, Avrupa ve Türkiye. ABD'nin etkisi bilinmeliydi. İmralı'ya geldiğim günlerde beni ilk muayene eden doktor İngilizce konuşuyordu, muhtemelen

ABD'liydi. Yanında biri vardı, İsrail'li olabilir. İlk sağlık kontrolünü yaparak, adeta "biz size sağ salim teslim ettik" mesajını verdi. Buradaki sistemin bir ucu CIA'ya dayanıyor. Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi'ne de sıradan yaklaşmamak gerekir, arada bir gelip giden bir heyet olarak görmemek gerekir, burada olup bitenlerden haberleri olduğunu zannediyorum. Avrupa Komitesi'ne bağlı bir oluşumdur, dolayısıyla bir bütün olarak Avrupa Konseyi'nin de bilgisi var. Norveçli bir bayan vardı, burayı ilk düzenleyen kişidir. Norveç'in ABD ile bağlantısını biliyorsunuz, büyük ihtimalle ABD ile de ilişkisi vardır.

Burada 24 saat çalışan bir kamera sistemi var. Benim bütün hareketlerim kontrol ediliyor. Gece yarısı kalkıp lavaboya gittiğimde bile kamera hemen bildiriyor. Sıkı biçimde kontrol ediliyor. Buna rağmen her dakikada bir, bir personel gelip gözetliyor. Zaman zaman hücre cezası da veriyorlar. İşkence var, F tipidir demiyorum.

Türkiye'nin bir de tek başına uyguladığı İmralı politikaları vardır. Buna Milli İmralı Politikaları (MİP) demek gerekir. Türkiye İmralı'ya getirilişimi ikinci Sakarya zaferi saymıştı. Özellikle komplocu-darbeci kesim benim ve PKK'nin tasfiyesini "Doğu'daki İkinci Yunan Harbi" olarak mitleştirmişti. Kürtlerin bin yıllık Türk tarihinde çok kesin ve belirleyici rol oynayan özelliklerini unutmuş, Yunanlılar ve Ermenilerden daha tehlikeli düşman konumuna yerleştirmişti. Ne de olsa çeyrek asırdır sürdürdükleri savaşı zaferle kapatmak üzereydiler. Adaya getirilişimi iliklerine kadar bir milli zafer havasında kutladılar.

Adaya ayak bastığımda sorguculara şunları söylemiştim: "Beni siz yakalamadınız, buna gücünüz de yoktur. Uzun vadede sizin de çok aleyhinizde olacak bir komplo ile size teslim edildim." Sorgucular soğukkanlı ve rasyonel yaklaşıyorlardı. Ama son otuz yılda yaratılan şovenist dalga herkesi rasyonel tutum almaktan fazlasıyla kaçınmaya itmişti. Sanırım aralarında yaptıkları birçok toplantı sonrasında benim çözülmekte olduğuma, PKK'nin de benzer bir konumda bulunduğu, kendiliğinden bir dağılmanın kuvvetli bir ihtimal olduğuna, böylelikle bu 29. isyanın da sonunun geldiğine kendilerini inandırmışlardı. Ayrıca koalisyondaki MHP'nin çok olumsuz tutumuyla birlikte hava barıştan ve demokratik çözümde yana gelişmedi.

AKP hükümetleri döneminde de İmralı süreci çok kötü istismar edildi. İslami tandanslı AKP'nin Kürtleri kontrol altında tutması karşılığında, özellikle ordunun bir kısmınca hükümette kalması uygun karşılanmıştı. Dolayısıyla mahkumiyetim ve PKK'nin tasfiyesi AKP açısından da bir varlık nedeniydi. Bu yüzden her şey günlük taktik hesaplara kurban edildi. Barış ve demokratik çözüm için hiçbir adım atılmadı. Sabrımız kötü kullanıldı. 2002-2004 tasfiyeciliği beklenti yaratarak bunda çok olumsuz rol oynadı. AKP İslamiyet'i Türk milliyetçiliğinin hizmetinde kullanırken, hiçbir dini ve ahlaki ilkeye uymadı. Vicdanın ve inancın gereğini yapmadı. Bu yüzden binlerce genç daha öldü. Devletin büyük maddi ve manevi kayıpları oldu.

Olumlu olan tek yan, devlet içinde daha cumhuriyetin kuruluşundan beri var olan darbeci-komplocu kesimle karşıtları arasındaki gerginliğin ilk defa benim İmralı sürecine alınmama birlikte darbeci-komplocu kesime karşı olanların lehine gelişmesi ve üstünlük kazanmasıydı. Belki de son seksen beş yılın en önemli gelişmesi buydu. İlk defa barış ve demokrasiye doğru adım atılabileceğine dair umutlar yeşermişti.

Bunda benim sabrım ve barış ve demokratik çözüme yönelik savunmalarım büyük rol oynamıştı. Kürtlerin, Türklerin tarihindeki yeri anlaşılır olmaya başlamıştı. Ayrıca tüm tasfiye çabalarına rağmen, PKK'nin ve Kürt Özgürlük Hareketi'nin sağlam bir temele dayandığı anlaşılmıştı.

İmralı Adasındaki yargılanmam, özünde Avrupa ulus-devlet sistemi adına Türkiye Cumhuriyeti'ne yaptırılmıştır. İmralı'daki yargılama hukuk dışıdır; yargılamayı reddettiğimi bir cümleyle açıklamıştım. Bir aldatmacadır demiştim. Türk devlet gücüyle gerçekleştirilen bir yargılama değildir. Türk iktidar elinin bundaki rolü taşeronluktan öteye gitmez. Şüphesiz bu çirkin ve düşünce karıştırıcı bir roldür. On iki yıldır hiçbir hükümlüye uygulanmayan bir infaz statüsü altında bulunmam ve hem Türk yargısı hem de AİHM'nin kendi hukuki normlarına ters düşen bu adil olmayan yaklaşımları, davanın etrafındaki uluslararası komplo nun hukuki alanda sürdürüldüğünün ve gladiyonun hala işbaşında olduğunun kanıtı niteliğindedir.

15 Şubat 1925'te biliyorsunuz, Şeyh Sait'e karşı komplo düzenlendi. Bana da 15 Şubat'ta komplo yapıldı. Şeyh Sait'in idam günü 29 Haziran; bana verilen idam kararının günü de 29 Haziran'dır. Bunlar tesadüf değildir, mekanizma bu kadar tesadüf çalışmaz. 15 Şubat 1925, Kürtlere karşı yapılan soykırımın başlangıcıdır. 15 Şubat'ı Kürtler için soykırım günü ilan ediyorum. Böylelikle Kürt kültürel soykırımının şahsına yönelik davada açığa çıkarması için sürdürülen komplo ya hukuki bir kılıf giydirilmeye çalışılmaktadır. Kürtler üzerindeki kültürel soykırım gerçeğinin inkarı ve kapitalist Batı hegemonyasının çıkarlarının son iki yüz yıldır olduğu gibi devam etmesi istenmektedir.

AİHM hakkımda verdiği 6 Mayıs 2003 tarihli kararında Türkiye Devlet Güvenlik Mahkemesinin verdiği kararı "mahkemenin bağımsız olmadığı ve adil yargılanmadığı" gerekçesi ile uygun görmemişti. Buna karşın bağımsız ve adil karar verme durumunda olmayan bir mahkeme, 20. yüzyılın en kapsamlı bir komplosu sonucu getirilmemin hukuka uygun olduğuna dair görüş belirledi. Bu görüş veya karar özünde tamamen siyasidir ve komplo nun devamından ibarettir. Önceden geliştirilmiş planlamanın bir parçası olarak belirlenmiştir. Bu temelde olumlu bir karar çıktığında ancak AİHS'ne göre hareket edilmiş olacaktır. Aksi halde yüce mahkeme de (AİHM) büyük bir siyasi komplo nun aleti olmaktan kurtulamayacaktır. AİHM bu sorunu çözemedikçe ve hukuk dışılığı son vermedikçe, dolayısıyla İmralı yargılamasını batıl sayıp düşürmedikçe, asla adil davranmış sayılmayacak; şahsımda Kürt halkına karşı düzenlenmiş bir komplo nun etkisine düşme riskinden de kurtulmuş olmayacaktır.

Yaptığım savunmayla hukuki beklenti içinde değilim. AİHM başlangıçta komplo yu gizlemekle sistemin emirlerine göre hareket ettiğini ortaya koymuştu. Burjuva hukuku ölçülerinde bile olsa, adaletin tecelli etmeyeceği ilk kararlarında anlaşılıyordu. Fakat savunmanın siyasi sonuçları çok önemliydi. Bu alana ilişkin sadece beklenti içinde olmadım. Büyük söylem ve eylem gücümü de çok sınırlı ve kuşkuyla karşılanabilecek yollarla denemeye çalıştım. Dolayısıyla hem hakikat hem de siyaset yolunda geçen on iki yıllık kapalı zindan pratiğini zihnin ve iradenin özgürlüğüne dönüştürmeyi başardım. Benim ve halkımın varlık ve özgürlük mücadelesi için önemli olan buydu.

15 Şubat komplosuna karşı vicdan ve zihniyet devrimi ile

17. mücadele yılını özgürlük ve devrim yılı yapalım

savaşıp savaşmadığımızı, böyle bir savaşta ne kadar başarı elde edip etmediğimizi 15 Şubatları yaşarken değerlendiriyoruz.

Bu anlamda, bizim için her 15 Şubat, yıllık bir değerlendirme dönemi oluyor. Geçen bir yıllık durumumuzu, mücadelemizi, ortaya çıkan sonuçlar temelinde değerlendirme ve irdelene dönemi oluyor. Komplo ne kadar anlamışız, komploya karşı ne denli başarı ile mücadele etmişiz, bu konuda düşünce ve eylemde yaşadığımız hatalar ve eksiklikler neler, doğrular ne kadar başarı yaratmış, eksiklikler ne kadar zarara yol açmış; bunları değerlendirdiğimiz, analiz ettiğimiz bir süreç oluyor. Bir muhasebe günü, bir değerlendirme günü, yeniden kararlaşma günü. Bu temelde geçen bir yıllık mücadelemizi değerlendirip önümüzdeki yılın komploya karşı mücadelesini de kararlaştırıyoruz, planlıyoruz. Komplo ön gününde PKK Yürütme Komitesi toplantısıyla böyle bir değerlendirmeyi, kararlaştırmayı, planlamayı yaptık. Bugün de herkes bu temelde bireysel duruşunu, durumunu değerlendiriyor, tanımlıyor, çözüyor. Komploya karşı mücadele azmini, kararlılığını daha çok biliyor, kesinleştiriyor ve komplo bilincini daha da derin ve keskin hale getiriyor. Böylece yeni mücadele yılına daha güçlü kararlı, daha azimli giriyoruz. Bu anlamda, uluslararası komplo kendi gerçekliğini anlama ve tanımda, 15 Şubat temelinde kendi gerçekliğini çözümlemeye önemli bir derinleşme yaşıyoruz. Bu oldukça önemlidir. Önder Apo onun için, "Oruç tutun" dedi. "Yaşamı anlayın, yaşamı gerçeğini tanıyın, yaşamın nasıl kazanıldığını görün, bilin" dedi. O bakımdan da, "Doğru mücadele etmenin önemini kavrayın. Böyle bir durumla ancak var olabilir ve özgür yaşamı elde edebilirsiniz" dedi. Neden, çünkü şunu gördü: 15 Şubat komplosu yetersizlikler sonucunda gerçekleşti.

Önder Apo bunu savunmalarda, görüşmelerinde, "Sahte dostluk ve yetersiz yoldaşlık sonucunda gerçekleşen bir olay" biçiminde tanımlamıştı. Sahte dostluk, değerlendirilebilir. Bir anlamda öyle bir durum var. Yüzüne karşı söylenen sözler tutulmamış, verilen vaatler yerine getirilmemiştir. Önder Apo bunu birçok kez tanımladı, ifade etti. Bir yalan rejimi, aldatıcı sistem harekete geçirilmiştir. Bunda birçok kişilik, güç kullanıldı. Önderliğin yüzüne karşı büyük dostluk gösterisinde bulundular, vaatler verdiler, fakat arkasından kuyu kazdılar. Bunlara sahte dostluk denebilir. Fakat şöyle de düşünmek lazım: Gerçekten Kürdün dostu var mıydı ki, sahte olsun. "Dost buldum" yaklaşımı, tanımlaması ne kadar doğru? Dünyanın inkar ettiği, yok etmeye çalıştığı bir halkın böyle bir gerçekliği yokmadan, parçalamadan dost kazanması mümkün mü? Fazla değildi. O dostluk görüntüleri daha baştan sahteydi, aldatıcıydı. Basit, dar, göven milliyetçiliğinin yansılamasıydı. Aslında bu durumları öncesinden görebilmeliydik, anlayabilmeliydik. Önder Apo böyle bir bilinç yaratmıştı, PKK böyle bir bilinçle yoğrulmuştu. Kim dost olabilir, kim düşman olabilir! Bu konuda çizgisi vardı, ilkeli bir hareketti. Kürt ilkel milliyetçiliğinden ve reformist milliyetçiliğinden bu temelde ayrılıyordu. Dost-düşman anlayışında, farklılıklardan dolayı. Dolayısıyla Önder Apo'nun sahte dost dediklerinin aslında baştan beri dost olmadıklarını anlayabilecek bir bilince sahipti. Fakat o duyarlılığı gösteremedi. Neden, işte burada çok fazla bilince, iradeye dayanmayan, çok anlaşılmayan kör savaşın etkilerini görmek lazım. 90'ların o topyekûn özel savaş konsepti temelinde geliştirilen saldırısı ve onun karşısındaki zorlu direniş olmasaydı böyle bir bilinç durumu ortaya çıkmazdı. Fakat savaşın 93'ten sonraki siyasi çözüm adımı atarken orada hiley,

15 Şubat uluslararası komplosunun 16. yıl dönümünde, öncelikle **Güneşimizi Karartamazsınız** şiarı temelinde ve **Vıyan, Taylan** yoldaşlar şahsında komploya karşı fedai çizgisinde direnen tüm şehit yoldaşları saygı ve minnetle anıyoruz. 16 yıl boyunca durmadan, dinlenmeden, gece gündüz demeden Önder Apo etrafında kenetlenen ve komploya karşı mücadele eden tüm direnişçileri, direnen halkımızı, başta Önder Apo olmak üzere selamlıyoruz. Özellikle de bu 16. yıldönümünde Avrupa'da uzun özgürlük yürüyüşü biçiminde komplo karşısında mücadele geliştiren, Strasbourg'da Önder Apo'nun özgürlüğünü çok kararlı bir biçimde ve yüksek sesle haykıran tüm direnişçileri selamlıyoruz. Yine Kürdistan'ın dört bir yanında, yurtdışında, her yerde bu kara günü, Kürt soykırım gününün lanetleyen, protesto eden, elinden ne geliyorsa o temelde mücadele yürüten herkese başarı dileklerinizi ifade ediyoruz.

Şu çok açık bir biçimde görülüyor ki, 17. komploya karşı mücadele yılına girerken komplo bilinci daha yüksek, komploya karşı mücadele azmi, iradesi daha güçlü. Komploya dönük tepki ve öfke daha fazla, dolayısıyla komplo nun tümünden yok edilmesi ve bu temelde Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünün sağlanması çok daha yakın. Böyle bir düzeye gelmemiz kuşkusuz önemli. Uluslararası komplo gerçeği ve onun amacı, onu organize eden, yürüten ve katılan güçler dikkate alınırsa, bunun bir dünya savaşı olduğu, tüm dünya gericiliğine karşı savaşmak olduğu görülebilir. Bu bakımdan da böyle bir savaşı 16 yıl yürütmüş olmak, 16 yıl boyunca komploya karşı direnmek, yenilmemek, ayakta kalmak, dahası başarı, zafer iddia ve iradesini daha da canlı ve güçlü tutmak kuşkusuz önemli. Bunu bir başarı olarak elbette değerlendirmemiz gerekir. Çünkü çok iyi biliyoruz, bu komplo somut olarak 9 Ekim 1998'de başladı. İlk planlaması bir günde sonuç almaktı. Komplocu yöntemlerle Önder Apo'yu imha edecek

sonuca ulaşmaktı. Bir günde amaçlarına ulaşmak isteyenler, bunun hesabı içinde olanlar, planını yapmış bulunanlar 16 yıldır bu hesabı gerçekleştiremediler, amaçlarına ulaşamadılar. Dahası parçalandılar, darbelediler. Sonuçta, umutlarını daha çok kaybettiler, amaçlarında daha çok muğlaklaştılar. Eskisi gibi umutla böyle bir amacı gerçekleştirmek iradesinden, iddiasından, çabasından önemli ölçüde düştüler. Bu, ciddi bir durum, önemli bir gelişme.

Yine komplocu örgütleyen, yürüten, katılan güçlerin doğru anlaşılması, hafife alınmaması önemlidir. İfade ettik: gericilik diyoruz ama hemen hemen bütün dünya devletçi sisteminin bir olduğu, içinde bir biçimde yer aldığı planlı bir saldırıydı uluslararası komplo. Küresel kapitalizmin önderliğini yürüten güçler başta olmak üzere ve onların planlayıp uygulamasında, uygulamayı koordine etmesinde aslında bölgenin, dünyanın, hatta Kürdistan'ın tüm politik güçleri bu komploya şu veya bu biçimde katıldılar. Bütün dünya güçlerini içine alan bir saldırıydı. Dolayısıyla komploya karşı mücadele bir dünya mücadelesiydi, dünya savaşıydı. 16 yıldır böyle bir savaşı yürütmek önemli ve tarihi bir durum. Bu saldırıda yer alan, örgütleyen güçler hiçbir biçimde böyle bir direnişle karşı karşıya geleceklerini düşünmediler, hesap etmediler. Onların hesaplarına göre Önderliğe dönük saldırı bir günde sonuç alacak, PKK'ye dönük 6 aylık planları başarıyla sonuçlanacaktı. Böylece Önder Apo'nun imhası temelinde PKK 6 ayda tasfiye edilecek, dolayısıyla Kürt kültürel soykırım sistemini zorlayan, parçalayan, yenilgiyle yüz yüze getiren Kürt duruşu, Kürt ruhu ve direnişi ortadan kalkacak, Kürdü inkar ve imha sistemi rahatça sürdürülür hale gelecekti. Hesap buydu, amaç böyle belirlenmişti ve uluslararası komplo saldırısı da bu temelde planlanmıştı. Dolayısıyla böyle bir amacı olan planlı saldırıya karşı 16 yıl boyunca mücadele etmiş olmak önem taşıyor.

Dikkat edilirse, söz konusu amaç 16 yıldır başarısız kılınmış, tam o amacı başarmak için yapılan planlamalar defalarca

boşa çıkartılmış oluyor. Bu da komplo karşısındaki mücadelenin ortaya çıkardığı sonucu gösteriyor. Fakat şunu da görmek lazım: 16 yıl az bir zaman değil. Önderlik birkaç yıllık kişisel çabasıyla bir parti çekirdeği olacak öncü bir grup ortaya çıkarmayı başarmıştı. Yine bir iki yıllık bir çabayla Kürdistan'da halka özgürlük mücadelesinde öncülük edecek bir parti yaratmayı başarmıştı. Bütün eksikliklerine rağmen 15 Ağustos 1984 gerilla atılımı 6 yıllık bir pratik ardından ulusal dilirli devrimini gerçekleştirmeyi başarmıştı. Demek ki PKK mücadelesi öyle çok uzun zamana yayılmadan başarılar sağlayabiliyor, zaferler elde edebiliyor. Eğer doğru yaklaşılsa, demokratik mücadele edilirse zafer kazanmak, başarıya ulaşmak hem mümkün hem de bu öyle çok uzun zamana yayılarak gerçekleşecek bir olay değil. Belli zaman dilimlerinde gerçekleşebilecek bir durum. Bu bakımdan uluslararası komploya karşı 16 yıl boyunca yürüttüğümüz mücadeleden tam sonuç alamamış olmamız, mücadelenin 17. yıla sarkıyor, yayılıyor olması elbette bir eksiklik, zayıflık göstergesi. Bunu da böyle görmemiz, tanımlamamız lazım. Kuşkusuz, bu kadar süre boyunca bir dünya savaşı konumunda olan komploya karşı mücadele etmek önemli bir durumu ifade ediyor. Ancak bu kadar uzun süre komplocu tümünden yok edememek, Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü sağlayamamış olmak da bir eksikliğe, zayıflığa işaret ediyor. Bunu böyle görmemiz lazım. Bu temelde de başarı, zafer çizgisi temelinde yürüttüğümüz mücadelenin tarzını, üslubunu, temposunu eleştirel-özeleştirel değerlendirmeye tabi tutmamız gerekli.

15 Şubat komplosu yetersizlikler sonucunda gerçekleşti

Demek ki eksikliklerimiz var, yetersizliklerimiz var. Komplocu anlamada ve ona karşı yaratıcı mücadeleler geliştirebilmede ciddi zayıflıklarımız var. Çünkü aslında komplocu ilk günde Önder Apo boşa çıkar-

mayı başardı, ilk yılda boşa çıkarmayı başardı. Dahası, 2005'te KCK sisteminin ilanı ile komplo resmen de, fiilen de geçersiz kaldı; KCK'nin ilanı komplo nun başarısızlığının ilanıydı. Fakat 10 yıl geçti, uluslararası komplo paramparça oldu, çok zayıfladı ve çok darbe yedi. Şimdi **Şengal** ve **Kobanê** direnişlerinin ortaya çıkardığı sonuçlarla uluslararası komplo nun yapılanışından eser bile kalmadı, denebilir. Fakat yine de komplocu güçler inkar ve imha sistemini yürütmekte direnmiyorlar. Komplocu başarıya götürmek için tüm imkan ve fırsatlarını seferber etmeye hala çalışıyorlar. Bunları doğru anlama ve yaratıcı yöntemlerle tümünden yok etme hamlesini yapamıyoruz. Böyle bir sonuç alıcı hamle yapmada zayıflıklarımız var, bu gerçeği görmemiz lazım.

15 Şubat, inkar ve imha sisteminin özgürlük hareketimize dönük en kapsamlı saldırısıydı. Mücadele tarihimiz içinde böyle bir saldırıyla karşılaşmadık. Özgürlük mücadelemize karşı her gün, her an çok vahşi, ağır saldırılar hep oldu. Çok şehit verdik, Haki Karer yoldaştan başlayan ve Kobanê-Şengal direnişlerine, bugün DAİŞ faşizmine karşı yürütülen savaşta her gün verdiğimiz şehitlere kadar, binlerce, on binlerce şehit verdik. Zorluklar ve acılar yaşadık, ama bunların en ağır 15 Şubat komplosuydu; Önder Apo'ya yöneltilen saldırının 15 Şubat komplosu biçiminde imralı tecrit ve işkence sistemi biçiminde sonuç almıştı. Bu bakımdan inkar ve imha sistemine karşı mücadele 70'li yıllarda sistemi anlama, tanıma, ona karşı duruşu ruhta, düşüncede, bireysel yaşamda yaratma mücadelesiydi. '80'den sonra kendisini 12 Eylül faşist askeri rejimi olarak ortaya koyan saldırganlığa karşı mücadele etme, direnme, savaşma biçimindeydi. 15 Şubat 1999'dan bu yana da uluslararası komploya karşı direnme, mücadele etme, savaşma biçiminde sürüyor. İnkâr ve imha sistemi uluslararası komplo rejimi halini almış bulunuyor. Karşımızda böyle bir rejim olarak çıkıyor ve biz de hareket ve halk olarak özgürlük için, farklılıklara dayalı eşitlik için, demokrasi için böyle bir sisteme karşı direniyoruz. Ne kadar doğru

sahtekarlığa başvurup 'Karşı tarafı zayıflattım' diyerek tümünden ezme üzere topyekun savaş konseptiyle geliştirilen çeteci saldırı, bunun karşısında çok zorlu bir direniş süreci içerisine girmek, her şeyi böyle bir direnişe, savaşın ihtiyacına tabi kılmak, bu tür 'sahte dostların' Önder Apo'nun yanına, yöresine, etrafına sokulmasını getirdi. Demek ki savaşırken yine çizgiyi kaybetmemek gerekiyor.

Bir savaş kuralı olarak söylenen, düşmanın düşmanı benim dostumdur, sözü Kürtler ve Kürdistan açısından doğru olmadı. Sahte dostluk işte böyle ortaya çıktı. Biz Kürdistan pratiğinde gördük ki, gerçek böyle değil. Bu bir savaş kuralı değil, en azından Kürdistan özgürlük savaşının kuralı değil. Bunu kural olarak bilme, dost-düşman ayrımı yaklaşımında buna birazcık kapı aralama böyle sahte dostlara inanmayı getirdi. Eğer sahte dostluktan bir şey anlayacaksa ve düzeltme yapacaksa bu gerçeği görmemiz lazım. Tarih içerisinde ve günümüzde dünyanın birçok alanında ortaya çıkmış gerçeklikleri; yaşam gerçekliği, teori, felsefe, ideoloji, siyaset, savaş, sosyalite, kültür her şeyi yeniden sorgulamamız gerekir. Onları ret etmemeliyiz ama, 'Olduğu gibi doğrudur ve biz de bu doğru içinde yaşıyoruz, bizim de doğrudur' dememeliyiz. Kendi gerçekliğimiz temelinde sorgulamalıyız, kendimize göre doğru hale getirmeliyiz. Ne kadar doğru, ne kadar doğru değil; kesinlikle çözümlemeliyiz. Ona göre kendi yaklaşımımızı, düşünce sistemimizi, strateji ve taktiklerimizi oluşturmaliyiz.

15 Şubat komplosu önlenebilir

Mücadele tarihimize bakalım, Önderlik gerçekliği bunu yapan bir gerçeklik. Bunu yaptığı ölçüde, böyle bir yaklaşım gösterdiği, bu temelde çeşitli hakikatleri, değerleri ele alıp Kürdistan'da işlevsel kıldığı ölçüde başarılı olduk. Düşünce ve pratikte önemli, başarılı sonuçlar ortaya çıktı ama bu konuda var olanı sorgulamadan olduğu gibi almaya çalışıldığı durumlarda da hatalar yaptık. Sahte dostluk böyle bir hata durumunu ifade ediyor. Önderlik bir özeleştirici olarak onu tanımladı. Bu bize neyi gösteriyor, PKK dışındaki güçlerin, dünyanın değişik alanlarında yaşanmış olanları olduğu gibi Kürdistan'da yaşanıp uygulanabilir sanan güçlerin ne kadar büyük bir yanlış içinde olduklarını, sahte konumda bulunduklarını ortaya koyuyor, gösteriyor. Bunu, böyle bir günde, bir kere daha anlamalıyız. Bu bakımdan da kendi durumumuzu, duruşumuzu, anlayış sistemimizi daha iyi gözden geçirmeliyiz, yenilemeliyiz.

15 Şubat'ın gerçekleşmesinde böyle bir sahte dostluğu payı var, etkileyici de oldu. Böyle bir durum olmasa elbette ki Önder Apo'yu Kenya'ya kadar kimse sürükleyemezdi. Daha tedbirli, duyarlı yaklaşabilir, davranabilirdi. Fakat esas bu değildir ve öne çıkartılması gereken de bu değildir. Daha öncelikli olanı "yetersiz yoldaşlık" diye Önder Apo'nun tanımladığı durum. 16 yıllık mücadele ile uluslararası komplo'nun başarısını engellemiş olmanın bir başarı olduğunu ifade ettik, ama 16 yıl gibi uzun bir süreye bu mücadelenin yayılmış olmasının da ciddi bir yetersizlik olduğunu ifade ettik. Aslında büyük yetersizlik bu 16 yıllık mücadeleden daha çok 15 Şubat komplosunun önlenmemesi, engellenmemesi, komploya karşı doğru bir militan duruşu, örgütlü bir biçimde gerçekleştirememesi döneminde yaşadık. En büyük yetersizlik orda oldu. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz: Komplo bir olaydu. Kürdistan'ı bölüp parçalayan, Kürtleri inkar eden ve imhasına fetva çıkarıp bu imhayı gerçekleştirmek için saldıran zihniyete ve sisteme dayanıyordu. Böyle bir sistemin 20. yüzyılın sonundaki planlı, küresel saldırı biçimi oluyordu. Bu bakımdan inkar ve imha sisteminin saldırısını önleyemezdik. Komplo'nun ortaya çıkmasını engelleyemezdik, ama şunları da bilmemiz lazım: Derin bir anlayış ve doğru bir tarzla, görevleri zamanında tam başarıyla yürütme temelinde mücadele etmiş olsaydık 1998'de uluslararası komplo ortaya çıkmayabilirdi. 1998'de inkar ve imha sistemi kalmayabilirdi. Çok daha öncesinde bu sistemi parçalamak, yok etmek, Kürdistan

özgürlük devrimini zafere götürmek yaşınamabilirdi. Hareketimiz 90'ların başında böyle bir fırsatı, şans yakaladı. Gerillanın ve halkın büyük mücadelesi böyle bir imkanı ortaya çıkardı. Güçlü bir devrimci durum yaratıldı; Kuzey'de, Güney'de. Doğru anlaşılrsa, zamanında doğru ve yeterli bir biçimde değerlendirilse, ortaya çıkmış fırsat ve imkanlar yeterli bir örgüt ve eyleme dönüştürülerek mücadeleye seferber edilebilseydi, inkar ve imha sisteminin yenilgisi mümkündü. Öncesindeki saldırılarıyla kalırdı. Daha sonraki süreçteki saldırılar, 9 Ekim komplosu ortaya çıkmayabilirdi. Ona fırsat verilme, zaman tanınmayabilirdi. Bu bir gerçektir.

Komplo açısından da, komplo gerçeği doğru, yeterli, derinlikli görülüp anlaşılabilse, buna karşı örgütlü ve planlı bir mücadele içinde olunabilseydi **15 Şubat komplosu önlenebilirdi. Böyle bir kaçırma ve imralı sistemini geliştirme durumuna fırsat verilmeyebilirdi. 15 Şubat bir kader değildi, bir zorunluluk değildi. Derinlikli kavrayış ve doğru mücadele kesinlikle bunu boşa çıkarabilirdi.** Zaten 9 Ekim komplosunu yalnız başına, biraz duyarlı davranma ve doğru tarzı esas almayla Önder Apo'nun kendisi boşa çıkarmıştı. Bir günlük saldırı üç buçuk aya yayılmış, küresel düzeyde tarihin en sıcak takibini gerçekleştirmesine rağmen küresel kapitalizm güçleri Önder Apo'yu etkisizleştirme gücünü gösterememişlerdi. Boşlukları vardı, her şeye hakim değillerdi. Direnilerek bu boşluklar daha da çok büyütülebiliyordu. Nitekim Önder Apo'nun her duyarlılık çağrısında halk hareketine geçtiğinde komplocular geri adım atıyorlardı. Komployu örgütleyen ABD Dışişleri Bakanı -15 Şubat öncesinde de, sonrasında da- Güneşimizi Kartamazsınız direnişi, komploya karşı tepki karşısında, "Tepki bekliyorduk ama bu kadarını beklemiyorduk" diyerek Kürt halkının mücadele gücünü ne kadar dikkate aldıklarını, ondan ne kadar korktuklarını ortaya koydu. Demek ki bu güç doğru kullanılabilsaydı 15 Şubat önlenebilirdi. Komploya karşı mücadele daha farklı biçimde seyredebilir, farklı gelişmeler yaşanabilirdi. Nasıl olurdu, nereye giderdi, onun için şimdi bir şey diyemeyiz. Ama en azından mevcut biçim önlenebilirdi.

Bu neden olmadı? Bunun temel nedenini 'yetersiz yoldaşlık' olarak görmek lazım. Komploya karşı zamanında, onu derinlikli anlayarak örgütlü bir mücadele yürütmemesi oldu. Önderlik çizgisinde derinleşememe, Önderlik çizgisine doğru katılmama, Önderlik çizgisinde partileşerek Önderlik etrafında her an doğru bütünleşememe, dolayısıyla Önderlik duruşunu, mücadelesini anlayarak onunla birlikte olamama, ondan uzaklık, kopuş bu sonuca yol açtı.

Yetersiz yoldaşlık, Önderlik gerçeğinden kopuşu, uzaklığı ifade ediyor. Onunla tam bütünleşemeyi, o çizgiye tam katılamayı ifade ediyor. Böyle görmemiz ve anlamamız lazım. İşte buna partileşme, Önderlik çizgisine ve partiye doğru katılım diyoruz. Şöyle ifade etmemiz lazım: Önderlik gerçeğinden daha çok kopukluk, uzaklık, partileşmeden uzaklık her türlü felakete, her türlü saldırının sonuç almasına açık olmak anlamına geliyor. Demek ki, 15 Şubat komplosu önlenemediyse 15 Şubat 1999'da 'parti' dediğimiz olgu, 'örgüt' dediğimiz gerçeklik Önderlik çizgisinde kopmuştu, Önderlikten en fazla uzağa düşmüştü. Partileşmenin en fazla dışındaydı. O halde nasıl tanımlamalıyız; Ne kadar partileşersen, Önderlik gerçeğini doğru anlar, ona doğru katılırsan o kadar özgür, eşit, iradeli bir yaşamın, duruşun sahibi olursun; yaşamda başarılar elde edersin. Partileşmeden ne kadar uzak olursan, Önderlikle mesafen ne kadar çok açık olursa, oradan ne kadar çok kopsan o kadar zayıf, güçsüz, gerçeğin dışında, her türlü saldırıya açık, darbe yemeye, yok olmaya açık bir konumda olursun. İşte 15 Şubat bize temel formülün bu olduğunu gösterdi. Önderlik çizgisine doğru ve tam katılmanın, dolayısıyla 'partileşme' dediğimiz gerçekliğe tam ulaşmanın varlık ve özgürlük açısından nasıl büyük bir anlam ifade ettiğini ortaya koydu. Eğer bunu yaparsan o zaman her yerde, her zaman, her mücadelede başarıyla çıkabilirsin, ama böyle olmadığın müddetçe de tabii ki inkar ve imha sistemi

başarı kazanır, kültürel soykırım fermanı etkili olur. Seni darbeler, yok eder; ruhunu, duygunu, düşünceni yok eder. İşte komployu anlama ve komploya karşı mücadele ile partileşme arasında, Önderlik gerçeğini doğru anlama, doğru katılma arasındaki bu bağ, görmemiz lazım. Yetersiz yoldaşlığı anlamak için bu bağ iyi görmek gerekiyor. Yetersiz yoldaşlıktan çıkmak, özeleştiriyi yeterli yoldaşlığa ulaşmak, partileşmedeki zayıflıkları, kopuklukları aşarak doğru, tam, bilinçli-inançlı, irade bütünlüğüne dayalı bir Önderlik katılımını her an ve mutlaka sağlamayı gerekli kıyor.

Komployla birlikte yaşamak doğru bir yaşam değildir

Bu tanımlamalara göre Önderlik gerçeği ve partileşme karşısındaki duruşumuzu ele alırken 'yetersizlik' deyip geçmemek lazım. Mesela tartışmalar yaparken rahatlıkla, "Şu yetersizliklerim var" diyebiliriz. Biraz zorlanıyoruz ama yine de birçok parti dışı, çizgi dışı tutum ve davranış, "Bunlar da benim yetersizliklerim" diyerek, sanki kabul edilebilir, sanki onlarla yaşanabilir, sanki ifade ediyoruz. Oysa bu yetersizliklerin neye yol açtığını bilmek istiyor muyuz, 15 Şubat komplosuna bakalım; o yetersizlikler bu komployu yarattı. Önder Apo bu kadar şehit vermeyi, bu kadar imkan kaybetmeyi hep bu yetersizliklere bağladı, bu temelde eleştirdi. Biz anlamadık, anlam vermedik. Reddetmiysek de çok fazla hazmetmedik, kabul de etmedik. Öyle yapsaydık yetersizlikleri aşar, yeterli hale gelirdik, öyle olmadığına göre tam kabul etmiyoruz, tam hazmetmiyoruz. Bu anlamda kendimize göre bir düşünce oluşturuyoruz. İşte kendimize göre düşünce oluşturmamızı en çok mahkum eden, bunun yanlışlığını, anlamsızlığını ortaya çıkaran elbette ki 15 Şubat komplosudur. O yetersizlikler ne büyük felaketler doğurmuş, görelimi! O nedenle de "Küçük yetersizlik, fazla anlamı yok" demeyelim. Her küçük yetersizlik zaman içerisinde büyür ve 15 Şubat gibi bir felakete yol açabilir. Hareketin ciddi kayıplar vermesine, zararlar görmesine yol açar. 'Küçük, önemsiz' dediğimiz yetersizlikler birleşir, bizi yok edecek büyük felaketlere dönüşebilir. O nedenle yetersizlik yetersizliktir, bunun çokluğu büyüğü olmaz. Yetersizlik büyük olduğu zaman zaten artık bize darbe vuruyor demektir. Ona karşı yapacağımız bir şey olmaz. O halde önemli olan yetersizliği küçükken görebilmek, anlayabilmek ve ciddiyetle, dikkatle yaklaşarak onu aşabilmektir. Bunu mutlaka yapabilmeliyiz. Yetersizliklerimiz karşı böyle mücadele yürütülmeliyiz. 15 Şubat kara gününden ders çıkartacaksa, kendimizi bu anlamda yenileyecek, düzleteceksek, işte özeleştirin esası bu, yenilenmenin esası budur.

'Yetersizlik' denen yanlırımıza karşı, zihniyet ve pratik duruşlarımıza karşı mücadele etmemiz 15 Şubat karşısında özeleştirme vermektedir. Başka türlü 15 Şubat doğru anlama, 15 Şubat gerçeği karşısında özeleştiril bir sorgulamadan geçmek mümkün olmaz. Bunu iyi anlayalım ve değerlendirelim. Komployu doğru anlamak her türlü doğru, başarılı mücadele etme yol ve yöntemlerini bulup, onları pratikleştirmek demektir. Komplo gerçeğini hafife almayalım. Komplo bilinci, her türlü başarının kapısını açacak bir bilince ulaşmak demek. O nedenle komplo gerçeğini anlamak, komplo'nun dayanaklarını, komplo'nun amaçlarını, komplo'nun yöntemlerini anlamak, bunun ne kadar vahim, ne kadar tehlikeli, zalim olduğunu görmek, bunu duygu, ruh ve düşünce olarak özümsemek gerekir. Ve tabii ki bütün bunlara karşı özgür yaşamın, devrimci mücadelenin zihniyetini, düşüncesini, tarzını, üslubunu, temposunu da bulmayı, ortaya çıkartmayı ve bu temelde yaşamayı getirir. O nedenle komployu doğru anlamak çok çok önemlidir. Bir yıl dönümünü yaşarken bu gerçeklik üzerinde çok durmalıyız. "Canım bir komplodur, bir saldırı olmuş, vahşi ve zalim ama ne yapalım oluyor" diyerek sinemize çekmemeliyiz. Niye oluyor? Nedenleri neler? Bu soruları sormalıyız. Olmaması gerektiğini bir defa kabul etmemeliyiz. "Böyle olur ve hep biz böyle yaşıyoruz" dememeliyiz. O köleliği içselleştirmek oluyor,

köleliğe boyun eğmek oluyor. Özgürlük bilinci onu kabul etmez. Dolayısıyla komplo bir hakikat değildir. Komployla birlikte yaşamak doğru bir yaşam değildir. Komployla birlikte 16 yıl yaşamışsak ve komployu yok edememişsek burada eksikliğimiz vardır. Eksiliğimizi göreceğiz. Demek ki hala zayıfız, eksikiz; bilinçte eksiklik var, pratikte eksiklik var. 2014 yılında Önder Apo'nun mektuplar biçiminde ortaya koyduğu, gönderdiği eleştiriler işte bu eksikliklerin eleştirisiydi, onları ifade etti. Ve hepsi birer gerçektir. "Öyle değil" dememeliyiz, kendimize göre yorumlamamalıyız, dar ve yetersiz anlamalar içinde olmamalıyız.

Olup bitenleri anlamak çok çok önemlidir. Anlam gücü, anlam derinliği önemlidir. Zihniyet yetersizliğinden söz etti Önderlik. Bütün hata ve eksikliklerimizin altında yatanın zihniyet yetersizliği olduğunu ortaya koydu. Zihniyet yetersizliği tabii ki farklı zihniyet getirir. Zihniyet yeterliliği Önderlik zihniyetine göre. Önderlik zihniyetine göre yetersizsek o zaman bizde farklı zihniyet var demektir. Aynılık var, demektir. O farklılıkla Önderlik gerçeğini anlayamayız, ona doğru ve tam katılamayız. O eksiklik ve farklılıkla komployu, Kürdistan gerçeğini, inkar ve imha sisteminin, kültürel soykırım rejimini doğru anlayamayız. Bunun karşısında özgür yaşamın, eşit yaşamın, paylaşımın, demokrasinin, toplumsallığın değerini anlayamayız. "Ne olacak ki, ha köle gibi yaşa, ha özgür yaşa! Ne farkı var" diyebiliriz. Böyle oldu mu, insanlığımızdan şüphe edilir hale gelir. Böyle olamaz.

Yaşam ölçülerimiz olmalı

Bu nedenle anlam gücü ve anlamak önemlidir. Anlamak, bilinç ve yürek işi, ama kuru bir bilinç olarak da görmemek lazım. Önderlik her zaman zihniyet devrimi ile vicdan devrimini birlikte ele aldı, değerlendirdi, beraber geliştirilmesini gerekli gördü. Demek ki beyinle yüreği her zaman bir denge içerisinde birlikte tutabilmeliyiz, birlikte konuşturabilmeliyiz. Anlam gücünü bir düşünce gücü, analiz gücü olduğu kadar, aynılık gücü, bir yürek gücü haline getirmeyi de bilmeliyiz. Doğru-yanlış, iyi-kötü, güzel-çirkin, kabul edilir-edilmez ayrımı yapabilmeliyiz; ret-kabul ölçülerimiz olmalı. Yanlış, kötüyü, çirkin reddedebilmeliyiz, görebilmeliyiz, "Onunla yaşamaz" diyebilmeliyiz, "İyiyle, güzelde yaşanabilir, yaşam olacaksa böyle olur" diyebilmeliyiz, "Onun dışındaki olmaz, kabul edilemez" diyebilmeliyiz. Yaşam ayrımımız olmalı, yaşam ölçülerimiz olmalı. Yoksa dayatılan her şeyi, var olanı kabul ederiz, verili olan her şeye boyun eğerez, "Bu da bir yaşamdır, ne yapalım, başka çaremsiz yok" diyemeyiz. İşte kölenin düşünce sistemi bu, kölenin ruh hali budur. Kölelik tehlikelidir. Köleliğin bütün izlerini ruhumuzda, düşüncemizde kesinlikle kırabilmeliyiz. 15 Şubat gerçeği bizim her türlü kölece yanlırımıza karşı, onları doğru anlama, özgürce anlama temelinde isyanımızı geliştirmeli. Köleliğe karşı isyan ettiğimiz bir gün olmalı. Çünkü köleliğin ne büyük tehlike yarattığını gözümüzle görüyoruz. Her şey göz önünde. Bu kölece yaklaşımlar, onun oluşturduğu duygular, düşünceler olmasaydı, yetersiz yoldaşlık olur muydu! Böyle Önderlikten kopmuş bir örgüt haline gelebilir miydik!

Halbuki hep bir aradaydık, kongre ortamındaydık, yüzlerce yoldaş birlikte bulunuyordu, her anı değerlendirme, çözme, anlama, doğruyu kararlaştırma imkanına sahiptik. Bir kongre ortamında bir arada olmak o gücü verir insana. Tek başına olsaydık, bir kenarda yalnız başına olsaydık, "Bilgi edinmekte, edindiğimiz bilgileri yorumlamakta yetersiz kaldık, tartışamadık, görüş alışverişinde bulunamadık, düşüncelerimizi paylaşamadık, o nedenle derinleşemedik, şunu yapamadık, bunu yapamadık" diyebilirdik. Ama bir kongre ortamındaki bir örgüt onu söyleyemez. Önderlikten ne kadar uzaklaşıldığını, kopulduğunu gösteriyor. Önderlik, "Makas açılıyor" derken o kopuşa işaret etti. O makas açılması Önderlik çizgisinden kopmaydı ve onun sonu 15 Şubat felaketini getirdi. Eğer gerçekten 15 Şubat komplosuna karşı başarı kazanacak bir mücadeleyi yürüteceksek, o durumumuzdan köklü bir biçimde kendimizi her bakımdan değiştirmeliyiz, yenilemeliyiz, çıkarıp başka bir ger-

çekliğe ulaştırabilmeliyiz. Partileşme mücadelesini, iç mücadeleyi bu ekseninde, bu temelde geliştirmeliyiz. Ancak böyle yaparsak sonuç alabiliriz. 17. yılda eğer mücadelede zafer kazanalım, başarı elde edelim diyorsak kesinlikle böyle yapmalıyız.

Önderliğin 26 Haziran 2014 tarihli en son mektubu komplo karşısında yetersizlik biçiminde ortaya çıkan, dolayısıyla da komploya kapı aralayan kişiliğe yönelmiş olduğu eleştirilerdi ve öyle bir kişilikten çıkmamızı istedi. Haziran ayından bu yana tartışıyoruz, yoğunlaşıyoruz, eleştirel-özeleştiril bir yoğunlaşma içerisindeyiz, bunu çeşitli platformlara dönüştürdük, devam ettiriyoruz da... Her türlü yetersizliğimizi, çizgi dışılığımızı aşarak Önderlik çizgisinde yeniden bütünleşmeyi, çizgiye doğru katılmayı sağlamak istiyoruz. İşte 15 Şubat bunu daha derin, daha bilinçli yapmamızın bir zemindir. Gerçekten doğruları anlayan ve gören, Kürdistan gerçeğini, inkar ve imha sisteminin, PKK gerçeğini, Önderlik gerçeğini doğru anlayacak ve göreceksak, bu temelde kültürel soykırıma, inkar ve imhaya, köleliğe karşı olacaksak, Önder Apo'nun ve PKK'nin öngördüğü özgürlük, eşitlik, demokrasi çizgisinden yana olacaksak, işte 15 Şubat gerçeği bunları derin ve en doğru anlamamızın bir zemindir. Neden? Çünkü doğru anlamamak ve yeterli tutum göstermemek 15 Şubat felaketine yol açıyor. 15 Şubat komplosu buradan ortaya çıktı. Komployu önleyecek, yok edecekse, komployu yenilgiye uğrattı özgürlüğe ulaşacaksa o halde komploya yol veren zihniyet duruşunu, kişilik özelliklerini, tutumu, tarzı yok edecek. Onları açığa çıkarıp onlara karşı özeleştiril bir mücadele ile onları yenmeyi bileceksin.

Komployu yenilgiye uğratmak her şeyden önce içimizdeki komployu yenilgiye uğratmaya bağlı. Kendi içimizde zihniyet ve vicdan devrimi yapmaya bağlı. Kişilik devrimimizi gerçekleştirmeye bağlı. Ne kadar kendi iç devrimimizi yapar, içimizdeki komployu yenersek o kadar dıştaki komplo gerçeğini doğru anlar, ona karşı mücadelenin siyasetini, taktiklerini, tarzını doğru bulur, bunları başarıyla pratikte hayata geçiririz. Şimdi böyle bir süreçteyiz.

Önderlik çizgisinde eleştirel-özeleştiril sorgulama ile kendimizi yeniden yapılandırma, Önderlik gerçeğine ve partimize yeniden doğru ve yeterli bir biçimde katılma mücadelesinde 15 Şubat komplo gerçeğinden dersler çıkarmayı bilelim. Komploya karşı böyle bir cevabı 17. yıla girerken kendi içimizde devrimler yaparak verelim. Bunu eğer güçlü, gerçekçi yaparsak 17. mücadele yılında bütün bunlar, dışarıda da komploya karşı devrimci mücadelenin gelişmesi olarak yansır. Her birimiz her yerde komploya karşı daha güçlü, etkili, başarılı mücadeleler yürütürüz. Bu da bizi bir bütün olarak 17. mücadele yılını komplo'nun tümünden yok edildiği, Önder Apo'nun fiziki olarak özgürlüğe kavuştuğu bir yıl haline getirmeye götürür. Önder Apo'ya fiziki özgürlük mücadelesini zafere taşıyor. Bu da Kürt sorununu çözmek, Kürdistan'ı özgürleştirmek demektir. Bu da Kürdistan'da demokrasi, Ortadoğu'da demokrasi demektir. Kürdistan'da kadın devrimi, Ortadoğu'da kadın devrimi demektir. Kürdistan'da özgür iradeyle var olma, Ortadoğu'nun kendi tarihiyle özgürce buluşması demektir. 17. mücadele yıldındaki hedefimiz kesinlikle budur. Kürt halkı 16. yıldönümünde, komployu protesto eylemlerinde bu gerçekliği net ortaya koydu. 2006 Şubat'ında Viyan yoldaşın komployu reddeden duruşunu bir bütün olarak Kürt halkı bu yıldönümünde gösterdi. Bu çok önemli bir bilinç düzeyidir, kararlılık düzeyidir, irade düzeyidir. Bunun asgari düzeyde örgütlenip eyleme geçirilmesi komploya karşı 17. mücadele yılını büyük bir zafer yılı, devrim yılı haline getirecektir. Biz bu inançtayız.

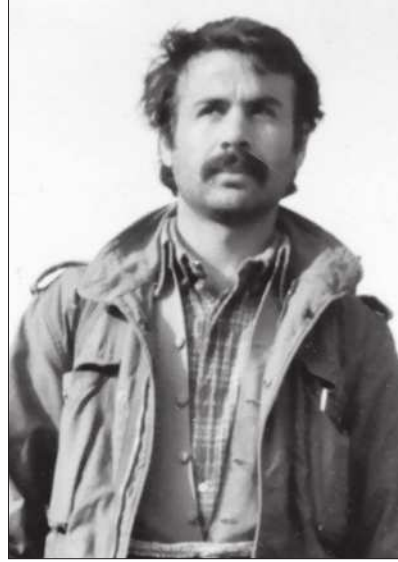
Uluslararası komployu bu temelde lanetliyoruz, komploya karşı mücadele şenitlerimizi bu temelde anıyoruz. 17. mücadele yılı kararlılığımızı da bu biçimde hareket ve halk olarak ortaya koyuyoruz. Önderlik gerçeğiyle bütünleşmede daha çok iradeliyiz, iddialıyız, ona daha yakınız. Dolayısıyla da komploya karşı özgürlük mücadelesini 17. yılda daha güçlü geliştirip başarılı sonuçlara ulaştıracağımıza inanıyoruz.

Demokratik ulus kahramanlığı

Duran Kalkan

■ Kürt halkına, onun demokratik uluslaşmasına PKK'ileşerek öncülük eden Mazlum Doğan, PKK'nin ideolojik duruşu ve bilinç gücüydi. Önder Apo, 'Mazlum partidir. Hareketimizin bilinç hamuruydu' dedi."

■ 29 senedir gerilla Agit kişiliği üzerinden eğitilmektedir. Gerilla savaşçılığı, gerilla komutanlığı, gerillada parti militanlığının ölçü ve özellikleri Mahsum Korkmaz yoldaşın şahsında ifadeye kavuşmaktadır."

■ Hareketin ilk büyük şehidi Haki Karer yoldaş ise 1980 öncesi partileşme döneminin büyük şehididir, şehitler şehididir. Aslında parti kahramanlığını temsil etmektedir."

Kahramanlık denilince insanın aklına ilk başta cesaret ve fedakarlık geliyor. Kahramanlık, bir gözük pekliliği, başkalarının yapmadığını yapmayı içeriyor. Özellikle sosyal olguların şekillenmesinde, gelişiminde kahramanlıklar önemli bir rol oynuyor. Kuşkusuz, sosyal olguların doğuş aşamalarında gerçekleşiyor ve sosyal olgununun gelişim çizgilerini ve özelliklerini belirliyor. Bu bakımdan hemen hemen her sosyal olgu için kahramanlıktan söz etmek mümkün oluyor. Örneğin bir aşiretin, kabilenin veya ailenin kahramanlığı; örneğin bir halkın kahramanı; örneğin ulusal kahramanlar yaratmasına bağlı olduğu gerilla kahramanlığı gibi...

Öyle anlaşıyor ki, kahramanlık dönemini yaşamamış, kahramanlara sahip olmamış hiçbir sosyal olgu tarih içerisinde mümkün olmamıştır. Bu bakımdan olgunun karakterini, ruhunu, ölçülerini yaratan çıkışlara ihtiyaç duyulmuştur. Daha doğrusu bir olgunun gelişip güçlenmesinin, kalıcı bir sosyal varlık haline gelmesinin onu tüm boyutlarıyla temsil eden güçlü kahramanlar yaratmasına bağlı olduğu görülmüştür. Bu bakımdan da insanlığın tarihsel yürüyüşü, toplumsallık düzeyinde olduğu gibi her toplumsallığın da belli kahramanlar tarafından temsil edilmesi, kahramanlar dönemini yaşamaması söz konusu olmuştur. Öyle ki kendi kahramanını çıkaramayan, güçlü kahramanlık dönemi yaşamayan sosyal olgular, uzun ömürlü ve kalıcı olmamışlardır. Bu tür olgular ilk elden eriyip gitmiş, kendisini farklı kahramanlar tarafından temsil eden sosyal olgular içerisinde erimek durumunda bulmuşlardır.

Kahramanlığın toplumsallıkla bağlı bu anlamda kesin ve önemlidir. Buradan çıkaracağımız sonuç; her sosyal olgunun kahramanının o olguyu tüm boyutlarıyla temsil etmesi, beyni ve yüreğiyle o sosyal olgu içerisinde eritmiş olmasıdır. Bu bakımdan kahramanlık her ne kadar bireysel bir durum veya tutum gibi gözükse de özünde sosyaldir, toplumsaldır, komünaldır. Bireyin toplumsallık içinde erimesini, farklı düzeylerdeki toplumun bir birey tarafından temsil edilmesini ifade eder. Sosyal geliş-

melere baktığımızda güçlü toplumsallıkların önemli kahramanlık dönemlerini yaşadıklarını ve özelliklerini o dönemlerde şekillendirdiklerini görürüz. O kahramanlık dönemleri de ona adını veren, ölçü kazandıran, ruh ve özellik katan kahraman kişilikler tarafından temsil edilirler. Kabileler, aşiretler, halklar, en son uluslar bu aşamayı hep yaşamışlardır.

Toplumsal ilerleme ve kahramanlık

Avrupa'dan gelişen uluslaşma sürecinin hep kahramanlar tarafından ifade edilen boyutları vardır. Örneğin, Fransa ulusal devriminin Jeanne D'ark gibi ulusal kahramanı söz konusudur. Uluslaşma adımı temsil eden, böyle bir süreçte her türlü zayıflık karşısında uluslaşma yürüyüşünü geliştiren, sürükleyen kişi olmuştur. Ulus uluslaşmasının, Türk uluslaşmasını, Arap uluslaşmasının hep kahramanlık dönemlerinden geçtiğini, belli kahramanlar tarafından bu dönemin temsil edildiğini bilmekteyiz. Bu bakımdan kahramanlık dönemi yaşamamış, kendi içinden ulusal ruh, özellik ve ölçülerini temsil eden kahramanlık çıkarmamış hiçbir ulus yoktur.

Uluslar açısından bu durum böyle olduğu gibi, aslında değişik sosyal topluluklar açısından da kahramanlık olayı geçerliliğini korumaktadır; örneğin partilerin kahramanlığı, örneğin cephelerin kahramanları. Yani aşiret, kabile, ulus gibi sosyal olguların kahramanlık dönemleri, kendi gerçeklerini temsil eden kahramanları söz konusu olduğu gibi, örgütlü topluluklar olan güçlerin de kahramanlık dönemleri, kendi ölçü ve özelliklerini yaratan kahramanları söz konusudur. Buradan baktığımızda kahramanlık daha çok çıkışla, başlangıçla, yaratılışla ilgilidir. Yine bu temelde baktığımızda kahramanlık, savaşçılık olarak ortaya çıkmaktadır. Başta ifade ettiğimiz cesaret, fedakarlık, gözük peklilik, hiç kimsenin güç getiremediği, cesaret edemediklerini yapma kahramanlığın temel özellikleri olmaktadır. Fakat bu bir görünümdür. Yalnız başına cesaret ve fedakarlık, yine gözük peklilik kahramanlığı açıklamak açısından

yeterli olmayabilir. Önemli olan bir sosyal olgunun var oluşunu, onun ilke, ölçü ve özelliklerinin yaratıcısı olabilmek; onu kendi beyninde, ruhunda, yüreğinde temsil edebilmek, bunu sağlayacak adımlarını yerinde, zamanında atabilmek, onun ihtiyaç duyduğu tutumu gösterebilmek, onu hakkıyla temsil edebilmektir. Bu da aklın ve yüreğin kahramanlıktaki yerini, önemini ortaya çıkarmaktadır. Sadece kör cesaret ve fedakarlıkla ya da savaşçılıkla kahramanlığı tanımlayamayız. Aklın ve yüreğin inceliğiyle, sanatkarlığıyla birleşen cesaret ve fedakarlık kahramanlığı ortaya çıkarabilir.

Sosyal olgular, topluluk ya da toplumlar açısından, kahramanlığın belirleyici önemi; kapitalist modernitenin küresel düzeyde hegemon olup, ulus devlet sistemi içerisinde toplumsallığı tümden yok etmek istediği dönemde azaltılmaya çalışılmasıdır. Kapitalist modernitenin liberal ideologları tarafından kahramanlık döneminin geçtiği, 'Ulusal kahramanların devrinin bittiği, artık toplumsal olayların kahramanlar tarafından temsil edilmediği' gibi vaazlar verildiği görülmektedir. Aslında kendileri bile ulusal dönüş döneminin kahramanlarına dayananarak ayakta kalmalarına rağmen, toplumsallığın çok güçlü bir harcı olan kahramanlık gerçeğini bu biçimde kötüleyerek, kapitalist modernite sisteminin toplumsallığı tüketen bireyciliğini ayaklandırmak istemektedirler. Kahramanları kötüleyerek, 'Kahramanlar dönemi geçmiştir' diyerek kahramanlar şahsında dile gelen, gerçekleşen ve yaşayan toplumsallığı geri plana itmek, yok etmek, böylece aşırı düzeyde ulus-devlete teslim olmuş, ulus-devlet tarafından asimile edilmiş bireyciliği ortaya çıkarmak istemektedirler. Böyle olursa toplumsal değerler tüketilmekte, toplumdaki kopan, kendi varlığını kaybeden, dahası özgürleştiği yanılgısını yaşayan, köleliğin en ağırına saplanmış olan bireyi yönetmek, onun üzerinde hakim olmak kolay olmaktadır. Dolayısıyla günümüzde burjuva liberalizminin ulusal kahramanlıkları kötüleyen, kahramanlar döneminin geçtiğini vaaz eden yaklaşımları maksatlıdır. Tamamen toplum kırım temelinde toplumu tüketmeyi, devletin her şeye hakim olmasını

amaçlayan girişimlerdir.

Dolayısıyla her şeyi kahramanlarla ifade etmek, izah etmek, her türlü gelişmeyi kahramanlara bağlamak, onların üzerine yüklemek kuşkusuz doğru olmamakla birlikte sosyal gelişme ve toplumsal ilerlemede her zaman görmek, anlamak, asla onun inkarına düşmemek, sosyal olguların varlığı ve gelişiminde kahramanların neredeyse belirleyici olan yerinin ve rolünün her zaman önemini idrak etmek gereklidir.

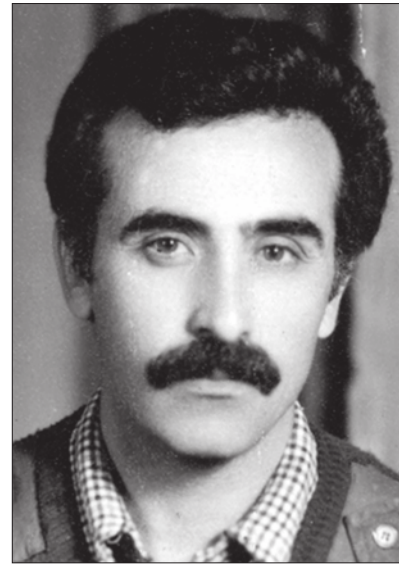
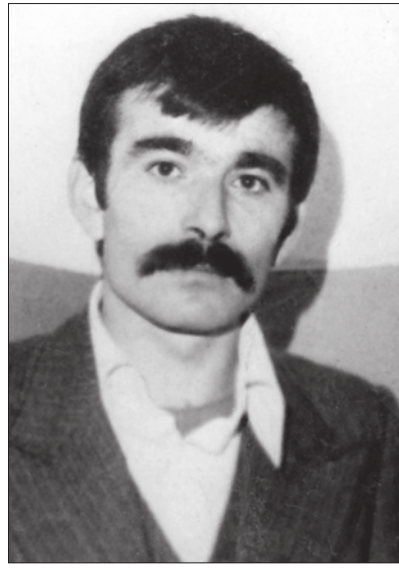
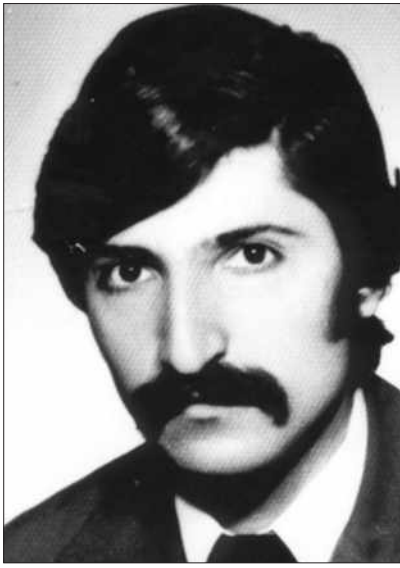
Kürt ulusal gelişiminde kahramanlığın rolü

Bu yaklaşım kuşkusuz diğer toplumlar gibi, hatta onlardan daha fazla Kürtler açısından geçerlidir. Neden? Çünkü Kürdistan üzerinde Birinci Dünya Savaşı ardından oluşturulan sistem tarihte eşi ve benzeri bulunmayan, görülmemiş bir sistemdir. Kürdistan'ın bölünüp parçalanması ve kapitalist hegemonya altına alınması temelinde Kürt toplumuna inkar ve imha sistemi gibi vahşi bir soykırım dayatılmıştır. Kürdü yok sayan ve yok etmeyi hedefleyen bir sistem altına alınmıştır. Kürt toplumunun uzun süren aşiret döneminin açtığı ama halklaşma, dahası uluslaşma yönünde de gerekli bilinç ve örgütlenme adımlarını atamamış olduğu bir ortamda ve dönemde böyle bir sistemin dayatılması Kürt toplumunun ve bireyinin asimile edilmesi bakımından oldukça tahripkar rol oynamıştır. Yabancı egemenlik ve feodal ağalık sistemi altında, kabile-aşiret toplumsallığının önemli ölçüde aşıldığı, fakat bunun yerine güçlü bir halklaşmanın ve uluslaşmanın almadığı, toplumsal örgütlülüğün zayıf, parçalı ve dağınık konumda olduğu bir dönemde böyle bir sistemin dayatılması Kürt toplumunu tarihten silinmeyle yüz yüze getirmiştir.

Özellikle 20. yüzyılın ilk çeyreğinde yaşanan olaylar, kapitalist modernitenin Ortadoğu üzerinden küresel hegemonya sağlama çabaları, bunun da ancak Kürdistan'ın inkarı ve imhası üzerinden bir küresel ulus-devlet birliğine, ittifakına dönüşmesi Kürtler açısından son derece tehlikeli bir tarihsel süreci ortaya çıkarmıştır.

Önder Apo'nun ifadesiyle, "Ulusal yok oluş süreci, tarihsel olarak baş aşağı gidiş süreci" başlamıştır. Yine de şu ifade edilebilir: Eğer neolitiğin yaratıcısı toplum olmasa, eğer devletçi uygarlık karşısında hareketli aşiret düzenine ve dağa dayanan bir yaşam sistemini esas almasa, eğer insanlığın beşiği olan Mezopotamya uygarlığının kadim halkı konumunda bulunmasa söz konusu inkar ve imha dayatması altında Kürt toplumunun varlığını sürdürmesi asla mümkün olamazdı. Küresel ve bölgesel düzeyde birleşen kültürler soykırım rejimi karşısında ağır tahribatlar yaşamış olsa da ayakta kalması bu tarihsel toplum gerçeğiyle bağlantılıdır. Tarih içerisinde daha güçlü bir örgütlenmeye, birliğe ulaşmamış olması söz konusu inkar ve imha sisteminin dayatılmasının temeli olurken, neolitten, kadın öncülüğünde tarım-köy devrimine dayalı bir toplumsallıktan geliyor olması da bu tür soykırım girişimleri karşısında ağır tahribatlar yaşasa da yine de ayakta kalmasını sağlamıştır. 20. yüzyılın ilk yarısında söz konusu inkar ve imha sistemine dayalı Kürdistan üzerinde egemenlik kurmaya çalışan sömürgeci güçlerin saldırılarına karşı birer tepki hareketi, direnme olayları biçiminde, Kuzey Kürdistan'da, Doğu'da, Batı'da, Güney'de ortaya çıkan direnişler söz konusudur. Bu direnişlerin önderleri, savaşçıları vardır; on binlerce, yüz binlerce şehit vermişlerdir, ağır katliamlar yaşamışlardır. Kuşkusuz bunlar Kürt varlığının kahramanları konumundadırlar. Fakat yeterli bir bilinç ve örgütlülüğe dayalı olmadıkları için kalıcılaşan, başarı elde eden bir konuma ulaşamamışlardır. Demek ki ulusal kahramanlığın başarısının sonuç alıcılıkla da bağlı vardır.

Sadece cesaret, fedakarlık, gözük peklilik, kendini bir sosyal varlık uğruna feda etmek 'kahraman' olmak için yetmemektedir. O sosyal varlığı temsil etme, kalıcı kılmak, geliştirip güçlendirme, başarıya götürme sağlanmışsa, işte söz konusu kahramanlık orada ortaya çıkar. Dolayısıyla 20. yüzyılın ilk yarısında Kürdistan parçalarını inkar ve imha sisteminin sömürgeci saldırıları karşısındaki direnişin şehitleri büyük savaşçılıklar, kahramanlıklar göstermiş olsalar

■ Kahramanlık süreci 1982 büyük Zindan Direnişi ile başladı. Mazlumların, Hayrilerin, Kemallerin kahramanlıkla- rıyla şekillendi ve 15 Ağustos 1984 Mahsum Korkmaz öncülüğündeki gerilla atılımıyla dağa taşınıp askerileşerek ulusal diriliş devrimine, Kürt demokratik uluslaşmasının yaratılmasına ulaştı."

da, Kürt ulusal gelişiminin başarı çizgisinde yürüyüşünü temsil edememişlerdir. Dola-yısıyla Kürt uluslaşmasının öncü kahra-manları haline gelememişlerdir. Böyle bir durum Kürt soykırımı açısından tehlike oluşturuca bir özellik oluşturmıştır. Tam da ulusal kahramanların öne çıkmaları, ortaya çıkmaları, kahramanlık döneminin yaşanması temelinde ulusal gelişimin gerçekleşmesi gerekirken bu tür tutumların saldırganlar tarafından ezilmesi, yenilgiye uğratılması Kürt ulusal varlığı açısından ciddi bir tehdit ve yok oluş konumu ortaya çıkarmıştır. Bu da neredeyse Kürt toplumsal varlığını tarihten silinir bir konuma düşürmüştür. Bütün örgütlülüğü dağıtılan, direnme odakları ezilen, teslim alınan, varlığını, geleceğini göremeyen, her ba-kımdan egemene bağımlı, onun için düşünen ve çalışan bir toplum gerçeği ortaya çıkartılmıştır.

PKK bir kahramanlık duruşudur

İşte böyle bir yok oluş sürecinde bu tehlikeyi beyninde ve yüreğinde derinden gören ve anlayan, Kürt varlığının özgürce yaşaması gerektiği bilincine ve inancına ulaşan kişilik olarak Önder Apo'nun çıkışı ve bunun PKK biçimindeki partileşmesi gündeme gelmiştir. Aslında Önderlikse çıkışı, PKK şekillenmesi Kürt kültürel soy-kırımına karşı bir kahramanlık duruşu, yi-ğitlik örneği, Kürt toplumunun varlığını ve özgürlüğünü temsil eden bir doğuş olarak ortaya çıkmıştır. Bu bakımdan da PKK'nin kendisi bir kahramanlık olayıdır, kahra-manlık çıkışıdır. Kürt halk kahramanlığını, Kürt ulusal kahramanlığını temsil etmekte-dir. Günümüzde Önder Apo'nun demo-kratik ulus olarak tanımladığı gelişmelerin yaratıcısı olmuştur. Demokratik ulus kahra-manlığı PKK'nin doğuşuyla, gelişimiyle birlikte var olmuş ve yaşamıştır. Önderlikse doğuş bir kahramanlık doğuşudur, dola-yısıyla böyle bir çizgiyi en önde büyük cesaret ve fedakarlıkla hayata geçiren ve bu uğurda yaşamını veren büyük şehitler PKK kahramanları oldukları gibi Kürt de-mokratik ulus kahramanları olarak da or-taya çıkmışlardır. 20. yüzyılın ilk yarısındaki direnme hareketlerinden farkı olarak PKK adıyla örgütlenen, Önder Apo tarafından yönetilen bu kahramanlık olayı yenilimemiş, ezilmemiştir. Her kahramanlık olayı yeni ve daha büyük kahramanları ortaya çı-kartan bir gelişme durumunu yaşamıştır. Böylece bir ulusal kahramanlık zinciri bi-çimde büyük bir ulusal diriliş ve direniş hareketi ortaya çıkmıştır. Böyle bir hareketin ilk büyük şehidinin **Haki Karer** yoldaş ol-duğu bilinmektedir. 1980 öncesi partileşme döneminin büyük şehididir, şehitler şehi-didir. Aslında parti kahramanlığını temsil

etmektedir. 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı siyasi, askeri mücadele ise Kürt halk kahramanlığı dönemini, ulusal kahramanlık dönemini ifade etmiştir.

Böyle bir kahramanlık sürecinin 1982 büyük Zindan Direnişi ile başladığı, **Maz-lumların, Hayrilerin, Kemallerin** kahra-manlıklarıyla şekillendiği ve 15 Ağustos 1984 **Mahsum Korkmaz** öncülüğündeki gerilla atılımıyla dağa taşınıp askerileşerek ulusal diriliş devrimine, Kürt demokratik uluslaşmasının yaratılmasına ulaştığını biliyoruz. Bu bakımdan büyük Zindan Di-renişi'nin başlatıcısı, öncüsü olan **Mazlum Doğan** yoldaş, Kürt demokratik uluslaş-masının ilk büyük kahramanı olarak ta-nımlanmıştır. Mazlum yoldaşın şehadet günü zaten tarihten gelen Kürt ulusal di-renme günü olan 21 Mart Newroz Kürt ulusal kahramanlık günü olarak tanımlan-mıştır. Yine 15 Ağustos '84 tarihi gerilla atılımının büyük komutanı Agit yoldaşın şehadet günü 28 Mart 1986 günü Kürt ulusal kahramanlık günü olarak parti kon-grelerimiz tarafından kabul edilmiştir. Yaşamıyla, gerillacılığıyla, gerilla komutan-lığıyla ulusal kahramanlık sürecini başlatan Kürdün büyük Agit'i, savaş içerisinde şehadetiyle de Kürt ulusal kahramanlığının gerçekleşmesini ortaya çıkarmıştır. Kürt kızları ve oğulları için, tüm Kürt gençleri için Agitleşme çağrısı olmuştur. Böylece tarihsel bir olgu olarak 21 Mart Newroz yanında bir de Kürt demokratik uluslaş-masının ilk büyük gerilla şehidi, komutanı olan Mahsum Korkmaz yoldaşın şehadet günü olan 28 Mart ulusal kahramanlık günü olarak tanımlanmıştır. 15 Ağustos Atılımı temelinde gelişen gerilla direnişçiliğini Önder Apo, "*Kürt halkının ulusal kahramanlık dönemi, çağı*" olarak ifade etmiş, bu dönemin sembol şehidi olan Agit-Mahsum Korkmaz yoldaşı da Kürt demokratik ulus kahramanı olarak tanımlamıştır. Böylece 21 Mart ve 28 Mart günleri Kürt ulusal kahramanlık günleri olurken, 21 Mart'tan 28 Mart'a kadar bir haftalık süreç de Kürt Ulusal Kahramanlık Haftası olarak parti kongrelerimiz ve Kür-distan Halk Kongresi tarafından kabul edilmiştir.

Demokratik ulus kahramanlığının ruhu ve bilinci Mazlum ve Mahsum kişiliğinde temsil bulmuştur

Böylece Önder Apo'nun büyük tarihsel çıkışı, bu çıkışın özgürlük ve direniş temelinde PKK biçiminde partileşmeye dönüştürülmesi, parti öncülüğünde zindan ve dağda 12 Eylül faşizmine karşı kahramanca direnişe geçişi Kürt demokratik uluslaşma sürecini başlatmış, bunu da Mazlum ve Mahsum gibi iki büyük ulusal halk kahra-

manında temsil edilmesini yaratmıştır. Ni-tekim zindan direnişi gerillayla dağ direnişi haline gelmiş, 15 Ağustos büyük gerilla atılımı da 1990'da halk serhildanlarını or-taya çıkararak ulusal diriliş devrimine ba-şarıya ulaştırmıştır. 1990'larda serhildan-larla gerçekleşen ulusal diriliş devrimi Kürt halkının demokratik uluslaşma sürecinin gelişmesi, demokratik ulus haline gelmesi, yeni bir özgür demokratik ulusal doğuşun gerçekleşmesi anlamına gelmektedir. Bu-gün 25 yıldır yaşanan gelişmelerin altında hep bu ulusal diriliş devriminin ortaya çı-kardığı birikimler, sonuçlar vardır. Bugün Kuzey'de, Güney'de, Doğu'da, Batı'da her türlü gerici faşist saldırganlığa karşı kah-ramanca direnişin dört parçada ve yurt dışında Kürt halkının demokratik ulus ör-gütülüğünü geliştirmek için büyük çaba harcamasının altında, böyle bir ulusal diriliş devrimi vardı. Bu devrimin yaratıcı da Mazlumların, Mahsumların temsil ettiği Kürt halk kahramanlığıdır, Kürt demokratik ulus kahramanlığıdır. Dolayısıyla Kürt de-mokratik ulus kahramanlığının bütün ilke, ölçü ve özellikleri; ruhu ve bilinci Mazlum ve Mahsum kişiliğinde dile gelmiş, temsil bulmuştur. Kürdün büyük cesareti, feda-karlığı, gözü pekliliği Mazlum ve Mahsum direnişçiliğiyle ortaya çıkmıştır. Aynı za-manda büyük Kürt bilgeliği, Kürt vicdanı, Kürt ahlakı bu insanlarda yeniden oluşmuş ve büyük bir temsiliyete kavuşmuştur.

Bilindiği gibi Mazlum Doğan yoldaş as-len Mazgirtli'dir, Karakoçan'da büyümüştür. Apocu harekete Ankara'da, Hacettepe Üniversitesi'nde öğrenciyken katılmış ve şehit düşene kadar da Kürdistan'ın birçok alanında çalışma yürütmüştür. İlk sonuç alıcı çalışmasını Batman'da gerçekleştirmiş ve Mahsum Korkmaz yoldaş, Mazlum Doğan yoldaşın Batman çalışması süre-cinde Apocu gruba katılan gençlik kadro-larının önde gelenlerinden biri olmuştur. 1976-77'de Mazlum Doğan yoldaşın Bat-man çalışmaları sürecinde Apocu harekete tanınarak katılım göstermiştir. Mazlum yol-daşın her zaman söylediği şu olmuştur: "**Haki arkadaş 4 saat oturdu, hiç ara vermeden hareketin görüşlerini anlattı, bitirdi. Biter bitmez hepsine katılıyorrum' dedim ve Apocu oldum.**" Yani kendisini ikna eden, bilinclendiren, Apocu harekete katanın büyük parti şehidi Haki Karer ol-duğunu her zaman söylemiştir. Benzer bir biçimde gerillanın ölümsüz büyük ko-mutanını Apocu harekete katan da Mazlum Doğan yoldaş olmuştur. Onun o büyük dehası, etkili ajitasyon gücü, kararlı duruşu, diğer hareketlerin hepsinin bulunduğu bir ortamda gözü pek Kürt direnişçisi olan genç Mahsum Korkmaz'in, Mazlum Do-ğan'dan etkilenecek Apocu harekete katı-lımını sağlamıştır.

Zindan ve dağ gerilla direnişleriyle temsil edilen Kürt ulusal halk kahramanlığı

döneminin sembolleri olan Mazlum Doğan ve Mahsum Korkmaz'ın bu biçimde bir-birleriyle ilişkileri, birbirlerinden etkilenme durumları olduğu gibi, aslında benzerlikleri de vardır. Kahraman denince yine akla ilk çok iri yarı, dev gibi bir insan duruşu gel-mektedir. İster istemez insanın gözünün önüne böyle bir silüet gelip geçmektedir. İşte Kürt demokratik ulus kahramanlığını temsil eden Mazlum ve Mahsum kişiliği, bunun bir görüntü, göz yanılması oldu-ğunu, aslında kahramanlığın ondan çok öte bir duruşu ifade ettiğini ortaya koy-muşlardır. Bu iki büyük kahraman fizik olarak büyük olmayan, ama akıl ve yürek olarak dev gibi büyüklüğü temsil eden iki büyük gerçeklik olarak, hakikat olarak or-taya çıkmışlardır. İkiyi birbirini tamamlar-yarak Önder Apo'nun dehası ve duruşunda dile gelen Kürt demokratik ulus kahra-manlığını oluşturmuşlardır.

Önder Apo: Mazlum partidir

Burada biz 1982 büyük Zindan Direni-şi'nin tarihi önemi üzerinde duracak değiliz. Yine 15 Ağustos 1984 gerilla atılımı te-melinde ortaya çıkan tarihi gelişmelerin, bu atılımın Ortadoğu ve Kürdistan tarihi açısından taşıdığı önemin üzerinde dura-cak değiliz. Bunlar çok tartışılmış, değer-lendirilmiş, yerli yerine oturtulmuş haki-katlerdir. İnsan şunu söyleyebilir: 1982 büyük Zindan Direnişi olmasaydı bugün esamesi okunmayan diğer Kürt grupla-rından farklı bir hareket olamazdık. Zindan Direnişi olmasa Önder Apo'nun yurtdışında yürüttüğü büyük çalışmaların ete kemiğe bürünmesi, ülkeye dönmesi, gerillaya dö-nüşmesi gerçekleşmezdi. 1982 büyük Zin-dan Direnişi olmasa 15 Ağustos gerilla atılımı, Mahsum Korkmaz kahramanlığı, büyük gerilla direnişi ortaya çıkmazdı. Yine 15 Ağustos 1984 gerilla atılımı ol-masaydı, PKK yurtdışına çıkmış, mülteci-leşmiş örgütlerden farkı olmayan bir du-ruma düşerdi. 15 Ağustos 84 gerilla atılımı olmasa, PKK'nin bugünkü gelişimi, Kürt halkına, Ortadoğu halklarına, tüm ezilen-lere, kadınlara ve gençlere, tüm insanlığa öncülük eden bir parti haline gelmesi ger-çekleşmezdi. 15 Ağustos '84 gerilla atılımı olmasa 1990 ulusal diriliş devrimi gerçek-leşmez, Kürt ulusal demokratlaşması oluş-maz, bir demokratik ulus olarak Kürt dirilişi gerçekleşmezdi. Demek ki parti olarak, gerilla olarak, halk olarak, demokratik ulus olarak bugüne gelişimizin altında 1982 Zindan Direnişi ile 15 Ağustos '84 büyük gerilla atılımı vardır. Zindan direnişi Mazlum Doğan yoldaş, gerilla direnişi de ölümsüz kahraman Mahsum Korkmaz yoldaş ta-rafından temsil edilmektedir. Bu, ilk olarak şehit düşükleri için sadece değil, yaşamları boyunca da öncü düzeyde bu mücadeleyi, direnişi sürdürdükleri ve bu temelde de

cesaret ve fedakarlığın, gözü pekliliğin en büyük örneğini vererek şehadete gitme-lerinden kaynaklanmaktadır.

Mazlum Doğan kişiliğine ilişkin Önder Apo'nun çok çarpıcı tanımlamaları vardır. Zindan Direnişi'ni "**Ölümden özgür ya-şama köprü kurmak**" olarak değerlendirdi ve bu köprünün çok sağlam kurulduğunu, tüm halkın özgürlüğe doğru büyük cesa-retle geçebileceğini ifade etti, bunu da "**Çağdaş Kawa direnişçiliği**" olarak ta-nımlayarak Mazlum çizgisinde tüm Kürt gençliğini ve halkını direnişe çağırdı. Eğer gerilla ve serhildan direnişleri geliştirse Mazlum Doğan direnişi ile başlayan büyük Zindan Direnişi'nin etkisi sonucu oldu. Zindan Direnişi'nin Mazlum Doğan tara-fından başlatılması ve bir Newroz günü gerçekleşmiş olması da bir tesadüf değildir. Önder Apo "**Mazlum partidir**" dedi. PKK'yi en doğru anlayan ve temsil eden düşünce gücünün Mazlum Doğan zihniyeti ve du-ruşu olduğunu ifade etti. Yaşamı, çalışma tarzı üzerine de önemli değerlendirmelerde bulundu; "**Hareketimizin bilinç hamu-ruydu**" dedi. "**Günde 500 sayfalık kitabı etüt edecek kadar büyük bir zekanın ve çalışma temposunun sahibi oldu-ğunu**" belirtti. "**PKK'nin ideolojik duruşu, bilinç gücü**" olduğunu ifade etti. Bütün bunlar dikkate alındığında zindanda ilk direnenin Mazlum Doğan olmasının bir tesadüf sonucu olmadığını herkes rahatlıkla görebilir. Onu direnişte, cesaret ve feda-karlıkta, kahramanlıkta öncü yapan bu bi-linç düzeyidir. Önderlik zihniyetine en çok ulaşan, anlayan, o zihniyete sahip olan kişilik olmasıdır. Böyle olduğu için 12 Eylül faşizminin ne olduğunu herkesten önce kavramıştır. 12 Eylül faşizminin Amed-Di-yarbakır Zindanı'nda PKK kadrolarına ve sempatzanlara vahşi işkenceyle dayattı-ğının ne anlama geldiğini, neyi amaçladığını herkesten önce gören Mazlum Doğan olmuştur. Bu temelde de bütün inkarcı ve imhacı saldırıları boşa çıkartarak, Önder Apo'nun çizgisinin her koşulda zafer ka-zanmasını öngören, sağlayan bir cesaret ve fedakarlığın temsilcisi de Mazlum Doğan olmuştur.

Mazlum Doğan'a bu büyük cesaret ve fedakarlığı veren, doğru yer ve zamanda doğru uygulama yaptıran kesinlikle onun zihniyet gücüdür, düşünce gücüdür. Önderliğin zihniyet ve ideolojisini herkesten fazla anlamış, özümsemiş olmasıdır. PKK kadro ve sempatzanlarına işkence altında fiziki yaşam karşılığında inancını, iradesini, düşünce gücünü satmasını dayatan, 12 Eylül faşizmine karşı itirafçılık adı altında bilincini, inancını ve kişiliğini kusmasını isteyen faşist sömürgeciliğe karşı Apocu ruhla, çizgiyle, inanç ve iradeyle yaşamayı tek doğru yaşam olarak gören ve "**Diren-mek yaşamaktır**" diyerek faşizmin üzerine herkesten önce yürüyen Mazlum Doğan

olmuştur. Böyle bir yürüyüşün kesinlikle bilinçle, zihniyetle kopmaz bağı vardır. Bu yürüyüş, cesaret ve fedakarlık buradan çıkmıştır. Doğru karar verme ve doğru tarz geliştirme buna dayalı olarak gerçekleşmiştir. Yeterince tehlikeyi göremeyen, kavrayamayan, çareyi kendinde bulamayan kişiliklerin çare aradığı ortamda gerçekleri herkesten önce ve Önderlik çizgisine en yakın biçimde derinliğine gören ve yüksek bir cesaret ve sorumlulukla yaklaşan kişi olarak Mazlum Doğan direnişin bayraktarlığını yapmıştır. Bu, Mazlum direnişçiliğinin ne anlama geldiğini, 12 Eylül faşizmine karşı direnişte, parti yürüyüşümüzde, zindan direniş gerçeğinde nasıl bir öncülüğü, Önderliği temsil ettiğini net biçimde ortaya koymuştur.

Şunu bilmek lazım: Bilincin, iradenin, inancın zaferi Mazlum direnişçiliği demektir. Mazlum kişiliği büyük bir bilinç kişiliğidir, büyük cesaret ve irade kişiliğidir. Bu, dışarıda da böyleydi zindanda da böyle, yaşamda da böyleydi mücadelede de böyle. Hem 1977 program tartışması toplantısında hem de 1978 Parti Kuruluş Toplantısı'nda Önder Apo ile birlikte partileşmeyi en çok savunan, içine girilen sürecin bilincine en fazla varan, ne yapıldığını anlayarak buna göre bu toplantılara katılan Mazlum Doğan olmuştur. Önder Apo'nun kuruluş kongresinde, *"fiziki olarak zayıf olduğunu, hangi hazırlıkla Merkez Komite üyesi olabileceğini"* sorması üzerine verdiği cevap dahiyanecektir; partileşme sürecini idrak etmeyi en ileri düzeyde bildiğini göstermektedir; **"Parti üyesi olmak, bunun için kongreye katılmakla merkez görevi almanın arasında hiçbir farkın olmadığını, partiyeye üye olabilmek için merkez görevi de dahil her türlü görevi hazır olması gerektiğini"** ifade etmiştir. Bu, Mazlum Doğan'ın parti anlayışıdır. Önderlik gerçeğine, partiye katılım durumunu, katılımdaki bilincini, inancını, iradesini ifade etmektedir. Mazlum yoldaşla Newroz'un da çok büyük yakınlığı vardır. 1976'dan itibaren herkesten fazla Newroz'u önemseyen, araştıran, Newroz gerçeğini bilince çıkartmaya çalışan, Newroz direnişçiliğini güncelleştirerek tanıma kavuşturma çabası içinde olan Mazlum yoldaş olmuştur. O bakımdan da 1982 Newroz'u yeni bir direniş Newroz'u, Çağdaş Kawa direnişçiliği haline getirmesi bir tesadüf değildir.

Mazlum Doğan'ın bir de Önderlik bağlılığı üzerinde durmak lazım. Dışarıda hep şunu söylerdi: **"Ne zaman çekimeden göğsümüzü gererek 'biz Apocuyuz' diyeceğiz"** derdi. Parti olmanın çok Apocu olmayı önemserdi, esas alırdı. Zindanda da tutuklu yoldaşlara hep benzer durumu söylermiş: **"Siz PKK'ye katıldınız, PKK'lisiniz. Ben Önder Apo'ya katıldım, onun için Apocuyum"** dermiş. Önderlik kavrayışı, Önder Apo'ya katılımı, bağlılığı işte bu düzeydeydi. Onu Önderlik gerçeğini yaşatma, savunma ve yüceltme gerektiğinde hiç kimseden beklemeden en öne atılmasını sağlayan gerçeklik, işte bu bilinçdir. Önderlik bilinci, Önderlik gerçeğini doğru anlama ve ona doğru katılma durumudur. Mazlum arkadaşın büyük bir dehası vardı, çok zeki bir kişilikti, temposu çok yüksekti. Bir günde bir kitap okuyabilirdi, bir günde bir kitap da yazabilirdi. Hilvan direnişi üzerine olan 24 A-4 sayfalık broşürü sabahdan oturup akşam yazıp bitirdi. Tabii daha önce belli hazırlıklar yapmıştı ama yazımını böyle gerçekleştirdi. Bu kadar yoğun, hızlı bir tempoya sahipti. Okuduğunu unutmazdı, kitapları cümle cümle sayfalarıyla tekrarlayabilecek kadar kıvrak bir zekaya sahipti. Dili hafif peltekti, kısmen takılsa da bu ajitasyon gücünü arttıran bir rol oynardı. O kıvrak zekası, okuduğunu unutmayan gerçeğiyle üslubu onu büyük bir ajitator haline getirdi. Ajitasyon ve propaganda çalışmasında etkilemediği, ikna edemediği hiç kimse olmazdı. Çünkü çok yönlü, çok boyutlu ortaya koyardı, çünkü beyninden

konuştuğu kadar yüreğinden de konuşurdu. Teoriyi pratik yaşamla, toplumsal olaylarla birleştirme gücünü her zaman etkili, yetkin bir biçimde ortaya koyabilirdi. Mazlum Doğan yoldaşın temel özellikleri üzerine daha çok şey söylenebilir. Bu büyük insanın ilkeleri, ölçüleri, yaşam tarzı daha çok araştırılmalı, daha güçlü bir biyografisi yazılmalı.

Agit, Önder Apo'nun askeri yardımcısı olma görevini resmen ve fiilen yürütmektedir

Benzer durumu Mahsum Korkmaz yoldaş açısından da belirtebiliriz. Mazlum yoldaşa rağmen Agit yoldaşın kişilik özellikleri çok daha fazla biliniyor. Hareketimiz gerilla hareketi olarak gelişti, gerilla örgütlenmesi içinde oldu, gerilla eğitimi görüldü için gerilla ölçü ve özelliklerini temsil eden örnek kişilik olarak Mahsum Korkmaz kişiliğinin irdelenmesi, örnek alınması, onun incelenerek eğitim konusu yapılmış olması anlaşılmalıdır. 29 senedir gerilla Mahsum Korkmaz kişiliği üzerinden eğitilmektedir. 1986 3. Kongre'den bu yana gerilla savaşçılığı, gerilla komutanlığı, gerillada parti militanlığının ölçü ve özellikleri Mahsum Korkmaz yoldaşın şahsında, onun kişilik ve özelliklerinde dile gelmekte, ifadeye kavuşmaktadır. Binlerce komutan ve savaşçı kendisini bu esas üzerinde eğitmiş, Mahsum Korkmaz Askeri Akademisi Kürt gerillasının yarattığı, eğitildiği, Kürt gerilla komutanlığının ortaya çıkarttığı bir büyük ocak haline gelmiştir. Bugün de bu gerilla ocağı çalışmakta, her gün, her ay yüzlerce, binlerce yeni gerillayı eğitmektedir. Agit çizgisinde, **Bêritanların, Zilanların, Erdallların**, Adılların gelişimine tanıklık etmektedir. **Mehmetlerin, Reşitlerin, Kerimlerin** doğuşunu, gelişimini ifade etmektedir. Bunlar bizim canlı, yaşayan gerçeklerimiz.

Mazlum Doğan yoldaş açısından belirtilenler daha fazla Mahsum Korkmaz yoldaş açısından da belirtilebilir. Sadece şehadetiyle değil, ondan önce gerillayı anlama, uygulama, gerillaya komuta etme, gerilla savaşçılığını geliştirme, kısaca Önder Apo'nun gerilla çizgisini anlama ve pratiğe geçirmede öncülük eden, 15 Ağustos Atılımı'nın Eruh eylemine komutanlık düzeyinde katılan bir kişiliktir. Dolayısıyla gerillanın dağa taşınmasında, eğitilmesinde, örgütlenip pratik hazırlıkların yapılmasında **Mehmet Karasungur** yoldaşla öncülük ettiği bilinmektedir. 15 Ağustos '84 atılımına da, **14 Temmuz Silahlı Propaganda Birliği**'nin komutanı olarak katılmış, '84-85 yılları boyunca gerillanın Kuzey Kürdistan'daki genel komutanı olarak resmi ve fiili görev yürütmüştür. Gerillanın pratik komutanı, genel komutanı konumundadır. Önder Apo'nun askeri yardımcısı olma görevini resmen ve fiilen yürütmektedir.

Mahsum Korkmaz'ın savaşçılık çizgisini, yine komuta çizgisini doğru anlamak çok çok önemli. 30 yıla yakındır gerilla Mahsum Korkmaz komutasında eğitildi, örgütlendi ve savaştı. Gerilla ordusu Mahsum Korkmaz adı altında örgütlendi, gerilla eğitimi Mahsum Korkmaz Akademisi'nde yapıldı. Savaşını Mahsum Korkmaz çizgisinde yürütmeye çalıştı. Fakat bu çizgiyi ne kadar temsil etti? Ne kadar Agitleşti? Agit komuta ve gerilla çizgisini ne kadar özümsemi, geliştirdi, ilerletti, onunla ne kadar çelişti? Bütün bunlar tartışma götürür hususlardır. Kuşkusuz bu yönlü bir çaba vardır. Agit kişiliğini özümseme, Agit çizgisini temsil etme yönünde binlerce kahraman gerillanın, şehidin büyük bir direnişi söz konusudur. Bu anlamda çizginin temsil edilmeye çalışıldığı, bu kahramanlığın geliştirilerek sürdürüldüğü tartışma götürmezdir. Ama ciddi eksikliklerin, hataların da yaşandığı, gerillada parti öncülüğü yerinde bireysel yaşam ve tutumların zaman zaman öne

geçtiği, çeteci eğilimlerin gerillada öne çıkarak gerilla hareketine ve direnişine zarar verdiği bilinmektedir.

Aslında çeteci çizginin Mahsum Korkmaz yoldaşın şehadetinden sonra gelişmesi bir tesadüf değildir. Önderlik çizgisinin, parti çizgisinin gerillada zayıflamasından yararlanarak dörtlü çete eğilimi başını kaldırmış ve gerilla yürüyüşüne ciddi zararlar vermiştir. Mahsum Korkmaz'ın öncülük ettiği dönemde böyle çeteci çizgilerin değil egemen olması, başını kaldırmaması bile mümkün değildi. Çünkü doğru ya da doğruya yakın bir komuta çizgisi söz konusuydu. Agit yoldaş işte böyle bir çizgiyi temsil ediyor; gerillacılık çizgisini, komutanlık çizgisini temsil ediyor. Dolayısıyla Agit komuta çizgisinin ve tarzının özelliklerini, ölçülerini, ilkelerini bilmek, anlamak çok çok önemlidir. Mazlum Doğan parti olarak, PKK'ileşerek nasıl ki Kürt halkına, onun demokratik uluslaşmasına öncülük etmişse, Mahsum Korkmaz kişiliği de gerillalaşarak ulusal diriliş devriminin gerçekleşmesine yol açmış ve böylece demokratik uluslaşmaya öncülük etmiştir.

Mahsum Korkmaz yoldaşın kişilik özellikleri, duyarlılığı, tutarlılığı, Önderlik bağlılığı, cesareti, fedakarlığı bilinmektedir. Zamanının iyi kullanan, oldukça çekici bir üsluba sahip olan, herkeste yoldaşa karşı ilişki kuran, hoş sohbetçilikten uzak durarak çevresindekileri hem düşünsel, hem de pratik mücadeleyle sürekli eğiten bir kişilik olduğunu biliyoruz. Dahası hem bir savaşçı hem de bir komutan olmuştur. Yaşamda ve savaşta birliğiyle her zaman beraber olmuştur. Bir hareket komutanı olarak her zaman nerede olması gerekiyorsa orada olmuş, hangi görevleri yürütmesi gerekiyorsa o görevleri başkasına havale etmeden eksiksiz yürütmüştür. Böylece görevlerini yaptığı gibi başkalarına da görev yapma fırsatı yaratmış, imkanını vermiş, görevlerini başarıyla yürütmelerine yardımcı da olmuştur. Bir komuta çizgisi haline gelmesi bunlarla bağlantılıdır. Mahsum Korkmaz çizgisinde kariyerizm yoktur, yetkililik yoktur. Eğer olduğu yerde görev ve sorumlulukları yürüten bir komutan varsa o, o komutanın askeri olmuştur. Bulunduğu yer kendisine manga komutanlığı görevini veriyorsa manga komutanlığı yapmış, takım komutanlığı görevini veriyorsa takım komutanlığı yapmış, genel komutanlık görevini yüklüyorsa genel komutanlık yapmaktan da asla geri durmamıştır. Bu bakımdan rütbe değil, görev ve sorumluluk vardır Mahsum Korkmaz kişiliğinde. Pratik iş yaparlık vardır, her eylemin hem komutanı hem de her savaşçı kadar doğrudan savaşa katılan bir savaşçısı da olmuştur. Her savaşçı kadar savaşa katıldığı gibi bir de diğer bütün savaşçıların hareketini organize ettiği için herkesten daha çok katılmıştır, daha fazla emek harcamıştır. Askeri görev yürütmekte birinci olmuştur. Önder Apo diyor ya: **"Ben parti içinde eşitler arasında hizmette birinciyim."** **Mahsum Korkmaz da gerillada eşitler arasında hizmette birinci olmuştur.** Görev yapmaktaki, sorumluluk yürütmekte birinciliği temsil etmiştir.

Mahsum Korkmaz kişiliği gerillayla halkı birleştirmede, profesyonel gerilla örgütülüğüyle halkın öz savunmasını, milis örgütülüğünü geliştirmede de önemli bir gerçekliği, bütünlüğü temsil etmektedir. Ne profesyonel gerilla öncülüğünü küçümseyerek fazla milise dayanmayı öngörmüş ne de millisiz, sadece profesyonel gerilla ile devrimci savaşı yürütebileceğini sanmıştır. Tersine uyumlu, bütünlüklü bir yaklaşımı her zaman esas almıştır. Dağda hareket edip savaştığı gibi şehirde savaşmayı da bilmiştir. Zaten 15 Ağustos eylemleri Eruh ve Şemdinli baskınlarıydı ki, büyük gerilla hareketi kasabaların baskını ile başladı. Gerçi buna denebilir, **"küçüktüler, bir köy gibiydiler"** fakat o dönemde Kürdistan'ın şehirleri de küçüktüler. Dolayısıyla bir kasaba baskını ile başlamış

olmayı önemsemek lazım. Şehir eylemlerini geliştiremediğimiz bir ortamda bir örnek araştırılıyorsa **"15 Ağustos eylemleri incelenmelidir"** diyebilir insan. Mahsum Korkmaz yoldaşın mücadele, savaş çizgisine, pratiğine bakılabilir.

Agit yoldaşın güçlü bir teorik birikimi olduğu, özellikle askeri konulara ilgi duyduğu, askeri teori, strateji ve taktikleri incelediği, askeri pratik bakımından da son derece duyarlı, askeri reflekslerinin güçlü olduğu bilinmektedir. Birçok şeyi bilinçle çözdüğü gibi, bazı görevleri de hissederek, askeri refleksleriyle çözmektedir. Ortada bir gerilla, teorik olarak kitaplarda okunup incelenmesinden öteye herhangi bir pratik bilgi, tecrübe söz konusu değil. Deyim yerindeyse, karanlıkta el yordamıyla yürüncesine gerilla pratiğinin Botan'da geliştirilmesi gerekiyor ki, Agit yoldaş böyle bir gelişmeyi sağlamıştır. O nedenle teoriye büyük önem verdiği, incelediği, birikim yarattığı gibi pratikte yaratıcılığa, pratik tecrübenin yol göstericiliğine de büyük önem vermiştir. Küçük tecrübelerden dersler çıkartarak büyük adımlar atmaya başlamıştır.

Sonuç olarak; Mazlum ve Mahsum kişiliğinde dile gelen Apocu kahramanlık çıkışının bir demokratik ulus kahramanlığına dönüşmesidir. Önder Apo'nun dehasının, kişilik özelliklerinin, Mazlum ve Mahsum yoldaşlar şahsında ifadeye kavuşmasıdır. Önder Apo'nun dehasının partileşme ve gerillalaşma düzeyinin bu iki büyük kişilikte temsile kavuşarak, ideolojik-askeri bir çizgi bütünlüğüne ulaşmış, özgürlük hareketini temsil etmesi ve bir kahramanlık çizgisi oluşturmalarıdır. İster zindanda direnmek olsun, ister dağda gerillacılık yaparak direnmek olsun, bütün bunların büyük bir bilinç, ruh yüceliği, duygu pekliliği istediği, bir bütün halkın, ulusun varlığını ve özgür geleceğini beyninde ve yüreğinde nakşetmeyi, temsil etmeyi içerdiğini bilmemiz gerekir. Bunlar pratikte gerçekleşen olgulardır. Dolayısıyla Mazlum ve Mahsum kişiliği fizik olarak küçük ama beyin ve yürek olarak büyük, tarihin en kadim halkı olan Kürt halkını beyinlerine ve yüreklerine yedirmiş, bu halkı yok etmeye yönelik inkar ve imha sistemine karşı büyük bir öfke ve bilinçli tepkiyle dolu olarak, halkın varlık ve özgürlüğünü kendi kişiliği haline getirmeyi başarmış büyük tarihi kişilikleridir.

Demokratik ulus kahramanlığı olmak bunu ifade ediyor ve bu anlamda da yerinde, zamanında kahramanlık adınının atılması gerçekleşmiş, Kürt kız ve oğullarının bugün bütün dünyaya örnek oluşturan DAİŞ faşizmi karşısında insanlığı savunan bir kahramanlık çizgisine ulaşması, bu büyük halk kahramanlarının varlığıyla, ortaya çıkışıyla gerçekleşmiştir. Partileşme, gerillalaşma ve demokratik uluslaşma bu halk kahramanlarının, demokratik ulus kahramanlarının yarattığı birikim, ortaya çıkardığı ölçü ve özellikler üzerinde gerçekleşmişlerdir. Dolayısıyla Mazlum ve Mahsum kişiliği partileşen, gerillalaşan ve demokratik uluslaşan Kürt gerçeğidir. Partileşme, gerillalaşma ve demokratik uluslaşma Mazlum ve Mahsum kişiliğinin temel özellikleriyle olmaktadır. Parti, gerilla ve demokratik ulus var oldukça Mazlum ve Mahsum gerçeği yaşayacak, Kürt halk kahramanlığı bu iki büyük kişiliğin şahsında gerçekleşen birer hakikat olarak partileşme, gerillalaşma ve demokratik uluslaşmamıza her zaman öncülük edecek, yol gösterecektir. Önder Apo'nun Önderlik konumunu pratikte temsil eden, güçlendiren, tamamlayan hakikatler olarak rol oynayacaktır. Dolayısıyla Kürt halkının varlığı ve özgür yaşamı kesindir ve sonsuzdur. Bu nedenle Mazlum Doğan ve Mahsum Korkmaz'ın temsil ettiği Kürt demokratik ulus kahramanlığı ölümsüzdür.

Güneşimizi Karartamadınız Güneş Rojava'dan da doğar

Dilar Dîlok

Devletlerarası komplo gerçekleştirdiğinde komponun Önder Abdullah Öcalan şahsında Kürt halkına dayattığı imhayı, inkarı, soykırımı, baskı ve zulmü kabul lenmeyen 90'dan fazla değerli Kürt insanı kendini yaktı. Başta zindanlarda gelişen **Güneşimizi Karartamazsınız** eylemleri, karanlıklara karşı kendi bedenlerinden ışık olma arzusunun eyleme dönüşmesi idi.

Tüm dünya hegemonik güçlerinin devletlerarası komployla bizi imtihanlardan geçirdiği tarihsel bir dönemdir 1998-1999 yılları. Yaşam merkezimizin felç edilmesini amaçlamıştır. Canlı organizmadaki temel yönlendirici organın, beynin dağılmasının amaçlanmasıdır. Kürt tarihinde toplumsal olarak yaşanan felaketler ilk değildir. Kürdistan tarihi büyük sarsıntılarla doludur. Çünkü dünya insanlık yaşamının fay hatındadır Kürdistan. Dünya siyasetinin en belirleyici olan kesitindedir. Büyük sarsıntılar da büyük emekleri ve direnişleri yıkan bir süreklilikte olmuştur.

Kürdistan tarihinin en büyük sarsıntısı, Yahudi katliamlarından daha fazla tekil olan ve benzeri olmayan bir soykırım uygulamasıdır Önder Abdullah Öcalan'a yapılan komplo. Kendi ulus tarihinin en büyük çıkışı yapan, en özgürlükçü eylemlerini gerçekleştiren, en fazla özgür yaşam umudu yaratan, kendisi olma hayallerini en fazla gerçeğe dönüştüren ve kendi tarihinde bir halkın tüm acılarını görerek aşma eylemine yönelen bir özgür yaşam gerçekleşmesidir Önderliğimiz. Batı'nın Lozan'ında oluşturulan Kürt statüsü olan Kürdün parçalanmışlığı karşısında Kürdün kendi bütünlüklü özgür yaşam gerçeğine yakınlaşmasının teorisi ve pratiğidir. Kürt halkı ulus olmaktan çıkarılmışken Önder Abdullah Öcalan ile kendi uluslaşmasını kendisi başarmıştır. Tüm bunlar karşısında dünya hegemonik devletlerinin aldığı karar ise Kürdün parçalanmışlığını sürekleştirmenin yollarını aramak, Kürdü yeniden soykırım kısıpına sürüklemek ve Kürdün kültürel, siyasi, ekonomik, sosyal ve her türlü sömürsünden pay almaktır.

Partimiz PKK'ye yönelik her türlü devletlerarası işbirliği, Türk, Fars, Arap devletlerinin saldırıları, bunun yanında Kürt işbirlikçiler yoluyla saldırıların artırılması karşısında PKK'nin tasfiye edilememesi devletlerarası hegemonyayı yeni arayışlara yöneltmiştir. Devletlerarası kompounun

arayışlarına en büyük cevabı Kürt ihanetçiliği ve işbirlikçiliği vermiştir. Önder Apo'nun etkisizleştirilmeden hiçbir egemen saldırının başarılı olamayacağı belirlemesi Kürdün ihanet damarının düşmanına kan vermesinin en kirlî örneğidir. Bu temelde 1998 Ekim'inde Önderliğimiz, Suriye'nin Türkiye cumhuriyeti tarafından vurulması tehdidiyle Suriye'den çıkarılmış ve fiili olarak komplo başlatılmış, 15 Şubat günü Önderliğimizin Türkiye'ye teslim edilmesiyle komplo tamamlanmıştır.

Bu anlamda Önderliğimize yapılan komplo, Kürt halkına yönelik kültürel soykırımın sürekliliğinin sağlanması için atılacak en büyük emperyalist adımdır. 15 Şubat komplosu Kürt halkının en büyük soykırım kısıpıdır. Partimiz, halkımız ve en başta da Önderliğimiz bu dönemde tınaklarıyla toprağa tutunur gibi yaşama tutunarak komplo çemberini kırmanın eylemlerini gerçekleştirmiştir.

Önderliğimize yönelik komplo geliştiğinde şehitlerimiz, Güneşimizi Karartamazsınız şiarıyla güneşimiz Önder Apo'nun etrafında güneşe ulaşmaya çalışan bir halka olmuşlardır. Gerçekleşen eylemler, protestolar ve her türlü etkinlikle, halkın bağlılığı ve tepkisi bu imtihanlardan nasıl geçildiğini ve nasıl geçileceğini göstermiştir.

Olağanüstü zamanlar olağanüstü eylemler gerektirir. Komplo zamanı, olağanüstü bir zamandı Kürt halkı için. Büyük bir imtihandı. Büyük sarsıntıları aşan bir toplumsal depremdi. Bir ülkenin tamamını alıp götüren seller gibiydi. Kürt halkının en değerli çocukları, bu sellerin önünde, bu devletçi, katliamcı, soykırımcı felaketler Kürt toplumunun yarattığı yeni özgür yaşam değerlerini alıp götürmesin diye kendini set yaptı. **Halit Oral** arkadaş başta olmak üzere zindan karanlığını aydınlatan tüm yoldaşlarımız, **Hatice Ana**'dan Yunanistanlı **Eleftheria Fortoulaki**'ye kadar kendini ateş topu yapan tüm kadınlar ve tüm Önderlik aşklarının eylemleri dönemin ruhunu şekillendirdi.

Önderliğimizin defalarca uyarmasına ve "Kimse kendini yakmasın!" diyerek talimat vermesine rağmen, yüreğindeki tüm insan sevgisini, tüm özgürlük kıvılcımını eyleme dönüştüren ve bir ateşten top yaparak komplocuları bedenindeki ateşle protesto eden yoldaşlarımız tarihi bir rol oynamıştır. Her bir şehit yoldaşımız set olmuştur. Tarihsel felaketimiz olan komplo karşısında gösterilen bu büyük iddia, bu

kararlı duruş, komplocuları durdurmaya yönelten bir adım olmuştur. Güneşimizi karartamazsınız sloganının haykırıp eylem yapan her bir Kürt kendini Kürdün tarihsel felaketini önlemenin harcı yaptı. Onlar, kimsenin Kürt halkının önderi olan Önder Apo'yu sınırlarına almadığı bir ateşten zamanda kendi yüreklerinde, beyinlerinde, kendi bedenlerinin ateşinden bir paralel evren yarattılar. Onların yarattığı evren, üçüncü dünya savaşının başlaması planlanan dünyanın zamanında bir yeni aralık oluşturdu. Yüz binlerce insanın öleceği bir ortam oluşmuştu komplo gerçekleştirdiğinde.

Güneşimizi karartamazsınız eylemcileri bu ortamı, bu havayı değiştirdi. Şehitlerimizin yarattığı Önderlik zaman ve halkımızın eylemsellikleri komplocuların ağır baskısını kırdı, karanlığı deldi. Güneşi tekrar görebilmemizi sağladı. Güneşten kopan parçaları onlar. Eylemleriyle tekrar güneşe gittiler.

O günden bugüne 16 yıl doldu. 2015 yılı Şubat ayı itibarıyla komponun 17. yılına girerken komplo çemberi kırılmış olsa da İmralı sistemi fiziki olarak hala varlığını korumaktadır. Önderliğimizin her hamlesi gibi 2013 yılı Ocak ayında gerçekleştirdiği Kürt sorununa demokratik çözüm için müzakere hamlesi de **Sara, Rojbîn ve Ronahî** arkadaşlara yönelik katliam saldırısı somutunda darbeye karşılık bulmuştur. Buna rağmen Önderliğimizin çözüm ısrarı sürmüştür.

Önderliğimizin çözüm ısrarı, sürekleşen komployu sürekleşen bir mücadeleyle boşa çıkarma ısrarıdır. Bu çözüm ısrarının en büyük parametrelerinden biri Rojava Devrimi olmuştur. Rojava Devrimiyle komplo karşısında Önderlik gerçeği ve Kürt halkı bir kez daha tarihsel bir sınavdan geçmiştir. Önderliğimiz, "Kobanê bizim kırmızı çizgimizdir" derken, Rojava Devrimine yönelik saldırıların bir komplo saldırısı olduğunu da belirtmiştir. Bu belirleme karşısında **Arin Mirkan** arkadaş şahsında gerçekleşen direniş de Önderliğimizin Kobanê Devrimine yönelik belirlemesine denk bir eylemdir. Kürtlere yönelik kültürel soykırım stratejisi, Kobani'de Rojava Devrimini boğma saldırılarını yükseltirken, bu soykırım girişimi karşısında Kobanê direnişinin fedaisi olmak, Arin Mirkan arkadaş şahsında Rojava Devrimini sahiplenmenin, devrimi Kürdistan Devrimi olarak görmenin ve devrimin komployu boşa çıkaracak bir

devrimsel adım bilerek bilinci eyleme dönüştürmenin eylemidir.

Arin Mirkan arkadaşın eylemi devletlerarası komployla Rojava'dan çıkarılan Önderliğimizin Rojava'ya devrimle dönüşün eylemsel zirvesidir.

Rojava'ya devrimle dönüş, öncüleşen kadın gerçeğiyle, devrim yaratan militanlarla, on binleri aşan öz savunma gücüyle ve yeni özgür bir yaşam olan demokratik özerk sistemle dönüşür. Arin Mirkan Önderlik gerçeğinin Rojava'ya komployu yenererek dönmesinin fedai eylem zirvesidir.

Arin Mirkan yoldaş, Kobanê direnişinin öncüsü, Rojava'da doğan güneşin en güzel ışığıdır. Arin Mirkan yoldaşın fedai eylemi, Rojava'dan komployla, tek başına çıkarılan Önderliğimizin Rojava'ya devrimlerle, yepyeni fedai yüreklerle, binlerce fedai ordusuyla, kendisi olma ve özgür yaşama iddiası olan binlerce kadın savaşçısıyla, yeni yaşamı yaratmaya aday demokratik özerk sistemiyle dönüşün sembolüdür. Rojava'dan fiziksel olarak çıkarılan Önderliğimizin fikirleriyle, hayalleriyle, bir parça özgür ülke şiarıyla Rojava'ya dönüş eyleminin bedenleşmesidir Arin Mirkan.

Önder Abdullah Öcalan, başta Kürdistan halkı olmak üzere tüm Ortadoğu ve dünya halklarının hissinde, sözünde, sesinde, düşüncesinde ve duygusunda varolmuştur. Farklı inanç, coğrafya, bilinç, kültür ve sosyal düzeyde yaşayan Kürtler kadar tüm Ortadoğu toplumlarının hemen yanında, tüm özgürlük mevizlerinde, kentlerde, sokaklarda, siperlerde devam eden direnişlerde Önderliğimizin felsefesi zaferler kazanmıştır. Tüm dünyanın yüzünü Rojava'ya dönmesi, Önderlik paradigmasının evrenselleşmesi de bu zaferin göstergesidir.

Eğer bugün komplo karşısında Güneşimizi Karartamazsınız eylemlerini gerçekleştiren şehit yoldaşlarımıza, Arin Mirkan şahsında tüm Rojava devrim şehitlerine, Kobanê'yi özgürleştirme eylemlerinde cansiperane duruşlarıyla tüm dünyaya adını duyuran, Önderlik paradigmamızı evrenselleştiren özgürlük savaşçılarımızın, özgürlük şehitlerimizin bedel oluşlarına layık olmak istiyorsak, komployu doğru tanımlamak ve komplo karşısında doğru tavır almak zorundayız.

Komplo Kürdün xwebûn olmasının engellenmesidir.

Komplo soykırımdır.

Komplo Önderiksiz yaşam dayatmasıdır.

sıdır.

Hiyerarşik, devletçi, iktidarcı sistemin kullandığı ve istismar ettiği tüm değerlere bakarak tanımları çoğaltabileceğimizi belirtebiliriz. Bunun karşısında da kendi özgürlükçü, direnişçi tanımlarımızı oluşturmalıyız.

Özgür insan olmak, xwebûn olmak komployu boşa çıkarmaktır.

Soykırım sistemi karşısında varolmak, soykırım kısıpını her yönüyle kırmak komployu boşa çıkarmaktır.

Güneşimizi Karartamazsınız şiarıyla bedenlerini ateşe veren şehitlerimizin anılarına bağlılığın gereği, her yerde ve her zaman komployu boşa çıkarma mücadelesini vererek güneşin Rojava'dan da doğacağını bilmek ve bu temelde mücadeleyi bir yaşam tarzı haline getirmektir.

Önderiksiz yaşam olmaz şiarını yaşamının her anında pratikleştirmek ve bunun gereklerini yerine getirmek komployu boşa çıkarmaktır. İmralı sisteminin kırılması ve Önderliğimizin fiziksel koşullarının özgürleştirilmesi özgür yaşamın tek şartıdır. Ağırlaştırılmış müebbetin bizim üzerimizdeki ağırlaştırılmış müebbet olduğu bilinciyle mücadelenin yükseltilmesi komployu başı çıkarmaktır. Tüm Ortadoğu halkları için tarihsel bir önem taşıyan çözüm sürecinin anlam kazanması Önder Abdullah Öcalan'ın fiziksel özgürlüğüyle mümkündür. Önder Abdullah Öcalan'ın özgür çalışma ortamının yaratılması, partimiz PKK ile doğrudan görüşme imkanlarının sağlanması, esas itibarıyla de Önderliğimizin özgür olması komployu boşa çıkarmaktır.

Komplo bir soykırım sistemiye ve insanlık için bir zehir, çağdaş, güncelliğini yaratmış, özgür, kültürel tarihiyle toplum salıncığını yaratan Kürtlüğün yaratılması olan demokratik uluslaşma ise panzehirdir. Bu panzehiri doğru değerlendirerek tüm insanlığı zehirleyen soykırımların tanrısı kapitalist modernite sistemi karşısında özgür yaşamı yaratana kadar mücadele vermek, demokratik uluslaşmanın inşasını gerçekleştirmenin tüm adımlarını devrim aşkıyla gerçekleştirmek komployu boşa çıkarmanın en temel eylemlerinden biridir. Komployu boşa çıkarmayı başaran Önderlik paradigmasını yaşamsallaştırmanın komployu boşa çıkarmanın en büyük panzehiri demokratik ulus inşasını gerçekleştirmektir. Önderlik sistemini yaratmak için mücadele etmek, **Önderiksiz Yaşam Olmaz** şiarının da bir şartıdır.

Sara, Servin, Besê... üç yiğit militan

Şehit Sara Varto (Hülya Hantekin) arkadaşın anısına

Şehit Hüsne Akgül (Çiğdem Mizgin)

Her sabah tutkuyla yakardı gerilla ateşini. Sanki bütün gece o an'ı beklemişti. Bağdaş kurarak oturduğu yerden karşılarında bir kartpostal güzelliğinde uzanıp giden manzaraya bakıp derin bir nefes aldı. Ateşten izin almanın rahatlığıyla uzun uzun bakmaya devam etti Kelxas vadisine. Seviyordu bu coğrafyayı. Bu sabah da ceylanlar su içmeye inmişti yine. Peri suyu onlar için de ab-ı hayattı. Her saban karşı yamaçtaki asi kayalıkların arasında usulca süzülüp vadiye inerlerdi. Biraz ürkek biraz da narin, kendilerine has bir edayla sağa sola bakıp sabah keşiflerini yaptıktan sonra bir tehlikenin olmadığına kanaat getirmenin rahatlığıyla su içerlerdi. Sonra Peri'den bir parça almanın huzuruyla yine sessizce geldikleri yerlere giderlerdi.

Her sabah tekrarlanan kutsal bir ayin gibi gelirdi bu olay Sara'ya. O da bu kutsallığın bilincinde her seferinde aynı manzarayı derin bir huşuyla izlerdi. Bir an tüm ömrünün böyle bir andan ibaret olmasını diledi. O kadar çok ihtiyaç duyuyordu ki fırtına sonrası dinginliğe. Kendisi de anlam veremiyordu bu isteğine. Sık sık yüreğinin zulasındaki sırdaşlarıyla konuşurdu. Şimdi de fısıltıyla kendi kendine konuşması onlarla yaptığı diyalogtan başka bir şey değildi. Son günlerini yaşayan sonbaharın bütün hüznü bir ağ gibi ruhunu sarmıştı. Bilincinin tarifsiz kaldığı bu duyguları sırdaşlarıyla paylaşmak ihtiyacıydı.

Dağdan vadiye doğru esen rüzgar soğumaya başlamıştı. Üşüdüğünü hissetti. Omuzlarındaki kefiyenin dizlerine sarkan iki ucu sıkıca avuçlayıp kollarını kenetledi. Sıkı sıkı sarılsa kefiyesine daha çok ısınacağını düşünüyordu.

Etrafa dağılan közleri taştan yaptıkları çemberin içine topladı. Birkaç odun parçası daha üzerine koydu. Belli ki düşüncelerini ateşten koparmak istemiyordu. Çocukluğundan beri inanırdı ateşin kutsallığına. Sezgisel inancı yıllar geçtikçe bilinçli bir inanca evrilmişti. Ya-

şanmış zamanların bilge sohbetçileri "nur yüzlü" dedelerden öğrenmişti bunu. Yanan ateşe su dökülmeyeceği, geceleri evden eve ateş vermenin uğursuzluğu küçükken öğretilmişti ona.

Alevi kültürü ve değer yargılarıyla büyülmüştü. İnançlarının köklerinin Sebelan dağından Mezopotamya topraklarına yayılan Zerdüş öğretisinde olduğunu yıllar sonra öğrenmişti. Bu yüzden 'Ateş Zerdüş'tür, diyorlardı.

Gerillacılığında ilk kez bir yılı yaranmadan geçirmişti. Bir şeylere işaret miydi bu? Bir kehanette bulunma isteğini bir an duysa da sonra bunun saçmalığına karar verip vazgeçti. Saatine baktı. Saat 06:30'du. Yoldaşları onu kahvaltıya çağırıyordu. Yerinden yavaşça kalkıp onlara doğru yürümeye başladı.

Ayaklarının altındaki meşe yaprakları bir gün önce yağın yağmurdan yumuşacık olmuşlardı. Basarken her zamanki hisli ses çıkmıyordu. Kahvaltıda torax ve tuzik vardı. Torax, Bingöl yaylalarının meşhur çökeleğidir. Tuziki ise her gün su kenarına indiklerinde toplarlardı. Bütün yıl doyuracak kadar çok tuzik yetiştirirdi bu vadiye.

Birlikte kahvaltı yaptıktan sonra günün planlamasını savaşıclarına açıkladı. Çalışacağı manga yerlerine doğru yöneldi. Kış kampının çalışması bugün de sürdürülecekti.

Eyalet karargahına yeni gelmişti. Bahar operasyonundan sonra karma bir takımın başında görevli olarak Bingöl Dallitepe alanına gönderilmişti. Dallitepe Bingöl merkezine bağlı bir köydür. Halk arasında Cafran olarak bilinir. Halkı çoğunlukla yurtseverdir. Düşmanın sürekli baskı yapıp yöneldiği bir yerdir. Biraz da kendi merkezlerine yakın olduğu için tehlikeli buluyordu. Alanı denetiminde tutmak için sık sık operasyonlara çıkardı.

Sara, Dallitepe'de pratik olduğu zamanlar sık sık Servin'in ailesini ziyarete gitmişti. Servin'in yaşlı anası Sara'yı kızı gibi bağrına basar, kara gözlerinden, kara saçlarından öperdi. Bu sıcak kucaklaşmayla ikisi de Servin'e olan öz-

lemlerini biraz da olsa gidermeye çalışır, nemlenen gözlerini birbirlerinden gizleyerek Servin'i anarlardı. 'Sende Servin'in kokusu var' derdi yaşlı ana.

Karanlık çökünce kapı eşiğine oturur dağların yüreğinden gelecek Sara'yı beklerdi. Sara karargaha gelmeden bir hafta önce yine Cafran'a gitmişti. Alandan ayrılmadan önce devretmesi gereken bazı ilişkileri tanıtmayı gerekiyordu kalan arkadaşlara. Uzun bir süre gelemeyeceğini bildiği için işini bitirir bitirmez Dayê'nin evine doğru yönelmişti. Son bir kez hasret giderip hatırları almak istiyordu. Dayê'nin onda kızının kokusunu alması gibi Sara da o topraklarda Servin'in kokusunu alırdı. Bitimsiz bir özlemle bağlıydı Servin'in doğduğu coğrafyaya.

Gerilladaki acemiliklerini paylaştığı Servin'in erken şehadeti düşman olan kinini daha da büyütmişti. O şimdi yüreğinin zulasındaki iki sırdaşından biriydi. Bu sonsuz ayrılık ikisini kopmamacasına birbirine bağlamıştı. Sık sık onunla konuşur, onsuz yaşadığı her şeyi paylaşmak isterdi. Hiç kabullenemediği bu yokluk, güçlü savaş gerekçelerinden biriydi. Bağlılığı başarmının yeminiydi.

***

Bugün iyi çalışmışlardı. Tüm arkadaşların yüzlerinde çalışmaları biraz daha ilerletmenin sevinci ışıldıyordu. Kış üslenmesi için yeraltında yapılan mangalar bitmek üzereydi. Çalışma arasında bir yandan kış sürecinin nasıl geçeceğini tartışıyor bir yandan da umdukları gibi yaşamak için öneriler geliştirip planlar yapıyorlardı. Mangaların birbirine olan uzaklığı, mutfak yeri, okulun büyüklüğü kamp bitmek üzere olduğu halde hala tartışma konusuydu. Kimisi tam düşündüğü gibi olduğunu belirtirken sevincini hissettiriyor, kimisi ise kendi planına göre yapılmadığı için iyi olmadığından yakınıyordu.

Bir gün daha bitmişti. Köz başında ısınırken batan güneşin Peri'ye vuran kızılığını izleyip yorgunluklarını gideriyorlardı. Su ve vadi kızıldı şimdi. Kimseyi rahatsız etmeden usulca batan güneşi

uğurluyorlardı.

Peri bu günlerde daha berraktı. Ayaz geceler sanki üzerinde bir sis tabakasını alıp götürmüş gibi maviliği daha mavi, yeşilliği daha yeşildi. Ayaz gecelerdeki gökyüzünün saydam maviliği gibi su da saydamlaşmıştı.

Nehrin yatağı iki dağ arasındaki derin vadide uzanmıştı. Uçurumlarla dolu asi kayalıklı yamaçta doğal barınaklar çoktur. Yarıya kadar sarp kayalıklar devam eder. Onların arasında her biri özel dikilmiş gibi duran meşe ağaçları vardır. Oranları bilerek eşit ayarlanmış gibidir. Gerillanın kendini güvende hissettiği bir arazidir. Yükseklerle doğru çıktıkça orman gittikçe azalır, meşe ağaçları yerini daha seyrek olan ardıc ağaçlarına bırakır. Tepenin en üstü çırılçıplak, zozanlıktır. Karşındaki yamaç ise biraz daha yumuşak ve daha ormanlıktır. Vadinin Yedisu'ya doğru uzanan hattında sırayla Golza, Gol, Cigerim ve Dinik köyleri vardır. Cigerim, aslen Dinik'e bağlı bir mezradır.

Köyler, "Denizi kurut, balığı yakalarsın" mantığıyla, bir özel savaş taktiği olarak '93-94 yılında düşman tarafından boşaltılmıştı. Boşaltılmadan önce gerillanın sık sık gittiği bir yerdi. Mezranın en yaşlı anası giden her arkadaşına "Cigera min" derdi. Sonraları arkadaşlarda Cigeramin adını kullanır oldular. Kimse gerçek adını hatırlamazdı. Peri'nin Kiği'ye doğru kavis yapan hattında ise Pirexanika, Haküstün ve Kaşmış köyleri vardır. Pirexanika aynı zamanda oradaki eski bir ziyaretin adıdır. Ne zamandan beri ziyaret olarak kullanıldığını kimse bilmezdi. Ağaçları rengarenk kumaş parçaları ve iplerle süslenmişti. Her bez parçası gerçekleşmesi umulan bir dileğin işareti olduğu için kimse koparmazdı. Pirexanika ile Haküstün arasında bir de ada vardır. Denizi Peri olan, dünyanın belki en küçük adası. Peri'nin orta yerinde kutsal bir mabet gibi durur. Suların ortasında yükselen büyük bir kayalıktır. Kelxas vadisinin minyatürüne benzer. Peri'nin suları, kıyısına selamlaşır gibi sevgiyle vurur. Yamaçtaki kayalıkların üzerine çıkıp kuşbakışı izlemenin ayrı

bir tadı vardır. İlk fark edişte bir doğa yanılması gibi görünür. Gören herkes hayranlıkla izlediği halde kimse bir isim vermemiştir. Neden acaba? Sara, izlemenin tadını zamana sıkıştırmadan bakmayı severdi.

***

Büyük emeklerden sonra nihayet kampları bitmiş herkes mangasına yerleşmişti. Bu mevsimde ıslak toprakta çalışmak zordu. Sıra şimdi kış eğitiminin planlamasıydı. Operasyonlardan dolayı her kış kamp değiştirmek zorunda kalırlardı. Ama yine de hiç bölünmeyecekmiş gibi tüm kışı kapsayan eğitim programları çıkarılırdı.

Sara eğitimlerin en aktif katılımcılarındanı. Bir yıl önce Önderlik sahasından gelmişti. Savaş kadar eğitimde de istekliydı. Eyalet kadın hareketinin koordinesi Dilan arkadaş ile birlikte aynı amaçla geçen kışı karargahta geçirmişti. Ama yaralı olduğu için eğitimlere sistemli katılamamış, Önderlikten aldığı gücü istediği gibi verememişti. Yarım kabul ediyordu geçen kışı. Omuzlarına çöken borcun ağırlığını derinden hissediyordu. Burukluk içinde anımsadı geçen yıl bu zamanları. Tutkulu iki kadının özgürlük çabaları ürkütmüştü kirli savaşın rantçılarını. Her iki kadın koca bir kışı canla başla hiçbir zorluğu gerekçe yapmadan öğretip, öğrenerek geçirmişlerdi. Baharı dört gözle bekliyorlardı. Peri'nin kaban sularına karışıp toprağını sulamak için. Çocuklar kadar şendiler, ipe çekiyorlardı 8 Mart'ı ve 21 Mart'ı, bahara merhaba demek için. O nasırlaşan vicdanlar bunu anlayamazdı. Pervasız bir saldırıda Dilan'ı kaybetmişlerdi.

Bir yanını yitirmiş gibi eksik hissetmişti uzun bir zaman. Daha sonra Dilan'ın yerine Dêrsim arkadaş görevlendirilmişti. Dêrsim'e her baktığında Dilan'ı anımsardı. Bakışları buğulanır, hüznolenirdi. Karargaha geldiğinden beri kendisini bu atmosferden kurtaramamıştı. Şimdi vereceği eğitim için geçmişin muhasebesini yapıyordu. Yüreği özgürlük tutkusıyla çarpan her kadının kölelik zincirlerini önce kendinde kırmayı en onurlu olanı.

Onur, erdem ve özgürlük... Amansız bir mücadeleden ibaret olan tüm yaşamı ve beş yıllık gerillacılığı birçok şey gibi bunu da iyi öğretmişti. Ömrünü adamıştı bu kavramlarla tanımladığı gerçek uğruna. Sinanmış bir ömrün olgunluğuyla sarılıyordu yaşama. Her şey o ince çizgi üzerinde sinanmıştı. Direniş ve ihanet bir yolun iki zıt ucu gibi tüm zamanlara damgasını vuruyordu. Ve bunun adı hakikatti. İnsan anlıyordu ikisini de ama yine de ikisinin üstünde bir güçlü insan. Bu yüzdendir varolma serüveni zaman-sızdır. Tüm hayatın toplamıydı ya da tek olan hayatın kendisi buydu. En büyük gücünü sorgulamalarından alırdı. Yaşam yolculuğunun en son dağlara doğru gelişmesi de bu sorgulanmaların sonucuydu.

Yaşamı bir film gibi geçiyordu gözlerinin önünde. Her sahnesini dikkatle inceliyordu. Uzun ve kapsamlı bir monolog sürecine girmişti. Yalnız yürütülen bir yoğunlaşma gibi görünse de öyle değildi. Kendisiyle başbaşa kaldığında yüreğinin kapılarını sevinçle açar, kendisini orada bekleyen iki sırdaşına konuk olur, zamanı durdurarak tartışırlardı. Tartışmaları bi-

tince Peri'deki küçük adaya koşarlardı. Öyle gecelerden birini daha yaşıyordu şimdi. Kalbinin kapılarını heyecanla açtı. Üç özge can yine birlikteydi. Üç masum yürek sevinçten kıpır kıpırdı. Sara, Servin ve Besê..... Üçü de bir solukta tüketmek istiyordu tüm kelimelerini.

Sara dizginleyemediği bir arzuyla doluydu yine. Her buluşmada ilk kez görüyormuş gibi sımsıcak kucaklardı onları. Sonra tek tek gözlerine bakar, onlar konuşmadan önce iyi olup olmadıklarını bakışlarında hissetmeye çalışırdı. En keskin dil gözlerdir. Sevgiyi öğrendikçe, sevgisini büyüttükçe öğrenmişti gözlerden okumayı. Saniyeleri bulan küçük bir zaman diliminde Servin ve Besê de aynı hareketi tekrarlardı.

Buluşma noktalarını her seferinde değiştirirlerdi. Belli ki tabiatı küstürmek istemiyorlardı. Güzelliklerini doğanın güzellikleriyle birleştirip paylaşmak hem onları, hem doğayı mutlu kıları. Peri'nin nazlı akışıyla biçimlenen kıyıları, o adsız ada, ceylanların su içmeye indiği yalçın kayalıklar, Sirkut tepesi, Kox, Pirexanika ziyareti en yakın olan buluşma noktalarıydı. Hiçbir düşman pususuna takılmadan, tek bir karakola yakalanmadan, tek bir ihanetçinin ağına düşmeden, uğruna can verdikleri toprağın her karışına özgürce uzanmanın tarifsiz sevinciyle kavuşmalarını yüceltilirdi.

Bu gece Amed'deydiler. Geçmişin muhasebesini yaparken gerillacılığın ilk göz ağrısı bu mekana gitmek fikrini Sara ortaya atmıştı. Amed, üçünün de savaşın kızgın ateşinden piştiği o destansı coğrafyaydı. Savaşacak güce erişmenin hazzını tattıkları topraklardı. Kadının da asker ve komutan olabileceğini savaşçılıklarıyla dost da düşmana da ispatladıkları diyardı. Kendilerinden geriye hiç unutamadıkları izler kalmıştı Amed'de. Amed bunun bilincinde şefkatle karşılamıştı onları bu gece.

***

Yıl '92'ydi. Uyanışını dirilişle kutsamak isteyen halk bütün şehirlerde el ele, çiğlik çiğliğe meydanlardaydı. Her şehir serhildanın ayak sesleriyle yankılanıyordu.

Sara o fırtınalı günlerin içinden geliyordu. Sayısız benzeri gibi kaynağa bir göze olsun diye annesi elinden tutarak getirmişti. Bu tutkuya layık olmak, savaşmak demekti. Katliamlar, faili belli cinayetler, pervasız baskılar intikam duygularını gün geçtikçe daha da körüklüyordu. "Yarin yüreğinden gayri her şeyin paylaşılacağı" bir gelecek özlemiyle tüm acılar sineye çekilmişti. Ama bu unutmak değildi. Babasını ve ablasını bu mücadelelerin bir bedeli olarak kaybetmişti. Aktıkları nehirler bir değildi. Kaynakları da farklıydı. Ama tüm varlıklarıyla kenetlendikleri ütopyaları, geleceğe dair hayalleri birdi. Bir çocuk, bir kardeş olarak yokluklarının acısını kapanmaz bir yara olarak sürekli hissederdi. Annesine yapılan işkencelere tanık olmak bardağı taşıran son damla olmuştu. Artık 'yeter' demenin zamanı gelmişti.

Savaşmak bir haktı. Omuzlaması gereken bir görev. Annesinin elinden tutarak gerillaya getirdiği o yıllarda bu tutku bir kıvılcım gibi düşmüştü yüreğine. İçindeki ateş durmadan büyüyordu. Bir benzerinin bunu anlamaması anlaşılır değildi. Aynı kavganın inançlı militanlarıydılar. Ama zulmün atmosferinde celadının aşığı olarak şekillenen benliklerin gaffetin ağını yırtmadan bunu anlaması imkansızdı. Bu yüzden kaynağın bir gözesi olma tutkusuyla yüzünü dağa çeviren bu kadını anlamıyorlardı.

"Kadın sırtlarındaki kamburdu." Kabul edilse taşınması gerekecekti. Bu fedakarlığı yapamazlardı. Çirkin bir mülkiyet anlayışıyla bakıyorlardı. Herkes böyle düşünmese de eyalet komutanı olarak

geçinenler aykırı sesleri yetkiyle susturacak güçteydiler. Kadın özgürlüğünü bir ülkenin bağımsızlığından daha değerli gören gerçek komutan kilometrelerce uzaktaydı. Nasıl olsa haberdar olamayacaktı! Akın akın gelen genç kızlar bu anlayışla geri gönderiliyordu. Açıkça evlerine gönderemeyeceklerini bildikleri için şehir faaliyetleri adı altında düşmanın ağzına bir lokma olarak sunuyorlardı. Bu çirkin politikaya kurban olmamak büyük güç isterdi. Bütün bunlara karşı çıkma cesareti ve iradesini gösterenler ise kırsala dayalı cephe faaliyetlerine gönderiliyordu.

Sara ve Servin de gerillaya ulaştıklarında Amed'de aynı tasfiyeci yaklaşıma maruz kalmışlardı. Adeta "yanlış yerdesiniz" deniliyordu. Ama onlar doğru yerde, doğru zamanda olduklarından emindiler. Ne olursa olsun onlar da gerilla olacak ve savaşın dilini, en iyi kullanacak şekilde öğreneceklerdi.

Tasfiye pratiğine noktayı yıllar sonra ihanetle koyacak olan Zeki, çetin cezive çatığının farkına varmıştı. Küçümseme, korkutma, teşhir etme gibi birçok yöntem denese de onları vazgeçirememişti. Evet demişti ama kendisine meydan okuma cüretini gösteren, kendini bilmez bu iki acemiye etkisizleştirmenin başka yollarını deneyecekti. Savaşçı olarak askeri birliklere göndermiş ama bir savaşçının her şeyi olan silahını vermemişti.

Sara kendi silahını kendisi kazana-caktı. "Madem ki o kadar kalmak istiyorsun öyleyse ispatla bakalım kendini." Mesaj bu kadar açıktı.

Heyecan, şaşkınlık ve kaygı içiçe yaşadığı duyguların en etkili olanlarıydı. Hazırlıkları süren eylemi dört gözle bekliyordu. Biliyordu, yeni olduğunu ileri sürüp onu götürmek istemeyeceklerdi. Ama Kürd'ün inadından bir damar da o taşıyordu. Kolay kolay vazgeçmeye niyeti yoktu. Öyle de yaptı. Her gerekçe de yapabileceğini ve yapmak istediğini tekrarlayıp diretmiş, eylem grubunda yer almayı başarmıştı. Silahı olmadığı için eyleme de silahsız gidiyordu. Eylem başladığından yapılan ilk taramalardan sonra el bombalarıyla mevziye yürüyen arkadaşların arasında kendisini düşman mevzisine atmıştı. Ölü bir askerin üzerinden kaldırdığı G-3 silahıyla yaralanmadan geri çekilmiş, kendisini kurtarmıştı. Bu ilk ve en zorlu sınavıydı. Alnının ağıyla, emek ve cesaretle çıkmıştı bu sınavdan. Başarmanın baş döndüren hazıyla büyülenmişti adeta. Bir silahı da olduğuna göre şimdi çok daha rahat tüm eylemlere katılabilecekti. Hırsı, kararlılığı, cesareti onu silahsız gönderenleri utandırmıştı. Bir asker hatta bir savaş komutanı olabileceğini ilk denemesiyle ispatlamıştı.

O fırtınalı günleri şimdi özlemle anarken katettiği yolu ve yol arkadaşlarını düşündü. Sayamayacak kadar çok, tarif edemeyeceği kadar renkli insanlar tanımıştı. Ölümsüzleşen tüm özge yoldaşlarını derin bir bağlılık ve hasretle andı. Değişen ne çok şey vardı. Zaman, coğrafya, toprak, su.... Ama herhalde en çok değişen insan olmalıydı. "İnsan bir nehirde iki defa yıkanamaz" diyen filozof diyalettiğin sırrı olan değişimin sürekliliğini böyle dile getiriyordu. Değişim sonsuz devinin sonucuydu sadece.

***

Duygu yüklüydü bu gece. Servin ve Besê'nin de bakışlarında aynı duygular yoğunlaşmıştı. Üçü de sessizliğin geliğine uymayı tercih etti. Hangi mevsimde olduklarını unutmuşlardı. Dört mevsim kadar güzeldi bu coğrafya. Bu gece gözünün değmediği, el sürmediği yerlerin hepsini dolaşmak istiyordu.

'Var mısınız?' dedi. Önce Servin'e, sonra Besê'ye dönerek. Öyle içten, öyle

masum söylemişti ki hayır demek mümkün değildi.

Gece sessiz ve huzurluydu. Her şey yeni günü dinç karşılamak için dinlenmeye çekilmişti. Yıldızlar yorgunluğunu gideren yeryüzüne, yeryüzü üzerindeki her şeye aşk ve savaş masalları anlatıyordu. Hiç eskimeyen söylencelerle geçiyordu geceler. Dolunayın aydınlatığı patikalardan bir an öte zamanlara birer söylence olma ihtimalini düşünerek geçtiler. Andok'tan Zovaser zozanlarındaki köçer çocuklara bir selam gönderdiler. Gün yanıği esmer tenli köçer çocukları, boyunlarında nazarlık, ellerinde ağaçtan, taştan ve kemikten yapılmış oyuncaklarıyla güneşi karşıladıklarında bu üç kızın sıcak selamını da alacaklardı. Şen yaylalarındaki çayırda bir kısırak hızıyla geçip Berbihiv'den Dorşin'e uzandılar. Düşmanın yıllar sonra keşfettiği o derin vadide Avadayika'da bir avuç suyla susuzluklarını giderdiler. Ne zaman söndüğünü kimsenin bilmediği volkanik bir dağdı Dorşin. O volkanik dağdan Kaf dağının altında Anka kuşunu arayan kuşlar gibi uçtular Apê Musa'ya doğru.

Ape Musa alanı '93 kışında Sara ve Besê için Anka hikayesinin gerçekleştiği Kaf dağıydı. O zamanlar Servin yoktu. Sessiz ve huzurlu geçen gecede Dorşin'den Apê Musa'ya ulaştıklarında şafak çoktan sökmüştü. Apê Musa'da geçirdikleri o muhteşem kışı Servin'e anlatırken kendileri de yeniden yaşıyormuş gibi mutlu ve heyecanlıydılar.

Orduda kalmak için mücadele ettikleri bir zamandan kısa bir süre sonra kadın ordulaşmasına geçiş hayal bile edemedikleri bir şeydi. Her bölükte, her alanda azınlıktaydılar o zamana kadar. Zorlanmışlar, zorlamışlardı. Düşmana karşı savaşmaktan daha zordu, kadın olarak gerillada ayakta kalmak. Bunun bütün sancılarını çekmişlerdi. Bütün bunlardan sonra bu büyük yeniliği ve değişimi coşkuyla karşılamışlardı. Kadın ordulaşması talimatı kurtarıcı müjdeydi. Gereklerini yerine getirmek ise ibadetti. Bu gelişme aynı zamanda orduda kalma istemlerinin ve bunun için verdikleri mücadelenin doğrulanması demekti. Daha ilk günden doğru yerde olduklarına inansalar da atılan adım inançlarını daha da pekiştirmişti. Kendi kendilerini yönetip birlikte yaşayacaklardı. Tecrübelerini zevkle paylaşıp birbirlerinden savaş öğrenecek, yeni yaşamı birlikte yaratacaklardı.

Atılan adımın ideolojik, politik önemini kavramaktan henüz çok uzaktılar. Hiçbiri bunu fazla tartışmıyordu. O bilinç aydınlığına daha ulaşmamışlardı. Ama ne önemi vardı ki bunun. Arkası geldikçe bunu zamanla öğreneceklerdi zaten. Çoktan savaşma kararı vermiş zaten gerillacılık yapan kadının ordulaşması tek kelimeyle harikaydı. Kusursuz bir güzellik, tereddütsüz bir inançtı. Gücünün sırrını keşfetmeyenler güvensiz yaklaşıp da onlara rağmen onlar için de yapıcaktı bu iş.

İlk kez ayrı bölük olarak örgütlenmişlerdi. Bölükleri eyaletteki ordulaşmanın çekirdek hücresiydi. Tüm ülke genelinde atılan bu adımın Amed'deki ilk oluşumu Apê Musa'daki Sara ve Besê'nin de içinde yer aldığı bölüktü.

Özgün, özgür ve eşi benzeri görülmemiş bir yapının temel taşlarındandılar. Sağlam bir temel üzerinde yükselmek umuduyla bütün güçleriyle katılıyorlardı yaşama. Kamplarını kendi emekleriyle yapmışlardı. Bir kış yetecek kadar erzağı kendi elleriyle depolamışlardı. Pratik hazırlıkların yanı sıra örgütsel işleyiş de oturtulmuştu. Bölük, takım ve manga olarak kendilerini örgütlemiş, komuta kademesini belirlemişlerdi. Sara o zamanlar manga komutanıydı. Besê takım komutanıydı. Siyasi ve askeri eğitimler içiçe yürütülüyordu. Kış boyunca yaptıkları eğitim baharla birlikte bağımsız

yapılacak ilk eylemin hazırlığıydı.

"Besê en güçlü savaş komutanıydı. Hepimiz ona özenir, onun gibi olmak isterdik." Sara bunu sol yanında oturan Servin'e söylerken sesinde yoldaşlığın o tarifsiz güveni vardı.

"Sen de öyleydin" diye cevap verdi Besê. En sevdiği yoldaşından övgüler almak komutanlık gururunu okşamıştı. Ama yine de sesinde utangaçlık hissediliyordu. Övgüyle anılacak günlerdi dedi kendi kendine. Diğerleri bunu duymamıştı.

Besê o zamanlar kadın yapısının en başarılı savaş komutanlarındandı. Sadece savaş değil, örgüt bilinci ve yaşımdaki olgun, eğitici, toparlayıcı yaklaşımlarıyla da herkesin saygısını kazanmıştı. Gözükara savaşçılığıyla tanınan Sara'yı kadın ordusunun temellerini atan güçlü bir komutan olarak yetiştirmek istiyordu. Sık sık tartışıyorlardı. Arkadaşlıkları herkesin dikkatini çekerek. Gıptayla bakanlar az değildi. Kimin savaşçı, kimin komutan olduğu belirsizdi, ilişkilerinde bu gerçek sürekli yer değiştirirdi. Bazen ikisi de komutan, ikisi de savaşçı olurlardı. Besê, Sara'ya karşı hep eleştirel ve radikal. Onun gelişimi için bu gerekliydi.

Eksikliklerini hiçbir zaman görmezlikten gelmezdi. Sara bazen onun eleştirilerine anlam veremezdi. Ağır geldiği zamanlar ağılardı. Ama tartışmalarının sonunda her zaman biraz daha netleşir, ikna olurdu. Bu yüzden her geçen gün Besê'ye daha da bağlanmıştı.

Servin'den sonra o zamanlar en çok sevdiği kişi Besê'ydi. Besê hayallerindeki kadın komutandı. Sözüyle, eylemiyle, davranışlarıyla onu ideal buluyordu. Sevgisini besleyen gerçek buydu. Besê doğduğu toprakların sürgünlerinden olan bu isyancı kızın gözükara cesaretini, bitmek bilmeyen enerjisini doğru işletmesini istiyordu. Gücünü örgütlemeye ona yardımcı olarak başarının mayası yapmak istiyordu.

Sara ömrünün en toy zamanlarını yaşıyordu. Öğrenmek, anlamak istediği çok şey vardı. Bazen ezildiğini hisseder, güçsüzlüğünü derinden duymuşardı. Aslında bu his yetersizliklerinin farkına varmasıydı. Sezgisel olarak bunu kavradığı için asla pes etmezdi. Zamanı zaferin basamakları yapmaya kararlıydı. Bunun tek yolu güçlü olmaktı. Kendisiyle yaptığı diyaloglarda sonunda her zaman "güçlü olmalıyız, güçlü olmalıyım, güçlü..." diyerek kaldığı yerden devam ederdi mücadeleye.

***

Bu kış Akdağ'da dağ ve kadın yalnızdı. En özgür birlikteliğin güzelliğini tatmışlardı. İkisi de mutluydu. Vicdanları rahattı. Tedirgin bilinçleri ise aydınlanmanın çırpınısındaydı. Gerçekleri sahteliklerin kisvesinden kurtarıldıkça ufukları açılıyordu.

Apê Musa'yla Akdağ arası gerilla yürüyüşüne göre bir gecelik yoldur. Operasyondan sonra kamp değiştirip 'intikam tepesi'nin altında bir noktaya yerleşmişlerdi. Bu tepayı bir çatışmada kadın gücü savunduğu için daha sonra bu ad verilmişti.

Akdağ'ı bahar kokusu sarmıştı. İskender'in asırlar önce çadırını kurduğu tepe hala karla kaplı olsa da vadilerde toprak uyanıyordu. Kar, tüm suları coşturmuştu. Çağlayan sular bir nehir gibi akmaya hazırlanan bu kadınlara "haydi akın, bizim gibi çağlayın..." diyerek çağırı yapıyorlardı.

Bölük olarak bağımsız eylem yapma kararı birçok tartışmaya yol açsa da hazırlık düzeyleri ve kararlılıkları onay alacak kadar güven vericiydi.

'94 baharı Amed'de kadın gücünün eylemleriyle başlıyordu. Diyarbakır-Lice yol kesme eylemi için hazırlanan gruplar

düzenli, örgütlü bir şekilde yerine ulaşıp mevzilenmişlerdi. Koordine Besê vardı. Aynı zamanda Sara'yla birlikte en öndeki grupta yerini alıyordu. Teker teker yoldan geçen tüm arabalar durdurulup yolcular indiriliyor, bir yandan da kimlik kontrolü yapıyorlardı. Korku ve şaşkınlık içinde arabalarında inen yolcular karşılarında sadece silahlı kadınları görünce iyice afallamışlardı. Dikkatli ve sessizce etrafı gözölüyorlardı. "Erkekler acaba etrafı mı sarmıştı? Bu işte bir şey var" diyen yolcular az değildi. Merakını yenemeyen birkaç yolcu 'hepiniz kadın mısınız' diye açık açık sormuştu.

Kadın gerillalar sakın ve olgun bir sesle soruları yanıtlıyordu.

'Doğru, hepimiz kadınız, aramızda erkek yok'.

Kimlik kontrolüyle birlikte üst aramasını kadınların yapmasından rahatsızlık duyan erkek yolcular çoktu. Ama kimsenin bir kadın gerillaya karşı çıkma cesareti yoktu. Sadece sofı görünen yaşlı bir amca abdesti bozulur kaygısıyla üstünün aranmasını ret etmişti. Sara amca'yı ikna edemeyince Besê'yi çağırdı. Besê mütevazı bir üslupla gerekli açıklamayı yaparken yaşlı adamın tüm sorularına da sabırla cevap vererek ikna etmişti.

Üst araması ve kimlik kontrolünden sonra Besê halka yönelik bir konuşma yapmıştı. Sesinde devrim inancı çağlayıp akıyordu. Etkileyici ve sürükleyiciydi. Kadınların ve çocukların bakışlarındaki korku yerini meraka bırakmıştı. Yüz ifadelerinde anlama istemi daha belirgindi. Erkeklerin şaşkınlığı hala sürüyordu. Bu kadar silahlı kadını ilk defa bir arada görüyorlardı. Üstelik tek bir erkek bile yoktu. Cesaretlerine hayran kalmışlardı ama bunu belli ettirmemeyi erkeklik gururları için daha uygun görüyorlardı herhalde. Biraz da utanmışlardı. Savaşmak erkeğin işiydi ne de olsa. Birçoğu yurtsever olsa da ilk defa tanık oluyorlardı, sadece kadın gerillaların yaptığı bir eyleme. Halkın yiğit kızlarıyla övünç duyanlar da az değildi. Özellikle gün görmüş yaşlılar karmaşık duygular yaşamış, konuşma bittikten sonra imkanları elverdiğince çıkarıp uzattıkları parayla özgür vatanın inşası için küçük de olsa katkıda bulunma istemini göstermişlerdi. Yerli, yurtsever halkın dışında bölgede memurluk yapan uzak şehirlerden gelenler de vardı. Onlar daha tedirgindi. Çok duydukları halde ilk defa karşılaşmışlardı silahlı, dağlı insanlarla. "Sağları solları belli olmaz böyle insanların, her an ellerindeki namludan çıkacak kör bir kurşunla pisi pisine gidebiliriz" diye geçiriyorlardı içlerinden.

Verilen paranın toplandığı sıralarda Bermal kucağında bir bebekle Besê'nin yanına geldi. "Bir arabada bulduk. Koltuk altına bırakmışlardı. Etrafı kontrol ederken ağlamasını duyduk, sese doğru gidince bulduk" diyerek, Sara'nın kucağına bıraktı bebeği.

"Annesi kimse öne çıksın" dedi, Besê.

Kalabalığın arasında genç bir kadın ağlayarak öne fırladı. "Çocuğuma kıymayın, yalvarırım ona bir şey yapmayın" Durmadan ağlayıp dövünüyordu. Bebeğine bir şey yapılacağı korkusuyla bir yandan konuşuyor, bir yandan ağlıyordu. Arabadan inerken öleceğini düşünmüş olmalıydı. Ben ölsem de çocuğum yaşasın diye düşünerek onu koltukların arasına bırakmıştı.

Sara öfkelenmişti. Annenin korkusunu anlasa da davranışını mantıksız bulmuştu. Sert ve gür sesiyle konuştu.

"Asıl kötülüğü sen yapıyorsun bebeğine." Bir an duraksadıktan sonra devam etti.

"Ya bir şey olsaydı ve sen arabaya ulaşmasaydın ne olacaktı? Ağlamaktan boğulacaktı eğer arkadaşlarımız bulmasaydı. Biz arabadan indirdiğimiz sivil in-

sanları öldürmedik şimdiye kadar, öldürmeyiz de. Bu kadar korkmanıza gerek yok" dedikten sonra bebeği anesine teslim etti.

Bu arada savunma grubu düşman panzerlerinin yaklaştığını telsizle haber vermişti.

"Herkes arabasına binip çabuk uzaklaşsın" dedi Besê. Durdurulan arabalar harekete geçerken eylem grubu da kademelî geri çekilme yapıyordu. Başarmanın coşkusuyla hızla uzaklaşmışlardı eylem yerinden. Tek bir eylemcinin burnu bile kanamamış, halk da hiç zarar görmemişti.

Eylem grubu yerine ulaştıktan sonra kendi arasında değerlendirme toplantısı yapmıştı. Eyalet karargahı da eylem koordinesini çağırarak bu "ilk" eylemin tekmilini almak istiyordu. Besê ve Sara birlikte gitmişti. Karargah yönetimi örgüt adına eylemlerini kutlayıp başarılar dilemişti. Toplanan paranın eyalet malyesine verilmesi gerektiği belirtildiğinde sert tartışmalar başlamıştı aralarında. Besê, "bu para kadın ordulaşmasının ilk sermayesidir" diyerek tartışmayı noktalamış, parayı vermeyi reddetmişti.

Bir film şeridinde bir sahne daha bitmişti. Her sahnenin bitimindeki derin sessizlik yine başlamıştı. Üç kadının geçmişe dair en anlamlı anısıydı bu sahne. Sessizliği bozan bu kez Besê oldu.

"İşte öyle, el ele büyüyor ve büyütüyorduk. Temelleri sağlam atmaktan başka bir isteğimiz yoktu. Öyle değil mi Sara?"

Sara eski günlerdeki gibi komutanın karşısında bir askere en yaraşır şekilde cevap verdi. Bir hakikati onaylamaktan başka vereceği bir cevap olamazdı.

"Evet, öyleydi" dedi.

Apê Musa'da bahar böyle karşılanmıştı işte. Dağ, kadına güvenip tabiatın tüm felaketlerinden korumuştur kış boyunca. Sara bahar gibiydi o vakitler. Uyanan toprak gibi öğrendikçe bilinci uyanıyordu. Isınan hava gibi güzelliği yarattıkça yüreği sevgiyle dolup ruhunu ısıtıyordu. Ve filizlenen tohumcu, yaprak açan ağaç gibiydi. Büyüyor, olgunlaşıyor ve komutanlaşıyordu. Zaman gelişiminin tanıyordu. Ama her şeye rağmen o Besê'nin savaşçısıydı. Bunu çok içten, mutlulukla, gururla söylüyordu.

"Ben, Besê'nin askeriyim."

Besê bahar sonunda Dêrsim eyaletine geçmişti. Doğduğu topraklarda savaşabilmenin tutkusuyla gitmişti. Otuz sekiz isyanını katliamla bastırılanların toprağa gömmediği bir yürekti. O, isyancıları kanda boğdurtulan "kılıç artığı" kuşağındandı. Düşmanını en iyi tanıyanlardandı. Ökese köklü ve derindi. Sara'yla bir benzerliği de buydu.

Kini büyük olanın mücadelesi de büyüktür. Bu yüzden tüm zorluklara rağmen çabuk geliyordu. Ama bazen yolunu şaşırarak bir mermi en acemi, yeni savaşçıyı değil en başarılı komutanı bulurdu.

Besê '94 yaz aylarında Dêrsim'de şehit düştü. Tutkularını, özlemlerini askerleri çoktan devralmıştı.

Sara, içinde çok derinlerde bir yerde bir aynanın kırıldığını hissetmişti. Bir şey parçalanmıştı ve bir daha birleştirilemezdi. Beynini soru fırtınasına tutmuştu. Yüreği buruktu. Dêrsim, yarım kalan özlemlerin meskeniydi. Özlemleri ucuz hayaller olmaktan çıkıp mutluluğa dönüştürmek bir görevdi.

Dêrsim onun da ait olduğu topraklardı. Kökleri Dêrsim toprağındaydı. Ailesi Dêrsim katliamlarından sonra Varto'ya göç etmişti. Ömrü kadar bir arayıştı Dêrsim. O da Dêrsim'e gitmek istiyordu. '94'te "ya bitireceğiz, ya bitireceğiz" propagandasıyla kapsamlı geliştirilen 'Malkoç operasyonu'nda yaralandığı için gide-memişti. Yalnız kalan yaralı bir yoldaşını kurtarmaya çalışırken kendisi de yara-

lanmıştı. İyileştiginde önerisini yeniden yapıp yıl sonunda Dêrsim'e gitmişti.

İsyancılığını ve özlemini her gün kazanımları olan bir savaşıma dönüştürme iddiasıyla ulaşmıştı Dêrsim'e. Tükenişi ağır ağır ama derinden yavaşan Zeki de Dêrsim'deydi. Amed'den sonra Dêrsim'de de onunla karşılaşmaktan çok rahatsız olmuştu. Karşılaşacağı bir çok engelin kaynağıydı. Savaşmayı ona ve cinsine layık görmeyen Zeki biraz daha inceltmiş bir politikayla yine Sara'yı etkisizleştirmeye, denetimine almaya çalışmıştı. Bunu başaramayınca örgüt dışı ilan edip yapı içinde teşhir etmek en sık başvurduğu yöntemdi. Gözükara savaşçılığıyla, bükülmeyen iradesiyle, güzelliğiyle bu asi kadını kendi malı yapmak tek amacı. Onunla olan tüm kavgası bunun içindi. Yaşam felsefesi mülkleştirme üzerine kuruluydu. Kendisine mal edemediğini başkasına da mal etmek istemezdi. Çoğu Zeki'den kaynaklı olmak üzere yaşadığı tüm zorluklara rağmen bir daha Dêrsim'e gitmeyi çok isterdi. Dêrsim günlerini giderilmemiş bir hasret sayardı.

Bu seferki buluşma yerleri Dokuz Kaya vadisiydi. Sara Dêrsim'deyken en çok orada kalmıştı. Vadinin en sarp yamacında seyretmeye dayanamadığı Dêrsim'i izliyorlardı hep birlikte. Bir parça cennetti Dêrsim. Bu bitimsiz güzelliği tüm ayrıntılarıyla Servin'e anlatma çabasına girmişti ikisi de. Servin çocukluğunun en güzel masalı gibi dinliyordu onları.

Zamanın deviniminde mekan da mutlak değildi. Dêrsim günleriyle vedalaşma vaktiydi. Yaşamında yeni bir sayfa açmanın heyecanıyla doluydu. Güneş'e yolculuktu bu kez. Işığın merkezine. Önderliği yakından görüp eğitiminden geçmek her militanın en büyük dileğidir. En büyük gelişim şansıydı. Bunu iyi değerlendirmeliydi. Her yerde karşısına bir kabus gibi çıkan Zeki de sahaya gidecekti. Aynı grupta yer alma onu öfkeliyordu ama Önderlikle buluşmanın hayali bu kabusu katlanır kılabilirdi. Öyle de oldu. Çatışmaları yol sürecinde de devam etmişti. Fırsat buldukça teşhir etmekten geri kalmamıştı Zeki. Ama yeri geldiğinde Sara'nın gözükara savaşçılığını da kullanıyordu. Mülkiyetçi anlayışın pragmatik yaklaşımları iliklerine işlemişti.

Şam "anlam damlalarını" emekle yaratan soylu insanın mekanıydı. Soylu insan "anlam yücelişini" yeni hayatın havarilerine sabırla anlatıyordu. Sara bu havari topluluğunun yeni üyesiydi. Her an'ı anlama çabası içinde geçiriyordu.

Bir devre eğitim göz açıp kapayıncaya kadar geçirmişti. Geri dönüş vakti gelmişti. Biraz daha kalmaya vicdanı razı olamazdı. Gitmeli ve gördüğünü, anladığını anlatmalı, yenileri gelmeliydi. Cins bilinci onu daha da güzelleştirmişti. Kendine ve cinsine olan güveni daha da artmış sevgisi daha da arınmıştı.

Erzurum eyaleti YAJK yürütmesi olarak Dilan arkadaş ile birlikte görevlen-

dirmişti. Erzurum'a sağlam ulaşmışlardı. Büyük umutları gerçekleştirme mücadelesinde iyi bir militan olma iddiaları en büyük güçleriydi. Eyalet karargahında bir süre birlikte kaldıktan sonra Sara, Bingöl alanına geçmişti. O sonbahar çıkan bir çatışmada ayağından yaralanmıştı. Bulunduğu yerde tedavi imkanı yoktu. Hem tedavi olmak için hem de kış eğitimlerine destek olmak için karargaha çekilmişti.

Dilan arkadaş daha öncede Erzurum'da kalmıştı. Coğrafyasını, düşman hedeflerini, gerilla yapısını çok iyi tanırdı. Neyi nasıl yapacağını iyi biliyordu. Görevinde başarılıydı. Bu başarısından ona en çok destek veren ise yardımcısı Sara'ydı. Birlikte geçirdikleri ilk ve son kıştı. Bahar operasyonunda çok kayıp vermişlerdi. Dilan da o şehadetler zincirinin ilk halkasıydı. Acılar çoğaldıkça intikam duyguları büyüyordu. Her başarıyı gölgelemek isteyen zamansız kayıpların dayanılmaz acısı daha güçlü savaş gerekçeleriydi aynı zamanda. Şehide bağlılık görevleri hesapsız ve çikarsızca yüklenip cevap olmaktı. Yarım kalanı tamamlamaktı. 23'ler mağarasında geçirdiği zorlu günler iradesini daha da çelikleştirmişti. Daliltepe'ye bu acılarla gitmişti. Acısını akıtması gerekiyordu. Yoksa acının akıntısında sürüklenip gidebilirdi. Duygulu yüreği acılardan patlamaya hazır bir volkan gibiydi. Yapılan intikam eylemlerinde en önde yerini alarak sıkıttığı her kurşunla acısını da boşaltmıştı. Ne çok nefret ediyordu bu duygudan. Ama savaşmaya mecbur bırakılmıştı. Kendisini buna mecbur bırakılardan hesap sormak hakkıydı.

Bir geceye bir tarih kesitini sığdırmışlardı. Bir düş, beş yılın tüm mirasını kucaklamıştı. Üç kadının, elleriyle yarattıkları tarihe yolculuğu, içinde bulunan zamanın kapısında noktalanmıştı. Bir daha buluşmanın yerini ve zamanını birbirinin kulağına fısıldayarak ayrıldılar.

Sara yüreğinin kapısını sessizce kapatıp bilincinin yaşadığı an'a geri döndü. Servin ve Besê bir pıhtı kandılar yüreğinin orta yerinde. Ve Sara'nın her yürek atışına eşlik ediyorlardı. Uzun yolculuk Sara'yı yormuştu. Bütün geceyi uykusuz geçirmiş gibi gözkapakları şişmişti. Oyunun son perdesini birer seyirci gibi sessizce izlemişlerdi. Kimse tek kelime konuşmamıştı. Ruhları aynı duygularla

dalgalanıyordu. Uçunun arasındaki sessiz dil aynı kelimelerden oluşuyordu. Bu yüzden konuşmaya ihtiyaçta duymamışlardı.

"Roj baş heval" sesiyle uyandığında bir an nerede olduğunu unuttu. Hepsini bir rüya mıydı? Yoksa dün sabah ateş başında derin derin düşündüğü anılar mıydı? Geceyi ateş başında düşünerek yalnız geçirdiğini sandı bir an. Uykunun etkisinden sıyrıldıkça yanıldığını anladı. Ömrünün en uzun, en güzel rüyasıyla geçirmişti bütün geceyi.

***

Dün, bugün ve yarın diyalektiğini anlamak ve bu gerçeğe hükmetmek zaferi yakınlaraştıran eylemlerin sırrıdır. Yoksa ömür zamanın kıyısında sürüklenen bir artık olur. Yaşam anlamını yitirir, amacından kopar. Sara bu gerçeğin gücünü bildirdi ve saygılıydı bu gerçeğe. Anılara bağlılık, geçmişe doğru sorgulamanın en güçlü nedeniydi. Bunu yaparken kendisini bekleyen görevleri yerine getirme çabasıyla dolu dolu geçiriyordu günlerini. An'dan kopmama, yarınları yaratma iddiasını gerçekçi kılma birbirine bağlıdır.

Yoğunluk, hareketlilik kışı nasıl geçirdiklerini unutturacak düzeydeydi. Bir kamp sürecinin daha sonuna gelmişti. Zemheri günlerin kuru soğuğu geride kalsa da hala her yerde kar vardı. Erzurum'da kışlar uzundur. Baharı daha sabırlı beklemeyi öğretir iklim. Bu ayda birçok yerde toprağa cemre düşse de Erzurum'da mevsim hala kıştı. Ama gerilla bu vakitler bahar hazırlığına başlamak zorundadır. İklim bazen aldatıcıdır. Erkenden hazır olmak her zaman iyidir.

Kış kampı aynı zamanda eyalet karargahıydı. Tüm eyaletin bir yıllık geçmiş sürecini değerlendirerek pratik sürecin planlamasını netleştirmek için geniş bir toplantı düzenlenmişti. Her alandan arkadaşlar temsilci düzeyinde çağırılmıştı. Mart'ın ilk günleriydi. Kamp kar altındaydı hala. Sirkut yamacında yer altı sistemine göre yapılan kampı içine girmeyinceye kadar farketmek çok zordu. Güvenlik için iyi bir avantajdı. Bu yüzden yirmi Şubat'tan beri arazide olan düşman kampın yerini keşfedememişti. Ama buna güvenmek tek başına yeterli olmazdı. Sara yirmi Şubat'ta keşifleyen düşman güçlerinin araziye tuttıklarını farketmişti. Bunun üzerine yoğun tartışmalar yaşanmıştı. Sara kampın bira-

Şehit Silav

kılmasından yanaydı.

"Belki düşmanın farklı bir taktiği vardır. Kampı gerçekten keşfedip edemediklerini bilemeyiz. Hem öyle olsa bile keşfetmesini neden bekleyelim ki?"

"Farketseydi bu karda beklemez, hemen yönelirdi. Bence farketmemiştir. Kamuflaje daha fazla dikkat etsek yeterlidir" diye cevap verdi Küçük Zeki.

"Ama bu ölüme yatmaktır" diye karşı çıktı Sara. Arazideki düşmana yönelik eylem yapılmasından yanaydı. Tedbir için kamp bırakılmalı ve eylem yapılmalıydı.

Herkes bir şey söylüyordu. Tartışmalar uzun sürmüştü. Sonunda Küçük Zeki'nin görüşü baskın gelmişti. Kamp bırakılmayacaktı. Duman çıkmaması için ateş yakılmayacak, kamuflaje yönelik bazı tedbirler daha alınacaktı. Bu karda kampı terk etseler de iz bırakacakları için kendi kendilerini deşifre edeceklerdi. Kalmayı uygun görenlerin tek gerekçesi buydu. Ama eğer düşman aniden, tesadüfen de olsa bir kez kampa girerse nasıl hareket edilecekti, bu düşünülüyordu. Sara ısrarla karşı çıksa da etkili olamamıştı. Bir erkek komutanın görüşleri çoğunluğa daha güvenilir gelmişti. Kalmak avlanmayı beklemektir, ölüme yatmaktır. Ama kabul edilmemişti işte. Karda iz çıkarma kaygısı önünü almıştı. Daha sonra adı tarihimizin ihanet sayfasına yazılan komutanın askeri mantığı bu kadardı. Kendi soyunun avcısı olmayı tercih ederken yaşamını borçlu olduğu Sara'yı susturmak o zaman bir başarıydı onun için.

Toplantı sürüyordu. Bir yandan da 8 Mart için kadın takımı moral hazırlıkları yapıyordu. Uzun süredir arazide üslenen düşman güçleri hiçbir ize rastlamayınca umutlarını kesmişlerdi. Araziyi bırakmaya hazırlanırken keklik avına çıkan bir grupları tesadüfen kampa girince çatışma başlamıştı. Keklik avı gerçek bir avlanmaya dönüşmüştü. Askerler gökte aradıklarını yerde bulmanın sevinciyle ilk başta ne yapacaklarını şaşırılmışlardı. Çatışmalar akşama kadar sürmüştü. En gafil şekilde yakalansalar da kendilerini toparlayıp mevzilenmişlerdi. Gündüz kayıp vermeden çatışmışlardı ama karanlık basar basmaz kampı terketmeleri artık zorunluydu. Yoksa çemberi yaramazlardı. Ama nasıl yapacaklarını bilemiyorlardı. Bir çıkmaza girmişlerdi. Sirkut'a vurmak imkansızdı. Yamaç karlıydı. İz çıkarmak

soluğu enselerinde olan avcılara davetiye demekti. Peri eriyen karlarla geçilemeyecek kadar taşmıştı. Mavi, yeşil akıyordu artık. Suyu kahverengiydi şimdi. Bir yandan Sirkut, bir yandan Peri kale duvarı gibi dikilmişti karşılarına. Çember daralmadan yarılmalıydı.

Çemberin en zayıf yerinden vurup kalanlara yol açmak için öncü bir grup çıkarılmıştı. Geri dönmeme pahasına olsa da bu gerekiyordu. Tüm gücün aynı anda çemberi kırması katliam olurdu. Bir tim hazırlanıp yola çıkmıştı. Herkesle tek tek vedalaştıktan sonra kişisel albüm, defter, radyo gibi eşyalarını en sevdiği arkadaşlara bırakarak ayrılmışlardı. Hepsi tecrübeli komuta düzeyindeki arkadaşlardı.

Öncü tim çemberi kayıp vermeden yarsa da grup arkalarından gelmediği için geri dönmek zorunda kalmışlardı. Planlamaya göre öncü timden sonra mesafeli olarak tüm karargah gücü de aynı hatta harekete geçecekti. Küçük Zeki grubu göndermemişti. Belli ki gidenlere güvenmemişti. Aslında bu kendisine olan güvensizlikti.

Cesaretsizlik savaşta her zaman daha büyük kayıplara kapı aralamıştır. Küçük Zeki'nin kalmayı tercih etmesi bundan başka bir şey değildi. Ölüm korkusu bir kez düşerse yüreğe ikirciklik ve bireysel kaygı cesareti öldürür. O bunu yaşamıştı ama farklı gerekçelerle kamufle etmekte de ustaydı. Saray'la Küçük Zeki yine çatışmıştı. Sara gitmekten yanaydı. Geçen zamanın çemberin daralması demek olduğunu biliyordu. Kendine ve karargah gücüne inanıyordu. Çoğu eski, tecrübeli arkadaşlardı. Örgütlü, soğukkanlı ve cesaretti hareket edilse çemberi öncü timin ardında yaracaklarına inanıyordu.

7 Mart da yoğun çatışmalarla geçmişti. Kampın etrafına yerleştirilen kameralar gece hareket etmelerini imkansız kılıyordu. Bu sefer çemberi yarmak için iki grup çıkarılmıştı. Hangisi başarılı olursa kalanlar onların açtığı hattan gideceklerdi. Çember yine yarılmış ama Küçük Zeki'nin aynı psikolojisi bu sefer de geç hareket etmeye neden olmuştu.

Gece yarısı yola koyulmuşlardı. Ama tempoları her zamankinden çok daha ağırdı. Yirmi Şubat'tan beri hiçbir sıcak bir yemek yememişti. Yarı aç, yarı tok geçirmişlerdi bu süreci. İki gün üst üste süren çatışma kalan enerjilerini de tüketmişti. Üstelik hava çok soğuktu. Yayılan yanışlığın ceremesini çektiyordu üst üste gelen tüm olumsuzluklar. Yürürken zorlanıyorlardı. Bazen ayakları kara takılıp kalıyordu. Soğuktan uyuşan ayakları ayakbaşıyla yürüdüğünü farketmiyordu bile. Ta ki grubun, duyarlılığını yitirmemiş bir üyesi bulup uyarı yapınca kadar. Dikkatli ayağına bakmasalar yine farketmiyorlardı. Kuru soğuk keskin bir bıçak gibi yüzlerine vuruyordu.

Şafak sökeceği vakitlerde en tehlikeli alandan daha geçmemişlerdi. Sirkut ile Cigerim arasındaki geniş düzlük geçiş hatlarının en tehlikeli kısmıydı. Herhangi bir operasyonda sürekli pusu atılırdı.

Soğuk ve açıklıkla mücadele ede ede yürürken beklemedikleri bir anda pusuya düşmüşlerdi. Geri çekilmek imkansızdı. Düşmanla içi içe geçtikleri için pusu çatışmaya dönmüştü. Çatışma başlar başlamaz parçalanmışlardı. Gruplar halinde kendilerini kurtarmaya çalışıyorlardı. Bulundukları yerin adı Gom'du.

Sara bir grubun başında kendini boğaza vurmuştu. Çemberi yaran öncü grubun orda olduğunu sanıyordu. Çatışarak ilerlemeye çalışırken düşman gözüğe üstüne gelenin bir kadın olduğunu fark etmiş, bütün namulularını o yöne çevirmişti. Bir kadınla başa çıkmanın daha kolay olacağını sanıyordu. Ya da bir kadın gerillaya yenilmeyi erkeklik

gururları kaldıramayacağından önce onu yok etmeleri gerekirdi. Sara düşmanını iyi tanıyordu. Yılların birikimi hangi durumlarda nasıl savaşılacağını öğretmişti ona. Kararlı ve cesaretle atıldığı hiçbir girişimde başarısız olmamıştı. Ona kalsaydı bütün bunları yaşamalarına da gerek kalmayacaktı. Sözleriyle etkili olmamıştı ama şimdi eylemiyle en etkili, en başarılı olan oydu. Boğaza ulaşmayı başarinca kurtulmuştu. Denetimindeki

tan vazgeçmekti. Onlar öldüler ama ne yenildiler ne de teslim oldular. Bu yüzden acıları kalanlar için güç kaynağıydı. Kalanlar bu güçle kaldıkları yerden devam ediyorlardı.

Uzak diyarlarda ise 8 Mart ayrı kutlanılıyordu. örgüt ve ordu daha güçlü bir temele kavuşturuluyordu. 8 Mart '98 kadın kurtuluş ideolojisinin dünyaya açıldığı gündü. Işık merkezinde nefes nefese devam ediyordu her şey.

Zekiye Ruha

grubu da çemberden çıkarmıştı. Şimdi sıra daha güvenli bir yerlere ulaşmadaydı.

Tehlikeyi tümünden atlatabilmişlerdi. Gece hareket sırasında aralarına düşen top atışları bunu göstermişti. Yine parçalanmışlardı. Birleşmeye çalıştıkça parçalanmak kader miydi? Kudurganlığını elindeki teknikle kusan düşman parçalandığını yutmak istiyordu.

Savaş bir turnusol kağıdına benzer. Güzeli, çirkin, doğruyu, yanlış, perdelemek isteyenlere fırsat tanımadan ayırır. Ve çaresizliği kabul etmezdi. Ya amansız direnilecek ya da ölüme, ihanete teslim olunacaktı. Çember yarılmıştı ama kim sevinebilirdi ki? Bedenlerinin, ruhlarının parçaları yoldaşlarının çoğu şimdi yoktu. Uyanan toprağa nefes olmuşlardı.

Bütün kışı omuz omuza tüm zorlukları, sorumlulukları birlikte üslenerek geçirdiği Dêrsim arkadaş Gom'un orta yerinde düşükleri pusuda şehit düşmüştü. Bir yıl sonra yine aynı acıları yaşıyordu. Dilan arkadaştan sonra Dêrsim arkadaşın şehadetine tanık olmak onu sarsmıştı.

Bir kez daha 8 Mart hazırlıkları yarım kalmıştı. "Peri'nin coşkusuyla, Bingöl dağlarının rüzgarıyla, baharın heyecanı ile" seslenerek Önderliğe yazdıkları mesaj savaşın yakıcılığına takılmıştı. Çatışma başlayınca mesajı gönderememişlerdi. İkinci kez aynı topraklarda 8 Mart ölüm çığlıkları altında kutlanmadan geçiyordu. Özgürlüğe adım adım yaklaşan kadından bugünü bayram coşkusuyla kutlama hakkı esirgeniyordu.

"Haklının başarısını" zaman herkese gösterecekti. **Ölüm yenilgi değildi. Bir bedeldi sadece binlerce yıllık sistemi temellerinden sarsmak için. Asıl yenilgi durmaktı.** Hayatın mücadeleden ibaret olduğunu yadsıtmaktı. Savaşmak

***

Çözumsuzlük tiksindiriyordu Sara'yı. Yoldaş da olsa siması güçsüzlük duygusuyla gölgelenen bir insana öfkelenmeden bakamıyordu. Bir insanın tümünden çözumsuzlük kısıncında güçsüz olabileceğine inanmıyordu. Eğer yaşam o noktaya dayanmışsa ölmek daha onurluydu. Kaderine boyun eğme gibi sessizce bunu kabullenip bir yerlerden medet ummak insana yakışmazdı.

Yirmi dört yıllık yaşamı bir fırtına gibi geçen bu tutkulu yürek, tek gerçek olarak mücadeleyi öğrenmişti. Sorun varsa mücadele edilmeliydi. Hiçbir şey mücadelesizliğe gerekçe olamazdı. Grupları operasyondan sağ kurtulan tek karargah gücüydü. Ama bir an önce tedbir almazlarsa onlar da soğuktan ölebilirlerdi. Günlendir süren fırtına bugün daha da artmıştı. Karakış yeni başlıyordu sanki. Durmadan kar yağıyor. Doğa bir kıyım olan bu kayıplarla bahara girmek istemiyordu sanki. Erzurum'da bahar çok geç başlardı. Mart tümünden kışın üzerine hesaplanır. Nisan'da yavaş yavaş toprak uyanırdı. Ama bu seferki tipi başkaydı. İklimin sertliğinden değildi. Çığlığını duyuramayan Peri'nin haykırışıydı bu fırtına.

Sara barınacak bir yer bulamazlarsa tüm arkadaşların soğuktan donacağından korkuyordu. Açlık iyice tehdit etmeye başlamıştı. Yeniden bir tehlikeyle karşı karşıya gelseler hiçbirinin yürüyecek takadi kalmamıştı.

Küçük Zeki de bu grupla kurtulmuştu. Aslında yaşamını Sara'ya borçluydu. Boğazi geçerken çatışarak savunmasını yapan Sara'yı. Küçük Zeki komutanlığın gereğini operasyon boyunca yapmamıştı. Şimdi de aynı umarsızlıkla bekliyordu. Neyi bekliyorsaydı! Umarsızlıktan öteye girtliğine kadar bireysel kaygılara gö-

müldüğü için kimse için kolunu kırıp-datmıyordu. Kendisi yaşıyordu, bu ona yeterdi. O zamanlar duruşu bazı yönleriyle birçok kişiyi rahatsız etse de kim senin kişiliğini çözecek gücü yoktu. Herkes parça parça bir şeyler anlıyordu ama bu bir şey ifade etmiyordu. Herhangi bir yaptırıma ya da tavra da dönüşemiyordu. Cesareti ve örgüt kaygısı olanlar anladıkları kadar tavır sahibi oluyorlardı ama o kadardı. Bunun ötesine geçmi-

gülmsemeyi başaran bir yürek teslim olabilir miydi?

Bombanın pimini çekerek direnişini onurlandırmak yakıştırdı onlara. Onlar bu geleneği çoktan devralmışlardı. Yapacak bir şey kalmamışsa düşmanın kurşunu yerine kendi bombasının pimiyile ölüme merhaba demek daha onurluydu. Gerilla için erdemdi. Teslimiyet kendine ihanettir. En derin yenilgidir. Şimdiye kadar bunun için yaşamamışlardı. Ölenler de bunun için ölmemişti. Tüm acılar kendini özgürce yaratmanın bedeliydi. Yaşayanların bile tümünden anlayamadığı bu nefes nefese savaşım ihanetle kirlilemeyecek kadar güzeldi. Başı dik yaşamıştı. Ölümü de öyle olacaktı. İhanet ihanetle büyütülmeyecekti. Arnesin ihanetine bombanın pimini tereddüzsüzce çekme yürekliğiyle cevap verdiler. Bütün gün süren çatışma patlayan bombayla son bulmuştu.

Altı Mart sabahı başlayan şiddetli çatışmaların sonuncusu da bitmişti. Elli bir kişiyle başlayan amansız fırtınadan dokuz kişi geride kalmıştı. Altı kişi sırtımızda eksik olmayan ihanet hançerini tercih etmişti. Göz yumulan zayıflıklar, giderilmeyen eksiklikler dönülmez yanlışlara ulaşmış, inancı eritip bitirmişti. Ve doruklardan beslenen taşkın nehir ihanet kıyısına bir yaşam artığı olarak sürükleyip bırakmıştı. Nehir arındırıcı güçtü, ayraçtı. Bir kıyısı ihanet, bir kıyısı direniş içindi. Sağ kalan mücadeleçiler nehirle denize ulaşma ümidindeydi.

***

Sara şimdi bir daha ayrılmayacaktı Servin ve Besê'den.

Aynı kıyıda buluşmuşlardı. Ölümsüzler artık, yani zamansız. Buluşma yerleri Kox'tu bu kez. Diğer adıyla Bingöl dağları. Kox'un zirvesinde oturup her şafak söktüğünde gerilla rojbaşıyla uyanırdırlardı Varto'yu.

Varto üç genç kızın duru sesiyle güne başlardı. Üç genç kız Kox'ta yedi renkli doğan güneşi izleyerek başlardı güne. Bir doğa harikasının kendini gerçekleştiren insanla buluşmasının erdemine tanık olurdu zaman. Hava, su ve topraktan sonra insan yüreğine düşmüştü cemre. Işığın ve ateşin gücüyle zemheri zamanların dehşetinde uyanan, dirilen sadece hava, su ve toprak değildi. Uyanan ve dirilen kadın yüreğiydi. Kürdün "*ben de varım*" savaşımıydı kadını yüreklendiren. Kurtuluşun gerçek müjdesi budur işte. Kadının yüreğine düşen cemredir evrensel mutluluğun teminatı. Sara, Servin ve Besê bu yolda ölüm-süzleşmenin kıvancıyla Kox'u mesken tutmuşlardı.

Şimdi yüreğini burkan tek şey gerçekleştiremediği bir arzuydu sadece. Bir gün Varto'ya gidip içinde büyüdüğü halkın arasında mücadelesini yürütmeyi düşlediği zamanları anımsadı. Hüzünlü bir tebessüm yayıldı simasına. Sonra giderilmemiş hasretini bir ezgiyle yüreğinin zulasına gömdü.

Serê Kox'ê nav Bingol'e mij dumane Hevalê me te de mende Heval heval hevalê min...

Yüreği söylediği türkünün ritimindeydi. Ağzından son kelimeler döküldüğünde iri siyah gözleriyle tüm hayata bakar gibi bir bakış fırlattı çevresine. Dünya ayaklarının altındaydı. Besê ve Servin en sevdiği bir türküyü ona cevap verdi.

Venge yeno venge yeno Ko serdo venge yeno

Kadın ezgisinin birleştirici gücünde türkü güzelliğinde bağlanmışlardı yaşama ait tüm güzelliklere ve insana. Böyle güzelleşmişlerdi, böyle özgürleşmişlerdi. Şimdi aydınlanan benlikleri dillerindeki ezgilerle dalga dalga yayılıyordu uğruna öldükleri tüm coğrafyaya...

Viyan Soran'ın Başkan Apo ve yoldaşlara mektubu

Karanlık gecelerin aydınlığı Başkan Apo'ya

Reber Apo ve Kürt halkının barış ve demokrasi çabalarını boşa çıkarmak istiyorlar. Çok açık teslim olma ve Başkan Apo'dan vazgeçme çağrısı yapıyorlar. Bizi ehliileştirmek, Başkan Aposuz, ideolojisiz, iradesiz bir yaşama alıştırmak istiyorlar. Bu nedenle bugün Kürt halkı dünyanın dört bir yanında Başkan Apo'ya yönelik imha ve inkar siyasetine karşı tepkilerini haykırıyor. Bende sizin bir öğrenciniz olarak, meşru olmayan saldırılar karşısında bu yılın 15 Şubat'ın da halkımın içinde size olan bağlılığımı yenilemek istiyorum ve halkımın direniş eylemlerini gürleştirmek istiyorum. Bedenimin ateşiyle sınırlı toplum uygarlığının buz tutmuş yürek ve beyinlerine bir mesaj vermek, batının İnsan Hakları Mahkemesinin yalancılığı ve sahtekarlığını ortaya çıkarmak için tarihin adaleti önünde birçok insan gibi bir şahit olmak istiyorum.

Başkanım gerçekleştirdiğim eylemin nedeni senin ve Kürt halkının üzerindeki komployu kabul etmemek ve egemen devletler tarafından size ve Kürt halkına karşı uygulanan haksızlığa karşı başkaldırmak içindir. Aynı zamanda yetersiz yoldaşlığımın bir özelleştirisi, halk ve tarih karşısında utanç duygusundan kurtulmak içindir. Bir tek kişi kalsak bile senin ideolojik çizginin ve felsefenin başarıya ulaşacağına dair iddialı ve inançlıyım. Birçok kişi senin şahsında ideolojik hattı yok edeceklerini düşünüp, söylemektedirler. Ancak ben bunu çok ciddiye almıyorum boş bir iddia olarak görüyorum. Çünkü sen artık milyonlarca insanın ve özellikle kadınların yüreğinde, beyninde ve tüm hücrelerinde yer edinmişsin. Sen tarihe ve topluma mal oldun. Sen her zaman kadınının bağlılığını ve dürüst oluşunu bize tanıttın. Bugün tüm yeterliliklerim ve zayıflıklarımza rağmen özelleştirimi vermek, demokratik ve bilimsel sosyalizme ve yeni paradigmaya yönelik kararlılığımı göstermek istiyorum. Az da olsa iç gerici ve dış saldırılara bir mesaj vermek istiyorum. Çoğu zaman şehit arkadaşlar gibi keşke canımdan daha değerli bir şey olsaydı ve Başkan Apo'nun, halkımın ve ezilen kadınların yoluna feda edebilseydim diyordum.

Sizin 1999 yılında esaret altına alınıştınızdan sonra her zaman böyle bir eylem gerçekleştirme kararı beynimde vardı. Ancak koşul ve şartların uygun olmayışı ve özellikle sizin böyle bir eylemi kabul etmeyeceğinizi düşündüğümünden ben de yaşam içerisinde dürüstlük ve bağlılığımı size ifade etmek için mücadele ettim. Bugün de biliyorum ki, bu eylemimi kabul etmeyip eleştireceksiniz. Ama ben

ne yapayım Başkanım? Bazıları aşık olup el ele verip kaçıyorlar. Benimde aşık olmam bu şekildedir. Yüreğim siz olmadan, ülkenin çocuklarının yüzünde gülücükler olmadan huzur bulmuyor. Bu kararımı böyle bir süreç ve zamanda sizden ayrı ve uzak geçen 8 yıl geciktirmiş olmamdan dolayı sizden özür diliyorum.

Çok inançlı ve umutlu olduğumu da söylemek istiyorum. Özellikle de PKK'nin Yeniden İnşa Komitesine seçilmek için adımı dile getirdiğinizde ve beni sordüğünüzde, bana dünyanın en büyük onur ve armağanını verdiğinizi hissettim. Bunu büyük bir onur olarak görüyorum. Devamla perspektiflerinizde Güney devrimini kadın devrimi olarak adlandırmaz bende mücadeleye olan inancı geliştirdi. Şimdi de Güney'in içinde varolan bu ölüm sessizliğine karşı bir Güney kadını olarak yarattığınız çaba ve değerlerinize az da olsa bir cevap olmak istiyorum. Başarılı bir sonuç elde edeceğimden dolayı çok mutluyum.

Son olarak görüşme hasretimi, sevgilerimi ve selamlarımı siz emsalsiz insana sunuyorum. Başkanım bunu hiç unutmayın, sizi çok özledik, sizi çok özledik.

Selam, saygı ve hasretimle
21. 01. 2006

***

Tüm değerli yoldaşlara

PKK'de en büyük eylem, sözüne sahip çıkmaktır. Bilin ki bir yerde söz anlamını yitiriyorsa orada gaflet, vicdansızlık ve ahlaki çöküntü vardır. Böyle bir durumun sonucu da kesinlikle ihanettir. Kürt halkı, kadın, PKK ve Başkan Apo sürekli sırtlarından hançerlenmişlerdir. Tüm fikir, duygu, şiiir, şarkı ve tartışmalarda büyük bir acıyla bunlardan bahsedilir. Her zaman direniş iradesi, mücadele ve ihanet yan yana yürümüşlerdir. Tıpkı Ehriman ve Ahura Mazda arasındaki savaş gibi sürekli bir çatışma içinde olmuşlardır. Zerdüşt diyor ki; *"Bu savaşta her ne kadar zorlu da olsa başaran Ahura Mazda'nın ışığıdır, şu şartla; iyi düşün, güzel konuş ve doğru yap."* Ta ki çağdaş Ahura Mazda'nın fikirleri başarıyla elde edene kadar.

Daha önceki yazımda belirttiğim gibi uzun süren bir yoğunlaşmanın sonucunda eylemimi 15 Şubat gecesi yapmayı kararlaştırmıştım. Bir kadın ya da bir Kürt olarak, Başkan Apo'nun esaret altına alınıştının 8. yıldönümüne bir kez daha böyle girmek ve çarmıhı bir kez daha görmek istemiyordum. Kış koşullarında partinin Ehrimanların hedef ve mevzilerine ulaşmasının biraz zor olduğunu biliyorum. Ehrimanlar da gün geçtikçe gözümüzün önünde halkımın yüreğini, beynini ve bedenini yiyor ve bu tehlikeli bir durumdur. Bu da bir eylem yapmamı şart kılıyor. Canımı vermeden bir eylem gerçekleştirmeyi isterdim ama şuna inanıyorum ki, insan gerektiği kadar yaşmalıdır. Aynı zamanda söz anlamını yitirdiğinde sıra eyleme gelir, her eylem de sözün yeniden anlam bulması ve özgürlük umudunun güçlendirilmesi içindir. Bu sürekli beynimde yankılanan bir gerçektir. İçinden geçtiğimiz sürecin kaderi belirlenirken bir yandan Kürt özgürlük sorununun çözümüne yönelik imkanlar ortaya çıkartıyor ama diğer yandan da bir o kadar Önderlik ve halk üzerindeki tehlikeleri artırıyor.

Bu kadar imkan ve fırsat varken umutsuzluk ve karamsarlığın ihanet düzeyine ulaşması her geçen gün böylesi bir eylem gerçekleştirme ısrarımı artırmıştır.

Değerli yoldaşlar

Bu kararım yeni değil. Temmuz ayında PKK ve YJA-STAR'a yazdığım raporlarda dile getirmiştım. Bu yeni bir karar olmayıp uzun süreye dayanmaktadır. 1999 yılından itibaren böyle bir karara ulaşmıştım. Bir yandan 1999'dan sonraki yılda hareketimizin içinde kaldığı sorunlu durumda kadın hareketinin ve örgütün yönetimine katılım gerekliliği vardı, diğer yandan ise siyasi ve teknik koşullar böyle bir eylemi yapmama imkan vermiyordu. Ama 1 Haziran Hamlesi'nden sonra böyle bir fırsat elime geçti. İç ve dıştaki komplolara karşı ateşten bir çember yaparak buz tutmuş yürek, beyin ve vicdanları eritmek için kadın hareketinin 1996-98 yıllarındaki gibi militanlara ihtiyacı olduğunu düşünüyorum. Yani sahte dostluğa ve yetersiz yoldaşlığa karşı yaşamda ve eylemde **Zilan, Sema ve Serdar** gibi cevap olmak gerekir.

"Neden böyle bir eylem yaptın?" diye beni eleştirebilirsiniz ya da Reber Apo böyle bir eylemi kabul etmeyebilir. Ancak anladığım kadarıyla Kürdistan özgürlük mücadelesinin gelişiminde çözüm yolu ve gelişme bedelsiz olmamıştır ve olmaz. Bu, Apocu hareket ve kadın özgürlüğünde vazgeçilmez bir yöntem olmaktadır. Ben de bir kadın militan olarak, bu yöntemi devam ettirmek istiyorum. HPG ve YJA-STAR'a gelişimle birlikte büyük bir aşk ve moralle böyle bir eylemi planlıyordum. İki ayrı yerde ya da iki ayrı hedefte eylem yapmak istiyordum. Birincisi; Kürdistan'da fahişeliğin ve köleliğin merkezinde, ikincisi; çeteleşmiş savaş devletinin yönetim merkezinde kendime zarar vermeden, Zilan ve Sema gibi eylemimle devleti sarsmak istiyordum. Bir yandan içinden geçtiğimiz kış koşulları, diğer yandan da arkadaşlarla yeteri kadar tartışma geliştirmeyişimden kaynaklı onları ikna edememişim. YJA-STAR Konferansı'ndan sonra dağda da olsa böyle bir eylem yapma kararlılığına ulaştım.

Bu yılki 15 Şubatı ağlama, çaresizlik ve umutsuzluk içerisinde değil aşkla, coşkuyla ve büyük bir inançla karşılamak istiyorum. Ancak burada üç noktadaki özlemimi dile getirmek ve sizinle bunu paylaşmak istiyorum. Birincisi; bu temelde kendime belirlediğim plana ve esas aldığım hedefe ulaşamadım ve istediğim gibi intikamımı alamadım. İkincisi; Kuzey Kürdistan halkını yakından göremedim ve doğasının güzelliğini görme özlemi içimde kaldı. Üçüncüsü; sadece bir anlığına bile olsa başımı Başkan Apo'nun omzuna dayayıp derin bir nefes çekmek isterdim. Her ne kadar bu yüreğimde bir hasret olarak kalsa da buna rağmen sevinçliyim. Çünkü arkadaşlarımdan benim yerime, hatta benden daha fazla bu günden sonra bunu gerçekleştireceğine inanıyorum.

Şüphesiz ki bir yönetici olarak yoğunlaşmak, kendini hazırlamak bu şekilde bir eylemi planlamak ve gerçekleştirmek zordur. Çünkü günlük olarak güçlü bir katılımı gerektiriyor. Ben, son güne kadar da çalışmalardan uzaklaşmadan katılma çabası içerisindeydim. Yalnız şunu kesinlikle biliyorum ki, son aylarda gerekli olduğu kadar arkadaşlara yardımcı olmadım. Bu nedenle arkadaşlardan özür diliyorum.

Selam ve saygılarımla
23.01.2006

Senin ismini duyduğum ve tanıdığım günden beri yaşamı hissediyor, kim olduğumu ve nasıl yaşamam gerektiğini biliyorum. Yani fikirlerin beni bana tanıttı ve anlamlı yaşamayı öğretti. Özgürlüğün alfabesini bana öğrettin. Senin okulunda zorlanmalar yaşamışsam da hiçbir gün ikirciklik yaşamadım ve pişman olmadım. Çünkü ben okulunda anladım, düşüncenin ve insanın gücünü keşfettim. Çok az da anladım ki, mümkün olmayan hiçbir şey yoktur. Ama insanın amacında ciddi olması, ona inanması ve ona ulaşması şartıyla. Bir kadın ve bir Kürt olarak özgürlük bana amaç oldu ve bu amaca yürekten inandım. Bunun için hasretle bir anlığına da olsa seni yakından görmek, kucaklamak, omzunda nefes almak sonra da özgürlük, kadın ve halkıma ilişkin yüreğimdekinileri seninle tartışmayı isterdim.

Ancak 1998'deki içten ve dıştan geliştirilen kirli uluslararası komplo senin ve benim aramda bir ayrılık yarattı ve bu komplo benim gibi seni görmek isteyen binlerce arkadaşımın da umudunun arasına girdi. Esir alınıştından sonra bende daha güçlü bir sarsılma gelişti ve yüreğimde karar ve özgürlük gücü daha da gürleştirdi. Seni görmenin özlemini ve umu-

dunu hiçbir zaman yitirmedim. Seni her zaman yakından hissetmenin çabası içinde oldum. Bundan dolayı içinde her zaman seninle diyaloglar yaptım. İçimi bir enerji ve ses gibi içime dolduğunu hissettim. Ve bundan ilham aldım. Birçok kez de rüyalarımın misafiri oldum ve bundan çok büyük bir mutluluk duydum. Ama gerçek şu ki sana yönelik tüm duygu ve düşüncelerimi dile getiremiyorum. Ancak 1999 yılından sonra her zaman bir gerçek beynimde yankılanıyordu. O da şudur; senin gibi büyük bir insanın esir alınıştını kabullenemiyordum ve o insan orayı hak etmiyor diyordum. Şüphesiz bu esaretin, bir halkın önderinin ve insanlık rehberinin tecride alınıştının sorumlusu olarak yalnızca komplo içinde yer alan sahtekar devletleri görmüyorum. Sahtekar, ikiyezli, ihanetçi devletlerin ihaneti kadar benim ve diğer arkadaşlarımdan zayıf ve yetersiz yoldaşlığımı da bu komplo da sorunlu görüyorum. Bu yüzden halk ve özgürlük umutlarını size bağlayan kadınlar her zamanlar kendilerinden utandılar.

Bugün 15 Şubat 2006'da Reber Apo'nun esaret altına alınıştının 8.yılına giriyoruz. Bununla birlikte uluslararası komplo İmralı ve Kürt halkı üzerinde yeni ve tehlikeli bir süreç başlatmıştır.